

Sumala Sa Imong Paghukom

KAGAWASAN GIKAN SA BILANGGOAN SA
PAGKAKONDENAR

ADRIAN EBENS

SUMALA SA IMONG PAGHUKOM

ADRIAN EBENS

*Sa mahigugmaong Memorya ni Carolyn Hullquist
kinsa niabot sa iyang pahulay Hulyo 4, 2019
Minahal nga igsoon nga babaye ni Kristo*

JULY 4, 2020

Mga Sulod

1. Mas Maayong Magbantay Ka	5
2. Adlaw sa Paghukom	12
3. Hustisya ug Paghukom	20
4. Ang Sinugdanan sa Pagkondenar nga Paghukom.....	27
5. Panglantaw, Pagtagna, ug Realidad	34
6. Tinunglo ang Yuta Para Sa Imong Kaayohan	39
7. Tan-awa ang Tawo	44
8. Paghukom sa Amahan	47
9. Pagpadayag sa Amahan.....	53
10. Ni Wala Pud Tika Gihukman	61
11. Ang Balaod Espirituwal.....	67
12. Gisulat sa mga Lamesa sa Kasingkasing.....	71
13. Ang Akong mga Hunahuna Dili Imong Hunahuna	79
14. Ang Imong Dalan O Diyos anaa sa Sangtuaryo.....	85
15. Giablihan ang mga Libro ug gipahimutang ang Paghukom	93
16. Gibiyaan Mo ang Imong Unang Gugma.....	106
17. Nagsidlak nga Suba o Nagdilaab nga Kalayo?.....	116
18. Ang Pinulongan sa Daotang Puwersa	123
19. Ang Konteksto sa Paghukom sa Wala pa ang Pagbalik ni Kristo	130
20. Ang Panahon sa Kasamok ni Jacob.....	141
21. Gikan sa Sala sa Usa ka Tawo Miabot ang Paghukom	150
22. Lingkoranan sa Paghukom ni Kristo.....	158
23. Ang Paghinlo sa Sanctuaryo ug Adlaw sa Pagtabon sa Sala	167
24. Walay Tigpataliwala	182
25. Chronos ug Ang Pagsira sa Panahon sa Palugit	188
26. Paglimpyo ug Pagkompleto sa Espirituhanong Templo	201

Kapitulo 1

Mas Maayong Magbantay Ka

Dili gayod mabanabana ang malipayong pagpaabot sa milyonmilyong bata sa tibuok kalibotan sa gabii sa Disyembre 24. Ang naggilakgilak nga mga Christmas tree mapasigarbuhon nga nagbarug sa mga eskina ug ang dagkong mga karatula nga "Welcome Santa" nag-awhag niining misteryosong numero gikan sa North Pole nga moanhi ug panalanginan sila og mga regalo.

Kining tanan nga mga inosenteng bata nakaagi ug susama nga kasinatian ni apostol Juan diha sa Basahon sa Pinadayag. Ang inosente nga kalipay sa usa ka Pasko sa pagkabata matam-is sa baba, apan ang pagkaamgo nga si Santa usa ka kompleto nga pantasya mapait sa tiyan alang sa kadaghanan.

Ang kostumbre sa Pasko nagpadayag ug daghang bahin sa katawhan. Ngano nga ang mga ginikanan nagtinguha sa pagkombinsir sa ilang mga anak sa usa ka butang nga dili tinuod? Sa laktod nga pagkasulti, nganong mamakak man ang mga ginikanan sa ilang mga anak nga nasayod man sila nga sa kadugayan ang ilang mga anak kinahanglang moagi sa makalibog nga kadismaya nga kini hingpit nga gihimo?

Ang kasinatian sa Pasko sa Australia mas talagsaon. Ang Disyembre sa Australia anaa sa tunga-tunga sa ting-init, busa ang mga hulagway sa reindeer, snow ug usa ka mainiton nga sinina nga dako nga pula nga Santa talagsaon kaayo. Kasagaran ang adlaw sa Pasko makaabot sa temperatura

nga 35 degrees Celsius o mas taas pa, nga kinahanglang matunaw ang mga pangandoy sa labing mainitong Santa fan, apan dili! Ang alamat nagpadayon sa tanan nga mga anomaliya, mga katingad-an ug siyempre malipayon nga mga regalo ug matahum nga mga tam-is nga pagkaon nga kan-on.

Gilangkob ni Santa ang daghang mga butang bahin sa sikolohiya sa tawo nga angayan sa pagpamalandong. Gawas sa holiday nga nagrepresentar sa komersyal ug materyal nga mga pangandoy sa mga namaligya ug mga konsumedor, ang mga liriko sa usa ka sikat kaayo nga kanta sa Santa nagsulti sa mga panan-aw sa tawo kung giunsa ang pagsabut sa kinabuhi.

Si Santa Claus Moanhi sa Lungsod

Mas maayong magbantay ka
Mas maayo nga dili ka maghilak
Mas maayo nga dili ka masuko o musupak
Gisultihan ko ikaw kung ngano
Si Santa Claus moabot sa lungsod

Naghimo siya og listahan,
Gisusi niya kini kaduha,
Mahibaw-an niya kung kinsay maldito o buotan
Si Santa Claus moabot sa lungsod

Makita ka niya kung natulog ka
Ug nahibal-an niya kung nagmata ka
Nahibal-an niya kung daotan ka o maayo
Busa pagmaayo alang sa kaayohan

Ang tighatag og regalo adunay ikog sa iyang ikog. Siya sa tinuod nagtipig ug lista sa tanang butang nga imong gibuhat. Dayag, siya adunay gasa sa omnipresence ug makakita kanimo samtang ikaw natulog ug kon ikaw nagmata. Gisusi niya ang listahan labing menos kaduha aron mahibal-an kung maldito ka ba o buotan.

Gikan sa atong unang mga tuig gitudloan kita nga kita gibantayan pag-ayo ug nga ang tanan nga atong gibuhat girekord sa North Pole. Ang tibuok

konteksto kay kahadlok kay mas maayong magbantay ka! Gibantayan ka ug adunay kapeligrohan nga dili ka makadawat og nindot nga regalo kung maldito ka. Sa pipila ka mga bersyon makadawat ka og dili maayo nga regalo, sama sa karbon o mas grabe pa.

Ang kinaiyanhon nga paradox sa Santa Claus daw gitago sa kadaghanan. Kining malipayong tigulang nga lalaki nga nagdalag mga regalo ug mga dulaan sa tinuod nagpadagan sa tibuok kalibotang operasyon sa pagpaniid ug naggamit sa iyang mga gasa sa paagi nga magbag-o sa imong kinaiya aron mahimo kang mas maayong tawo; mas maayong lungsoranon sa estado.

Ang paradox sa Santa Claus mahimong may kalabutan sa usa ka susama nga paradox nga naobserbahan sulod sa Kristiyanismo ni Lord Kames, usa ka Scottish jurist, historyador ug pilosopo sa ika-18 nga siglo.

“Ang Kristohanong relihiyon,” siya misulat, “mahinungdanon alang sa espiritu sa kaaghop, pagkamatugtanon, ug inigsoong gugma; ug bisan pa niana ang paglutos wala gayod mosilaob pagayo sa bisan unsang ubang relihiyon.” Gitawag ni Kames kini nga panagsumpaki tali sa Kristohanong prinsipyo ug praktis nga “usa ka talagsaon nga panghitabo sa kasaysayan sa tawo,”¹

Siyempre, si Kames dili ang una o kataposang tawo nga nakaobserbar niini nga paradox. Sa unsang paagi nga ang relihiyon ni Jesus nga nagtudlo sa gugma, kaluoy, ug kaluoy alang sa tanan makapatungha sa kadaghanan sa iyang giangkon nga mga sumosunod sa ingon nga makontrol ug kusgan nga pamatasan?

Ang pagkalot sa mas lawom nga kasaysayan sa Kristiyanismo atong nadiskobrehan sa taas nga numero ni Augustine nga pangatarungan aron ipakamatarung ang prinsipyo sa paggamit sa kusog.

Sa dihang si Augustine (ang unang Kristiyanong teologo nga nakaugmad ug sistematikong depensa sa paglutos) gihagit sa mga kritiko sa pangalan ug bisag usa ka hitabo diin si Jesus migamit ug pagpamugos imbes sa pagdani, iyang gikuha ang usa ka alas

¹ <https://www.libertarianism.org/publications/essays/excursions/notes-persecution-toleration-history-christianity>

gikan sa iyang bukton. Kini ang bantog nga istorya (Mga Buhat 9:1-18) sa panaw ni Pablo sa dalan paingon sa Damasco. Samtang nagpaingon sa paglutos sa mga Kristohanon, si Pablo (nailhan kaniadto nga Saulo) nahulog sa yuta sa dihang iyang nadungog ang tingog ni Jesus ug nabutaan sa usa ka masanag nga kahayag. Kini nga pagkakabig ni Pablo, sumala ni Augustine, tin-awng nalangkit sa pagpugos, kay si Kristo “migamit sa iyang gahom sa pagpukan kang Pablo” ug “gihampak usab siya sa pisikal nga pagkabuta” (usa ka pagkabaldado nga milungtad ug tulo ka adlaw). Sa ingon si Pablo mianhi “sa ebanghelyo ubos sa pagpugos sa pisikal nga silot,” ug sa ingon mao ang matugoton nga argumento nga si Kristo wala gayud migamit sa pisikal nga puwersa nga desididong gipanghimakak — labing menos diha sa mga hunahuna ni Augustine ug sa daghang ulahi nga mga Kristohanon nga misubli/balik-balik sa iyang argumento.²

Ang interpretasyon ni Augustine niini nga istorya talagsaon sa kahayag sa mga pulong ni Jesus nga kita "dili mosukol sa dautan," nagpasabot nga kini wala ihatag sa atong mga kamot sa pagpugos sa uban nga mahimong maayo.³

Bisan pa niana, giugmad ni Augustine gikan niini ang teoriya sa “matarong nga gubat” ingong basehanan sa pagpanalipod sa kalinaw ug pagsilot sa pagkadaotan. Aron mapreserbar ang kalinaw, balaod ug kahusay, ang mga lungsuranon sa bisan unsang nasud nga naglihok ubos niini nga mga prinsipyo nanginahanglan og pagbantay ug pagsilot kung ang kaayohan sa kadaghanan malapas. “...adunay usa ka matarung nga paglutos, nga gipahamtang sa Simbahan ni Kristo ngadto sa mga dili diosnon.” (Augustine, Letter to Boniface)⁴

Unsa ang makasaysayanhong bunga sa ideya ni Augustine sa matarong nga paglutos? Kini mao ang pag-uswag sa mga ideya ni Augustine ngadto sa simbahan sa Edad Medya uban sa tanan nga mga inkwisasyon/pangusisa, mga krusada, ug pagpamatay sa minilyon nga gituohang mga erehes. Dili

² Ibid

³ <http://maranathamedia.com/book/view/resist-not-evil>

⁴ <https://egregores.blogspot.com/2010/10/augustine-in-defense-of-torturing.html>

ang gugma ni Kristo ang nagpugos niadtong mga Kristohanon, kondili ang hulga sa paghukom ug kamatayon. Ang atong mga sistema sa gobyerno nausab, apan unsa ka dako sa atong nagpahiping teolohiya ug palisiya ang nausab?

Sa kasaysayan sa Kristiyanidad, ang mga tawo migamit ug pipila ka paghisgot sa hades ug sheol (kasagarang gihubad nga “ang lubnganan”) diha sa Bibliya ug gikuhaan ug kasayuran gikan niini aron mahanduraw/mahunahuna ang makahahadlok kaayong mga senaryo sa pagsakit nga himoon sa mga kaaway sa Diyos, nga atong mga kaaway, sa usa ka gingharian nga atong naimbento nga gitawag ug “impiyerno.”

Nausab ba ang mga butang karon? Dili, padayon kita nga nalingaw sa paghukom ug kamatayon, bisan kung ang backdrop sa atong mga pantasya nausab. Nahibal-an namon nga kini tinuod pinaagi sa kung unsa kami kadali nga mahanduraw ang pagpanimalos sa among mga kaaway. Usa kini sa mga archetypical nga linya sa laraw nga gibalikbalik sa mga nobela ug mga salida, ug kasagaran gihulagway nga mapintas ug duguon kutob sa mahimo.

Gipresentar ni Apostol Pablo kanato ang usa ka bug-os nga internal nga pagpugos kung nganong kinahanglan natong tinguhaon ang pagsunod kang Kristo kaysa sa gawas nga pagpugos nga gipasiugdahan ni Augustine.

Kay ang gugma ni Cristo nagapugos kanamo, tungod kay kami nagahukom sa ingon: nga kon ang usa namatay alang sa tanan, nan ang tanan nangamatay; (NKJV) 2 Corinto 5:14

Ang doktrina ni Kristo nagtudlo kanato nga ang katingalahang agape nga gugma sa Dios nga gipadayag diha kang Kristo nahimong sukaranan sa usa ka pangsulod nga pagpugos sa paghigugma sa tanan nga naglibut kaniya. Kini nga kasinatian dili natural nga gilingaw, sama sa gipatin-aw ni Pablo sa basahon sa Mga Taga-Galacia mahitungod sa bata nga ginatabangan sa mga magtutudlo.

Ang akong isulti mao nga samtang ang manununod menor de edad, wala siyay kalainan sa usa ka ulipon, bisan tuod siya ang tag-iya sa tibuok yuta. Ang manununod ubos sa mga magbalantay

ug mga sinaligan hangtod sa panahon nga gitakda sa iyang amahan. Galacia 4:1-2 (NIV)

Ang wala makabig nga kalag mibati nga siya usa ka ulipon nga gikontrolar sa mga lagda nga gipahamtang sa mga magbalantay hangtud nga siya moabut sa pagkahamtong. Ang pagbag-o nga nahitabo mao nga ang Espiritu ni Kristo mianhi sa usa ka tawo aron ipadayag kaniya kung unsa gyud ang Amahan.

Apan sa diha nga ang gitagal nga panahon miabut sa hingpit, ang Dios nagpadala sa iyang Anak, nga natawo sa usa ka babaye, natawo sa ilalum sa kasugoan, aron sa pagtubos kanila nga nailalum sa kasugoan, aron kita makadawat sa pagka-anak. Tungod kay kamo iyang mga anak, **gipadala sa Dios ang Espiritu sa iyang Anak nganhi sa atong mga kasingkasing, ang Espiritu nga nagtawag, "Abba, Amahan."** Busa dili na ikaw ulipon, kondili anak sa Dios; ug tungod kay ikaw iyang anak, ang Dios naghimo usab kanimo nga usa ka manununod. Galacia 4:4-7 (NIV)

Kung wala ang Espiritu ni Kristo nga mosulod sa kasingkasing nga nagsinggit "Abba Amahan," ang kalag nagpabilin sa usa ka kahimtang nga gibati sama sa usa ka ulipon nga gidumala sa uban. Ang walay kasegurohan, ang wala makabig nga tawo mibati sa panginahanglan sa pagpugong sa uban ug sa ingon siya mahimong kontrolado sa uban, tungod kay kini mao ang katilingban nga naugmad gikan sa mga tawo niini nga panghunahuna. Ang dili konbertido nga kasingkasing naglihok nga wala tuyoa padulong sa usa ka diktatoryal nga pagmando nga porma sa gobyerno bisan pa samtang siya nagprotesta batok niini. Kung wala ang pangsulod nga pagpugos sa gugma ni Kristo, ang walay espiritu nga gingharian sa Dios dili kalikayan nga mahimong gimandoan sa mga gobernador ug mga lider nga kinahanglan magpahamtang ug silot sa tawo aron mapulihan ang kakulang sa pagpugos sa sulod nga dinasig sa gugma.

Mao kini ang hinungdan ngano nga daghang mga komentarista nga nagpasidaan bahin sa umaabot nga Bag-ong Kalibutan nga diktatoryal nga pagmando ug nagpugong niini sa tinuud nga nagtabang sa pagporma sa

ingon nga mga matang sa mga gobyerno. Ang obsession sa padayon nga paghisgot bahin niini ug pag-andam nagdugang sa pagkawalay kasiguruhan ug paranoya, nga nagpahiangay sa mga tawo alang sa ingon nga pagbalhin sa gobyerno.

Ang kalibotan nga atong gipuy-an maoy produkto sa mga desisyon nga gihimo sa mga tawo ingong tubag sa malumo, nagsakripisyo-sa-kaugalingon nga gugma ni Kristo. Duha ka libo ka tuig ang milabay kita isip usa ka lumba nakakita sa usa ka pagtan-aw sa Dios nga mahimong hingpit nga magbag-o sa atong mga panglantaw sa hustisya ug sa atong kinauyokan nga mapugsanon nga mga kadasig/mga rason sa kinabuhi. Ang kamatayon gilabay sa ikaupat nga siglo human ni Kristo, sa dihang ang Kristiyanismo nahimong porma sa usa ka unibersal nga imperyal nga simbahan nahiusa sa estado. Gusto sa kini nga sistema ang labi pa nga gahum aron makontrol ang mga hunahuna ug pagtuo sa mga sakop niini bisan unsa pa ang porma sa gobyerno nga gipahiangay niini, tungod kay kini ang gusto nga buhaton sa tawo nga adunay gahum aron mobati nga luwas. Ingon usa ka sangputanan, pinaagi sa dugang nga pag-uswag sa teknolohiya ug edukasyon ug sosyal nga inhenyeriya, nagpuyo na kita karon sa labing taas nga palibot sa pagpaniid nga nahibal-an sa kalibutan.

Gikan sa Augustine hangtod sa Aquinas hangtod sa Santa nga moanhi sa lungsod, ang panginahanglan alang sa mga lista ug kahadlok sa silot nga magmando sa atong mga katilingban kay nakagamot sa tanan. Niini nga libro nagtanyag kami ug lahi nga panan-aw, apan kinahanglan una namon nga masubay ang pag-uswag sa mga panan-aw sa paghukom sa Diyos. Kon ang pagpugos sa mga tawo nga mahimong Kristohanon pinaagi sa puwersa nahimong nakagamot sa atong mga hunahuna isip usa ka butang nga gusto sa Dios, sa unsang paagi kana makaapekto sa atong panglantaw sa paghukom sa Dios ug kolor sa atong pagbasa sa mga kasulatan?

Kapitulo 2

Adlaw sa Paghukom

A dunay usa ka panumduman nga klaro nakong nahinumduman gikan sa pagsulti sa usa ka grupo sa mga Kristiyano sa North West sa USA. Nanglingkod sila nga nakugang samtang gipresentar ko kanila ang gugma sa Dios ug ang Iyang walay katapusan nga kalooy sa paagi nga wala nila mahunahuna kaniadto. Human sa akong presentasyon usa ka batan-ong babaye nangutana kanako, “Kon imong kuhaon ang hulga sa silot, unsay hinungdan sa usa ka makasasala sa paghinulsol? Dili ba nimo kinahanglan ang hulga sa silot aron matabangan ang usa ka makasasala nga masabtan nga nawala sila?”

Gibati nako ang kasubo sa akong kaugalingon samtang naminaw ko sa makahahadlok nga mga pulong ni Augustine nga gisubli/gibalik-balik niining matahum ug sinsero nga batan-on. Apan, kini ang hulagway nga gipintal sa Kristiyanidad sulod sa kapin sa 1500 ka tuig. Usa sa labing maayo nga mga magwawali sa ika-20 nga siglo, si Billy Graham, naglatid niini nga tul-id sa iyang nasabtan.

Ang Bibliya nagpahayag nga ang Dios mao ang Dios sa paghukom, kapungot ug kasuko. Matag karon ug unya si Jesus nagpasidaan bahin sa paghukom: “Ang matag pulong nga walay pulos nga isulti sa mga tawo, sila magahatag ug husay niini sa adlaw sa paghukom” Mateo 12:36.

“Ang Anak sa Tawo magapadala sa iyang mga manolonda, ug ilang tigumon gikan sa Iyang gingharian ang tanang mga butang nga makapapangdol, ug ang mga nagabuhat sa pagkamasupilon, ug igasalibay sila ngadto sa hudno sa kalayo. Adunay pagminatay ug pagkagot sa mga ngipon” Mateo 13:41-42.

Ang mga apostoles mitudlo sa tibuok Bag-ong Tugon nga ang paghukom moabut. Si Apostol Pablo miingon: “Siya nagtakda ug usa ka adlaw nga Iyang hukman ang kalibotan diha sa pagkamatarong pinaagi sa Tawo nga Iyang gitudlo” Buhat 17:31.

Ang tagsulat sa Basahon sa Mga Hebreohanon misulat, "Gitudlo alang sa mga tawo nga mamatay sa makausa, apan pagkahuman niini ang paghukom" Hebreohanon. 9:27.

Sila “magahatag ug husay ngadto Kaniya nga andam sa paghukom sa mga buhi ug sa mga patay,” miingon si Pedro sa 1 Pedro 4:5.

Gipahayag kini ni Apostol Juan niining paagiha: “Ang mga hari sa yuta, ang mga dagkung tawo, ang mga dato, ang mga komandante, ang mga gamhanang tawo, ang matag ulipon ug ang tanang tawong gawasnon, nanagtago sa ilang kaugalingon sa mga langob ug sa mga bato sa kabukiran, ug miingon sa kabukiran ug sa mga bato, ‘Tumpagi kami ug tagoi kami gikan sa nawong sa nagalingkod sa kaligutgut sa Dios, ug gikan sa iyang adlaw sa kaligutgut! Kay ang dakung adlaw sa iyang kaligutgut miabut na, ug kinsa ang arang makatindog?’ ” (Pinadayag 6:15-17)

Gatusan ka mga tudling nagpunting sa usa ka panahon sa paghukom alang sa matag tawo nga nabuhi sukad—walay makaikyas. Kung imong kuhaon ang tanang mga reperensiya sa paghukom gikan sa Biblia, gamay ra unta ang imong nahabilin nga Biblia.

Ang Dios naghalad sa Iyang gugma ug kalooy ug pagpasaylo sa mga tawo. Gikan sa krus, ang Dios miingon sa tibuok kalibutan,

"Gihigugma ko ikaw." Apan, kung kana nga gugma tinuyo nga gisalikway, ang bugtong kapilian mao ang paghukom.⁵

Sa pagbasa sa mga tudling sa Bibliya nga gikutlo ni Pastor Graham, morag dili kalikayan nga ang kapungot sa Diyos modangat niadtong mga daotan ug, sama sa malipayong pula nga tawo sa North Pole, ang Diyos sa Langit nagtipig ug detalyadong talaan sa imong mga kalihokan nga Iyang gamiton batok sa tanang nakahimog sayop. Kung dili nimo dawaton ang gasa sa Iyang Anak, nan Siya mogamit ug kusog aron tapuson ang imong kinabuhi alang sa imong dili masinupakon nga pagkadautan.

Dili mahunahuna ang pag-adto sa usa ka gingharian diin wala kinahanglana ang kusog aron mapadayon ang balaod ug kahusay sa usa ka katilingban. Kini daw makatarunganon, sama sa gipasabut ni Pr Graham:

Bisan pa, kini nga matang sa diyos maghimo usa ka kabuang nga kalibutan. Kini mahimong gubot, iresponsable, makaguba sa kaugalingon. Imposible nga mabuhi nga adunay kasiguruhan sa kana nga klase sa kalibutan. Aron adunay kahulogan, ang kinabuhi kinahanglang ipasukad sa balaod ug maghahatag sa balaod.⁶

Unsaon man nimo paghan-ay sa usa ka katilingban kung wala'y hulga sa silot alang sa mga dili motuman? Wala ba giingnan sa Dios sila Adan ug Eva nga kung mokaon sila sa kahoy sa kajibalo sa maayo ug dautan, sila mamatay? Ang mga basahon ni Moises puno sa mga sugo nga naglatid sa mga silot alang sa mga buhat nga dautan sa nasod sa Israel. Kini tan-awon nga makatarunganon nga gamiton ang hulga sa silot alang sa mga mosupak/dili musunod.

Unsa ang silot nga kasagarang gipakita sa Kristiyanismo nga nagpaabot niadtong wala motuman sa mga lagda/katumanan? Ang Catholic Catechism nag-ingon:

Si Jesus kanunay nga naghisgot sa "Gehenna" sa "dili mapalong nga kalayo" nga gitagana alang niadtong hangtud sa katapusan sa

⁵ <https://decisionmagazine.com/justice-of-god/>

⁶ Ibid

ilang mga kinabuhi nagdumili sa pagtuo ug makabig, diin ang kalag ug lawas mahimong mawala. Si Jesus solemne nga nagpahayag nga siya "magpadala sa iyang mga manolonda, ug ilang tigumon ... ang tanan nga mga mamumuhat sa kadautan, ug itambog sila ngadto sa hudno sa kalayo", ug nga iyang ipahayag ang pagkahinukman sa silot: "Pahawa gikan kanako, kamong mga tinunglo, ngadto sa kalayo nga walay katapusan!" Diha-diha dayon human sa kamatayon ang mga kalag niadtong nangamatay diha sa kahimtang sa mortal nga sala manaug ngadto sa impyerno, diin sila mag-antus sa mga silot sa impyerno, "walay katapusan nga kalayo". Ang nag-unang silot sa impyerno mao ang walay katapusan nga pagkahimulag gikan sa Dios, diin ang tawo lamang ang makapanag-iya sa kinabuhi ug kalipay diin siya gilalang ug nga iyang gipangandoy.⁷

Ang walay katapusan nga pag-antus sa kalayo sa impyerno mao ang katapusang paggamit sa gawas nga pagpugos sa pagpugos sa mga tawo sa pagpasakop sa balaod ug kahusay sa Dios. Pinaagi sa kinaiya niini ang hulga sa maong pagsakit ug silot nanginahanglan ug pagpaniid, pagsusi ug paghukom kung ang usa ka tawo takus ba sa kinabuhing dayon uban sa Dios sa langit o walay katapusan nga silot sa impyerno.

Kadaghanan sa mga tawo pamilyar sa mga pulong nga "unggoy tan-awa, unggoy buhaton." Ang atong mga panglantaw sa kon unsa ang Diyos sama sa makita diha sa paagi sa atong pagkinabuhi. Atong gikopya ang paagi sa Diyos nga atong gilantaw. Bisan kadtong nasuko sa ideya sa usa ka diyos nga

Ang atong mga panglantaw sa kon unsa ang Diyos sama sa makita diha sa paagi sa atong pagkinabuhi. Atong gikopya ang paagi sa Diyos nga atong gilantaw.	magsakit sa mga makasasala hangtod sa kahangturan gipasagdan nga pulihan ang balaang gingharian sa tawo. Ang kasaysayan sa katawhan, nga nabulingan sa malupigon nga mga panglantaw sa pagka-Dios, naglihok sa samang mga sumbanan sa despotismo, ingon nga ebidensya sa mga panghitabo sama sa French revolution, Stalin's purges, Rebolusyong Kultura ni Mao, pagpatay sa mga natad sa Pol Pot ug uban pa.
--	--

⁷ https://en.wikipedia.org/wiki/Christian_views_on_Hell

Nagpuyo sa usa ka kultural nga palibot nga puno sa mga ideya sa pagpaniid, pagsusi, ug paghukom, nakakat-on ako sa pagpuyo sa usa ka sekreto nga kinabuhi. Aron malikayan ang makakita sa tanan nga mga mata sa mga ginikanan, magtutudlo, ug awtoridad sa katibuk-an, kinaiyanhon nakong itago ang mga butang. Ang kahadlok sa silot pinaagi sa pagpaniid gihubad ngadto sa pagpangita og mga paagi aron dili maobserbahan.

Ang kahadlok nga madiskubre kay gipadula karon pinaagi sa digital leaking sa mga datos nga nagbutyag sa sulod nga mga sekreto nga atong gihuptan. Wala'y luwas nga nangahas tabok sa digital dibisyon/bahin-bahinon. Adunay usa ka katingad-an nga irony sa pag-hack ug pagkaladlad sa impormasyon gikan sa online dating ug escort nga mga serbisyo nga nagpadayag sa dili matinud-anon nga mga sekreto sa minilyon nga mga tawo.⁸

Daghan kanato ang nakaamgo nga ang speech to text nga mga aplikasyon nagdagan sa atong mga telepono ug nagkuha sa mahinungdanong mga hugpong sa mga pulong nga kalit nga mitungha sa web advertising o YouTube content nga may kalabutan sa unsay atong gihisgutan sa pribado. Ang atong katilingban gitukod diha sa pagtigom og daghang impormasyon kutob sa mahimo, gigamit sa pagpamaligya ug pagbaligya sa mga butang, sa paghukom sa kalidad sa mga lungsuranon o mga empleyado, o sa pagsilot kanato sa mga krimen nga atong nahimo o mahimo sa umaabot.

Niini nga konteksto sayon nga basahon ang Bibliya niini nga panghunahuna. Tagda pananglitan ang Daniel 7.

Ako nagtan-aw hangtud nga ang mga trono gipahamutang, Ug ang Karaan sa mga Adlaw milingkod; Ang iyang bisti maputi sama sa nieve, ug ang buhok sa iyang ulo sama sa putli nga balhibo sa karnero. Ang iyang trono sama sa kalayo nga nagdilaab, ang mga ligid niini maoy nagdilaab nga kalayo; Usa ka sapa nga nagdilaab nga migula Ug migula gikan sa iyang atubangan. Usa ka libo ka libo nag-alagad Kaniya; Napulo ka libo ka napulo ka libo nagtindog

⁸ https://en.wikipedia.org/wiki/Ashley_Madison_data_breach

sa atubangan Niya. Ang hukmanan naglingkod, Ug ang mga basahon giablihan. Daniel 7:9-10

Ang paghanduraw dinhi naghatud kanato sa usa ka higitang talan-awon sa korte diin ang tanan nga nakolekta nga datos sa pagpaniid gisusi ug ang matag tawo nag-atubang sa ilang tagsa-tagsa ka ganti o, mas lagmit, sa ilang tagsa-tagsa ka silot. Kini ang seryoso nga bahin sa istorya ni Santa. Wala na kita mag-atubang sa sayon nga mga sumbanan diin atong hukman ang mga bata; kita nakiglabot sa usa ka labing gamhanang Diyos kansang mga sukdanan taas kaayo. Ang Daniel 7 nagpresentar kanato og usa ka panan-awon nga dili sa usa ka Dios nga nagsakay sa usa ka reindeer nga balsa gikan sa North Pole, kondili usa ka Dios sa usa ka halangdon nga trono diin ang kalayo mibuto, nga gilibutan sa usa ka celestial nga grupo nga andam sa pagpahamtang sa kamatayon ngadto sa mga dautang mamumuhat.

Mahimong modangop kita kang Jesus alang sa kahupayan, apan dayon atong basahon ang iyang mga pulong ug mangurog:

Apan sultihan ko kamo nga sa matag pulong nga walay pulos nga isulti sa mga tawo, igahatag nila ang husay niini sa adlaw sa paghukom. Kay pinaagi sa imong mga pulong ikaw pagamatarungon, ug pinaagi sa imong mga pulong ikaw pagahukman " Mateo 12:36-37

Sulod sa sigpit nga ganghaan; kay halapad ang ganghaan ug halapad ang dalan nga padulong sa kalaglagan, ug adunay daghan nga nagaagi niini. Kay sigpit ang pultahan ug lisod ang dalan nga padulong sa kinabuhi, ug diyutay ra ang nakatultol niini. Mateo 7:13-14

Niini nga linya sa panghunahuna nga ang batan-ong Martin Luther, nga nagdumala sa iyang unang relihiyoso nga serbisyo, nabug-atan sa hunahuna sa kahalangdon sa Dios.

Naghunahuna ko sa akong kaugalingon, "Uban sa unsa nga dila ang akong isulti sa ingon nga kahalangdon, sa pagtan-aw nga ang tanan nga mga tawo kinahanglan nga mangurog sa atubangan sa bisan usa ka yutan-on nga prinsip? Kinsa ba ako, nga ako

moyahat sa akong mga mata o mopataas sa akong mga kamot ngadto sa balaan nga Halangdon? Ang mga manolonda naglibut kaniya. Sa iyang pagyango ang yuta mikurog. Ug ako ba, usa ka miserable nga gamay nga pygmy, moingon 'Gusto ko kini, gipangayo ko kana'? Kay ako abog ug abo ug puno sa sala ug nakigsulti ako sa buhi, walay kataposan ug matuod nga Diyos.”⁹

Kini nga matang sa kahadlok nga mosangpot sa pagsakit. Diha sa pag-uswag ni Luther sa hunahuna nga atong makita nagpahayag sa natural nga konklusyon.

Dili ko makatuo nga ang bisan unsa nga akong gihunahuna o gibuhat o giampo nakatagbaw sa Dios. Wala ko higugmaa, oo, gidumtan ko ang matarong nga Diyos nga nagsilot sa mga makasasala.

Sa pagkatinuod, ug uban sa grabeng pagbagulbol (tingali bisan sa pagpasipala), nasuko ko sa Dios ug miingon, ‘Ingon og dili pa igo nga ang makalolooy nga mga makasasala nga sa kahangturan nawala tungod sa orihinal nga sala ug gidugmok pag-usab sa matag katalagman pinaagi sa Napulo ka mga Sugo, ang Dios Mismo midugang og kasakit sa kasakit diha sa ebanghelyo pinaagi sa paghulga kanato sa Iyang pagkamatarung ug kaligutgut!’¹⁰

Dili ba kini ang dili kalikayan nga sangputanan sa pag-monitor sa usa ka tawo, pagsusi kung nahimo ba nila ang sayup ug paghulga nga silotan sa kapakyasan? Dili ba ang tibuok proseso nagpaila nga ang maong diyos nagdahom ug kapakyasan ug sa ingon makapasayon gayod sa proseso sa kapakyasan?

Ang Kristiyanismo nangatarongan nga ang hustisya sa Diyos nangayo ug silot, ug agig tubag gitanyag sa Diyos ang Iyang Anak ingong halad sa pagpasig-uli. Aron sa pagtagbaw sa kasuko sa usa ka nasuko nga Dios kansang balaod gilapas, ang Dios naghalad sa Iyang kaugalingong Anak aron

⁹ Roland Bainton, *Here I Stand* (NAL, 1978)

¹⁰ Luther’s Works, Vol 34, p.336-338

sa pagbayad sa atong silot sa kamatayon. Gipresentar kini ingong kaluoy. Ang kamatayon nga angay kanato gibayran sa Anak sa Dios.

Ang pangutana nga gipangutana mao - kang kinsang ideya nga ang hustisya nangayo sa kamatayon sa malapason?

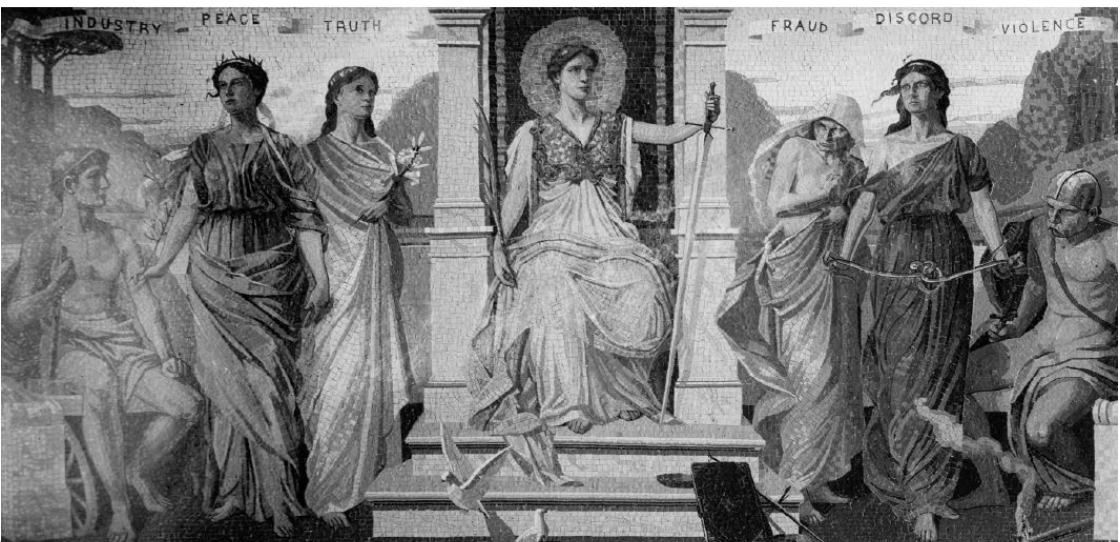
Kapitulo 3

Hustisya ug Paghukom

Para sa mga estudyante sa kasaysayan, ang panagsangka tali sa balaang katungod sa mga hari ug sa pagmando sa balaod nga gidumala sa usa ka pinili nga parlamento nagpakita nga nagrepresentar sa duha ka managlahing ideya sa gobyerno. Tingali kini labaw pa sa usa ka sulagma nga sa duha ka mga salida nga naghulagway sa kinabuhi ni Julius Caesar ug Oliver Cromwell nakit-an namon ang parehas nga aktor: Richard Harris. Si Oliver Cromwell nangulo sa parlamento sa England sa pagpatay sa hari niini, si Charles I, tungod sa pagbudhi batok sa mga tawo. Si Julius Caesar milihok batok sa republika sa Roma aron sa pagtukod sa sinugdanan sa Imperyo sa Roma. Ang pagkamaunongon sa iyang mga sundalo ug ang iyang mga kadaugan sa militar mao ang sukaranan sa iyang pagkuha sa gahum.

Dili igsapayan kung ang usa ka nasud gimandoan sa monarkiya o sa demokrasya, adunay usa ka butang nga giuyonan sa tanan: ang paggamit sa kusog aron mahatagan gahum ang mga balaod nga gipatuman.

Ang pagmando sa balaod gihubit sa Oxford English Dictionary ingon: "Ang awtoridad ug impluwensya sa balaod sa katilingban, labi na kung gitan-aw ingon usa ka pagpugong sa indibidwal ug institusyonal nga pamatasan; (busa) ang prinsipyo diin ang tanan nga mga miyembro sa usa ka katilingban (lakip na ang mga naa sa gobyerno) giisip nga parehas nga gipailalom sa gibutyag sa publiko nga mga balaod ug proseso."

BALAOD: Kini nga mosaic sa U.S. Library of Congress naghulagway sa Balaod ingong usa ka babaye nga may sanga sa palma ug espada, nga gilibotan ug unom ka numero, ang matag usa nagsimbolo sa mga kinaiya sa balaod. Sa tuo mao ang Panglimbong, Discord, ug Kapintasan—ang mga resulta sa usa ka kalapasan. Sa wala mao ang Industriya, Kalinaw, ug Kamatuoran—nagrepresentar sa unsay mahitabo kung ang pagmando sa balaod maayo ang paglihok.

Sa U.S. Library of Congress Thomas Jefferson Building adunay usa ka dako nga mosaic nga gitawag lang og "Balaod". Ang mosaic naghulagway sa usa ka babaye (balaod) nga adunay sanga sa palma, sa paghatag ug mga ganti, ug usa ka espada, sa pagpahamtang ug mga silot niadtong molapas sa balaod.

Ang teyorya sa Banal nga Katungod sa Pagmando nga mi-dominar sa katilingban sa panahon sa Middle Ages nagtul-id sa ilang panan-aw sa monarka isip representante sa Dios.

Ang obispo nga si Jacques-Bénigne Bossuet (1627–1704), usa sa nag-unang Pranses nga mga teorista sa balaanong katungod, mipahayag nga ang persona ug awtoridad sa hari sagrado; nga ang iyang gahum gisundog sa iya sa amahan ug hingpit, nga gikan

sa Dios; ug nga siya gimandoan sa rason (ie, kostumbre ug sumbanan.).¹¹

Sa niini nga konteksto gitukod sa mga maghuhubad sa Bibliya sa panahon sa Middle Ages ang ilang pagsabot sa hustisya.

Ang katarong ug ang justicia mao ang puloy-anan sa imong trono:
Ang kalooy ug ang kamatuoran magauna sa imong nawong.
Salmo 89:14 (KJV)

Ang mga panganod ug ang kangitngit maoy nagalibut kaniya: Ang pagkamatarung ug ang justicia mao ang puloy-anan sa iyang trono. Ang kalayo nagauna kaniya, Ug nagasunog sa iyang mga kaaway sa libut niya. Ang iyang mga kilat midan-ag sa kalibutan: Ang yuta nakakita, ug mikurog. Ang mga bungtod natunaw sama sa talo diha sa presencia ni Jehova, Diha sa presencia sa Ginoo sa tibook nga yuta. Salmo 97:2-5 (KJV)

Kini ang prinsipyo sa kusog nga makita nga nagpaluyo sa kahalangdon sa Dios.

Kay gibayaw ko ang akong kamot ngadto sa langit, ug nagaingon: Ako buhi sa walay katapusan. Kong pagabairon ko ang akong nagasidlak nga espada, ug ang akong kamot mokupot sa paghukom; Igahatag ko ang panimalus sa akong mga kaaway, Ug pagabalusan ko sila nga nanagdumot kanako. Pagahubog ko sa dugo ang akong mga udyong, ug ang akong espada magalamoy ug unod; ug kana uban sa dugo sa mga gipamatay ug sa mga binihag, gikan sa sinugdanan sa pagpanimalos sa kaaway. Deuteronomio 32:40-42 (KJV)

Gituohan sa kadaghanan nga ang pagkasoberano sa Diyos, ug busa ang tanan nga mga lider sa komunidad nga nagmando taliwala sa mga tawo, gipasukad ang hustisya sa gahum sa paggamit sa espada (sama sa paggamit ug pwersa sa pagpugos). Ang hustisya mao ang paghukom sa mga aksyon nga maayo o daotan ug busa gantihan ang maayo ug silotan ang daotan.

¹¹ <https://www.britannica.com/topic/divine-right-of-kings>

Busa ang hulga sa silot sa kamatayon mao ang paradoxically pagpreserbar sa kinabuhi. Sa pagpalapad niini nga ideya, atong mabasa ang mga butang sama niini sa Kristohanong panghunahuna:

Gitukod sa Iyang matarung nga kinaiya, ang gikinahanglan sa Dios alang sa kinabuhing dayon wala gayud mausab. Ang Dios wala mag-usab sa Iyang sumbanan sa pagkamatarung tungod kay kita nagdumili sa pagsunod niini sama sa usa ka maghuhukom nga mag-usab sa speed limit kon kita makakuha og usa ka paspas nga tiket. Hinoon, ang sala ni Adan midugang sa silot sa pisikal ug espirituhanon nga kamatayon tungod sa pagkamasinupakon ngadto sa utang sa hingpit nga pagsunod. Sa walay eksepsiyon, ang kapasayloan sa mga sala ug ang kinabuhing dayon imposible kon walay hingpit nga katagbawan sa hustisya sa Diyos. **Ang Dios dili mahimong Dios kon Iyang ikompromiso ang Iyang hustisya sa pagluwas sa usa ka kalag.**¹²

Sa kasingkasing sa Kristohanong teolohiya mao ang ideya nga ang kamatayon nga gipahamtang sa malapason sa Iyang balaod mao ang hustisya sa Dios. Kini nga ideya gipasukad sa hunahuna nga ang trono sa Diyos gitukod sa hulga sa kamatayon. Ang Iyang trono dayag usab nga natukod diha sa paghukom ug sa silot niadtong molapas sa Iyang balaod.

Apang, sa Salmo 89 mabasa naton nga ang kaluoy nagauna sa atubangan sang Dios. Giunsa nato pagpahaom ang kaluoy niining ideya sa hustisya nga nangayo sa kamatayon sa malapason? Atong tagdon ang lintunganayng kahulogan sa English nga pulong kaluoy.

Kaluoy (Middle English, gikan sa Anglo-French merci, gikan sa Medieval Latin merced-, merces, gikan sa Latin, "presyo nga gibayran, suhol", gikan sa merc-, merxi "merchandise") mao ang pagkamaayo, pagpasaylo, ug pagkamabination sa lain-laing mga pamatasan, relihiyoso, sosyal, ug legal nga konteksto.¹³

¹² <https://bible.org/article/god-s-perfect-and-unchanging-justice-ground-gospel>

¹³ <https://en.wikipedia.org/wiki/Mercy>

Ang kaluoy gipangayo pinaagi sa usa ka presyo o suhol nga gibayad. Busa, sa niini nga kahulugan, ang kalooy mahimong mapangayo kung ang utang sa hustisya matuman. Ang hustisya kinahanglang matagbaw aron mahuptan ang dungog ug integridad niini. Busa, kon ang suhol sa utang nabayran na, bisan kinsa pa ang mibayad niini, nan ang hustisya magpadayon sa iyang integridad, ug ang kaluoy mahimo na unyang ihatag. Kini nagpaila sa Kristohanong teoriya sa pakig-uli nga gitawag og 'Puli sa Silot'.

Ang Puli sa Sala (usahay, esp. sa mas karaan nga mga sinulat, gitawag nga forensic theory) usa ka teorya sa pagpasig-uli sulod sa Kristohanong teolohiya, nga nangatarongan nga si Kristo, pinaagi sa iyang kaugalingong sakripisyo nga pagpili, gisilotan (gisilotan) sa dapit sa mga makasasala (pagpuli), sa ingon nagtagbaw sa mga gipangayo sa hustisya aron ang Dios makapasaylo sa sala.¹⁴

Ang kahulogan sa pulong nga kaluoy nagpahayag niini nga ideya sa suhol o utang nga gibayran. Sa tradisyon sa Protestante kini nga utang mabayran lamang pinaagi sa kamatayon ni Kristo alang kanato. Sa tradisyon sa Roma ang usa ka tawo makadugang ug merito pinaagi sa maayong mga buhat aron makatabang sa kaluwasan sa ilang kalag.¹⁵

Sa katingbanan, atong naobserbahan nga ang tawhanong panglantaw sa hustisya, gikan sa Kasulatan ug sa katawhan sa kinatibuk-an, gibase sa prinsipyo nga ang grabeng silot o bisan kamatayon gikinahanglan aron mapatuman ang mga prinsipyo sa balaod.

Busa kini nga sistema nanginahanglan pagbantay, paghukom, pagkondenar ug kamatayon. Kining mga butanga kay kinaiyanhon niining konsepto sa hustisya. Ang pangutana nga angay ipangutana mao, makamugna ba kini nga sistema sa hustisya ug usa ka gawasnon nga katilingban nga wala'y kahadlok? Kon ang Dios sa Iyang kinaiya mao ang arkitekto sa kamatayon ug mao ang kinalabwang soberano nga nagpahamtang ug kamatayon, nan dili ba ang Dios Mismo, sa Iyang kahinungdanon, mao ang personipikasyon

¹⁴ https://en.wikipedia.org/wiki/Penal_substitution

¹⁵ [https://en.wikipedia.org/wiki/Merit_\(Christianity\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Merit_(Christianity))

sa kamatayon? Kung gibantayan sa Dios ang atong matag lihok ug gitimbang-timbang kini batok sa Iyang balaan nga sukdanan aron mahibal-an kung sukdon ba nato kini, nan unsaon nga adunay usa ka dapit diin ang Iyang mga sakop gawasnon gikan sa kalisang sa kamatayon? Niini nga gambalay ang Dios sa walay katapusan nakig-uban sa paghukom, pagkondenar ug kamatayon.

Niining bahin, gusto nakong ipahimutang sa inyong atubangan ang tulo ka mga bersikulo sa Bibliya isip pagsugod sa nahibilin nga bahin ning basahon.

Kay ang Amahan dili **mohukom** ni bisan kinsa, apan mitugyan sa tanang paghukom ngadto sa Anak, Juan 5:22

Kamo nagahukom sumala sa unod; Ako [Jesus] dili **maghukom** kang bisan kinsa. Juan 8:15

Ang gugma mapailobon, ang gugma maluloton. Dili kini masina, dili manghambog, dili mapahitas-on. Dili kini magpakaulaw sa uban, dili kini mangita sa kaugalingon, dili dali masuko, **dili kini magtipig og rekord sa mga sayop**. 1 Corinto 13:4-5 (NIV)

Kining tulo ka mga tudling direktang naghagit sa mga ideya sa hustisya ug paghukom base sa hulga sa kamatayon. Si Jesus nagsulti kanato nga ang Iyang Amahan o Siya mismo dili mohukom, mokondenar, mosulay, o mosilot ni bisan kinsa. Ang dakong gugma nga kapitulo sa Bibliya nagsulti kanato nga ang gugma wala magtipig ug imbentaryo sa daotang buhat. Ang Dios gugma, ug kining hingpit nga gugma sa Dios nagahingilin o nagatangtang sa tanang kahadlok (I Juan 4:8,18). "Dili sama kang Santa Claus nga adunay lista kung kinsa ang maayo ug dautan, ang Diyos 'wala magtago og rekord sa mga sayop.'" "Kung Siya dili magtago og lista o talaan, nan sayop ang tibuok pundasyon sa mga prinsipyo nga gigamit sa katawhan sa pagsabot ug pagtan-aw sa hustisya ug paghukom." Sama sa gisulti kanato ni Jesus, "naghukom kamo sumala sa unod." Ang Bibliya nagsulti kanato:

Pabiyai sa dautan ang iyang dalan, ug sa tawo nga dili matarung ang iyang mga hunahuna: ug pabalika siya kang Jehova, ug siya malooy kaniya; ug sa atong Dios, kay siya mopasaylo sa madagayaon gayud. Kay ang akong mga hunahuna dili mao ang

inyong mga hunahuna, ni ang inyong mga dalan akong mga dalan, nagaingon si Jehova. Kay ingon nga ang mga langit hataas kay sa yuta, mao man usab ang akong mga dalan hataas kay sa inyong mga dalan, ug ang akong mga hunahuna kay sa inyong mga hunahuna. Isaías 55:7-9

Sigurado ba kita nga nasabtan nato pag-ayo ang hustisya sa Diyos? Unsaon nato pagsabot ning mga teksto sa Bibliya ug unsaon nato kini pag-uban sa uban nga mga teksto nga daw nagsupak niini? Unsaon pag-ingon nga ang gugma wala magrekord sa mga sayop, samtang ang sistema sa hustisya nga atong nasayran nanginahanglan man gyud og talaan sa mga kalapasan? Kini nga mga ideya daw nagkasumpaki, ug ang atong buluhaton mao ang pag-ampo ug pagpaningkamot nga masabtan kini aron ang tinuod nga hustisya ug kalooy sa Diyos mapadayag sa atong kinabuhi.

Kapitulo 4

Ang Sinugdanan sa Pagkondenar nga Paghukom

Ang kinabuhi ug mga pulong ni Jesus nagpadayag kanato sa mahimayaong kahayag sa unsa gayud ang Dios nga Amahan. Sa dihang si Jesus miingon nga Siya o ang Iyang Amahan dili mohukom, mosulay, o mokondenar ni bisan kinsa, ang diha-diha nga pangutana nga kinahanglang sulbaron mao: kon dili sila mokondenar ni bisan kinsang tawo, nan nganong ang kalibutan puno sa paghukom ug pagkondenar? Ngano nga ang mga tawo maghusga pag-ayo sa uban ug diin kini nagsugod?

Sa dihang ang Dios miduol kang Adan ug Eva sa Tanaman sa Eden human sila makakaon sa gidili nga prutas, sila midagan ug mitago gikan kaniya sa kahadlok. Nahadlok sila sa paghukom ug sa posibleng pagkondenar sa Dios tungod sa mga buhat nga ilang nahibaloan nga dili maayo. Sa dihang gipangutana bahin sa iyang nahimo, si Adan mitubag pinaagi sa pag-ingon:

Ang babaye nga imong gibutang dinhi uban kanako—siya mihatag kanako ug pipila ka bunga sa kahoy, ug ako mikaon niini. Genesis 3:12 (NIV)

Gihukman ni Adan nga ang Diyos ang may sala sa pagpatunghag babaye nga nagtental kaniya sa paglakaw sa sayop nga direksiyon. Dayag nga gibasol ni Adan ang iyang mga buhat sa Diyos. Si Adan nangatarongan nga ang Diyos

mianhi aron sa pagtapos sa iyang kinabuhi ingong silot sa buhat nga iyang nahimo. Dili ba ang Dios nag-ingon nga sa adlaw nga sila mokaon sa bunga nga sila mamatay?

Kita nahibalo nga si Adan nahadlok sa kamatayon gikan sa mosunod nga teksto:

Busa tungod kay ang mga anak nakaambit man sa unod ug dugo, siya sa iyang kaugalingon nakig-ambit usab niini, aron pinaagi sa kamatayon iyang malaglag siya nga adunay gahum sa kamatayon, nga mao, ang yawa, **ug buhian sila nga tungod sa kahadlok sa kamatayon nailalum sa pagkaulipon sa tibuok nilang kinabuhi.** Hebreohanon 2:14-15

Isip mga tawo natural nga nahadlok kita sa kamatayon. Bahin kini sa atong panulondon gikan kang Adan. Nangatarungan si Adan nga gusto sa Diyos nga patyon siya tungod sa iyang kapakyasan sa pagsunod sa Iyang mga instruksyon. Gihukman ni Adan ang Diyos ingong maoy responsable sa problema ug busa miakusar nga ang Diyos kinahanglang mobayad sa silot nga kamatayon sa sayop nga nahimo. Wala niya kini direktang gisulti, apan ang Bibliya nagtug-an kanato kon unsay nahitabo sukad sa sinugdan.

Ang tanan nga nagapuyo sa yuta magasimba kaniya, kansang mga ngalan wala mahisulat sa Libro sa Kinabuhi **sa Cordero nga gipatay sukad pa sa pagkatukod sa kalibutan.** Pinadayag 13:8

Makaseguro ba kita nga ingon niini ang gibati ni Adan bahin sa Diyos ug sa Iyang Anak?

Ang makasasala nga hunahuna nakiggubat sa Dios. Wala kini nagatuman sa balaod sa Dios. Dili kini mahimo. Roma 8:7 (NIV)

Sa dihang gilapas ni Adan ang sugo sa Diyos, nahulog siya sa sala. Ang iyang hunahuna nakiggubat sa Diyos. Wala na siya magtinguha sa pagsunod sa balaod sa Diyos. Ang iyang hunahuna puno sa akusasyon ug pagkondenar ngadto sa Dios. Kini tungod kay iyang gipili si Satanas ingong iyang agalon ug busa misugod sa paghunahuna sama kang Satanas. Unsa ang gihunahuna

ni Satanas gikan sa sinugdanan? Paminawa ang gisulti ni Jesus sa mga pangulo sa mga Judio nga misulay sa pagpatay kaniya:

Kamo iya sa inyong amahan nga yawa, ug ang mga tinguha sa inyong amahan buot ninyong pagabuhaton. **Siya usa ka mamumuno sukad pa sa sinugdan, ug wala mobarug sa kamatuoran**, tungod kay walay kamatuoran diha kaniya. Sa diha nga siya magasulti ug bakak, siya nagasulti gikan sa iyang kaugalingong mga kapanguhaan/kahinguhaan, kay siya bakakon ug ang amahan niini. Juan 8:44

Si Satanas nagtinguha sa pagpatay sa Anak sa Dios sukad pa sa sinugdan. Siya nagtinguha sa pagkuha sa dapit ni Kristo ug mahimong tupong sa Dios.

“Giunsa nimo pagkahulog gikan sa langit, O Lucifer, anak sa kabuntagon! Naunsa ang pagkapukan nimo ngadto sa yuta, ikaw nga nagpaluya sa mga nasud! Kay miingon ka sa imong kasingkasing: Mokayab ako sa langit, ituboy ko ang akong trono ibabaw sa mga bitoon sa Dios; Ako usab molingkod sa bukid sa katiguman Sa kinalay-ang mga dapit sa amihanan; **Mokayab ako ibabaw sa kahitas-an sa mga panganod, mahisama ako sa Labing Hataas.**” Isaias 14:12-14

Diha sa mga pulong ug mga buhat sa mga pangulo sa mga Judio atong makita ang espiritu ni Satanas ngadto kang Jesus. Diha sa ilang pagdumot ug tinguha sa pagpatay sa Anak sa Dios atong makita ang mga tinguha ni Satanas kinsa nagtinguha sa pagpatay sa Anak sa Dios sukad pa sa sinugdan ug mopuli sa iyang dapit ingon nga katupong sa Amahan; ang Labing Halangdon.

Si Satanas ang nagmugna sa espiritu sa akusasyon ug pagkondenar. Ang Bibliya nagtawag kaniya nga “magsusumbong sa mga igsoon.”

Busa gitambog ang dakong dragon, ang karaang bitin, nga ginganlag Yawa ug Satanas, nga naglimbong sa tibuk kalibotan;

Pinaagi ni Adan nga ang espiritu sa paghukom ug pagkondenar mianhi sa kalibutan. Si Adan wala mangayo sa Dios sa pagpasaylo kaniya; Si Adan wala maghunahuna nga ang iyang sala mapasaylo.

siya gitambog sa yuta, ug ang iyang mga manolonda gitambog uban kaniya. Unya nadungog ko ang usa ka makusog nga tingog nga nag-ingon sa langit, "Karon ang kaluwasan, ug kusog, ug ang ingharian sa atong Dios, ug ang gahum sa Iyang Kristo miabut na, **kay ang magsusumbong sa atong mga igsoon, nga nagsumbong kanila sa atubangan sa atong Dios sa adlaw ug sa gabii, gisalikway na.** Pinadayag. 12:9-10

Ang espiritu sa magsusumbong misulod sa kasingkasing ni Adan ug iyang gihukman, giakusahan, ug gikondena ang Anak sa Dios tungod sa paglalang kang Eva ingon nga iyang maninintal. Pinaagi ni Adan nga ang espiritu sa paghukom ug pagkondenar mianhi sa kalibutan. Si Adan wala mangayo sa Dios sa pagpasaylo kaniya; Si Adan wala maghunahuna nga ang iyang sala mapasaylo. Dili sama kang Noe, hangtod niining puntoha si Adan wala makakitag grasya sa mga mata sa Diyos (Gen 6:8). Si Adan puno sa akusasyon ug pagkawalay pagtuo (ang espiritu ni Satanas), kay sa paghinulsol ug pagtuo (ang espiritu ni Kristo). Gipahayag ni Apostol Pablo kining lawom nga kamatuoran niini nga bersikulo:

Ug dili ingon sa usa nga nakasala, mao usab ang gasa: **kay ang paghukom sa usa ngadto sa pagkahinukman**, apan ang walay bayad nga gasa gikan sa daghang mga paglapas ngadto sa pagkamatarung. Roma 5:16 (KJV)

Kinahanglan natong susihon pag-ayo ang bersikulo tungod kay daghan ang nagtan-aw niini nga bersikulo nga gikondenar sa Dios si Adan. Ania ang usa ka bantog nga komentaryo:

Ang paghukom - Ang sentensiya; ang gideklarar nga silot. Ang pulong nagpahayag sa hustong paagi sa sentensiya nga gipasa sa usa ka maghuhukom. **Dinhi kini nagpasabut sa hukom nga gipahamtang sa Dios, ingon nga usa ka maghuhukom, kang Adan alang sa usa ka paglapas, nga naglambigit sa iyang kaugalingon ug sa iyang kaliwatan sa kalaglagan,** Genesis 2:17; Genesis 3:17-19 . Albert Barnes Komentaryo Daghang bersiyon sa Bibliya nagpakita nga nagsuporta sa ideya nga ang Diyos ang nagkondenar kang Adan.

Ug ang gasa dili sama niadtong midangat pinaagi sa usa nga nakasala. **Kay ang hukom nga gikan sa usa ka paglapas miresulta sa pagkahinukman**, apan ang walay bayad nga gasa nga gikan sa daghang mga paglapas miresulta sa pagkamatarong. Roma 5:16 (NKJV)

Ni ang gasa sa Dios ikatandi sa resulta sa sala sa usa ka tawo: **Ang paghukom misunod sa usa ka sala ug nagdala sa silot**, apan ang gasa misunod sa daghang kalapasan ug nagdala sa pagkamatarong. Roma 5:16 (NIV)

Kini nga mga hubad nagpakita nga ang paglapas ni Adan nagdala kaniya sa pagkahinukman sa Diyos. Apan, atong hinumdoman nga si Jesus misulti kanato nga ang Amahan dili mokondenar kang bisan kinsa diha sa Juan 5:22, busa kini dili tinuod. Tagda ang literal nga hubad sa Young:

ug dili ingon nga pinaagi sa usa nga nakasala mao ang walay bayad nga gasa, **kay ang paghukom sa pagkatinuod alang sa usa ngadto sa pagkahinukman**, apan ang gasa gikan sa daghang mga paglapas ngadto sa usa ka pagpahayag nga 'Matarong,' Mga Taga-Roma. 5:16 (YLT)

Atong namatikdan gikan niini nga hubad nga ang paghukom mao ang sa usa ngadto sa pagkondenar. Ang Griego nga pulong nga gihubad dinhi mao ang ek nga nagpasabut:

Usa ka nag-unang preposisyon nga nagpaila sa gigikanan (ang punto diin ang paglihok o aksyon nagpadayon), gikan sa, paggawas. Lig-on nga Concordance.

Kini nag-ingon nga ang paghukom migula gikan sa usa, si Adan, ngadto sa pagkahinukman. Si Adan mao ang gigikanan sa tawo nga punto sa paghukom ug pagkondenar. Si Kristo gitandi niini ingon nga naghalad sa usa ka walay bayad nga gasa sa iyang pagkamatarong baylo sa daghang mga paglapas. Si Kristo ang kaatbang ni Adan. Si Kristo gawasnon nga naghatag ug grasya ug pagkamatarong samtang si Adan naghatag sa paghukom ug pagkondenar. Kadaghanan sa Kristohanong kalibutan bug-os nga nasipyat sa kahulogan niini nga bersikulo..

Sa sayong bahin sa Roma kapitulo 5 atong makita kining samang problema nga mitungha kon kinsay nagabuhat sa pagkondenar.

Apan ang Dios nagpakita sa Iyang kaugalingong gugma kanato, nga samtang kita mga makasasala pa, si Kristo namatay alang kanato. Labi pa gayud, nga karon gipakamatarung na pinaagi sa iyang dugo, **maluwas kita gikan sa kaligutgut pinaagi kaniya.** Roma5:8-9

Kang kinsang kasuko kita naluwas? Atong tan-awon ang pipila ka mga bersyon:

Labi pa gayud, nga karon gipakamatarung na pinaagi sa iyang dugo, maluwas kita gikan sa kaligutgut **sa Dios** pinaagi kaniya. Roma 5:9 (NASB)

Sanglit gipakamatarong na man kita karon pinaagi sa iyang dugo, unsa pa kaha nga maluwas kita gikan sa **kapungot sa Dios** pinaagi kaniya! Roma 5:9 (NIV).

Ang mga pulong nga "sa Dios" gihatag sa maghuhubad sa NASB ug ilang giila kini uban ang mga italiko, apan sa NIV ug uban pang mga hubad kini yano nga gipahayag ingon nga kasuko sa Dios. Ang Griyego wala gayoy pulong nga Diyos. Kung ang kasuko sa Dios gipasabot sa bersikulo 9, nan naglibog kini sa kahulogan sa bersikulo 8 diin ang Dios nagpakita sa Iyang gugma kanato. Mapakita ba nimo ang gugma ug kasuko sa usa ka tawo sa parehas nga oras? Makatinguha ka ba sa pagluwas ug pagpatay sa usa ka tawo sa samang higayon?

Ang Bag-ong King James uban sa King James naghubad niini sa husto. Kini nga mga bersyon nag-ingon lamang nga kita maluwas gikan sa kapungot. Kang kinsang kasuko kita naluwas? Ang bersikulo 10 nagsulti kanato nga kita mao ang mga kaaway sa Dios. Ang gihisgotang Roma 5:16, 7 nga mga bersikulo sa ulahi, nagtug-an kanato nga ang pagkahinukman sa silot naggikan kang Adan. Busa, kita naluwas gikan sa silot nga atong napanunod gikan kang Adan pinaagi ni Kristo.

Niining konteksto ang bantogang teksto sa Roma 8:1 mas makataronganon.

Busa karon walay pagkahinukman sa silot niadtong anaa kang Cristo Jesus, nga wala magkinabuhi uyon sa unod, kondili uyon sa Espiritu. Roma 8:1

Wala'y mahimo nga panghimaraut kung mapuno ka sa Espiritu ni Kristo tungod kay si Kristo wala magkondenar. Kung naa nimo ang Iyang Espiritu nan dili ka magkondenar. Mao kini ang gitudlo ni Jesus kanato.

Ayaw kamo paghukom, aron kamo dili pagahukman. Mateo 7:1

Kadaghanan sa mga tawo nagtuo nga ang hinungdan nga wala kita gihukman kung naa kita ni Kristo tungod kay gipanalipdan kita ni Jesus gikan sa pagkondenar sa Dios. Kini usa ka makalilisang nga hunahuna mahitungod sa unsa ang Dios sama sa, ug kini bakak, kay si Jesus misulti kanato nga ang Amahan dili mohukom o mokondenar kang bisan kinsa.

Kon kita anaa kang Kristo, ang espiritu sa panghimaraut mobiya kanato ug pulihan sa Espiritu sa Amahan ug sa Iyang Anak; usa ka Espiritu nga dili manghimaraut sa uban ug busa mihunong usab kita sa pagpanghimaraut sa uban.

Inyo bang nakita nga si Adan ang mihukom ug mikondenar sa Anak sa Dios gikan sa sinugdanan, ug tungod kay ang pagkondenar nag-una sa pagpatay, ang Kordero gipatay gikan sa patukuranan sa kalibutan?

Sa dihang atong mahunahunaan ang Roma 5:16 nga nag-ingon nga ang Diyos naghukom ug nagkondenar kang Adan, atong gipakita nga kita naghunahuna sama sa gibuhay ni Adan; atong gihunahuna nga ang Dios mao ang nagkondenar sa usa nga sa pagkatinuod kita kini. Atong giplano ang atong panghunahuna ngadto sa Dios ug naghunahuna nga Siya sama kanato.

Kining mga butanga imong nabuhay, ug ako nagpakahilum;
Naghunahuna ka nga parehas ko nimo... Salmo 50:21

Kapitulo 5

Panglantaw, Pagtagna, ug Realidad

Bag-ohay lang, nabasa ko ang mga komentaryo sa mga tawo human ko mitype sa search engine og, “Dili ikaw ang akong gihunahuna nga ikaw.” Nakabasa ko og ubay-ubay nga mga istorya sa mga tawo nga nagpahayag sa ilang kasuko, kasubo ug kasagmuyo sa pagkaamgo nga ang tawo nga ilang gikarelasyon dili gyud kung unsa ang tawo. Ang panglantaw ug realidad hingpit nga lahi.

Ang mga panghitabo nga gihugpong aron magdala sa duha ka tawo nga magkahigugmaay kanunay nga gihubad nga hingpit nga lahi sa duha ka partido. Ang mga pahiyom, ang mga regalo ug ang mga paghikap nga sagad masabtan sa babaye nga nagpasabut nga ang lalaki nga iyang interesado sa tinuud nagpakabana kaniya mahimo’g lainlain ang kahulugan. Ikasubo, kasagaran kini nga mga panghitabo mao ang mga butang nga andam buhaton sa tawo aron makuha ang iyang gusto. Kini siyempre mahimo usab nga mahitabo vice versa, ug adunay potensyal nga pagmaniobra sa bisan unsang relasyon sa atong kalibutan.

Kini nga mga butang kanunay nga mahitabo kung dali ka nga masuod sa usa ka tawo sa wala pa ikaw adunay panahon sa pag-ila sa ilang kinaiya.

Samtang nagbasa sa mga istorya nakasugat ko og lahi nga istorya nga naghigot sa pipila ka mga hagit nga giatubang sa atong Amahan sa langit sa nakiglabet sa kaliwatan sa tawo:

Sa pulis opisyal nga naghatod nako sa ospital

Nahadlok ko nga yawyawan ko nimo, badlungon ko, sultihi ko kung unsa ka hakog ug talawan ang pagsulay sa pagpatay sa akong kaugalingon. Hinoon, gipalingkod ko nimo sa front seat samtang nagdrayb ug nangutana nako kon ganahan ba ko sa musika nga gipatugtog sa radyo. Nagpakaaron-ingnon ka nga wa ko kakita nako nga naghilak.

Sa dihang ang polis miduol niini nga babaye, iyang nahunahunaan nga iyang gihukman siya ug silotan siya sa iyang gibuhat. Niini nga istorya iyang gibiyaan ang iyang orihinal nga panglantaw sa pulis ug nagsugod sa paghubad sa iyang mga lihok ingon nga mapinanggaon ug buotan.

Kini nga istorya mahimo nga adunay lahi nga katapusan. Kon sa dihang gihangyo siya sa mga polis nga pasakayon siya sa sakyanan, basin mahanduraw niya nga gusto niya nga silotan siya ug ibutyag ang iyang gibuhat. Mahimo nga gisinggitan niya ang pulis ug giingnan nga biyaan siya. Ang tanan niyang mga aksyon gibase sa kung giunsa niya pagtan-aw ang mga pulis, ug ang iyang panan-aw adunay dako nga epekto sa kung unsa ang tinuod nga nahitabo.

Wala maghulat si Adan nga makigsulti sa Diyos aron mangayo kaniyang giya kon unsay angay niyang buhaton. gikuha niya ang mga butang sa iyang kaugalingon nga mga kamot ug gihukman ang kahimtang.

Unsa kaha kung kini nga babaye mipauli ug gisultihan ang iyang anak nga babaye bahin niining "makalilisang nga pulis" nga misulay sa pagdaot kaniya, ug gipasa sa iyang anak nga babaye ang usa ka panan-aw kung unsa ang pulis? Ang panglantaw mahimong mapanunod ug ipasa ngadto sa sunod nga henerasyon ug ang sayop nga pagsabot nagpadayon.

Sa dihang si Adan mikaon sa bunga sa kahoy, iyang gibuhat kini ubos sa sayop nga pagtuo nga ang Diyos mopatay sa iyang asawa tungod sa iyang kalapasan. Nasabtan niya ang mga pulong sa Diyos nga - kung mokaon ka sa kahoy sa kahibalo sa maayo ug daotan, nan mamatay ka - nga nagpasabut nga patyon sila sa Diyos. (Gen 2:17).

Ang aktuwal nga kahulogan sa Hebreohanong mga pulong mao ang mamatay ikaw mamatay. Sa dihang gikutlo ni Eva ang mga pulong sa Diyos

ngadto sa bitin, iyang giusab ang kahulogan sa pag-ingon nga kon kita mokaon sa bunga nga kita kinahanglang mamatay (Genesis 3:3). Mao kini ang panglantaw nga mitultol kang Adan sa paghinapos nga ang hustisya sa Diyos nagbaod nga ang iyang asawa kinahanglang mamatay. Sa bug-os nga kaluya mihukom si Adan nga ipaambit ang mga sangpotanan nga iyang nasabtan nga kinahanglang atubangon ni Eva.

Samtang si Adan wala magbutang sa iyang hunahuna sa direkta nga pagsupak batok sa Dios, ang iyang desisyon sa pagkaon sa bunga gibase sa usa ka sayop nga pagsabut sa kinaiya sa Dios. Wala niya masabti ang bug-os nga implikasyon sa iyang mga lihok ug kon sa unsang paagi kini makapausab sa iyang kinaiya. Wala maghulat si Adan nga makigsulti sa Diyos aron mangayo og giya kon unsay angay niyang buhaton. Human makakaon si Adan sa bunga, ang espiritu ni Satanas mikupot pag-ayo sa iyang kasingkasing. Sa dihang gikuha na niya ang mga butang sa iyang kaugalingong mga kamot, iyang gihukman nga gikondenar sila sa Diyos samtang sa pagkatinuod, si Adan karon nagkondenar sa Diyos. Gipasa ni Adan ngadto sa Dios ang iyang nasabtan. Apan, ang iyang panglantaw dili tinuod.

Gihanduraw ni Adan nga ang Dios usa ka Binuhat nga naghukom, nagkondenar, ug nagsilot. Nasabtan niya kini tungod kay mao kini ang iyang gibuhay sa iyang hunahuna ngadto sa Dios.

1. Iyang gihukman ang Diyos ingong dili makiangayon/patas.
2. Iyang gikondenar ang Diyos ingong takos sa kamatayon.

Ang paghanduraw/hunahuna niining mga butanga mahitungod sa Dios nagpasabot lamang nga sa dihang Iyang nakita ang Dios, nga iyang gitinguha nga buhaton ngadto sa Dios, iyang gihunahuna nga buhaton sa Dios kaniya. Kini modala kanato ngadto sa usa ka importante nga prinsipyo:

Ang bakak nga mga panglantaw sa mahinungdanong mga tawo sa atong kinabuhi naglihok isip usa ka salamin sa diha nga kita moabut sa ilang atubangan ug makig-uban kanila.

Ang sayop nga pagsabot ni Adan sa kinaiya sa Diyos maoy hinungdan sa pag-uswag sa rebelyon sa hunahuna ni Adan, nga miturok ngadto sa usa ka dili makita nga tinguha nga patyon ang Anak sa Diyos. Busa, sa dihang miabot ang Anak sa Diyos kang Adan sa tanaman, nahadlok si Adan sa butang nga iyang gihunahuna nga buhaton niya batok sa Anak sa Diyos. Gikasuk-an ug gikondenar ni Adan ang Anak sa Diyos tungod sa kahimtang nga iyang nasudlan, ug gusto nga mamatay si Kristo. Busa, nahadlok si Adan nga ang Anak sa Diyos nasuko, nagkondenar, ug gusto usab nga patyon siya. Kini nga hunahuna importante kaayo nga masabtan kung gusto nato nga masabtan ang panginahanglan ug ang kahulugan sa paghukom.

Atong makita kini nga prinsipyo diha kang Cain. Human gipatay ni Cain ang iyang igsoon, nahadlok siya nga ang uban magtinguha sa pagpatay kaniya.

Sa pagkamatuod gihinginlan mo ako niining adlaw gikan sa nawong sa yuta; Ako magatago gikan sa imong nawong; Ako mahimong usa ka kagiw ug usa ka laag sa yuta, ug mahitabo nga **bisan kinsa nga makakita kanako, mopatay kanako**. Genesis 4:14

"Sa kalibutan sa sikolohiya, kini nga proseso gitawag og sikolohikal nga pagbalhin sa kaugalingong pagbati ngadto sa uban:

Ang sikolohikal nga projection usa ka mekanismo sa depensa diin ang ego sa tawo nagdepensa sa kaugalingon batok sa walay panimuot nga mga pagbati/tinguha o mga hiyas (positibo ug negatibo) pinaagi sa paglimud sa ilang pagkaanaa sa ilang kaugalingon samtang gipasangil kini sa uban.¹⁶

Ingon nga ang Anak sa Dios moanhi ngadto kang Adan sa tanaman ug ang kasingkasing ni Adan napuno sa paghukom, pagkondenar ug kamatayon ngadto Kaniya, sa pagdepensa sa kaugalingon gipunting ni Adan ang iyang panghunahuna ngadto sa Anak sa Dios ug busa ngadto sa Dios Mismo. Si Adan walay panimuot sa mga pagbati/tinguha nga anaa sa sulod niya. Iyang gilimod ang ilang pagkaanaa sa iyang kaugalingon, ug iya hinuon silang gipasangil ngadto sa Anak sa Dios.

¹⁶ https://en.wikipedia.org/wiki/Psychological_projection

Sa unsang paagi maabot si Adan? Sa unsa nga paagi siya madala sa pagsabot sa iyang natural nga mga pagbati ngadto sa Anak sa Dios ug pinaagi sa ekstensyon sa Iyang Amahan?

Si Adan, ang tawhanon nga tagmugna sa pagkondenar sa uban, nagpasa niini ngadto sa iyang mga anak, ug ilang gipasa kini ngadto sa ilang mga anak. Sa ingon ang pagkondenar nga paghukom gihimo sa tanang tawo, kay ang tanan nakasala niining puntoha. Kini nga pagkondenar motultol sa tanang matang sa kadautan nga anaa/nitungha sa kalibutan.

Unsa nga proseso ang gikinahanglan aron mapadayag ngadto kang Adan ang iyang tinuod nga kahimtang, samtang sa samang higayon ipadayag kaniya ang kalooy ug pagpasaylo sa Dios nga hingpit nga andam sa pagpasaylo kaniya nga walay salapi ug walay bili? (Isaias 55:1). Sa unsang paagi mamaayo ang lalom nga nakagamot nga sayop nga pagsabot sa Diyos?

Kapitulo 6

Tinunglo ang Yuta Para Sa Imong Kaayohan

Nakakupot ka na ba ug lain-laing klase sa liso sa imong kamot? Masulti ba imo kung unsa ang ipatungha sa matag liso? Nagkinahanglan ug nabansay nga mata aron makaila kon unsa gayod ang ipatungha sa usa ka partikular nga liso. Kung wala pa kitay kahibalo kung unsa ang naa sa liso, kinahanglan naton kini itanom ug tubigan ug bantayan kini nga motubo aron mahibal-an kung unsa ang naa sa liso. Sa diha nga ang iyang bulak o bunga mogula, nan kita makasinati sa iyang bunga ug makatilaw sa iyang epekto ug mahibalo kon kini maayo o dili maayo. (Matt 7:16-20).

Ang dautang binhi nga diha kang Adan kinahanglang motubo, ug kinahanglan niyang matilawan ang espirituhanong bunga niini aron mailhan ang pagkatawo/kinaiya sa binhi ug mahibaloan kon kini ba maayo o dautan.

Unya ngadto kang Adan Siya miingon, “Tungod kay gipatalinghugan mo ang tingog sa imong asawa, ug nagkaon ka gikan sa kahoy nga gisugo ko kanimo, nga nagaingon, ‘Dili ka magkaon niini’: **“Tinunglo ang yuta para sa imong ikaayo;** Sa kahago magakaon ka niini sa tanang mga adlaw sa imong kinabuhi. Kini magapaturok kanimo ug mga sampinit ug mga sampinit, ug magakaon ka sa mga utanon sa kapatagan. Sa singot sa imong nawong magakaon ka ug tinapay hangtud nga mopauli

ka sa yuta, kay gikan niini gikuha ikaw; kay abog ka, ug sa abog ka mobalik.” Genesis 3:17-19

Ang tunglo nga nahulog sa yuta dili gikan sa Dios; ang tunglo naglungtad sa kasingkasing ni Adan ug misulod sa yuta pinaagi sa iyang tahas isip ulo nga nagmando sa yuta. Apan si Adan wala mahibalo nga ang iyang kasingkasing napuno sa mga pagtunglo.

Sa diha nga si Satanas nakiglalis sa Dios mahitungod sa kinaiya ni Job, siya mibati nga sigurado nga siya makahimo niini nga tunglo gikan kang Job. Mao kini ang mga pulong ni Satanas nagdto sa Dios:

Wala ba ikaw magbuhat ug koral libut kaniya [Job], libut sa iyang panimalay, ug libut sa tanan nga iya sa tanang kiliran? Imong gipanalanginan ang buhat sa iyang mga kamot, ug ang iyang mga kabtangan midaghan sa yuta. Apan karon, ituy-od ang imong kamot, ug hikapa ang tanan nga anaa kaniya, ug sa walay duhaduha tunglohon ka niya sa atubangan sa imong nawong.” Job 1:10-11

Gipanalanginan sa Diyos si Job ug dako. Si Satanas naglaum nga sa pagtugot sa katalagman nga modangat kang Job iyang mapagula gikan kang Job ang tunglo nga napanunod ni Job gikan kang Adan. Human mawala ni Job ang tanan, lakip ang iyang mga anak, ang tunglo migula gikan sa mga ngabil sa asawa ni Job:

“Unya miingon ang iyang asawa kaniya, ‘Nagpabilin ka gihapon sa imong pagkamatinud-anon? Isumpa ang Diyos ug pagkamatay na lang!” Job 2:9

"Sa dihang hisgutan ang kahimtang sa tawo, gipadayag kini ni Pablo sa yano ug klaro nga paagi:

Ingon sa nahisulat: "Walay usa nga matarung, wala bisan usa; walay usa nga nakasabut; walay usa nga nangita sa Dios. Ang tanan mingtalikod, sila sa tingub nahimong walay pulos; walay usa nga nagbuhat ug maayo, wala bisan usa." "Ang ilang mga tutonlan maoy bukas nga mga lubnganan; ang ilang mga dila nagabuhat ug limbong." "Ang hilo sa mga bitin anaa sa ilang mga

ngabil." **"Ang ilang mga baba napuno sa pagtunglo ug kapaitan."**
Roma3:10-14. (NIV)

Nasayod ang Diyos nga ang panunglo ug kapait sa kasingkasing ni Adan mopadayag sa mga binhi nga iyang itanom — kini man binhi sa iyang mga pulong, sa iyang semilya, o sa mga binhi sa kalibutan sa tanom. Kining tanan magpadayag sa panunglo nga anaa sa iyang kasingkasing batok sa Diyos. Sa gugma, gihatagan siya og panahon sa Diyos aron makita niya ang mga epekto sa binhi nga anaa sa sulod niya. Aron mahatagan siya niining panahona, ang Espiritu sa Diyos kinahanglang magpuyo uban kang Adan ug mag-antos sa iyang adlaw-adlaw nga mga panunglo ug kapait aron mapadayon ang iyang kinabuhi hangtod nga masabtan niya ang binhi nga anaa sa iyang sulod.

Si Adan nagtanom ug usa ka binhi ngadto sa iyang asawa nga gihimo sa usa ka gusok gikan sa iyang kaugalingon nga gibuhat sa yuta. Gikan niining “inahang yuta” migula si Cain sa dagway sa iyang amahan nga si Adan ug sa iyang inahan nga si Eva. Sa dihang gidepensahan ni Adan ang iyang kaugalingon pinaagi sa pagsulti sa Dios nga ang babaye nga iyang gibuhat maoy hinungdan sa problema, gitunglo ni Adan ang langit ug yuta. Ang yuta diin gihimo si Eva gitunglo ni Adan. Ang yutan-ong babaye motubo sa binhi ni Adan ug ang mga resulta makita.

Samtang nagtan-aw si Adan sa nadugo nga dagway sa iyang anak nga si Abel, iyang nasaksihan sa kalisang ang bunga sa tunglo nga anaa kaniya. Diha kang Cain mitubo ang binhi sa iyang amahan, kinsa mihukom ug mikondenar sa Dios, ug mipakita kanila sa paghukom, pagkondenar, ug pagpatay sa iyang igsoon nga si Abel. Natilawan na ni Adan ang bunga sa iyang gintanom nga binhi.

Makita kaha ni Adan niini nga aksyon ang gipadaku nga bunga sa iyang kaugalingong daotang binhi? O padayunon ba niya kining pagkadaotan nga motubo pinaagi sa paghukom ug pagkondenar kang Cain tungod sa iyang pagkadaotan?

Ang tanang buhing butang sa tanaman nagpuyo ilalom sa tunglo ni Adan. Walay dapit nga wala madungog ang iyang tingog sa tanaman. Ang iyang

lina milatas sa tibuok tanaman ug ang iyang mga pulong ngadto sa ngilit/daplin niini. (cf Salmo 19:3, 4). Ubos sa inpluwensya sa tingog ni Adan, ang mga balod sa tingog nga nadala gikan kaniya mihapak ngadto sa malumo nga kabuhatan nga gilalang aron makadawat sa tingog sa panalangin.

Ania karon, ako nakadawat ug sugo sa pagpanalangin: ug siya nagpanalangin; ug dili na nako kini balihon. Numero23:20

Dugay na sa wala pa gikondenar ug gipatay ni Cain si Abel, ang Diyos nagpadayag kang Adan ug laing pagpamalandong sa tunglo nga anaa kaniya. Diha sa simbolo sa tunglo sa kahoyng iger, gitudloan ni Jesus ang mga tinun-an sa kaugalingong determinasyon nga tunglo nga anaa sa nasud sa mga Judio nga mosangpot sa ilang kalaglagan gawas kon sila maghinulsol. Sa susamang paagi kon giunsa paggamit ni Kristo ang tunglo sa kahoyng iger sa pagtudlo og leksyon, ang Dios migamit sa simbolo sa gipatay nga karnero aron ipadayag ang kaugalingong determinasyon nga tunglo nga mianhi kang Adan nga maoy hinungdan sa iyang kalaglagan gawas kon siya maghinulsol.

Ug si Jehova nga Dios nagbuhat alang kang Adam ug sa iyang asawa ug mga bisti nga panit, ug iyang gibistihan sila. Genesis 3:21

Kini nga mga panit nga gihatag ngadto kang Adan ug Eva miresulta sa kinabuhi sa usa ka inosenteng mananap. Atong nakat-unan sa wala madugay human niini nga panghitabo nga si Abel nagdala og mga karnero sa iyang panon aron ihalad ngadto sa Ginoo isip usa ka sakripisyo. Nahibal-an ni Abel ang proseso sa paghalad sa karnero gikan sa iyang amahan. Gipakita sa Dios kang Adan ang iyang gibuhay sa Iyang Anak sa pagtudlo kaniya sa pagpatay sa karnero.

Halad ug halad wala nimo tinguhaa; Akong mga dalunggan imong giablihan. Ang halad-nga-sinunog ug ang halad-tungod-sa-sala wala nimo kinahanglana. Salmo 40:6

Kay ako wala magsulti sa inyong mga amahan, ni magsugo kanila sa adlaw nga gikuha ko sila gikan sa yuta sa Egipto, mahitungod

sa mga halad-nga-sinunog o mga halad. Apan kini mao ang akong gisugo kanila, nga nagaingon: Tumana ang akong tingog, ug ako mahimo nga inyong Dios, ug kamo mahimo nga akong katawohan. Ug lakaw sa tanang mga dalan nga akong gisugo kanimo, aron kini mamaayo kanimo.' Jeremias 7:22-23

Ang Dios wala magkinahanglan niini nga halad aron makapahimuot kaniya; Ang Dios sa kaluoy ngadto kang Adan nagpakita kaniya kon unsa ang anaa sa iyang kasingkasing. Sa gipatay nga kordero, nakita ni Adan ang bunga sa iyang pagkondenar sa paghukom - mitultol kini sa kamatayon ug ang mas grabe pa, sa kamatayon sa Inosente.

Ang binhi nga diha sa kasingkasing ni Adan gipadayag diha sa kamatayon sa nating karnero. Diha sa kamatayon sa kordero mao ang pagpadayag sa tinago nga motibo ni Adan sa paghukom, pagkondenar ug pagpatay sa Anak sa Dios.

Kapitulo 7

Tan-awa ang Tawo

Samtang ang dugoon nga dagway sa Anak sa Dios migula ngadto sa mga tawo human sa pagbunal, pagbiaybiay, pagbunal ug pagdagmal, si Pilato nagtawag dili lamang sa mga nanagkatigum niadtong adlaw sa Jerusalem kondili sa tanang katawhan: tan-awa ang tawo. (Juan 19:5).

Sa atong pagtan-aw sa bililhong Anak sa Dios, nga nagatindog nga halangdon atubangan sa Iyang mga magsusumbong samtang sila nagsinggit alang sa Iyang kamatayon, atong nakat-unan ang tinuod nga kinaiya sa atong unod. Diha kang Kristo Jesus, ang Iyang pagsulay, ang Iyang pagkondenar, ug ang Iyang kamatayon atong makita ang dautang binhi nga gitanom kang Adan ni Satanas sa hingpit nga gipakita.

Si Kristo, isip Anak ni Adan, nga gihimo sa usa ka babaye, (Gal 4:4), gihimo sa yuta, gitunglo alang kanato aron kita makaila sa tinuod nga kinaiya sa kadautan sa sulod nato. Uban niini nga kahibalo ang Dios nagtinguha nga kita maghinulsol sa atong mga sala ug sa atong pagkawalay pagsalig Kaniya, ug hinoon motuo nga Siya adunay maayo nga katuyoan ngari kanato. Makahibalo kita kon unsay iampo ug motuo nga ang Iyang kaluoy kanunayng ihatag niadtong mangayo niini Kaniya.

Ang Dios diha kang Kristo nagpasig-uli sa kalibutan ngadto sa Iyang kaugalingon (2 Cor 5:19). Sama nga ang Dios mitugot kang Adan sa pagpatay sa inosente nga nating karnero isip usa ka pasidaan kon unsa ang anaa sa

tawo, mao nga ang Dios mitugyan sa Iyang Anak nganhi kanato, aron kita mahibalo sa atong tinuod nga kahimtang ug maghinulsol niini.

Samtang ang mga tawo moanhi sa Krus sa ilang pagkahulog nga kahimtang, ilang nakita uban ang katagbawan kung unsa ang ilang nasabtan pinaagi sa kangitngit ingon nga diosnon nga hustisya ug pagkondenar sa ilang sala.

Si Jehova nagahari, papaglipaya ang yuta; himoa nga ang halayong baybayon maglipay. Ang mga panganod ug ang mabaga nga kangitngit nagalibut kaniya; ang pagkamatarung ug ang hustisya mao ang patukoranan sa iyang trono. Ang kalayo magauna kaniya ug magaut-ut sa iyang mga kaaway sa tanang kiliran. Salmo 97:1-3 (NIV)

Gitubos kita ni Kristo gikan **sa tunglo sa balaod, nga nahimong tunglo alang kanato** (kay nahisulat kini, "Tinunglo ang tanan nga gibitay sa usa ka kahoy") Galacia 3:13

Ang balaod sa Dios maoy tuburan sa kinabuhi sa mga maalamon (K 13:14), apan kining mao nga balaod nagdala ug tunglo niadtong napuno sa tunglo ug kapaitan.

Busa ang balaod balaan, ug ang sugo balaan ug matarong ug maayo. Busa ang maayo nahimo bang kamatayon alang kanako? Sigurado nga dili! Apan ang sala, aron kini mapadayag nga sala, nagpatunghag kamatayon dinhi kanako pinaagi sa maayo, aron ang sala pinaagi sa sugo mahimong hilabihan nga pagkamakasala. Roma 7:12-13

Si Adan ang midawat sa balaod sa sala ug kamatayon nga nangayo ug silot ug kamatayon alang sa paglapas. Si Adan sa iyang paglimbong sa kaugalingon mipakita niini nga balaod ngadto sa Dios ug mituo niini nga balaod sa Dios.

Ang trono ba sa kadautan, nga nagalalang ug dautan pinaagi sa balaod, Adunay pakig-uban Kanimo? Salmo 94:20

Ang natural nga tawo mobasa sa tanang butang pinaagi sa lente/panglantaw ni Adan sa pagkondenar ug kamatayon. Busa, ang Krus ni

Kristo gilantaw nga silot sa Dios ug gipangayo sa kamatayon nga gibutang sa Iyang Anak isip puli sa atong kalapasan. Ang Dios andam nga makigkita kanato sa dapit sa atong pagsabot aron sa pagkombinsir kanato sa Iyang walay kataposang kaluoy ug kapasayloan, sa paglaom nga kita makagawas gikan sa kangitngit ug makakita nga Siya dili mao ang nagkondenar kanato, kondili atong gihukman ug gihukman ang atong kaugalingon nga takos sa kamatayon tungod sa atong mga sala. Gipamatud-an kini sa katinuod sa atong pagkondenar ug tinguha sa pagsilot sa uban.

Diha sa paghukom, pagkondenar, ug kamatayon ni Jesus atong nakat-unan ang tinuod nga kinaiya sa atong unod ug ang tunglo nga natural nga nagpuyo sa atong yutan-ong lawas. Mao kini ang paagi sa pagsulbad sa mga tawo sa ilang mga problema – pinaagi sa pagsulay, pagkondenar ug pagsilot.

Kon ang katawhan tinuod nga nakakat-on sa leksyon sa krus, nga nagpakita sa atong tinuod nga tawhanong pagkadautan, kita makasinati sa hingpit nga lahi nga kasaysayan sa miaging 2000 ka tuig. Hinuon ang binhi sa kamatuoran nga gipadayag ni Kristo 2000 ka tuig na ang milabay gitakda na usab nga mag-atubang sa paghukom, pagkondenar ug kamatayon isip bahin sa katapusang pagsalikway sa Anak sa Dios sa Iyang katawhan ug sa Iyang mensahe sa kadaghanan sa katawhan.

Atong masubay ang pipila ka mga sukod niini nga proseso sa paghukom; giunsa nato paglantaw kini isip hukom sa Dios kanato nga sa pagkatinuod kini mao ang atong paghukom sa uban nga gipasa/giplano ngadto sa Dios.

Sama nga gitugyan sa Dios ang Iyang Anak aron ipakita kanato kung unsa kita sa istorya sa Krus, andam usab ang Dios nga itugyan ang Iyang reputasyon aron maisip nga usa ka maghuhukom nga nagkondenar aron malaumon nga makita nato ang atong kaugalingon niini nga proseso ug maghinulsol sa atong mga limbong nga mga hunahuna ngadto Kaniya.

Kapitulo 8

Paghukom sa Amahan

Unya siya miingon: Usa ka tawo adunay duha ka anak nga lalake. Ug ang manghud kanila miingon sa iyang amahan, "Amahan, ihatag kanako ang bahin sa mga butang nga nahulog kanako." Busa gibahinbahin niya kanila ang iyang panginabuhi. Ug sa wala madugay, ang manghud nga anak nga lalake mitigum sa tanan, mipanaw ngadto sa usa ka halayo nga yuta, ug didto nag-usik sa iyang mga kabtangan uban sa mausikon nga pagkinabuhi. Lucas 15:11-13

Ang nahitabo sa amahan sa sambingay sa Anak nga Usikan mao ang kasinatian sa daghang mga ginikanan. Pinaagi sa pakig-uban sa ilang mga kaedad, ang mga bata nagsugod sa pagtan-aw sa ilang mga ginikanan pinaagi sa lain nga lente. Ang tinguha sa pagluwas sa atong mga anak gikan sa daghang mga kapeligrohan gihubad ingon nga madaugdaugon nga pagdili ug pagkontrol. Tinuod nga daghang ginikanan ang nagpakita og sobra nga pagkakontrol sa ilang mga anak, apan dili kini mao ang kaso sa istorya nga gisugilon ni Jesus.

Ang anak nga nangayo sa iyang panulondon nga abante ug nagtinguha sa pagbiya sa presensya sa iyang amahan nagpadayag sa hukom sa anak batok sa iyang amahan. Ang hangyo alang sa panulondon sa pagkatinuod nag-ingon, "Dili ako makahulat nga mamatay ka, ihatag kanako kung unsa ang akoa karon."

Sa istorya ang amahan dili mobalos o mokondenar sa anak. Kini nag-ingon nga iyang gibahin ngadto kanila, ang iyang duha ka anak, ang iyang panginabuhi. Ang pulong sa Griyego kay bios, nga nagpasabot ug kinabuhi. Madugmok unta ang kasingkasing sa amahan sa makapasubo nga kamatuoran nga ang iyang manghod nga anak gustong mobiya kaniya. Gimahal pag-ayo sa amahan ang iyang mga anak ug nasakitan siya pag-ayo nga nahibal-an nga gusto sa iyang anak nga mobiya sa balay, labi na nga nahibal-an niya nga ang iyang anak dili pa hamtong ug mag-antos sa iyang kaugalingon. Sa dakong kantidad sa iyang kaugalingon, ang amahan naghatag sa iyang anak sa iyang tinguha.

Ang anak nga lalaki wala magpahayag ug bisan unsa nga pagpasalamat alang niini nga gasa ug sa ingon dili niya giapresyar ang gihatag. Busa gigasto niya ang kuwarta nga gawasnon tungod kay wala niya gipasalamatan ang gasto niini. Nadugmok ang kasingkasing sa amahan nga ihatag kini nga regalo sa iyang anak apan wala gyud kini gipabilhan sa anak.

Paglabay sa pipila ka panahon, giusik-usikan sa anak ang kabilin nga gihatag kaniya ug nagsugod sa pag-antos sa mga sangpotanan sa iyang daotang mga desisyon. Sa dihang ang mga butang nahimong dili maayo, nagsugod siya sa paghunahuna mahitungod sa panimalay.

Apan sa naulian na siya sa iyang kaugalingon, siya miingon, "Pila ka mga sinuholan sa akong amahan ang adunay igo nga tinapay ug mahibilin, ug ako mamatay sa kagutom! Mobangon ako ug moadto sa akong amahan, ug moingon kaniya, Amahan, nakasala ako batok sa langit ug sa imong atubangan, ug dili na ako takos nga tawgon pa nga imong anak. Himoa ako nga sama sa usa sa imong mga sinuholan." Lucas 15:17-19

Atong masabtan ang panghunahuna sa anak. Wala siya magtuo nga siya makarelasyon sa iyang amahan isip anak, apan kinahanglang makigrelasyon kaniya isip sulugoon o ulipon. Sa dihang ang anak nagpuyo sa balay ug nagtrabaho alang sa amahan, iyang gihukman ang iyang amahan ingong usa ka agalon nga ulipon. Gibati niya nga ang iyang amahan nagtinguha sa pagpugong kaniya ug pagpugong sa iyang kagawasan, busa gusto niya nga mobiya.

Sa dihang mibalik ang anak sa ilang balay, iyang gipadayag ang iyang panghunahuna mahitungod sa iyang amahan. Wala siyay hunahuna kabahin sa pasaylo. Ang iyang hunahuna puno lang sa silot tungod sa iyang sala. Siya mismo ang nagbuhat og paghukom, ug karon kini batok sa iyang kaugalingon. Gidawat niya nga dili siya mabuhi kung wala ang iyang amahan, apan nagtuo siya nga angayan siyang silotan sumala sa iyang mga dautang binuhatan. Bisan pa nga nagbag-o na ang iyang kahimtang, ang iyang panan-aw sa iyang amahan nagpabilin nga pareho ra gihapon. Gitan-aw gihapon niya ang iyang amahan sama sa usa ka agalon nga tag-iya og ulipon.

Ug siya mibangon ug miadto sa iyang amahan. Apan sa diha pa siya sa halayo, ang iyang amahan nakakita kaniya, ug nalooy kaniya, ug midalagan ug migakus sa iyang liog, ug mihalok kaniya.
Lucas 15:20

Ang hukom sa anak sa iyang amahan bug-os nga bakak. Ang amahan nagbantay ug nag-ampo alang sa iyang anak kada adlaw. Nananghid siya nga mubalik siya. Wala niya gikondenar ang iyang anak tungod sa iyang gibuhat. Gawasnon niyang gipasaylo siya tungod sa iyang lawom nga gugma sa iyang minahal nga anak.

Imong makita ang tigulang nga amahan nga midagan paingon sa iyang anak, nga may mga luha sa kalipay nag-awas sa iyang nawong? Gihagkan ug gipanggamhan niya ang iyang pinalanggang anak. Wala'y kasuko, wala'y paghukom, ug wala'y pagkondena — gugma lang ang anaa. Unsaon sa anak pagdawat ug pag-atubang niining mga buhat sa iyang amahan?

Ug ang anak miingon kaniya, "Amahan, nakasala ako batok sa langit ug sa imong atubangan, ug dili na ako takos nga tawgon pa nga imong anak." Lucas 15:21

Kung tugotan niya ang iyang kaugalingon nga mosandig ug motugyan sa bukton sa iyang amahan ug dawaton ang kapasiluan, siya modahunog sa paghilak sama sa iyang amahan ug magsugod sa pag-ila sa dakong kasakit nga iyang nahatag kaniya. Apan ang iyang garbo wala pa motugot nga dawaton niya ang buhat sa gugma sa iyang amahan. Imbes niana, iyang

gisulti ang giandam na daan nga sulti sa iyang hunahuna. Gusto siya nga mosulod sa usa ka relasyon nga sama sa agalon ug ulipon. Gusto niyang mapasaylo pinaagi sa iyang paningkamot — sa pagbawi sa iyang dako nga utang pinaagi sa pag-alagad ug pagpuyo ingon nga ulipon. Sa niini nga punto, wala pa niya gidawat ang mapinasayloon nga gugma sa amahan.

Apan ang amahan miingon sa iyang mga sulugoon, "Dad-a ang labing maayong kupo ug isul-ob kaniya, ug butangi ug singsing ang iyang kamot ug mga sandalyas ang iyang mga tiil. Ug dad-a dinhi ang pinatambok nga nating baka ug ihawa kini, ug mangaon kita ug magsadya; kay kining akong anak namatay ug nabuhi pag-usab; nawala siya ug hingkaplagan." Ug sila misugod sa pagsadya. Lucas 15:22-24

Ang amahan nagpadayon sa pagbubo ngadto sa iyang anak nga lalaki sa iyang gugma ug pagmahal, samtang ang anak nagpadayon sa pagpakig-uban sa iyang amahan sa paagi sa iyang pagtagad sa iyang kaugalingon kon siya ang anaa sa dapit sa iyang amahan. Ang iyang kaugalingong sistema sa paghukom karon mikunsad na sa iyang kaugalingon, ug dili pa niya madawat ang mapasayloon nga gugma sa iyang amahan.

Dinhi natapos ang istorya sa manghud nga anak. Among nakita siya nga naglingkod sa lamesa sa iyang amahan nga nagsul-ob ug nindot nga sapot nga adunay dakong selebrasyon nga nahitabo. Ang katapusang desisyon sa anak naa kanimo, ang magbabasa. Dawaton ba nimo ang mahigugmaong mga buhat sa amahan nganha kanimo, o sa tago magpabilin kang ulipon sa imong kasingkasing? Ang atong Amahan sa langit wala maghukom kanimo. Gihatag Niya kanimo ang Iyang kinabuhi aron mahimo nimo kini kung gusto nimo. Wala ka niya gikondena tungod niini. Giisip ba nimo Siya nga usa ka agalon nga ulipon? Nabati ba nimo ang Iyang mainit nga paggakos samtang mibalik ka Kaniya nga miila nga dili ka mabuhi nga wala Siya? Dawaton ba nimo ang imong pagkalalaki o pagkababaye sa imong Amahan?

Dawaton ba nimo ang mahigugmaong mga buhat sa amahan nganha kanimo, o sa tago magpabilin kang ulipon sa imong kasingkasing? Ang atong Amahan sa langit wala maghukom kanimo.

Karon nagaingon ako nga ang manununod, samtang bata pa siya, dili gayud lahi sa usa ka ulipon, bisan tuod siya mao ang agalon sa tanan, kondili ilalum sa mga magbalantay ug mga tinugyanan hangtud sa panahon nga gitagal sa amahan. Ingon man usab kita, sa mga bata pa kita, naulipon sa ilalum sa mga elemento sa kalibutan. Apan sa pag-abut na sa kahupnganan sa panahon, gipadala sa Dios ang iyang Anak, nga natawo sa usa ka babaye, natawo sa ilalum sa kasugoan, aron sa pagtubos niadtong anaa sa ilalum sa kasugoan, aron kita makadawat sa pagsagop ingon nga mga anak. Ug tungod kay kamo mga anak man, ang Dios nagpadala sa Espiritu sa Iyang Anak nganhi sa inyong mga kasingkasing, nga nagasinggit, "Abba, Amahan!" Busa dili na ikaw ulipon kondili anak; ug kon anak, nan, manununod sa Dios pinaagi kang Cristo. Galacia 4:1-7

Ang magulang nga anak nga lalaki mopatim-aw nga adunay parehas nga mga isyu sa paghukom sama sa manghud nga anak nga lalaki. Matikdi kung unsa ang parehas nga sistema sa hustisiya sa magulang nga anak nga lalaki, apan kini nagpakita sa lahi nga paagi tungod sa lahi nga posisyon nga iyang naa sa relasyon sa iyang amahan.

Karon ang iyang magulang nga anak didto sa uma. Ug sa pag-abut niya ug sa nagakahaduol na sa balay, nakadungog siya ug musika ug sayaw. Busa gitawag niya ang usa sa mga sulugoon ug nangutana kon unsay kahulogan niining mga butanga. Ug siya miingon kaniya, "Ang imong igsoon miabut, ug tungod kay siya midawat kaniya nga luwas ug maayo, ang imong amahan nag-ihaw sa pinatambok nga nating vaca." Apan siya nasuko ug dili buot mosulod. Busa ang iyang amahan migula ug nagpakilooy kaniya. Busa siya mitubag ug miingon sa iyang amahan, "Tan-awa, niining daghang mga tuig nga ako nag-alagad kanimo; wala gayud ako makalapas sa imong sugo sa bisan unsang panahona; ug bisan pa niana wala ka gayud maghatag kanako ug usa ka nating kanding, aron ako magsadya uban sa akong mga higala. Apan sa diha nga kining imong anak nga lalake miabut, nga milamoy sa imong panginabuhi uban sa mga bigaon, ikaw nag-ihaw sa pinatambok nga nating vaca alang kaniya." Ug siya miingon kaniya, "Anak, ikaw kanunay uban kanako, ug ang tanan nga ako

imoha. Angay nga kita magsadya ug maglipay, kay ang imong igsoon namatay ug nabuhi pag-usab, ug nawala ug nakaplagan." (Luc 15:25-32)

Ang kamagulangan nga anak mihukom usab sa amahan nga malimbungan ug dili patas. Nag-alagad siya sa iyang amahan ingon nga usa ka ulipon, dili ingon nga usa ka anak. Sa dihang gipadayag sa amahan ang iyang dakong gugma sa manghud, gihukman siya sa kamagulangan nga anak nga usik-usikan ug walay kaalam. Ang kamagulangan nga anak nagrepresentar sa kadaghanan sa Kristohanong simbahan nga nag-alagad sa Diyos ingon nga mga ulipon, naglaum nga makadawat og ganti pinaagi sa ilang mga paningkamot. Gitamay nila ang mga tawo nga misulod sa kalibutan ug naguba ang ilang kinabuhi tungod sa mga babaye ug kadautan. Nakakaplag sila og kalipay sa paghukom sa mga tawo sa kalibutan; ilang ikompara ang ilang maayong kinabuhi sa kinabuhi sa uban ug dili sila andam nga dawaton ug pasayloon ang mga tawong gikan sa kalibutan pinaagi sa gugma. Kinsa ba ang mas nawala — ang manghud o ang kamagulangan? Ang manghud nga anak nakasabot nga siya nawala, apan ang kamagulangan wala gyud makasabut nga siya usab nawala.

Sa duha ka kaso gihukman sa mga anak nga lalaki ang amahan ingong agalong ulipon. Sa duha ka kahimtang ang mga anak nga lalaki wala makakitag dapit alang sa kaluoy. Ang amahan mihangyo sa duha ka anak nga dawaton ang iyang gugma ug magmakontento sa maong gugma. Ang duha ka anak nga lalaki nagkinahanglan og tinuod nga pagpadayag sa kinaiya sa Amahan aron sa pagbali sa ilang paghukom ug pagkondenar sa mga kinaiya nga ilang nadawat gikan kang Adan.

Kapitulo 9

Pagpadayag sa Amahan

Sama sa atong gihisgutan, ang Roma 5:16 nagsulti kanato nga ang paghukom nga nagdala sa pagkondenar naggikan kang Adan. Busa, atong makita nga pinaagi sa usa ka tawo, ang kamatayon misulod sa kalibutan.

Busa, ingon nga pinaagi sa usa ka tawo misulod ang sala sa kalibutan, ug ang kamatayon pinaagi sa sala, ug sa ingon ang kamatayon mikaylap sa tanan nga mga tawo, tungod kay ang tanan nakasala. Roma 5:12

Ang sala nga nahimo ni Adan mao ang paghukom uban ang silot. Kini hingpit nga wala nahiuyon sa kinaiya sa Dios. Ang pagkondenar sa paghukom nagdala sa mga tawo ngadto sa pagsilot sa uban ngadto sa kamatayon. Mao kini ang paagi nga ang kamatayon miabot sa kalibotan.

Ayaw kamo pagsultig daotan batok sa usag usa, mga igsoon. Siya nga nagasulti ug dautan sa igsoon ug nagahukom sa iyang igsoon, nagasulti ug dautan sa balaod ug nagahukom sa balaod. Apan kon ikaw maghukom sa balaod, ikaw dili magtutuman sa balaod kondili maghuhukom. Santiago 4:11

Niining nahulog nga kahimtang sa hunahuna, ang mga tawo nagpunting niini nga mga hiyas ngadto sa Dios ug sayop ang pagsabot Kaniya.

Kining mga butanga imong nabuhat, ug ako nagpakahilum; **Ikaw naghunahuna nga ako sa tanan sama kanimo**; Apan pagabadlongon ko ikaw, Ug ipahaluna ko sila sa atubangan sa imong mga mata. Salmo 50:21

Aron matul-id ang sayop nga mga panglantaw sa tawo mahitungod sa Dios, ang atong Langitnong Amahan mipadala sa Iyang Anak nganhi sa kalibutan aron sa pagpakita kanato kon unsa gayud ang Amahan. Si Jesus nagsulti kanato sa katuyoan sa Iyang misyon.

"Gipadayag Ko ang Imong himaya dinhi sa yuta. Natapos Ko na ang buhat nga Imong gihatag Kanako aron buhaton." Juan 17:4

Gihimaya ni Jesus ang Amahan, nagpasabut nga Iyang gipadayag ang Iyang tinuod nga kinaiya samtang dinhi pa Siya sa yuta. Sa dihang nakigsulti sa usa sa Iyang mga disipulo Siya miingon:

... Dugay na ba Ako uban kaninyo, apan wala ka makaila Kanako, Felipe? **Ang nakakita Kanako nakakita sa Amahan**; busa unsaon nimo pag-ingon, "Ipakita kanamo ang Amahan"? Juan 14:9

Si Jesus miingon nga ang nakita ni Felipe bahin Kaniya mao gayud ang kahimtang sa Amahan. Aron ang mga tawo mapasig-uli ngadto sa Dios kinahanglan silang mahibalo kon unsa Siya. Kung wala ang pagpadayag ni Jesus sa kalibutan dili gayud kita makaila sa Dios, ug hinoon atong mahanduraw/gihunahuna nga Siya naghukom ug nagkondenar sama kanato.

Kay gihigugma pag-ayo sa Dios ang kalibutan nga tungod niana gihatag niya ang iyang bugtong nga Anak, aron ang tanan nga mosalig kaniya dili malaglag kondili may kinabuhi nga walay katapusan. **Kay ang Dios wala magpadala sa iyang Anak nganhi sa kalibutan aron sa pagsilot sa kalibutan**, kondili aron ang kalibutan pinaagi kaniya maluwas. Juan 3:16-17

Wala gipadala sa Dios si Jesus dinhi sa kalibutan aron sa pagkondenar niini tungod kay ang Dios wala maghukom ni bisan kinsa. Gipadala Niya ang Iyang

Anak aron ipakita kanato kung unsa Siya ug busa luwason kita gikan sa atong pagkondenar nga mga kinaiya pinaagi niini nga kahibalo bahin Kaniya.

Siya nga mosalig Kaniya dili pagahukman sa silot; apan ang dili motoo gihukman na sa silot, tungod kay wala siya motoo sa ngalan sa bugtong nga Anak sa Dios. Juan 3:18

Ang rason nga ang mga mituo sa ngalan o kinaiya ni Jesus wala gihukman tungod kay kung nakaila ka kang Jesus, nga wala gayud maghukom o magkondenar kang bisan kinsa, nahibalo ka usab nga ang Dios dili mohukom o mokondenar. Kadtung wala motuo kang Jesus dili makakita sa kamatuoran nga ang Dios dili mokondenar kang bisan kinsa, ug busa ang panulondon nga atong nadawat gikan kang Adan maoy hinungdan nga kadtong dili motuo mokondenar sa uban ug mosalig sa bakak nga ang Dios mokondenar sa mga makasasala tungod sa ilang mga sala.

Kinahanglang motuo ka sa kinaiya ni Jesus nga dili mokondena aron motuo nga wala ka gihukman sa Dios. Kini nga kamatuoran lamang ang makapahigawas kanato gikan sa espiritu sa panghimaraut nga naghampak sa atong mga kinabuhi.

Daghan ang nagtudlo nga si Jesus mianhi aron mamatay sa Krus ug kadtong dili modawat sa Krus pagahukman sa Dios ug laglagon sa impyerno. Kon kini tinuod, nan kinahanglan nga isulti nga ang Dios nagpadala sa Iyang Anak nganhi sa kalibutan aron sa paghukom sa silot sa kalibutan. Kung ang Dios magkondenar bisan sa usa ka tawo tungod sa pagsalikway sa Krus, nan ang epekto sa Krus mao ang hinungdan sa pagkondenar gikan sa Dios.

"Gipadayag ko ang Imong himaya dinhi sa yuta. **Natapos ko na ang buhat nga Imong gihatag Kanako aron buhaton.**" Juan 17:4

Sa unsang paagi posible nga mahuman ni Jesus ang buluhaton nga gihatag sa Diyos kaniya sa gabii sa wala pa Siya mamatay sa krus?

Unya si Jesus miingon sa mga punoan sa mga sacerdote, sa mga capitan sa templo, ug sa mga anciano nga nangadto kaniya, "Mianhi ba kamo, ingon nga batok sa usa ka tulisan, nga may mga espada ug mga bunal? Sa diha nga ako uban kaninyo sa adlaw-

adlaw sa templo, kamo wala mosulay sa pagdakop kanako. **Apan kini mao ang inyong takna, ug ang gahum sa kangitngit.** Luke 22:52-53

Ang paglansang sa krus ni Jesus mao ang buhat sa kangitngit. Kini mao ang katumanan sa tinguha ni Satanas gikan sa sinugdanan, ingon man ang pagpadayag sa gibati ni Adan ngadto sa Anak sa Dios gikan sa pagkatukod sa kalibutan.

Ang Krus ni Kristo nagpakita ngadto sa katawhan kon unsa ang anaa sa atong mga kasingkasing; kini nagpadayag sa atong natural nga walay panimuot nga pagdumot ngadto sa Dios (Roma 8:7). Sa pagtugot sa kaliwatan sa tawo sa pagpatay sa Iyang Anak, ang Dios midala kanato nawong sa nawong uban sa daotan nga anaa sa sulod nato tungod sa atong kabilin sa pagkahinukman sa silot gikan kang Adan.

Unsa ka dili matugkad ang gugma sa Dios sa pagtugot sa atong kaliwat sa pagbuhat niini ngadto sa Iyang Anak. Labaw pa sa kahibulongan mao nga human nato kini mahimo, wala gihapon kita niya hukman. Sa mga pulong ni Jesus didto sa krus mao ang mga tinguha sa Dios Mismo:

Unya si Jesus miingon, Amahan, pasayloa sila, kay wala sila mahibalo sa ilang ginabuhat.... Lucas 23:34

... Ang Dios diha kang Kristo nagpasig-uli sa kalibutan ngadto sa Iyang kaugalingon, nga wala mag-ihap sa ilang mga kalapasan ngadto kanila. 2 Corinto 5:19

Ang Krus nagpakita kanato nga ang Dios andam nga mopasaylo kanato bisan human nato gipatay ang Iyang Anak. Gipadayag ni Kristo sa tibuok uniberso nga ang Dios nagdumili gihapon sa pagkondenar kanato apan gawasnon nga mitanyag kanato ug kaluoy.

"Nakadungog kamo nga giingon, 'Higugmaa ang imong silingan ug dumti ang imong kaaway.' Apan ako nagaingon kaninyo: **Higugmaa ang inyong mga kaaway, panalangini ang mga nagapanunglo kaninyo, buhati og maayo ang mga nagadumot kaninyo, ug pag-ampo para sa mga nagapanamastamas ug nagalutos kaninyo, aron kamo mahimong mga anak sa inyong Amahan nga anaa sa langit;** kay iyang gipabutho ang iyang adlaw

Sa pagtugot sa iyang kaugalingon nga pagahukman, silotan, ug patyon, gipadayag ni Jesus kung unsa ang naa sa atong mga kasingkasing, dili aron sa pagkondenar kanato, kondili sa takna sa pagkaamgo sa atong hilabihan nga pagkadautan nga kahimtang, aron sa paghatag kanato sa kalooy ug grasya.

sa mga dautan ug sa mga maayo, ug iyang ginapadala ang ulan sa mga matarong ug sa mga dili matarong." — Mateo 5:43–45

Gihigugma sa atong Amahan ang mga tawo nga nagtan-aw Kaniya nga kaaway; gipanalanginan Niya ang mga nagapanunglo Kaniya. Gipakita kini ni Jesus sa klaro ug buhing paagi samtang Siya ania sa yuta. Wala maghukom, wala

Sa pagtugot sa Iyang Kaugalingon nga pagahukman, silotan, ug patyon, gipadayag ni Jesus ang naa sa atong mga kasingkasing, dili aron sa pagkondenar kanato, kondili sa takna sa pagkaamgo sa atong hilabihang pagkadautan nga kahimtang, aron sa paghatag kanato sa kalooy ug grasya.

Labut pa ang balaod misulod aron ang paglapas modagaya. Apan diin ang sala midagaya, ang grasya midagaya sa labaw pa, Roma 5:20

Kitang tanan nahibalo nga si Hesus walay sala sa mga krimen nga Iyang giakusahan. Siya usa ka tinubdan sa kalipay ug panalangin sa tanan nga naglibut Kaniya. Iyang giayo ang mga masakiton, gibanhaw ang mga patay, gipanalanginan ang mga bata ug gisultihan ang tanan mahitungod sa gugma sa Iyang Amahan alang kanila.

Gipasidan-an niya kadtong naglibot kaniya nga naglakaw sa sala ug nag-awhag kanila sa paghinulsol. Gisulti niya ang iyang mga pagbadlong diha sa gugma ug kasubo alang niadtong wala mamati.

Ang iyang hingpit nga kinabuhi naghatag kanato sa bugtong tinuod nga sukdanan kon unsa ang Diyos. Ang Iyang kinaiya mao ang naghubit alang kanato sa tinuod gikan sa bakak. Sa walay pagdawat niini nga pagpadayag sa Amahan, kita maglibog kon kita mobasa sa Kasulatan tungod sa napanunod nga kalagmitan sa pagpahid/giplano sa sala ngadto sa Dios.

Ang pagbasol nga gibutang ni Adan sa Diyos sa dihang gipangutana kon nganong mikaon siya sa bunga sa kahoy sa matag magbabasa sa Bibliya. Giunsa nato pagbasa ang mga istorya sa Daang Tugon ilabi na nga naimpluwensyahan sa atong natural nga hilig sa paghukom ug pagkondenar.

Ang kinabuhi lamang ni Jesus nga gipakita dinhi sa yuta ang makatabang kanato sa pagbasa sa mga istorya sa Daang Tugon sa husto. Kon dili nato kini buhaton, nga mohukom hinuon sa pagsalikway sa himaya sa kinaiya sa Diyos nga gipadayag diha sa Iyang Anak, nagbutang kitag taptap sa atong mga mata sa dihang atong basahon ang Kasulatan.

Busa, tungod kay kami adunay ingon niana nga paglaum, kami naggamit ug dakung kaisug sa pagsulti—dili sama kang Moises, nga nagtabon sa iyang nawong aron ang mga anak sa Israel dili makatutok sa katapusan sa butang nga mahanaw. Apan ang ilang mga hunahuna nabutaan. **Kay hangtud niining adlaw ang mao nga tabil nagpabilin nga wala matangtang sa pagbasa sa Daang Tugon, tungod kay ang tabil gikuha diha kang Kristo.** Apan bisan hangtud niining adlaw, sa diha nga ang basahon ni Moises, usa ka taptap anaa sa ilang kasingkasing. Apan sa diha nga ang usa mobalik ngadto sa Ginoo, ang tabil gikuha. Karon ang Ginoo mao ang Espiritu; ug diin gani ang Espiritu sa Ginoo, adunay kagawasan. **Apan kitang tanan, uban ang nawong nga walay tabon, nagtan-aw ingon sa samin sa himaya sa Ginoo, ginausab ngadto sa mao gihapon nga dagway gikan sa himaya ngadto sa himaya, ingon nga pinaagi sa Espiritu sa Ginoo.**
2 Corinto 3:12-18

Sa matag higayon nga gusto nimong mahibal-an kon unsaon paglihok sa Dios, basaha ang unang upat ka mga libro sa Bag-ong Tugon nga naghisgot sa ebanghelyo ni Jesukristo. Kini mao ang sukdanan nga sungkod alang sa kinaiya sa Dios.

Gipakita kanato ni Jesus kon sa unsang paagi ang Amahan wala maghukom sa istorya sa duha ka mausikon nga mga anak. Ang mga anak mao ang naghukom sa Amahan. Apan komosta ang mga teksto nga sama niini?

Atong paminawon ang kataposan sa tibuok butang: Kahadloki ang Diyos ug tumana ang Iyang mga sugo, Kay kini iya sa tawo. Kay dad-on sa Dios ang tanang buhat ngadto sa paghukom, lakip ang tanang tinago nga butang, Maayo man o dautan. Ecclesiastes 12:13-14

Apan sultihan ko kamo nga sa matag pulong nga walay pulos nga isulti sa mga tawo, **igahatag nila ang husay niini sa adlaw sa paghukom.** Kay pinaagi sa imong mga pulong ikaw pagamatarungon, ug pinaagi sa imong mga pulong ikaw pagahukman sa silot.” Mateo 12:36-37

Kay kitang tanan kinahanglang moatubang sa hukmanan ni Kristo, aron ang matag usa makadawat sa mga butang nga nabuhat sa lawas, sumala sa iyang nabuhat, maayo man o daotan. 2 Corinto 5:10

Makatintal nga basahon kini nga mga bersikulo ug mohinapos nga hukman sa Diyos ang tanan natong buhaton, apan unsaon nato pagpahiuyon ang maong ideya sa gipakita ni Jesus sa Iyang kinabuhi ug sa Iyang gisulti kanato?

Kay ang Amahan dili mohukom ni bisan kinsa, apan mitugyan sa tanang paghukom ngadto sa Anak, Juan 5:22

Kamo nagahukom sumala sa unod; Ako [Jesus] dili maghukom kang bisan kinsa. Juan 8:15

Sigurado nga adunay hukom. Tinuod nga atong atubangon ang tanan natong nahimo. Ang pangutana kinsa mubuhat sa paghukom? Posible ba

nga madala sa Dios ang tanan ngadto sa proseso sa paghukom nga wala maghukom kang bisan kinsa?

Oo, sa pagkatinuod adunay paghukom, ug gipadayag ni Jesus kon sa unsang paagi mahitabo ang maong paghukom.

Kapitulo 10

Ni Wala Pud Tika Gihukman

Ania ang pinakasimple nga tambag aron ikaw makaagi sa paghukom nga walay kahadlok.

Ayaw kamo paghukom, aron kamo dili pagahukman. Kay sa unsa nga paghukom nga inyong igahukom, kamo pagahukman; ug sa taksanan nga inyong gigamit, kini pagatakson balik kaninyo.
Mateo 7:1-2

Nabasa nako kaniadto kini nga bersikulo pinaagi sa akong pagsabut ka Santa. Mas maayo nga magbantay ka tungod kay ang Dios naghimo sa usa ka listahan sa tanan nimong mga buhat ug siya moanhi aron sa pagbayad niini kanimo. Pinaagi sa lente sa panghimaraut nga akong napanunod gikan kang Adan, akong nakita kini nga bersikulo nga nag-ingon nga ang Dios mohukom ug mokondenar niadtong mohukom ug mokondenar. Ang pag-type lang sa mga pulong nakapatingala nako nga dili nako makita ang pagkasumpaki sa kini nga klase sa panghunahuna.

Sa unsang paagi mahimo nga ang Dios maapil sa usa ka paghukom nga wala Niya gihukman ang bisan kinsa? Atong tagdon ang mosunod nga istorya:

Apan miadto si Jesus sa Bukid sa mga Olibo. Ug sa sayo pa sa buntag siya miadto pag-usab sa templo, ug ang tanang mga tawo nangadto kaniya; ug siya milingkod ug mitudlo kanila. Unya ang mga escriba ug ang mga Fariseo nagdala ngadto kaniya ug usa ka

babaye nga nasakpan nga nanapaw. Ug sa diha nga ilang gibutang siya sa taliwala, sila miingon ngadto Kaniya, "Magtutudlo, kini nga babaye nadakpan sa pagpanapaw, sa mao gayud nga buhat. Karon si Moises, diha sa balaod, nagsugo kanato nga ang ingon niini kinahanglan nga batohon. Apan unsa ang imong igaingon?" Juan 8:1-5

Pipila sa mga pangulo sa mga Judio nagdala ug usa ka kabus nga babaye ngadto kang Jesus aron iyang hukman ang iyang kaso. Ang ilang mga pulong nagpakita nga ila nang gihukman ug gikondena siya tungod sa iyang pagpanapaw. Ang pagdakop kaniya sa mismong buhat nagsugyot nga kini nga mga lalaki adunay kalabotan sa buhat ug kung kanus-a kini mahitabo. Bisan pa niana, siya nakapanapaw ug sumala sa balaod kini sayop, ug kini daw klaro gikan sa mga sinulat ni Moises nga siya takos sa kamatayon.

Kini ilang gisulti sa pagsulay kaniya, aron aduna silay ikasumbong batok kaniya. Apan si Jesus miduko ug misulat sa yuta pinaagi sa iyang tudlo, nga daw wala siya makadungog. Busa sa nagpadayon sila sa pagpangutana kaniya, siya mibangon ug miingon kanila, "Siya nga walay sala diha kaninyo, pasagdi nga siya unang molabay ug bato." Juan 8:6-7

Kining malimbungon nga mga tawo nagtinguha sa pagbitik kang Jesus tali sa mga balaod ni Moises ug sa mga balaod ni Cesar. Sa bisan unsa nga kaso si Jesus wala magsulti ug usa ka pulong ngadto kanila. Mahimong giyagyag niya ang ilang daotang laraw ug gipadayag ang tanan nilang daotang mga buhat ug gisentensiyahan sila sa kamatayon tungod sa mga butang nga ilang nahimo... apan wala gisulti ni Jesus. Hinoon, nagsulat Siya sa yuta. Gipugos sa mga lalaki si Jesus sa pagtubag, ug sa katapusan Siya misulti kanila nga bisan kinsa nga walay sala anaa sa posisyon nga unang mobato sa babaye.

Isip Anak sa Dios, puno sa pagka-Dios sa Iyang Amahan, makabasa Siya sa mga sekreto sa kinabuhi niining mga tawhana. Iyang gipakita ang Iyang kapasidad sa pagbuhat niini sa laing dapit.

Si Jesus miingon kaniya, "Lakaw, tawga ang imong bana, ug umari ka dinhi." Ang babaye mitubag ug miingon, "Wala akoy bana." Si Jesus miingon kaniya, "Maayo ang imong pagkasulti, Ako walay

bana, kay ikaw may lima na ka mga bana, ug ang usa nga imong gikaipon karon dili imong bana; kay ikaw nagsulti sa tinuod." Juan 4:16-18

Si Jesus wala magkondenar kaniya tungod sa iyang panggawi sa pagbaton ug lima ka bana ug dayon sa pagkinabuhi gawas sa kaminyoon uban sa ikaunom. Iya lang siyang gipahibalo nga Siya nahibalo bahin sa iyang kasaysayan sa kinabuhi. Sa samang paagi si Jesus misulat sa yuta; Iyang gipadayag nga Siya nahibalo sa kasaysayan sa kinabuhi niining mga tawhana apan pag-usab wala Niya sila hukman o ikondenar. Sama nga gipangutana ni Jesus ang babaye kung asa ang iyang bana, nga nahibal-an nga wala siya sa usa ka relasyon sa kaminyoon, ingon usab nahibal-an Niya nga kini nga mga lalaki nga nagdala niini nga babaye alang sa paghukom dili walay sala. Nagtanyag Siya kanila og higayon sa paghinulsol, ug bisan pa niana Siya midumili sa pagkondenar kanila.

Ug siya miduko pag-usab ug misulat sa yuta. Unya ang mga nakadungog niini, **nga nakaila sa ilang konsensya, nanggula nga tagsa-tagsa, sugod sa mga tigulang hangtud sa katapusan.** Ug si Jesus nahibilin nga nag-inusara, ug ang babaye nga nagtindog sa taliwala. Juan 8:8-9

Ang mga butang nga gisulat ni Jesus sa balas nakahatag ug pagtuo niining mga tawhana. Dili kini mga pulong sa sumbong o paghukom, kondili usa ka pagpahinumdom sa mga butang sa nangagi aron sa pag-ayo kanila. Gipadayag ni Jesus nga Siya nahibalo sa ilang mga edad pinaagi sa kamatuoran nga sila mibiya sa han-ay sa edad. Kining mga tawhana gidala ngadto sa paghukom pinaagi sa ilang tinguha sa paghukom kang Jesus ug sa babaye. Kini usa ka pahinumdom sa nahitabo sa tanaman sa sinugdanan. Gihatag ni Eva ang iyang kasingkasing ngadto kang Lucifer ug gigakos ang iyang binhi sa pagdawat sa iyang bakak, sa ingon nakahimo ug espirituhanong pagpanapaw. Gihukman ug gihukman ni Adan ang Anak sa Diyos pinaagi sa babaye aron pakamatarongon ang iyang kaugalingong mga sayop. Pinaagi sa kaugalingong pagkondena ni Adan nga iyang gipahamtang ang paghukom sa iyang kaugalingon. Ang istorya sa Juan kapitulo 8 usa ka pasumbingay sa tinuod nga kinabuhi sa nahitabo sa sinugdanan.

Kini nga mga tawo nga nagdala sa babaye mitino sa panahon sa paghukom tungod kay sila miadto kang Jesus uban sa babaye ug mihulog kaniya sa Iyang tiilan. Si Jesus wala magpatawag niining mga tawhana aron sa pagkondenar kanila. Miduol sila Kaniya aron sa pagkondenar Kaniya ug sa babaye.

Mao kini ang paagi nga ang Amahan magdala sa tanan ngadto sa paghukom; Siya nagtugot kanato sa pagdawat sa mga sangputanan sa atong kaugalingong mga pagpili. Kung gusto nato nga mohukom, ang mga sirkumstansya sa kinabuhi mahitabo sa paagi nga atong hukman ang atong kaugalingon sa samang paagi ug sa samang kakusog sama sa atong paghukom sa uban.

Kining mga tawhana gikonbikto sa ilang kaugalingong mga konsensya ug ilang gihukman ang ilang kaugalingon pinaagi sa pagpalayo gikan kang Jesus. Wala sila mangayo ug kaluoy gikan Kaniya tungod kay wala sila magpakita Kaniya o sa babaye. Ingon nga ilang gihukman ang kasal-anan sa uban, mao usab ilang gihukman ang ilang kaugalingong mga sala, ug milakaw gikan sa kahayag sa kalibutan nga wala mapasaylo.

Si Jesus wala maghukom o magkondenar kanila. Pinaagi sa pag-adto sa presensya Niya kinsa nag-uban kanila sa tibuok nilang kinabuhi pinaagi sa Iyang Espiritu, nag-atubang sila sa ilang talaan sa kinabuhi. Sa dihang ilang nakita ang maong talaan diha sa kahayag sa presensiya ni Kristo, ilang gikondenar ang ilang kaugalingon ug milakaw palayo sa Iyang presensya aron ilang makalimtan ang ilang gipahinumdoman, hinuon mipili nga mounlod pagbalik ngadto sa kangitngit.

Kay ang tanan nga nagabuhat ug dautan nagadumot sa kahayag, ug dili moduol sa kahayag, aron dili mabadlong ang iyang mga buhat. Juan 3:20 (KJV)

Samtang kining tanan nahitabo, ang kabus nga babaye nga walay mahimo nakadungog sa mga pulong nga kadtong walay sala kinahanglan nga mobato kaniya. Natental siya sa paghunahuna nga ang mga pulong ni Jesus maoy silot sa kamatayon. Samtang nahinumdom siya sa tanang butang nga iyang nahimo, morag karon matapos na ang iyang kinabuhi.

Ug sa mibangon si Jesus ug wala nay laing nakita gawas sa babaye, siya miingon kaniya, "Babaye, hain na kadtong mga magsusumbong kanimo? Wala bay naghukom kanimo sa silot?" Siya miingon, "Wala, Ginoo." Ug si Jesus miingon kaniya, "Dili usab ako maghukom kanimog silot; lakaw ug ayaw na pagpakasala." Juan 8:10-11

Sa pagpangutana sa babaye kon hain ang mga nag-akusar kaniya, gihangyo ni Jesus ang babaye nga hukman sa iyang kaugalingon ang kahimtang. Isinggit ba niya ang iyang kasuko sa mga tawo nga nagbitik/lit-ag kaniya ug migamit kaniya ingong paagi sa pagbitik kang Jesus? Sa pagkondenar niadtong naglibot kaniya, iya untang hukman ang iyang kaugalingon nga gikondenar ug walay paglaom.

Samtang siya mitan-aw sa palibot ug walay nakita nga mga pangulo sa simbahan didto, ug unya mitan-aw sa nawong ni Jesus, siya nakabaton og kaisug. Ang pagtoo mipuno sa iyang kalag samtang nagtan-aw siya sa matahum nga nawong sa iyang Manluluwas. Siya nangutana kaniya, "Wala bay naghukom kanimo?" Ang pangutana moadto sa kasingkasing; karon kinahanglan niya nga hukman ang iyang kaugalingon nga kaso. Ang mga talan-awon sa iyang kagahapon mikidlap sa iyang atubangan, ang kangitngit sa iyang kinabuhi nagtinguha sa pagdala kaniya ngadto sa kasubo pag-usab, apan ang gugma niana nga nawong ug ang kalumo sa iyang pahiyom nagdala sa iyang paghukom sa iyang kaugalingon. "Wala man Ginoo."

Ingon nga siya naghukom sa iyang kaugalingon nga kaso, mao usab ang paghukom nga gihatag kaniya ni Jesus. Siya miingon, "Ni ako mokondena kanimo." Gipalandong niya pag-usab kaniya ang hukom nga iyang gihatag bahin sa iyang kaso. Mao kini ang paagi nga ang Dios nagdala kanato ngadto sa paghukom. Mao kini ang atong husayon sa matag pulong nga atong gisulti.

Ang rason ngano nga kita kinahanglan nga moatubang sa hukmanan ni Kristo mao nga si Adan ug ang iyang mga anak nakahukom nga kinahanglan adunay ingon nga paghukom pinaagi sa paghukom ug pagkondenar sa kinaiya sa Dios nga sukwahi sa kung unsa kini. Si Kristo wala magdumili sa

pag-apil niini nga paghukom, apan Siya nagbuhat sa paagi nga ang matag tawo mohukom sa ilang kaugalingong kaso.

Kay, sa diha nga ang mga nasud nga walay balaod, sa kinaiyanhon makahimo sa mga butang sa balaod, kini sila walay balaod--sa ilang kaugalingon usa ka balaod; nga nagapakita sa buhat sa balaod nga nahisulat sa ilang mga kasingkasing, **ang ilang konsensya usab nagpamatuod uban kanila, ug sa taliwala sa usag usa ang mga hunahuna nga nagasumbong o sa laing paagi nagdepensa, sa adlaw nga ang Dios magahukom sa mga tinago sa mga tawo, sumala sa akong maayong balita, pinaagi ni Jesu-Kristo.** Roma 2:14-16 (YLT)

Kini usa ka maayo kaayo nga balita kung kita motuo sa duha ka punto.

1. Nagtuo ka nga gihigugma ka sa Diyos ug gipasaylo ka.
2. Nagtuo ka nga si Jesus dinhi sa yuta nagpadayag sa tibuok nga pagpadayag sa kinaiya sa Amahan.

Kung dili nimo tan-awon ang mga teksto bahin sa paghukom sa Bibliya pinaagi sa kinabuhi ni Jesus, nan ang kahayag sa himaya sa Amahan adunay tabil sa kangitngit sa ibabaw niini kung imong basahon ang Kasulatan.

Usa ka pangutana nga mitungha gikan niini nga istorya mao nga giunsa pagkahibalo ni Jesus ang mga sala niadtong mga tawo nga mianhi alang sa paghukom? Dili ba kana nagsugyot nga Siya nagtipig ug lista? Dili ba ang Bibliya naghisgot bahin sa mga libro sa paghukom ug nga kita kinahanglan maghatag ug husay sa matag pulong nga atong isulti? Unya dili ba kana nagpasabot nga ang Dios nagtala niining tanan aron gamiton sa paghukom?

Kapitulo 11

Ang Balaod Espirituwal

Sa ikaduhang kapitulo niini nga libro atong gisuhid ang mga implikasyon sa paggamit sa surveillance/pagmonitor ug ang hulga sa pwersa sa pagbantay sa balaod ug kahusay sa usa ka katilingban. Sa ingon nga kahimtang ang balaod gipahamtang sa mga lungsuranon niini. Ilang gibantayan ang balaod dili tungod kay nadani sila sa kaayo niini, kondili tungod kay nahadlok sila sa mga silot nga ipahamtang sa usa ka armado nga lawas tungod sa paglapas.

Buot kong mobalik sa usa ka tudling sa Bibliya nga atong gipaila kaniadto, ug unya maglakaw sa proseso sa pagpasig-uli niini sa mga pahayag ni Kristo.

Ako nagtan-aw hangtud nga ang mga trono gipahamutang, **Ug ang Karaan sa mga Adlaw milingkod**; Ang iyang bisti maputi sama sa nieve, ug ang buhok sa iyang ulo sama sa putli nga balhibo sa karnero. Ang iyang trono sama sa kalayo nga nagdilaab, ang mga ligid niini maoy nagdilaab nga kalayo; Usa ka sapa nga nagdilaab nga migula Ug migula gikan sa iyang atubangan. Usa ka libo ka libo nag-alagad Kaniya; Napulo ka libo ka napulo ka libo nagtindog sa atubangan Niya. **Ang hukmanan naglingkod, Ug ang mga basahon giablihan.** Daniel 7:9-10

Ang hulagway sa usa ka talan-awon sa korte nga adunay mga libro sa ebidensya nga gihatag pamilyar kaayo kanato. Kon kining langitnong talan-

awon sa lawak hukmanan mao gayod ang Karaan sa mga Adlaw, nga mao ang Diyos nga Amahan, nga nagalihok pinaagi sa proseso sa paghukom nga mohukom kon kinsa ang buhi ug kinsa ang mamatay tungod sa pagkapakyas sa pagtuman sa Iyang balaod, nan ang mosunod nga mga pulong ni Kristo kinahanglang isipon nga bakak.

Kay ang Amahan dili magahukom kang bisan kinsa... Juan 5:22

Dinhi kinahanglan natong ipakilala ang usa ka hinungdanon nga sangkap nga nawala hangtod karon bahin sa balaod gikan sa panan-aw sa langit.

Kay kita nasayud nga **ang kasugoan espirituhanon**, apan ako lawasnon, gibaligya sa ilalum sa sala. Roma 7:14

Ang balaod sa Dios usa ka butang nga may kalabutan sa espiritu sa usa ka tawo. Ang balaod sa Dios adunay relasyon sa kinaiyahan. Kini usa ka balaod nga nagsulti kanimo sa epekto sa Espiritu sa Dios nga nagpuyo kanimo kaysa sa pagsulti kanimo nga kini ang kinahanglan nimong buhaton aron mapahimut-an ang Dios.

Apan siya nga nagatan-aw sa hingpit nga balaod sa kagawasan ug nagapadayon niini, ug dili usa ka malimtanon nga tigpaminaw kondili usa ka magbubuhat sa buhat, kini siya mabulahan sa iyang ginabuhat. Santiago 1:25

Ang balaod nga gigamit sa pagpatuman sa pagkamasulundon dili usa ka balaod sa kalingkawasan apan usa ka balaod sa pagpugong. Ang balaod sa Dios usa ka propesiya kon unsay mahitabo niadtong nahigugma sa Dios ug napuno sa Iyang kinabuhi.

Mao kini ang kasabotan nga akong himoon uban sa katawhan sa Israel pagkahuman niadtong panahona, nag-ingon ang Ginoo. **Ibutang ko ang akong mga balaod sa ilang mga hunahuna ug isulat ko kini sa ilang mga kasingkasing. Ako mahimong ilang Diyos, ug sila mahimong akong katawhan.** Hebreohanon 8:10 (NIV)

Giunsa nimo pagsulat ang usa ka balaod sa kasingkasing sa usa ka tawo? Kini mahimo lamang pinaagi sa personal nga relasyon. Samtang ang usa ka tawo

makaila sa Dios ug magsugod sa paghigugma Kaniya ug mangayo sa Iyang Espiritu, ang Espiritu magsugod sa pag-usab sa kasingkasing sa tawo ug ang balaod sa Dios magsugod sa paglihok sulod kanato sa awtomatik. Mao kini ang bugtong paagi alang sa usa ka balaod nga maghatag kagawasan ug kalingkawasan.

Ngano man nga ang mga tawo nakasabot sa balaod nga ipahamtang ug nga kita silotan sa Dios kon kita molapas niini?

Kay ang sala, nga nakakuha ug higayon pinaagi sa sugo, naglimbong kanako, ug pinaagi niini gipatay ako. Roma 7:11

Giunsa kita naglimbong sa sala pinaagi sa balaod? Ang sala mismo dili usa ka tawo nga naglimbong kanato, hinuon ang sala naggikan ni Satanas ug pinaagi sa sala giusab ni Satanas ang paagi sa pagtan-aw sa katawhan sa balaod. Giunsa niya pagbuhat kini?

Unya ang bitin miingon sa babaye, "Dili gayud kamo mamatay, kay ang Dios nahibalo nga sa adlaw nga kamo mokaon niini mangabuka ang inyong mga mata, ug kamo mahisama sa Dios, nga mahibalo sa maayo ug sa dautan." Genesis 3:4-5

Gikombinsir ni Satanas si Adan ug Eva nga ang ilang kinabuhi wala magdepende sa Diyos. Iyang gikombinsir sila nga ang ilang kinabuhi maoy kinaiyanhon ug nga sila imortal. Hangtud nga sila magpadayon sa pagkaon gikan niini nga kahoy, sila dili mamatay. Kon tinuod ang gisulti ni Satanas, nan ang bisan unsang mga sugo nga gihatag sa Diyos morag arbitraryo ug gapangkontrol. Kung kita ingon mga tawo mahimo nga maglungtad nga dili

Gikombinsir ni Satanas si Adan ug Eva nga ang ilang kinabuhi wala magdepende sa Diyos. Iyang gikombinsir sila nga ang ilang kinabuhi maoy kinaiyanhon ug nga sila imortal.

kinahanglan nga magsalig sa Diyos, nan ang bisan unsang kalihokan sa Iyang bahin sa paggiya o manguna kanato mahimong isipon nga naggamit ug pwera.¹⁷

Pinaagi niining bakak nga gisulti ni Satanas, nakahimo siya sa pag-usab sa atong panglantaw sa balaod sa Dios gikan sa balaod sa panalangin ug kagawasan

¹⁷ For more on this subject see the book Life Matters available at fatheroflove.info

ngadto sa balaod sa pagkontrolar ug paglupig. Kita isip usa ka lumba nagsugod sa pagtan-aw sa balaod isip usa ka lista nga gipahamtang sa Dios kanato, ug nga Iya kitang sukdon batok niini nga balaod aron sa pagtino kon Iya ba kitang buhion o dili.

Kining sayop nga panglantaw sa balaod maoy nagmugna dayon sa panginahanglan sa pagpaniid, paghukom, ug pagsilot. Atong gipahinumdoman ang atong mga kaugalingon nga si Pablo nagsulti kanato nga kini nga matang sa pagkondenar nga paghukom naggikan kang Adan ug dili gikan kang Kristo o sa Iyang Amahan (Roma 5:16).

Busa, ang pundasyon sa gingharian ni Satanas mao ang bakak nga ang tawo imortal, o mas direkta, nga ang iyang kalag imortal. Kini naghimo sa pulong sa Dios, nga kita mamatay kon atong ibulag ang atong kaugalingon gikan Kaniya pinaagi sa pagkadili-pagsunod, usa ka bakak; pagpugos kanato sa usa ka posisyon diin ang bugtong paagi nga kita mamatay mao ang direkta nga pagpatay kanato sa Dios. Kini ang yawe nga prinsipyo diin gikan ang pagpaniid, paghukom, ug pagsilot. Pinaagi niini nga bakak nga si Satanas nagbuhat ug kadautan sa balaod sa Dios ug nagtukod sa trono sa kadautan.

Makig-ambit ba kanimo ang trono sa kadautan, nga nagalalang ug dautan pinaagi sa balaod? Salmo 94:20

Kung ang balaod kaniadto espirituhanon ug usa ka pagpakita kung giunsa paglihok ang buhi nga mga relasyon, nan aron kini nga mga relasyon molambo kinahanglan adunay usa ka paagi sa pagrekord sa mga transaksyon niini nga mga relasyon aron kini motubo ug molambo, kay ang mga relasyon naugmad sa usa ka serye sa gipaambit nga mga panumduman.

Kapitulo 12

Gisulat sa mga Lamesa sa Kasingkasing

Sa miaging kapitulo atong namatikdan nga ang Dios adunay kapasidad sa pagsulat sa Iyang balaod diha sa atong mga kasingkasing, nagbutang sa Iyang mga baruganan sa gugma diha mismo sa atong mga hunahuna, tungod kay ang balaod espirituhanon sa kinaiyahan ug naghisingot sa mga butang sa kalag.

Gidisenyo sa Dios ang atong kalibutan sa paagi nga ang mga handumanan sa tanan natong interaksyon sa usag usa marekord. Ang atong mga mata, dalunggan, ug ubang mga igbalati maoy espirituwal nga mga himan sa pagrekord nga nagtipig ug mga panumdoman sa atong mga kasingkasing. Ang matag tawo adunay tibuok kasaysayan sa kinabuhi nga nahisulat sa ilang kasingkasing. Gikan niini nga rekord nga kita makaila kon ang usa ka nawong o tingog pamilyar o dili. Ginpatuhuyan ini ni apostol Pablo sa masunod nga paagi.

Ikaw mao ang among sulat nga nahisulat sa among mga kasingkasing, nga nailhan ug gibasa sa tanang mga tawo; tin-aw nga ikaw usa ka sulat ni Kristo, among gialagaran, gisulat dili sa tinta kondili sa Espiritu sa buhi nga Dios, dili sa mga papan nga bato kondili sa mga papan sa unod, nga mao, sa kasingkasing.
2 Corinto 3:2-3

Sa dihang si Pablo misangyaw sa ebanghelyo ngadto sa uban ug sila mihangop niini, ang Espiritu sa Dios misugod sa pagsulat diha sa ilang mga kasingkasing sa kalipay sa pagkamatarung pinaagi sa pagtuo. Ang mga tawo misugod sa pagkausab, ug ang talaan niini nga kausaban gisulat diha sa ilang mga kasingkasing pinaagi sa Espiritu sa Dios.

Ang Espiritu sa Dios gitawag ni Jesus nga tudlo sa Dios. Matikdi kini nga parallel:

Apan kon ako naghingilin sa mga yawa **pinaagi sa Espiritu sa Dios**, sa pagkatinuod ang gingharian sa Dios miabut na kaninyo. Mateo 12:28

Apan kon ako naghingilin sa mga yawa **pinaagi sa tudlo sa Dios**, sa pagkatinuod ang gingharian sa Dios miabut na kaninyo. Lucas 11:20

Girekord ni Jesus sa Iyang tudlo diha sa mga papan sa atong mga kasingkasing ang talaan sa atong mga kinabuhi. Pinaagi sa mga sentido nga gihatag sa Dios kanato, kini nga rekord nahisulat sa atong psyches. Kini dili masayop sa pagkatukma niini. Ang atong mga mata dili makakita sa mga butang nga atong nakita ug nabuhat ug ang atong mga dalunggan dili makadungog sa mga butang nga atong nadungog sa tibuok natong kinabuhi. Mahimo natong kalimtan ang mga butang nga atong nahimo, apan ang rekord kanunay magpabilin nga nahisulat sa atong kasingkasing. Kini nga rekord, siyempre, gi-co-author sa among kaugalingon tungod kay kami ang magbuot sa mga aksyon nga among kuhaon ug buhaton.

Kon kita adunay bulahan nga mga kasinatian ang mga panumduman matam-is, apan kon kita mobuhat sa mga butang nga makalapas sa sagradong mga relasyon nga anaa kanato uban sa Dios ug sa usag usa kini nga mga butang girekord sa usa ka pluma nga puthaw.

Ang sala sa Juda gisulat sa usa ka **pluma nga puthaw; uban sa tumoy sa diamante** kini gikulit diha sa **papan sa ilang kasingkasing**, ug sa mga sungay sa imong mga halaran, Jeremias 17:1

Ang pulong alang sa diamante sa tinuud nagpasabut nga usa ka tunok nga tunok sama sa tusok sa atong konsensya. Ngano nga kini gisulat sa usa ka pluma nga puthaw? Sa diha nga ang atong tanlag natusok sa paghunahuna nga kita nakahimo og usa ka butang nga sayop, kon kita mopadayon, ang atong mga lihoc masakitan sa atong mga kasingkasing uban sa mga pagbati sa pagkasad-an. Sa samang higayon ang ulat sa sala nagpatig-a sa atong mga kasingkasing ug kita mahimong dili kaayo sensitibo sa sala. Kon mas makasala kita, mas gahi ang atong mga kasingkasing, hangtud nga ang atong mga kasingkasing mahimong sama sa puthaw sa hingpit.

Atong nahinumduman nga kini nga mga butang nahisulat sa atong mga kasingkasing pinaagi sa tudlo sa Dios. Kita ang nagbuhat sa mga aksyon, apan ang Espiritu sa Dios nagdesinyo ug sistema nga ang tanan nasulat sa sulod nato. Gidisenyo sa Diyos kini nga sistema aron panalanginan kita aron ang atong matam-is nga mga handumanan sa maayo kanunay nga mag-uban kanato. Wala niya kita gidesinyo nga magdala og mga handumanan sa kasubo ug pagkasad-an. Apan kon kita makasala, ang mga pangamuyo sa Espiritu sa Dios nga gisalikway nahisulat sa atong mga panumduman. Kon mas mosukol kita sa pangamuyo sa Espiritu, mas gahi ang atong mga kasingkasing hangtud nga kita mahimong sama ni Paraon kansang kasingkasing hingpit nga matig-a, nagpasabut nga hingpit nga dili madawat sa Espiritu sa Dios.

Niining paagiha masabtan nga ang Diyos makadugmok sa makasasala.

Pagadugmokon mo sila sa baras nga puthaw; dugmukon mo sila sama sa sudlanan sa magkukulon. Salmo 2:9

Ang gunitanan nga puthaw mao ang hampak sa bolpen nga puthaw kon kita mosukol sa pangamuyo sa Espiritu ug mobuhat sa unsay atong gusto sa pagrebelde batok sa Dios. Ang padayon nga pagrebilde ug pagsukol batok sa Dios makapahimo sa kasingkasing nga imposible kaayo nga ang tawo nag-andam sa ilang kaugalingon alang sa kalaglagan. Gidugmok sila pinaagi sa usa ka gunitanan o pluma nga puthaw nga nagtala sa hilabihan nga pagkasad-an ug pagkadautan sa kalag nga kini nakapaguol sa Espiritu sa Dios sa hingpit ug makapainit sa konsensya pinaagi sa init nga puthaw.

Karon ang Espiritu dayag nga nag-ingon nga sa ulahing mga panahon adunay pipila nga mobiya gikan sa pagtuo, nga mamati sa malimbongon nga mga espiritu ug sa mga doktrina sa mga demonyo, magasulti ug mga bakak diha sa tingpakaaroningnon, **nga adunay ilang kaugalingon nga konsensya nga gisunog sa init nga puthaw**, 1 Tim 4:1-2

Nahinumdom ko sa pipila ka mga panghitabo sa akong kinabuhi sa dihang gitental ko sa pagsupak sa akong konsensya ug sala, ug ang pagbati sa akong sulod nahimong init kaayo. Nagkinahanglan kini og paningkamot sa pagbatok sa mga pangamuyo sa Espiritu. Kinahanglan nimo nga sipa batok sa mga tunok sa konsensya aron mahimo kini. Kon balik-balikon nimo kini, sa kadugayan ang kasingkasing mahimong gahi kaayo nga kini mahimong madali rang maguba ug unya mabuak.

Busa, atong makita nga adunay usa ka talaan sa matag tawo nga gihimo sa ilang kaugalingong kasingkasing. Usa kini ka rekord nga walay makalalis tungod kay ang matag usa kanato nagsulat niini pinaagi sa atong kagawasan sa pagpili. Kini nga rekord usa ka espirituhanon nga rekord. Wala kini girekord gamit ang pluma o tinta o sa bisan unsang butang nga hinimo sa tawo. Sa samang higayon adunay rekord sa unsay atong nabuhat sa langit, apan wala kini girekord sa pisikal nga basahon kondili gikulit kini ngadto sa mismong mga kamot sa Dios.

Tan-awa, gisulat ko ikaw sa mga palad sa akong mga kamot; Ang imong mga paril anaa kanunay sa akong atubangan. Isaia 49:16

Kini tungod kay ang atong Amahan sa langit pinaagi sa Iyang Espiritu nakasaksi sa matag panghitabo sa atong kinabuhi. Ang mga butang nga atong gibuhay nasaksihan ug gibati Niya. Girekord kini sa Iyang kasingkasing sa samang paagi nga girekord kini sa atong kasingkasing. Hunahuna kon giunsa pagdala sa usa ka ginikanan ang sagradong panumduman sa matag usa sa ilang mga anak diha sa ilang mga kasingkasing. Ang rekord nga gitipigan sa Dios kanato mas bililhon alang Kaniya. Ang mismong mga buhok sa atong mga ulo giihap niya.

Dili ba ang lima ka goryon gibaligya sa duha ka sensilyo nga tumbaga? Ug walay usa kanila nga nakalimtan sa atubangan sa Dios. **Apan ang mismong mga buhok sa inyong ulo naihap ang tanan. Busa ayaw kahadlok; kamo labaw pa ug bili kay sa daghang mga goryon.** Lucas 12:6-7

Ang atong Amahan ug ang atong Manluluwas wala magrekord sa mga butang aron sa pagsilot kanato; girekord nila ang mga butang aron magpabilin nga suod nga koneksyon uban kanamo. Ang atong mga kinabuhi padayon nga anaa sa ilang mga kamot ug sa ingon ilang gitipigan sa ilang mga kasingkasing ang usa ka hingpit nga rekord sa atong mga kinabuhi aron mapreserbar kini. Mao usab kini ang rason nga makaingon kita alang niadtong mituo niini, nga ang Dios adunay:

... gibanhaw kita sa tingub, ug gipalingkod kita uban sa mga langitnong dapit diha kang Cristo Jesus, Efeso 2:6

Ang rekord sa atong kinabuhi nga gibutang sa kasingkasing ni Kristo gihimo usab nato. Siya nagtugot kanato sa pagsulat sa talaan diha sa Iyang kasingkasing ug sa ingon kita gisulat diha sa mga palad sa Iyang mga kamot. Busa tinuod nga ang Dios adunay hingpit nga rekord sa atong mga kinabuhi, apan wala kini girekord alang sa mga katuyoan nga atong gihunahuna bahin sa pagbantay, paghukom ug pagsilot. Girekord kini tungod kay kung ang usa ka tawo nahigugma sa laing tawo, sila kanunay nga nagbantay kanila ug nag-atiman kanila ug naghunahuna kanila.

Daghan, Oh Jehova nga akong Dios, ang imong mga katingalahang buhat nga imong nabuhat; **Ug ang imong mga hunahuna nganhi kanamo dili na ikasaysay kanimo sa han-ay; Kong ipahayag ug isulti ko pa unta sila, sila labaw pa kay sa maihap.** Salmo 40:5

Mao kini ang rason nga si Kristo makabasa sa mga kasingkasing sa mga lalaki nga miadto sa Iyang presensya uban sa babaye nga nasakpan sa pagpanapaw. Siya makabasa sa talaan diha sa ilang mga kasingkasing ug usab makapahibalo kanila niini, ug sa diha nga sila moabut ngadto sa Iyang presensya sila dili makatago o makapapas sa talaan gikan sa ilang panumduman. Ang gisulat ni Kristo sa yuta usa lamang ka pagsubli sa Iyang

gisulat sa ilang mga kasingkasing pinaagi sa tudlo sa Dios ug nga sila mismo mipirma na uban sa ilang pagtugot.

Mao kini ang hinungdan nga sa dihang ang Dios nag-abli sa mga libro sa langit, Siya nag-abot sa mga kasingkasing sa mga tawo. Wala Siya magkinahanglan ug pisikal nga mga basahon sama sa atong gigamit karon tungod kay ang Iyang balaod dili pisikal kondili espirituhanon; nag-atubang sa mga butang sa kasingkasing ug hunahuna nga gipadayag sa unod.

Ang Dios wala magmonitor kanato alang sa katuyoan sa paghukom ug pagkondenar kanato; siya mahigugmaong nagbantay kanato ug naghunahuna kanato kada adlaw ug nangandoy nga panalangin kita.

Ang Dios wala magmonitor kanato alang sa katuyoan sa paghukom ug pagkondenar kanato; Siya mahigugmaong nagbantay kanato ug naghunahuna kanato kada adlaw ug nangandoy nga panalangin kita. Mao kini ang paagi nga ang rekord gitipigan sa Iyang kasingkasing. Kon kita makasala batok sa Dios, atong gikuha kanang pluma nga puthaw ug atong gidunggab ang kilid ni Kristo ug atong gilansang Siya pag-usab.

kon sila motalikod, aron sa pagbag-o kanila pag-usab ngadto sa paghinulsol, tungod kay ilang **gilansang pag-usab sa krus alang sa ilang kaugalingon ang Anak sa Dios**, ug gibutang Siya sa dayag nga kaulawan. Hebreohanon 6:6

Ang kasingkasing ni Kristo dili gayud mahimong puthaw, mao nga sa matag higayon nga atong isulat ang atong mga buhat sa sala sa atong kaugalingon ug mapugos Siya sa pagsaksi niini, kini modulot Kaniya sa hilabihang kasakit. Kini mao ang sama sa matag higayon tungod kay Siya dili gayud mogahi sa pagpakasala. Kon kita sa katapusan makahimamat ni Kristo nawong sa nawong, ang rekord nga atong gisulat diha Kaniya mosugat kanato - ang tanan niini - ug kita dayon mohukom sa atong kaugalingon kon kita mapasaylo o dili. Mangutana siya kanato "Wala bay naghukom kanimo?" Unsa ang imong tubag? Unsaon nimo paghukom sa imong kaugalingon kon mobarug ka sa Iyang atubangan ug matag pulong nga imong gisulti ug matag tinago nga hunahuna nga imong gipamalandong gisulat sa imong atubangan sa persona ni Kristo? Unsaon nimo paghukom? Ang tanan natong kadautan nga atong gipugngan ug gitagoan, sa diha nga kita mag-atubang niini

mabuntog ba kita niini? Si Jesus dili gusto nga kita masurpresa ug lamyon sa kaulaw ug pagbasol nianang kataposang adlaw; Gusto niya nga atong buhian ang atong kalag nga kasakit karon ug tugotan Siya nga ayohon kita.

Dinhi niini nga konteksto nga ang atong Magbubuhay, kinsa nag-ingon nga Siya gugma (1 Juan 4:8), wala magtipig ug rekord sa atong mga dautang buhat alang sa katuyoan sa pagsilot kanato.

Ang gugma mapailobon, ang gugma buotan. Dili kini masina, dili manghambog, dili mapahitas-on. Dili kini magpakaulaw sa uban, dili kini mangita sa kaugalingon, dili dali masuko, **dili kini magtipig og rekord sa mga sayop.** 1 Corinto 13:4-5 (NIV)

Ano ang kinatuhayan sang mga handumanan sang aton kabuhi nga nasulat sa tagipusuon ni Jesus kag sang rekord sang mga sayop nga narekord? Ang rekord nga gitipigan ni Jesus anaa sa Iyang kaugalingon; kini kabahin sa Iyang kaugalingon tungod kay ang tanang binuhay naghiusa diha Kaniya. (Colosas 1:17). Ang usa ka rekord sa mga kasaypanan usa ka butang nga gawas sa atong kaugalingon nga wala mobati og kasakit, kasubo, o pagkawala. Kini walay kasingkasing ug busa mahimong basehanan sa walay kasingkasing nga silot nga naglambigit sa kamatayon. Ang atong Amahan ug ang Iyang Anak wala magtipig og walay kasingkasing nga rekord sa atong mga kasaypanan, apan ang kasingkasing ni Kristo adunay rekord nga nahisulat ngadto sa Iyang pagkatawo.

Kini nga prinsipyo gilatik sa panan-awon sa Pinadayag 5 mahitungod sa linukot nga basahon nga walay usa nga makaabli.

Ug sila miawit ug usa ka bag-ong awit, nga nagaingon: **Ikaw takus sa pagkuha sa linukot**, ug sa pag-abli sa mga silyo niini; kay ikaw gipatay, ug gitubos mo kami ngadto sa Dios pinaagi sa imong dugo gikan sa matag banay ug pinulongan ug katawhan ug nasud, ug naghimo kanamo nga mga hari ug mga sacerdote ngadto sa among Dios, ug kami magahari sa yuta. Pinadayag 5:9-10

Si Kristo takos nga moabli sa linukot nga basahon sa atong tawhanong kasaysayan tungod kay Siya gipatay alang kanato ug naglakaw uban kanato sa atong nag-antos nga katawhan.

Kadtong nagsimba sa usa ka dios nga naghimo og mga listahan ug nagsusi niini sa makaduha aron masuta kon kita ba maldito o buotan nagsimba sa dios sa pagpaniid, paghukom ug kamatayon. Dili kini ang Dios ni Jesu-Kristo nga wala magtipig sa ingon nga rekord batok kanato. Sa dihang atong mahimamat ang atong Magbubuhay ug moadto sa presensya Niya nga nagdala sa tanang handumanan sa atong kinabuhi diha sa Iyang kasingkasing, kita pangutan-on “Wala bay usa nga mikondenar kanimo tungod niini?” Unsaon nimo pagtubag ug unsay imong hukom?

Kapitulo 13

Ang Akong mga Hunahuna Dili Imong Hunahuna

Sa kapitulo 11, atong gitan-aw kon sa unsang paagi ang bakak ni Satanas nga kita adunay kinabuhi nga bulag sa Dios nakapausab sa atong tibuok pagsabot sa balaod. Sa kapitulo 2 nagsugod kami sa suhiron/explorasyon sa posibilidad nga ang hustisya sa Dios lahi sa among pagsabot sa hustisya. Sa dili pa kita magpadayon sa pagkonsiderar sa usa ka mas detalyado nga pagsusi sa paghukom ingon sa gitudlo sa Kasulatan, atong tagdon sa dugang pa ang mga implikasyon sa bakak ni Satanas mahitungod sa pagka-imortal ug ang epekto niini sa atong mga panglantaw sa paghukom.

1. Si Satanas nag-angkon nga kita dili gayud mamatay ug sa pagkaon sa bunga sa gidili nga kahoy nga kita mahisama sa Dios. Gen 3:5
2. Kini nakapausab sa tawhanong panglantaw sa balaod. Kon kita wala magsalig sa Dios alang sa kinabuhi, nan ang Iyang balaod gipahamtang kanato sa walay lig-on nga rason.
3. Busa, ang unodnong hunahuna nakiggubat sa balaod sa Dios ug nagdumili sa pagpasakop niini. Roma8:7
4. Ang pagkabulag sa katawhan gikan sa Dios maoy hinungdan nga sila mawala, kay ang Dios lamang ang adunay kinabuhi. Apan si Satanas nagdapit sa katawhan sa pagpahid/pagbalhin sa Diyos sa hinungdan

sa kamatayon ngadto sa Diyos. Kon ang tawo nagtan-aw sa balaod sa Diyos ingong usa ka arbitraryong pagpahamtang, nan makataronganon nga tan-awon ang mga paglapas niana nga balaod ingong gipahamtang usab. Atong makita nga kini nagdula sa kinabuhi ni Cain. Gisultihan sa Dios si Cain sa natural nga mga sangputanan sa iyang mga aksyon ug gibasol ni Cain ang iyang bag-ong kamatuoran ngadto sa Dios. Genesis 4:11-14

5. Dayon gilakip ni Satanas ang pagpahamtang sa kamatayon ingong silot sa paglapas sa balaod sa Diyos. Iyang gipresentar ang Dios ingon nga tighagit sa pagpahamtang sa silot. Nasayud kita niini tungod kay ang kamatayon gipresentar nga kaaway sa Dios ug sa tawo ug usa ka butang nga anaa sa kamandoan ni Satanas. Hebreohanon 2:14, 1 Corinto. 15:26
6. Gipresentar ni Satanas ang kamatayon ngadto sa tawo ingon nga hustisya sa Dios alang sa paglapas sa tawo, nga nagpasiugda sa kamandoan ni Satanas ngadto sa Dios ug naghimo sa Dios nga tagmugna sa kamatayon. Salmo 50:21; Mga Salmo 94:20
7. Sama sa among gihisgutan sa kapitulo 3, ang kaluoy gipasabot nga usa ka bayad nga gibayran aron madugay o mapapas ang silot. Sa sistema ni Satanas, ang kaluoy dili gayud libre nga pasaylo sa usa ka tawo nga walay kwarta o walay bayad (Isaias 55:1). Kini nga sistema nagkinahanglan nga ang “katarungan sa Dios” kinahanglan mapasaylo pinaagi sa usa ka halad; nagkinahanglan kini ug bayad sa bisan unsang paagi..
8. Ang pagpaila sa kamatayon ngadto sa katawhan isip usa ka silot gikan sa Dios naghimo sa mga butang sa panahon nga usa ka butang nga hilabihan ka bililhon. Ang panahon sa pagsulay gihatag kanato sa pagpili kon kita motuo ba nga ang Dios maayo, biyaan ang atong pagpalayo gikan Kaniya, ug tugotan Siya sa pagpakita kanato sa atong mga sala aron kita mamaayo. Apan atong nasabtan kini nga panahon sa pagsulay sa atong kaugalingong sistema sa hustisya nga gihatag kanato aron sa pagpahimuot sa Dios pinaagi sa maayong mga buhat o ebidensya sa paghinulsol pinaagi sa pagdawat sa krus sa dili pa ang katapusang paghukom. Kini nagpasabut nga kita

kanunay nga nagpalayo gikan sa pagdayagnos ug ang pag-ayo nga gitanyag, ug busa ang kinabuhi nahimong usa ka ticking nga orasan diin kita walay kalinaw. Adunay kanunay nga pagbati sa pagkahurot sa panahon ug usa ka pagbati sa kalaglagan samtang kita naglumba padulong sa paghukom, nga karon nagpasabut nga silot sa mga dautan ug pagpanghimatuod sa mga mayo.

9. Kini nga tibuok nga proseso langyaw sa hunahuna sa Dios. Ang iyang mga baruganan sa kaluoy, katarungan, ug silot lahi gyud kaayo sa atong pagsabot. Kining mahimayaong mga konsepto nadaut sa atong hunahuna tungod sa bakak nga ang kinabuhi anaay kaugalingong gahum, nga nagmugna sa pagbati nga wala na kita magkinahanglan sa Dios ug nga Siya usa ka sobra ka kontrolado nga Diyos.

Sa dihang ang katawhan midawat sa bakak nga kita makaangkon sa pagka-imortal ug mahisama sa Diyos, atong giusab ang atong relasyon sa Diyos ug atong gihunahuna nga siya sama kanato.

Ang epekto niining bakak sa kinaiyanhong kinabuhi gipatin-aw pag-ayo sa istorya sa daw duha ka barko nga naglawig paingon sa usag usa sa gabii. Ang usa ka barko nag-radyo ngadto sa lain nga nagsulti kanila nga ibalhin ang ilang agianan gikan sa agianan sa ilang barko. Usa ka tingog ang nibalik sa radyo nga dili, kinahanglan nimo nga ibalhin ang imong agianan aron malikayan

ang pagbangga. Gihulga sa kapitan sa barko ang tawo sa pikas tumoy sa linya nga ibalhin ang ilang agianan o atubangon ang mga sangputanan. Ang tingog mitubag, “Kini ang parola, ang imong tawag.”

Sa dihang gidawat sa katawhan ang bakak nga mahimo kitang imortal ug mahimong sama sa Dios, nausab ang atong relasyon sa Dios ug naghunahuna kita nga Siya pareha nato. Ang nagasidlak nga kahayag gikan sa parola nga gipadala uban sa gugma aron pagpanalipod kanato batok sa kadautan, gisabot nato nga usa kini ka hulga o dautang tuyo. Ug ang katawhan andam na unta sa pagpakig-gubat batok sa parola. Apan sa dihang nasayran sa barko ang tinuod nga pagkatawo sa laing tinubdan sa

kahayag, ang tanang panan-aw nausab, ug ang kahayag nasabtan dayon sa hustong kahulugan.

Sa tanan nilang mga kasakitan siya gisakit, ug ang manolonda sa iyang presencia nagluwas kanila: diha sa iyang gugma ug sa iyang kalooy gitubos niya sila; ug iyang gidala sila, ug gidala sila sa tanang mga adlaw sa karaan. Apan sila mingsukol, ug nagpaguol sa iyang balaan nga Espiritu: busa siya nahimo nga ilang kaaway, ug siya nakig-away batok kanila. Isaías 63:9-10

Ingon niini ang hukom. Atong gihunahuna nga ang Dios sama kanato. Atong gihunahuna Siya nga usa nga naghukom, nagkondenar ug nagsilot sama kanato. Apan ang Iyang mga hunahuna dili atong mga hunahuna.

Apan, aron makita nato ang atong tinuod nga kahimtang, gitugotan kita sa Diyos nga atubangon ang paghukom nga atong gihunahuna nga gigamit sa Diyos. Kon ang Dios walay paghukom sumala sa atong pagsabot niini, nan dili nato Siya isipon nga usa ka matarong nga Dios.

Tungod sa kabakakan ni Satanas bahin sa kinabuhi, napanunod nato ang paagi sa paghunahuna bahin sa kinabuhi, kamatayon ug silot nga miresulta nga ang Dios karon kinahanglan nga magpakita kanato nga dili ingon niini ang Iyang hunahuna, samtang sa samang higayon nagdani kanato ngadto sa Iyang kaugalingon. Siya kinahanglan nga moduol kanato pinaagi sa pagtugot sa Iyang kaugalingon nga makita nga sama kanato, aron kita dili mopahilayo Kaniya sa pagtuo nga Siya dili makiangayon ug matarung sa atong mga mata.

Ang paghukom sa Dios gituyo aron sa pagdala sa kaayohan ug pagpasig-uli, dili pagkondenar ug kamatayon.

Ug si Jesus miingon, **Alang sa paghukom mianhi ako niining kalibutana**, aron ang dili makakita makakita; ug nga sila nga makakita mahimo nga buta. Juan 9:39

Ang resulta sa paghukom ni Jesus mao nga ang mga buta nagsugod sa pagkakita. Kini usa ka makapaayo nga porma sa paghukom. Sa samang higayon si Jesus nag-ingon nga ang Iyang paghukom maghimo niadtong naghunahuna nga makakita sila nga mahimong buta, nagpasabot nga sila

makaamgo nga sila buta (Rev 3:17). Apan nganong gusto man ni Jesus nga isugid nila nga buta sila? Kini aron sila mamaayo. Gihulagway ni Jesus ang usa ka kinauyokan nga bahin sa Iyang misyon nga naghatag ug panan-aw sa mga buta.

Ang Espiritu sa Ginoo ania kanako, tungod kay siya midihog kanako sa pagsangyaw sa ebanghelyo ngadto sa mga kabus; Siya mipadala kanako aron sa pag-ayo sa mga masulub-on nga kasingkasing, sa pagsangyaw sa kagawasan ngadto sa mga bihag, ug **sa pagpasig-uli sa panan-aw ngadto sa mga buta**, sa paghatag og kagawasan kanila nga nangadugmok, Lukas 4:18

Kadtong makaila sa ilang pagkabuta lamang ang mamaayo. Kini nga baruganan sa pagpahiuli gipresentar sa Daang Tugon sa lain-laing mga istorya.

Ug sa diha nga si Jehova **nagpatindog ug mga maghuhukom alang kanila, si Jehova nag-uban sa maghuhukom, ug nagluwas kanila gikan sa kamot sa ilang mga kaaway** sa tanang mga adlaw sa maghuhukom; kay si Jehova nalooy sa ilang mga pag-agulo tungod niadtong nanagdaugdaug kanila ug nanaglutos kanila. maghuhukom 2:18

Bisag dili hingpit ang buluhaton sa mga maghuhukom, atong makita nga ang katuyoan mao ang pagluwas gikan sa pagdaogdaog. Ang basahon ni Isaias nagpahayag usab niini nga tema sa kaluwasan pinaagi sa paghukom. Bisag dili hingpit ang buluhaton sa mga maghuhukom, atong makita nga ang katuyoan mao ang pagluwas gikan sa pagdaogdaog. Ang basahon ni Isaias nagpahayag usab niini nga tema sa kaluwasan pinaagi sa paghukom.

Ipahiuli ko ang imong mga maghuhukom ingon sa una, Ug ang imong mga magtatambag ingon sa sinugdan. Human niana ikaw pagatawgon nga siyudad sa pagkamatarong, ang matinumanong siyudad.” Ang Zion pagatubson pinaagi sa hustisya, Ug ang iyang mga mahinulsolon uban sa pagkamatarong. Isaias 1:26-27

Ang akong pagkamatarong anaa na sa duol, ang akong kaluwasan migula na, ug ang akong mga bukton magahukom sa mga

katawhan; ang mga baybayon magpaabut kanako, ug sa akong
bukton sila magasalig. Isaias 51:5

Ang Bibliya nagpadayag nga ang hunahuna sa Diyos sa paghukom maoy
alang sa pagluwas, pag-ayo ug pagpasig-uli, dili para sa pagkondenar nga
mosangpot sa kamatayon. Apan kini mahitabo lamang kon atong dawaton
ang pagdayagnos sa Dios sa atong problema kay sa atong kaugalingong
diagnosis. Dayon makapangayo kita og kaayohan ug motuo nga kita
magbag-o.

Aron masabtan kung giunsa sa Dios ang pag-ayo kanato pinaagi sa
paghukom, kinahanglan natong hisgutan ang hilisgutan sa Santuaryo, kay
kini mao ang pananglitan nga nagpakita sa detalyado nga paagi sa pagluwas
sa Dios kanato.

Kapitulo 14

Ang Imong Dalan O Diyos anaa sa Santuaryo

Ang mga punto nga atong gihisgutan sa miaging kapitulo nagpakita og dakong gilay-on tali sa Dios ug sa tawo. Pinaagi sa impluwensya ni Satanás, ang katawhan nasayup og lakang ngadto sa usag ka ngitngit ug walay paglaum nga dalan. Unsaon man sa Dios ang pag-angkon pag-usab kanato ug ang pag-usab sa atong sayop nga panghunahuna? Unsaon nga ang atong mga hunahuna mahimong sama sa mga hunahuna sa Dios aron atong masabtan pag-ayo ang Iyang tinuod nga kinaiya?

Si Jesus miingon kaniya, "**Ako mao ang dalan, ang kamatuoran, ug ang kinabuhi.** Walay makaadto sa Amahan gawas kon pinaagi kanako." Juan 14:6

Si Jesus mao ang dalan paingon sa Amahan, ang kamatuoran sa Amahan ug ang kinabuhi sa Amahan. Pinaagi ni Kristo nga kita makahimo sa pagbalik ngadto sa Dios. Ang pulong alang sa dalan sa Griyego sa ibabaw nga bersikulo mao ang G3598 hodos, nagpasabut nga dalan. Kining sama nga pulong gigamit sa Griyego nga Daang Tugon niini nga bersikulo:

Ang imong dalan, O Dios, anaa sa Santuaryo; kinsa ba ang ingon kadako nga Dios sama sa among Dios? Salmo 77:13

Aron ang Dios moduol kanato ug mopuyo uban kanato, Siya nagpatukod ug Sanctuaryo.

Ug pabuhata sila kanako ug usa ka balaang puloy-anan, aron ako magapuyo sa taliwala nila. Exodo 25:8

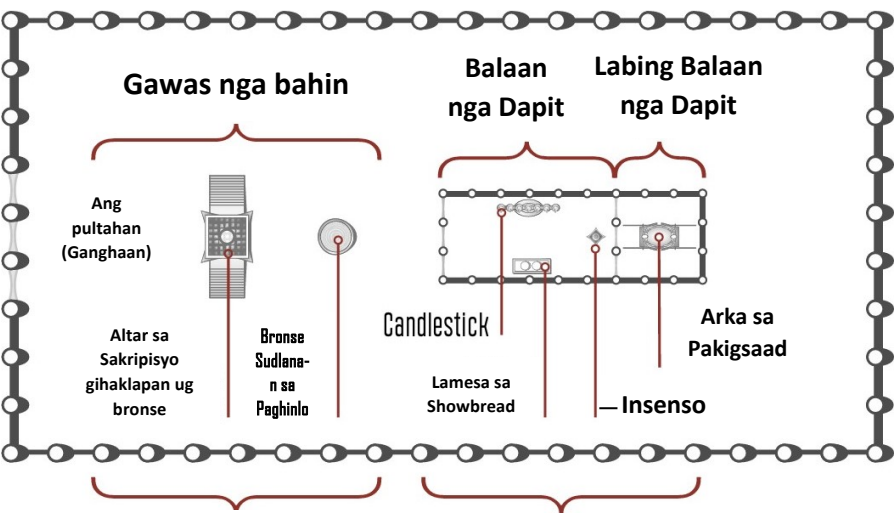
Ang tumong sa paglakaw niini nga dalan sa Sanctuary mao ang pagpahumok sa atong mga kasingkasing nga bato ug mahimong mga kasingkasing sa unod.

Hatagan ko kamo ug bag-ong kasingkasing ug ibutang ko ang bag-ong espiritu sa sulod ninyo; Kuhaon ko ang kasingkasing nga bato gikan sa inyong unod ug hatagan ko kamo ug kasingkasing nga unod. Ezequiel 36:26

Ang simbolo sa Sanctuary naglatid kanato sa mga lakang nga atong sundon aron kita hingpit nga madala pagbalik ngadto sa Dios ug makig-uli Kaniya.

Atong tan-awon ang kahimtang o laraw sa sistema sa Santuaryo.

Ang sangtuwaryo

Ang tanang kagamitang gigamit sa gawas nga bahin, lakip na ang mga pako sa tolda, kinahanglan nga himoon sa bronse.

Ang tanang butang sa Sanctuaryo gihaklapan o hinimo sa bulawan.

Ang makasasala mosulod sa santwaryo pinaagi sa pultahan sa gawas nga bahin. Ang lawak nga gitawag ug Labing Balaan nga Dapit mao ang dapit diin ang presensya sa Dios nagpuyo sulod sa Sistema sa Sangtuaryo.

Adunay daghang mga aspeto sa Sanctuary ug sa mga serbisyo niini nga mahimo natong hisgotan, apan gusto lang nato nga magpunting sa pipila ka mga punto sa pag-uswag gikan sa gawas nga bahin ngadto sa Labing Balaan nga Dapit.

Una, atong mabantayan nga ang tanang mga kasangkapan sa sawang gipahimutang uban ang bras o bronse. Ang mga kasangkapan sa Balaang Dapit gihimo sa bulawan o gipahimutang sa bulawan.¹⁸ Ang kausaban sa mga metal nagpakita og kausaban sa kalidad. Kini nagrepresentar sa kausaban sa kinaiya nga mahitabo sa tawo samtang siya magpadayon sa kahibalo sa Dios. Ang elemento sa bras makapainteres tungod kay kini usa ka halu nga metal nga naglangkob sa kobre ug lata. Kini usa ka metal nga gihimo sa tawo. Dili kini gimugna sa Dios.

Ug mahitungod kang Zilla, siya usab nanganak kang Tubal-Cain, usa ka magtutudlo sa tanang mga magbubuhat sa tumbaga ug puthaw. Ug ang igsoon nga babaye ni Tubal-Cain mao si Naama.
Genesis 4:22

Ang Dios naghisgot bahin sa Bras/Bronze sa negatibong paagi ingong butang nga hinloan ingong hugaw.

Anak sa tawo, alang kanako ang balay sa Israel nahimong taya; silang tanan mga **tumbaga, lata, puthaw, ug tingga**, sa taliwala sa usa ka hudno; sila nahimong taya sa salapi. Ezequiel 22:18

Ang halaran sa sakripisyo mao ang dapit diin ang mga halad nga mananap gihalad. Kini nagrepresentar sa kamatayon ni Kristo sa krus alang sa atong mga sala. Ang kamatuoran nga ang simbolo sa halad ni Kristo anaa sa usa ka halaran nga bronse nagpaila nga ang Diyos nag-akomodar sa panghunahuna sa tawo bahin sa gikinahanglan aron mahitabo ang pagpasig-uli.

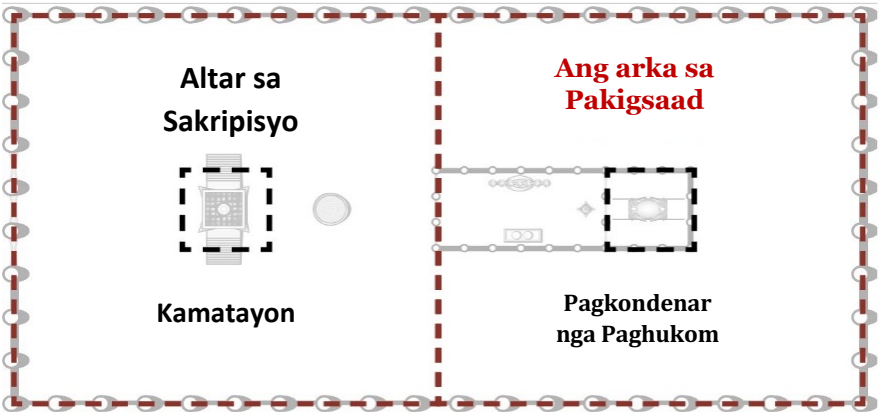
¹⁸ Alang sa dugang niini nga hilisgutan basaha ang Cross Examined ug Cross Encountered nga anaa sa maranathamedia-philippines.com sa cebuano

Sa diha nga ang tawo nagplano sa hinungdan sa iyang kaugalingong kamatayon balik ngadto sa Dios ingon nga usa ka silot sa Dios alang sa sala sa tawo, ang Dios kinahanglan nga maghatag ug usa ka puli sa tawo; usa ka bayad ang gikinahanglan sa dili pa ang tawo modawat sa kalooy sa Dios ug motoo nga ang Dios natagbaw nga ang Iyang kadunggan gipabilin. Sa paghatag niini nga sakripisyo, gipadayag sa Dios kung unsa ang gihunahuna sa tawo ug kung unsa ang gikinahanglan sa tawo aron siya makatuo nga ang Dios mapuangoron alang kaniya. Kini nga pangatarungan sa bahin sa tawo mahimong mahunahunaon, dili mahunahunaon, o bisan walay panimuot, apan kini anaa; kini mao ang kabilin sa atong nahulog nga hunahuna. Ang matag bahin sa Sanctuaryo usa ka pag-abot sa tawo aron makigsulti kaniya kung asa ang iyang panghunahuna ug aron makig-uli kaniya sa Amahan.

Ang duha ka yawe nga mga prinsipyo nga kinahanglan ipasig-uli sa tawo mao ang pagkondenar nga paghukom ug kamatayon.

Ug dili ingon sa usa nga nakasala, mao usab ang gasa: **kay ang paghukom sa usa ngadto sa pagkahinukman sa silot**, apan ang walay bayad nga gasa gikan sa daghang mga paglapas ngadto sa pagkamatarung. **Kay kong tungod sa paglapas sa usa ka tawo ang kamatayon naghari pinaagi sa usa**; labi pa gayud nga sila nga nakadawat sa kadagaya sa grasya ug sa gasa sa pagkamatarung, magahari sa kinabuhi pinaagi sa usa, si Jesu-Kristo.) Roma. 5:16-17

Si Adan mao ang naghukom ngadto sa pagkasilotan, ug tungod sa iyang sala mitumaw ang paghari sa kamatayon. Nagtuo si Adan nga ang Dios mao ang

nagdumot ug nagtumong sa iyang kamatayon. Busa, kini mao ang duha ka bahin sa Santuaryo nga kinahanglan ipadayag sa kinabuhi sa tawo. Ang Santuaryo usa ka rektanggulo nga nagmugna og duha ka paris nga kwadrado. Sa tunga-tunga sa unang kwadrado anaa ang halaran sa halad. Sa tunga-tunga sa ikaduhang kwadrado anaa ang arka sa pakigsaad. Ang mga sakripisyo gihalad sa halaran sa halad kada adlaw. Ang paghukom sa adlaw sa pagtabon-sa-sala nahitabo lamang kausa sa usa ka tuig.

"Ug ang ikanapulo nga adlaw niining ikapitong bulan mao ang Adlaw sa Pagtabon sa Sala. Kini maoy usa ka balaan nga pagkatigum alang kaninyo; pagasakiton ninyo ang inyong mga kalag, ug maghalad kamo ug halad nga hinimo pinaagi sa kalayo alang kang Jehova. Ug dili kamo magbuhat ug bisan unsa nga bulohaton nianang adlaw, kay kini mao ang adlaw sa pagtabon-sa-sala, aron sa pagbuhat ug pagtabon-sa-sala alang kaninyo sa atubangan ni Jehova nga inyong Dios. Kay bisan kinsa nga tawo nga walay kaguol sa kalag niadtong adlaw pagaputlon gikan sa iyang katawohan. Ug bisan kinsa nga tawo nga magabuhay ug bisan unsa nga bulohaton nianang adlaw, kanang tawhana pagalaglagon ko gikan sa taliwala sa iyang katawohan. Levitico 23:27-30

Kini nga deskripsyon nga gihatag sa Levitico usa ka pagpamalandong kung giunsa sa mga tawo pagsabot nga ang Dios kinahanglan molihok sa paghukom. Si Adan mao ang nagdala sa paghukom, pagkondenar ug kamatayon nganhi sa kalibutan. Ang paagi sa Santuaryo mao ang pagpadayag kanato kon unsa ang atong tinuod nga panghunahuna ug unya itandi ang atong gihunahuna sa kinabuhi ni Jesus ug makaamgo nga sayop ang atong panghunahuna. Ingon niini ang panag-uli mahitabo. Usa kini ka proseso sa pagpadayag nga ang atong napanunod nga makasasalang sistema sa moralidad sayop, nga gikan niana kita maghinulsol ug mapasaylo. Kini nagkompleto sa proseso sa pagpasig-uli.

Ang kadaghanan sa mga relihiyon nagtuo nga tungod kay ang Diyos nagsugo sa mga halad ug nagpakita ingon nga usa ka maghuhukom sa Labing Balaan nga Dapit sa Adlaw sa Pagtabon-sa-Sala, nga ingon niini Siya. Apan kini bakak. Ang Dios sama kang Jesus ug kining mga butanga nga nahisulat sa

balaod maoy mga pamalandong kon unsa kita. Gipakita kini sa Dios kanato aron kita maghinulsol ug motalikod kanila.

Gitagbo kita sa Dios sa halaran nga tumbaga, usa ka halaran nga hinimo gikan sa usa ka hulmahan nga gidisenyo sa usa ka anak ni Cain. Ang atong Amahan wala gayud magtinguha og mga sakripisyo, apan Iya kining gihatag aron sa pagpakita kanato kon unsa kita sa kinaiyahan. Nagtuo kami nga ang Dios nagkinahanglan og paghupay sa dili pa Niya kami pasayloon, ug dili kami motuo nga kami gipasaylo hangtud nga ang dugo miula. Kini usa ka makalilisang, paganong ideya; apan wala kami makaamgo niini. Iyang gipadako ang atong pagkamakasasala niini nga mga sakripisyo, samtang sa samang higayon pinaagi niining tumbaga, hinimo sa tawo nga ideya nakapakombinsir kanato nga kita mapasaylo.

Ang Dios dili mohukom o mokondenar ni bisan kinsang tawo (Juan 5:22; 8:15), apan Siya nagtugot kanato sa pagsabut Kaniya sa niini nga paagi aron sa pagpakita kanato kon unsa gayud ang atong gihunahuna nga kinahanglan buhaton sa Dios aron tapuson kini nga kontrobersiya. Kita natural nga maghunahuna nga ang Dios kinahanglan nga mohatag kanato og panahon sa paghinulsol, ug unya sa katapusan mohukom sa tanan ug mopatay niadtong dili motuman ug moganti niadtong mobuhat.

Kung atong mahinumduman nga ang santuwaryo usa ka paagi sa pagdala sa mga tawo ngadto sa Dios, nan atong dawaton nga ang paagi niini nga proseso wala magrepresentar kung kinsa ang Dios, apan kung unsa ang gusto sa Dios nga buhaton aron maabut kita kung asa kita.

Ang Sanctuaryo adunay gawas nga bahin nga tumbaga, usa ka Balaan nga Dapit ug usa ka Labing Balaan nga Dapit. Ang Diyos wala gihawasan sa gawas nga bahin; kini usa ka representasyon sa mga lalaki. Gipamatud-an kini sa kamatuoran nga gisultihan sa Diyos ang Iyang katawhan sa usa ka sigurado nga panahon niini nga proseso nga biyaan ang gawas nga bahin sa dihang sukdon o tun-an kini nga sistema.

Unya gihatagan ako ug tangbo sama sa igsusukod nga sungkod. Ug mitindog ang manolonda, nga nagaingon: Tumindog ka ug sukda ang templo sa Dios, ug ang halaran, ug ang mga

nanagsimba didto. **Apan biyai ang hawanan nga anaa sa gawas sa templo, ug ayaw kini pagsukda, kay gihatag na kini sa mga Gentil.** Ug pagatumban nila ang balaang ciudad sulod sa kap-atan ug duha ka bulan. Pinadayag 11:1-2

Ang Balaan nga Dapit dili hingpit nga nagrepresentar kung kinsa ang Dios tungod kay ang Dios kanunay nga labing Balaan. Sa unsang paagi ang Diyos mahimong Balaan sa usa ka dapit ug Labing Balaan sa laing dapit? Ang Balaang Dapit nagpadayag sa pag-uswag sa mga hunahuna sa mga tawo ngadto sa kamatuoran. Dili kini kompleto nga pagpadayag sa eksakto kung unsa ang kinaiya sa Dios. Bisan ang Labing Balaan nga Dapit dili hingpit nga representasyon sa kinaiya sa Diyos tungod kay ang Diyos wala gayod magtinguha ug mga halad ug wala Siya magkinahanglan ug mga halad-nga-sinunog (Salmo 40:6, Oseas 6:6). Kining tanan mga kapuy-an diin ang mga lalaki anaa sa ilang mga hunahuna. Kini usa ka proseso sa pagpakita kanato kon unsa kita ug dayon nagdapit kanato sa pagtandi niini sa kon unsa si Kristo ug maghinulsol kon atong makita ang kalainan.

Sa batan-on pa ko sa akong ulahing mga tin-edyer, nakahimo ko og mga butang nga nakapahimo nako nga mobati og dakong sad-an, ug akong naamgohan sa usa ka sukod ang akong sakit-sa-sala nga kahimtang ug gusto ko og tabang. Ang kamatayon ni Jesus sa krus maoy nakapatuo nako nga gipasaylo ako sa Dios sa akong mga sala. Importante kini sa kaluwasan. Sa dihang mituo ko nga ang akong mga sala napasaylo na ug nagsugod ako sa pagkahibalo kon unsa ang Diyos pinaagi sa pagbasa bahin kang Jesus, daghang mga butang sa akong kinabuhi ang nagsugod sa pag-usab.

Pipila ka tuig human nagsugod ko sa pagtubo sa akong panabut, nagsugod ko sa paghukom ug pagkondenar sa uban sa wala pagsunod sa unsay matarung. Buhaton ko kini sa tago labi pa kay sa dayag ko. Gihukman ko ang mga tawo tungod kay nakita ko nga ang Dios naghukom sa mga tawo sa pagbuhat ug daotan. Gitugotan niya ako nga makakita Kaniya niining paagiha aron mapadayag ang akong espiritu sa paghukom. Gitugotan niya ako nga makita Siya pinaagi sa Adlaw sa Pagtabon-sa-sala isip usa ka makahahadlok ug Balaan nga Maghuhukom nga andam sa paglaglag sa mga makasasala nga wala magpasakop ug motuman.

Unya sa saktong higayon, Iyang gipakita kanako ang gisulti sa Iyang Anak mahitungod Kaniya sa Juan 5:22 ug giunsa ni Jesus Mismo ang paglihok sa Juan 8:15. Sa dihang akong gibasa kini nga mga teksto ug gitandi kini sa akong kaugalingon, ako mihilak sa daghang mga adlaw. Naghinulsol ko ug nangayo sa Dios nga pasayloon ko. Sa kalit akong nakita ang akong kaugalingon nga mahukmanon kaayo ug kini ra ang akong kinahanglan. Ang pagpadayag sa paghukom mao gayud ang gikinahanglan sa katawhan aron makaamgo kung unsa kita ka mahukmanon ug gapangkondenar sa kinaiyahan.

Ingon niini ang pagtratar sa Dios sa mga disipulo sa Mateo 15:22-28. Siya milihok sa paagi nga nagtugot sa ilang pagpihig batok sa Canaanhong babaye nga mapadayag. Sa dihang sa kataposan giayo ni Jesus ang anak nga babaye sa babaye, ang mga tinun-an kinahanglang mopili. Kinahanglan nilang tan-awon ang ilang kaugalingon nga mga panatiko ug maghinulsol, o mohunong sa pagtuo kang Jesus.

Mao nga daghang tawo ang dili modawat sa matuod nga Diyos ug sa Iyang Anak. Dili nila biyaan ang tinguha sa paghukom ug pagkondenar ug mokutlo ug daghang Kasulatan aron pamatud-an nga ang Dios naghukom ug nagkondenar. Kining tanan nga mga teksto anaa aron sa pagsulay kanato ug sa pagpadayag kon unsa ang anaa kanato. Naglihok sila sa samang paagi sama sa dihang mopatim-aw nga si Jesus nagtawag sa Canaanhong babaye nga usa ka iro. Kinahanglan natong susihon pag-ayo kining mga tudling/teksto.

Sunod atong hisgotan ang hiniusang pagsabot sa paghukom ug ang pagbukas sa mga basahon sa langit nga may kalabotan sa adlaw sa pagtabon-sa-sala nga atong gihisgotan ganina.

Kapitulo 15

Giablihan ang mga Libro ug gipahimutang ang Paghukom

Ang han-ay sa kasaysayan nga gilatid sa Daniel 7 ug 8 naghatag kanato ug espisipiko kaayong panahon kung kanus-a mahitabo ang mga panghitabo sa paghukom. Si apostol Pablo misulti kang Felix mahitungod sa umaabot nga panahon sa paghukom sa umaabot gikan sa iyang adlaw:

Karon samtang nangatarungan siya mahitungod sa pagkamatarung, sa pagpugong sa kaugalingon, **ug sa paghukom nga umalabut**, si Felix nahadlok ug mitubag, "Pahawa karon; Mga Buhat; Kung makakaplag kog husto nga panahon tawgon tika." Acts 24:25

Ang mga panghitabo nga gihatag kanato sa Daniel 7 makatabang kanato sa pagtino kanus-a kini nga paghukom mahitabo. Nakita ni Daniel sa pananawon ang upat ka mananap nga migula sa dagat. Ang una sama sa usa ka leon, ang ikaduha usa ka oso, ang ikatulo usa ka leopardo ug ang ikaupat usa ka mananap nga walay ngalan. Human sa pagkabanhaw niining upat ka mga mananap adunay usa ka talan-awon sa paghukom nga mahitabo, ug unya ang gingharian ni Kristo moabut ug ang katawhan sa Dios manag-iya niini nga gingharian.

Kadtong dagkung mga mananap, nga upat, mao ang upat ka mga hari nga mitungha gikan sa yuta. Daniel 7:17

Kining upat ka mananap naghawas sa upat ka hari o, ingon sa gipatin-aw sa ubos, upat ka gingharian.

Sa ingon siya miingon: “Ang ikaupat nga mananap **mao ang ikaupat nga gingharian sa yuta**, nga lahi sa tanang ubang mga gingharian, ug magalamoy sa tibuok yuta, tunobtunoban ug dugmokon kini.” Daniel 7:23

Gikan niining ikaupat nga gingharian adunay mitungha nga 10 ka mga gingharian, ug human niini adunay mitungha nga lain nga gingharian nga lahi sa kinaiyahan ngadto sa uban ug tulo ka mga gingharian ang gisakop aron kini nga gingharian motungha.

Ang napulo ka sungay mao ang napulo ka mga hari nga motindog gikan niini nga gingharian. Ug lain ang mobangon sunod kanila; **lahi siya sa mga nahauna, ug sakup/pagadaugon niya ang totolo ka hari.** Daniel 7:24

Kining gamay nga sungay nagsulti ug dagkong mga pulong batok sa Labing Halangdon ug nag-usab sa espesyal nga mga panahon sa Diyos ug sa Iyang Balaod ug naglutos sa mga santos sa Diyos sulod sa tulo ug tunga ka panahon.

Magasulti siya ug mga pulong nga mapahitas-on batok sa Hataas Uyamut, Maglutos sa mga balaan sa Hataas Uyamut, Ug buot niyang usbon ang mga panahon ug balaod. Unya ang mga balaan igatugyan ngadto sa iyang kamot sulod sa usa ka panahon ug mga panahon ug tunga sa panahon.. Daniel 7:25

Sama sa atong gisulti kaniadto, adunay talan-awon sa paghukom nga mahitabo, unya moabot ang gingharian ni Cristo ug kini magapadayon hangtod sa kahangturan.

Apan ang sawang palingkodan, ug ilang kuhaon ang iyang dominio, aron sa pag-ut-ut ug paglaglag niini sa walay katapusan. Unya ang gingharian ug ang dominio, ug ang pagkadaku sa mga

gingharian sa ilalum sa tibook nga langit, igahatag sa katawohan, ang mga balaan sa Hataas Uyamut. Ang Iyang gingharian maoy usa ka gingharian nga walay katapusan, ug ang tanang kamandoan moalagad ug motuman Kaniya. Daniel 7:26-27

Kung atong tan-awon ang han-ay sa kasaysayan gikan sa panahon ni Daniel hangtod karon, makita gayod nato nga adunay upat ka mga imperyo sa kalibotan nga gisundan sa pagkabahin ngadto sa 10 ka gahom sa Uropa, gisundan sa Papado nga nagdominar sa mga kalihokan sa kalibotan sulod sa kapin sa 1000 ka tuig.

			
1. Babylon	2. Medo-Persia	3. Greece	4. Rome
606 BC – 536 BC	536 BC – 331 BC	331 BC – 168 BC	168 BC – AD 476

Ang upat ka imperyo sa kalibotan girepresentahan sa Babilonya, Medo-Persia, Gresya ug Roma. Kining sunod-sunod nga upat ka gingharian nga gisundan sa pagkabahin ngadto sa napulo kaparehas sa panan-awon sa Daniel 2. Gisultihan ni Daniel ang hari sa Babilonia nga siya mao ang ulo nga bulawan, ug nga adunay mosunod nga tulo pa ka dagkong emperyo pagkahuman sa iyang gingharian. Ato kining masummarize ang kasayuran bahin sa gamay'ng sungay sa Daniel 7 sa mosunod:

1 Mibangon gikan sa ikaupat nga mananap. <i>Daniel 7:7,8</i>	1 Ang mga papa mipuli sa mga Caesar.
2 Klakip sa 10 ka sungay. <i>Daniel 7:24</i>	2 Ang Papado mitubo sa gahum taliwala sa mga nasud sa Europe.
3 Lahi sa ubang mga sungay. <i>Daniel 7:24</i>	3 Ang papado kay usa ka relihiyoso ug politikanhong gahum.
4 Tan-awon nga mas lig-on kay sa ubang mga sungay. <i>Daniel 7:20</i>	4 Makagamit ug labaw nga gahom kay sa mga hari.

5 Giibot ang 3 ka gingharian.
Daniel 7:8,20,24

6 Namulong ug dagkung mga pulong batok sa Labing Halangdon. *Daniel 7:24*

7 Iyang Paluyahon ang mga santos sa Labing Halangdon. *Daniel 7:25*

8 Naghunahuna sa pag-usab sa mga panahon ug mga balaod. *Daniel 7:25*

9 Iyang Paluyahon ang mga santos sa Labing Halangdon. *Daniel 7:25*

5 Gikuha ang Heruli, Vandals ug Ostrogoths.

6 Namulong ug dagkung mga pulong batok sa Labing Halangdon. *Daniel 7:24*

7 Tali sa 50 ug 150 ka milyon nga mga tawo ang gipatay sa Papa.

8 Giusab ang Igpapahulay ngadto sa Domingo, gitangtang ang ikaduhang sugo.

9 Ang pagkalabaw sa papa gikan sa AD 538 hangtod AD 1798.

Ang pag-ila sa gamay'ng sungay nga mao ang Papa nga mitungha pagkahuman sa upat ka emperyo sa kalibutan gipamatud-an sa daghang mga eskolar sa Bibliya sa nagkalain-laing mga siglo.

Pangalan	Petsa	Gamay nga Sungay	Tawo sa Sala	Pinadayag 17 babaye	Anti-Kristo
Waldenses	12 th Cent.		Papacy	Roman Church	
Eberhard II (Salzburg)	d. 1246	Papacy			
John Milicz	c. 1367		Papacy	Papacy	Papacy
John Wycliff	c. 1379	Popes	Papacy	Papacy	Popes
John Huss	c. 1412		Papacy	Papacy	Pope
Girolamo Savonarola	c. 1497		Papacy	Papacy	
Martin Luther	1522	Papacy	Papacy	Papacy	Papacy
Philipp Melanchthon	1543	Papacy			Papacy
John Knox	1547	Papacy	Papacy	Papacy	Papacy
William Tyndale	1550		Papacy	Papacy	Papacy
Nicholas Ridley	1554			Papacy	Papacy
John Hooper	1550		Papacy	Papacy	Papacy
Thomas Cranmer	1582	Papacy	Papacy	Papacy	Papacy
James I of England	1600	Papacy	Papacy	Papacy	Papacy
Sir Isaac Newton	1727	Papacy	Papacy	Papacy	Papacy
John Wesley	1764		Papacy	Papacy	Papacy

Ang katuyoan niini nga pag-ila mao ang dili pagkondenar sa bisan unsang grupo o organisasyon; ang pagsaka niini nga gahum maoy usa ka pagpamalandong sa kinaiya sa tawo ug nagpadayag kung unsa kita tanan. Ang pagkondenar sa mga lider sa Papado mao ang pagmatuod sa kaugalingon nga managsama ang hunahuna ug espiritu. Ang atong katuyoan mao ang pag-ila sa matagnaong mga kalihokan sa kasaysayan sa tawo aron makakat-on gikan niini.

Ang Daniel 7:25 nagsulti kanato nga ang gamayng sungay magmando sulod sa usa ka panahon, mga panahon ug tunga sa panahon. Kining samang panahon nga reperensiya sa Pinadayag 12 gipakasama sa 1260 ka adlaw.

Ug ang babaye gihatagan ug duha ka pako sa usa ka dakung agila, aron makalupad siya ngadto sa kamingawan, ngadto sa iyang dapit, diin siya ginaalimahan sulod sa **usa ka panahon, ug mga panahon, ug tunga sa panahon**, gikan sa nawong sa bitin. Pinadayag 12:14 (KJV)

Unya ang babaye mikalagiw ngadto sa kamingawan, diin siya adunay usa ka dapit nga giandam sa Dios, aron siya pakan-on **didto sulod sa usa ka libo duha ka gatus ug kan-uman ka adlaw**. Pinadayag 12:6

Kini nga yugto sa 1260 ka adlaw makatarunganon lamang kung ang Hebreohanong prinsipyo sa usa ka adlaw alang sa usa ka tuig gipadapat/gi-aplikar.

Sumala sa gidaghanon sa mga adlaw diin kamo nagpaniid sa yuta, **kap-atan ka adlaw**, kay sa matag-adlaw magapas-an kamo sa inyong kasal-anan sulod sa usa ka tuig, nga **mao ang kap-atan ka tuig**, ug mahibaloan ninyo ang akong pagsalikway. Mga Numero 14:34

Ug sa diha nga mahuman mo na sila, humigda ka pag-usab sa imong too nga kiliran; unya ikaw magapas-an sa kasal-anan sa balay sa Juda sulod sa kap-atan ka adlaw. **Gihatagan ko ikaw ug usa ka adlaw alang sa matag tuig**. Ezekiel 4:6

Ang panahon sa pagkalabaw sa Papa gikan sa 538AD hangtod sa 1798 AD, sa dihang ang mga Pranses nagbihag sa Santo Papa, nga nagtapos sa temporal nga gahom sa Papa. Wala madugay human niini nga panahon nga ang paghukom magsugod. Aron makakuha ug mas espesipikong takna sa panahon, atong ablihan ang Daniel kapitulo 8 ug itandi ang han-ay sa kasaysayan didto nianang sa Daniel 2 ug Daniel 7.

Ang panan-awon sa Daniel 8 naghatag kanato og panagsangka tali sa laking karnero ug sa kanding. Ang kanding nga adunay talagsaong sungay nagdugmok sa laking karnero, nga nagpuli niini sa gahom. Ang orihinal nga sungay sa kanding nabali ug upat ka sungay ang mipuli, ug unya gikan sa usa sa upat ka sungay migula ang gamayng sungay.

Wala kitay pagduhaduha kon kinsa ang laking karnero ug ang kanding tungod kay ang manulonda nga si Gabriel misulti kang Daniel:

Ang carnero nga lake nga imong nakita, nga adunay duruha ka mga sungay—sila mao ang mga hari sa **Media ug sa Persia**. Ug **ang laking kanding mao ang gingharian sa Gresya**. Ang dakong sungay nga anaa taliwala sa mga mata niini mao ang unang hari [nga si Alexander the Great]. Daniel 8:20-21

Human mamatay si Alejandro nga Bantogan, ang Gresya nabahin ngadto sa upat ka nasod, nga gimandoan sa iyang upat ka heneral (mga sungay nga nagsimbolo sa mga magmamando, o mga gahom). Nasayod kita nga ang gamayng sungay nga migula gikan sa usa sa mga sungay sa kanding nahimong mas dako pa kay sa Gresya mismo, nga mas kusgan kay sa Media ug Persia, tungod kay kini nag-ingon:

		
Karnero nga Laki	Kanding	Gamayng Sungay
Dako Daniel 8:4	Labing Dako Daniel 8:8	Mas Labing Dako Daniel 8:9

Adunay usa lamang ka gahum nga mipuli sa Gresya ug labaw pa sa Gresya - ang Roma. Ang Roma migula gikan sa usa sa upat ka nasod nga mipuli sa Gresya sa pagkaagi nga gisakop una niini ang Macedonia, ug miuswag gikan didto.

Kining Gamay nga Sungay nagpadaku sa iyang kaugalingon batok sa Prinsipe sa Panon, nga mao ang Mesiya nga si Jesukristo. Gilansang sa Roma si Kristo ug gituman kini nga panagna. Kini nga sungay naghulog sa kamatuoran ngadto sa yuta ug nakahimog daghang makalilisang nga mga butang. Natingala si Daniel sa gisulti niining gamay nga sungay. Dayon nadungog ni Daniel ang panag-istoryahanay tali sa duha ka balaang binuhat kon unsa kadugay kining proseso sa pagyatak sa katawhan sa Diyos ug sa sangtuwaryo sa ilalom sa mga tiil molungtad. Ang tubag nga gihatag mao ang mosunod:

Ug siya miingon kanako: Sulod sa duha ka libo ug totolo ka gatus ka adlaw, unya ang sangtuwaryo pagahinloan.” Daniel 8:14

Kung atong iparehas ang Daniel 7 ug Daniel 8 atong makita ang usa ka makapaikag kaayo nga koneksyon tali sa paghukom nga mahitabo sa Daniel 7 ug sa paghinlo sa Sanctuary sa Daniel 8.

Daniel 7	Panghitabo	Daniel 8
Lion	Babylonya	-
Oso	Medo-Persia	Karnero nga Laki
Leopardo	Gresya	Kanding
Mananap	Roma	Gamaynga Sungay
Eksena sa Paghukom	Paghukom	Paghinlo sa Sanctuary
Gingharian ni Kristo	Ikaduhang Pag-anhi	Nabuak nga walay Tawo nga Kamot

Unsa ang kaparehas tali sa paghinlo sa Sangtuaryo ug sa Paghukom? Ang paghinlo sa Sangtuaryo sa mga Judio matag tuig nahitabo sa panahon sa pista sa adlaw sa Pag-ula o Pagtabon-sa-sala.

Kini maoy usa ka balaod nga walay katapusan alang kaninyo: Sa ikapito ka bulan, sa ikanapulo ka adlaw sa bulan, pagasakiton ninyo ang inyong mga kalag, ug dili gayud kamo magbuhat ug bisan unsa nga bulohaton, bisan usa ka lumad sa inyong kaugalingong yuta o usa ka dumuloong nga nagapuyo uban kaninyo. Kay niadtong adlaw ang sacerdote magabuhat ug pagtabon-sa-sala alang kaninyo, aron sa paghinlo kaninyo, aron kamo mahinlo gikan sa tanan ninyong mga sala sa atubangan ni Jehova. Levitico 16:29,30

Ingon man usab ang ikanapulo nga adlaw niining ikapito nga bulan mao ang adlaw sa pagtabon-sa-sala. Kini maoy usa ka balaan nga pagkatigum alang kaninyo; pagasakiton ninyo ang inyong mga kalag, ug maghalad kamo ug halad nga hinimo pinaagi sa kalayo alang kang Jehova. Levitico 23:27

Ang mga tawo gimandoan sa "pagsakit sa ilang mga kalag", (nga mao ang pagsusi sa ilang mga kaugalingon pag-ayo sa pagtan-aw kon aduna bay bisan unsa nga wala masugid nga sala, o bisan unsa nga makapahimulag kanila gikan sa Dios.) Ang Adlaw sa Pagtabon-sa-Sala usa usab ka adlaw sa paghukom alang sa mga tawo. Kini dili lamang usa ka pag-alagad alang sa indibiduwal, (ang adlaw-adlaw nga mga halad sulod sa tuig nag-atiman niana), kondili alang kini sa kataposang pagtangtang sa sala sa kataposan sa tuig. Pinaagi sa dugo nakadawat siya ug kapasayloan gikan sa mga halad sulod sa tuig, ug ang iyang kasal-anan sa mahulagwayong paagi gibalhin gikan sa iyang kaugalingon ngadto sa santuaryo. Sa Adlaw sa Pagtabon-sa-sala ang tanang sala nga anaa sa santuaryo gihusay. Ang bisan unsa nga wala isugid nga sala sa Adlaw sa Pagtabon-sa-Sala magahatag sa makasasala nga sad-an, ug siya magapas-an sa silot sa iyang kaugalingong sala. Ang makasasala nahinloan sa matag-adlaw sa tibuok tuig, apan ang santuwaro sa mahulagwayong paagi nagpas-an gihapon sa mga sala sa katawhan. Karon, sa Adlaw sa Pagtabon-sa-Sala, ang santuaryo mismo pagahinloan.

Adunay daghan pa nga mga detalye nga atong mahatag, apan ang nag-unang punto dinhi mao nga ang paghinlo sa Sanctuaryo usa ka buhat sa paghukom nga nahitabo sa ika-10 nga adlaw sa ikapito nga bulan sa mga Judio nga gitawag nga Adlaw sa Pagtabon-sa-sala o Yom Kippur.

Gikan niini makasugod kita sa pagtino kung kanus-a magsugod kini nga panahon sa paghukom, tungod kay ang panag-istoryahanay tali sa duha ka balaan nga mga binuhat nagpakita nga kini molungtad og 2300 ka adlaw. Si Daniel nakuyapan human madungog nga ang panan-awon molungtad sa daghang mga adlaw, sa wala pa masaysay ni Gabriel kang Daniel kung kanus-a matapos ang 2300 ka adlaw. Ang reaksiyon ni Daniel niini nga pahayag nagpakita nga iyang nasabtan nga kini mas taas kay sa literal nga 2300 ka adlaw o 6.3 ka tuig lamang, usa ka medyo mubo nga panahon nga nalipay unta si Daniel sa pagkadungog niini. Ang katapusan sa Daniel 8 natapos uban ni Daniel nga wala makasabut mahitungod sa 2300 ka tuig nga tagna, usa ka dili mahanduraw nga taas nga panahon nga nagbilin kang Daniel nga "nasakit sa daghang mga adlaw."

Sa sunod nga kapitulo, si Daniel misugod sa pag-ampo nga kinasingkasing. Ang panahon niini nga pag-ampo maoy pipila ka tuig human sa panan-awon diha sa Daniel 8. Si Daniel nag-ampo sa usa ka labing nindot nga pag-ampo ug nangayo sa Ginoo sa pagpasaylo kaniya ug sa iyang katawhan. Unya si Gabriel miadto kang Daniel aron sa paghatag kaniya ug pagsabot sa panan-awon nga iyang nakita kaniadto apan wala makasabot.

...oo, samtang nagsulti pa ako sa pag-ampo, ang tawo nga si Gabriel, nga akong nakita sa panan-awon sa sinugdan, nga gipalupad sa makusog, miabut kanako sa takna sa paghalad sa kahaponon. Ug siya nagpahibalo kanako, ug nakigsulti kanako, ug miingon: **Oh Daniel, ako mianhi karon aron sa paghatag kanimo ug kahanas sa pagsabut.** Sa sinugdan sa imong mga pangamuyo migula ang sugo, ug ako mianhi sa pagsulti kanimo, **kay ikaw gihigugma pag-ayo; busa palandunga ang butang, ug sabta ang panan-awon:** Daniel 9:21-23

Gipaila ni Gabriel ang usa ka bag-ong panagna sa panahon sa 70 ka semana nga gibahin sa 3 ka bahin. 7 ka semana aron makompleto ang templo. 62 pa

ka semana hangtod moabot ang Mesiya ug unya 1 ka kataposang semana. Ang 70 ka semana sa makausa pa magamit ang adlaw alang sa usa ka tuig nga prinsipyo. Ang yawe niini nga panagna sa panahon mao nga kini adunay petsa sa pagsugod.

Busa hibalo i ug sabta, **nga sukad sa paggula sa sugo sa pagpasig-uli ug sa pagtukod sa Jerusalem hangtud sa Mesiya nga Prinsipe**, adunay pito ka semana ug kan-uman ug duha ka semana; ang dalan tukoron pag-usab, ug ang kuta, bisan sa mga panahon sa kasamok. Daniel 9:25

Ang sugo sa pagpasig-uli ug sa pagtukod pag-usab sa Jerusalem miabot sa tulo ka mando gikan sa tulo ka Persianong mga hari, ug kini natala sa basahon ni Esdras.

Busa ang mga anciano sa mga Judio nanagtukod, ug sila nag-uswag pinaagi sa pagpanagna ni Haggeo nga manalagna ug ni Zacarias ang anak nga lalake ni Iddo. Ug ilang gitukod ug gihuman kini, sumala sa sugo sa Dios sa Israel, ug **sumala sa sugo ni Ciro, Dario, ug ni Artajerjes nga hari sa Persia**. Esdras 6:14

Ang unang duha ka dekreto nalambigit lamang sa pagtukod sa templo, apan ang mando ni Artajerjes naglakip sa pagpasig-uli sa tibuk Jerusalem ug paghatag kanila sa bug-os nga awtonomiya sa pagmando sa ilang kaugalingon sumala sa balaod sa Diyos. Kini nga mando gipagula sa 457 BC. Kon atong hiusahon kining tanang impormasyon, atong mahulagway kini sama sa gipakita sa kataposang panid niini nga kapitulo.

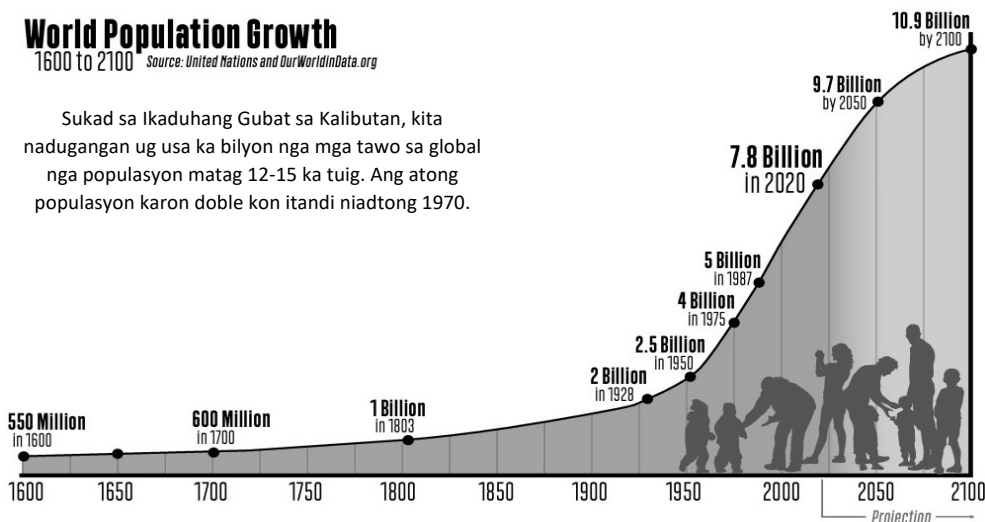
Kini nga impormasyon usa ka gamay nga teknikal, apan ang tumong niini nga proseso mao ang pagpakita gikan sa mga tagna ni Daniel nga adunay gitakda nga panahon alang sa proseso sa paghukom sa dili pa ang pag-anhi ni Kristo. Ang talan-awon sa paghukom sa Daniel 7 sa dihang gisumpay ngadto sa mga tagna sa Daniel 8 ug 9 nagsugod niadtong 1844. Kini mao ang dihang ang mga basahon giablihan ug ang paghukom gipahimutang. Nagsugod ang 1844 kung unsa ang maisip nga tinuod nga katapusan nga mga panahon, kung wala nay mga panagna sa panahon - ang mga butang giputos. Makaiikag, kini ang panahon nga nagsugod ang Rebolusyong

Industriyal, ug atong makita nga mas daghan ang nausab sa miaging 150 ka tuig kay sa 1800 ka tuig sa wala pa ang 1844. Wala pa sukad nga ang tawo adunay katakus sa hingpit nga paglaglag sa kalibutan nga iyang gipuy-an.

World Population Growth

1600 to 2100 Source: United Nations and OurWorldInData.org

Sukad sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan, kita nadugangan ug usa ka bilyon nga mga tawo sa global nga populasyon matag 12-15 ka tuig. Ang atong populasyon karon doble kon itandi niadtong 1970.

Niining higayona pagkahuman sa 1844 mao ang gitumong niining mosunod nga teksto:

Apan ikaw, Daniel, takpi ang mga pulong, ug takpi ang basahon hangtud sa panahon sa katapusan; **daghan ang modalagan ngadto-nganhi, ug ang kahibalo mouswag.** Daniel 12:4

Kini nga panahon gipahibalo usab sa mensahe sa Unang Anghel sa Pinadayag 14.

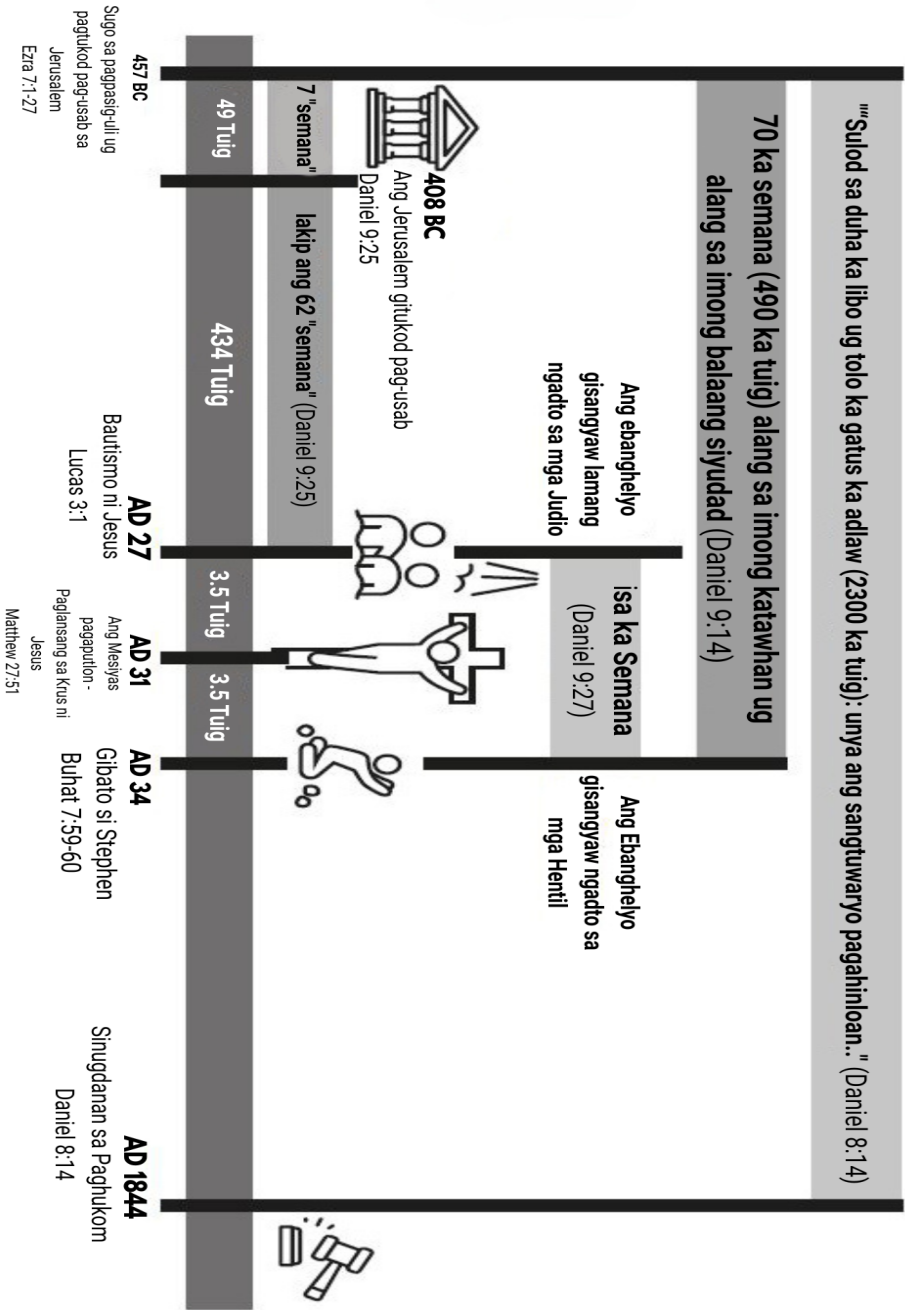
Unya nakita ko ang laing manolunda nga nagalupad sa taliwala sa langit, nga may walay katapusan nga maayong balita nga igawali ngadto kanila nga nanagpuyo sa yuta ngadto sa tanang kanasuran, tribo, pinulongan, ug katawhan—nga nag-ingon sa makusog nga tingog, **“Kahadloki ang Dios ug ihatag ang himaya ngadto kaniya, kay ang takna sa iyang paghukom miabot na;** ug simbaha Siya nga nagbuhat sa langit ug sa yuta, sa dagat ug sa mga tuboran sa tubig.” Pinadayag 14:6-7

Ang dakong pangutana nga kinahanglang ipatungha agig tubag niining tanan mao ang: nganong ang Diyos gihulagway nga nagdumala sa usa ka talan-awon sa korte uban sa mga libro ug naghukom sa mga tawo sa dihang si Jesus miingon nga ang Iyang Amahan o ang Iyang kaugalingon dili maghukom kang bisan kinsa? Si Jesus nangutana kanato sa pangutana:

Apan siya miingon kaniya, "Tawo, kinsa ba ang naghimo kanako nga maghuhukom o magbabahin kanimo?" Lucas 12:14

Ang petsa sa Paghukom

Sumala sa Daniel 8:14 at 9:24-27

Kapitulo 16

Gibiyaan Mo ang Imong Unang Gugma

Sa gabii sa wala pa mamatay si Jesus, atong makaplagan ang pipila ka makaiikag nga panag-estoryahay nga nahitabo taliwala sa mga tinun-an.

Karon dihay usa usab ka paglalisay sa taliwala nila, kong kinsa kanila ang pagaisipon nga labing daku. Ug siya miingon kanila, "Ang mga hari sa mga Gentil nagpakahari kanila, ug sila nga adunay **pagbulot-an sa ibabaw nila gitawag nga mga magbubuhat.** Apan dili ingon niana diha kaninyo; hinonoo, siya nga labing daku kaninyo, himoa nga siya ingon sa manghud, ug siya nga nagdumala ingon siya nga nagaalagad." Luke 22:24-26

Handurawa ang kasubo ni Kristo samtang naminaw siya sa iyang mga tinun-an nga naglalis kon kinsa kanila ang mahimong labing dako. Kini nagpakita nga ang tanang tinun-an naghukom sa usag usa kon kinsa ang angayng mag-alagad sa kinatas-ang posisyon. Sila hingpit nga nabutaan sa mga pag-antus nga gisugdan na ni Jesus nga bation, ug tinuyo nga walay alamag sa hapit nang mahitabo.

Sa ulahing bahin niadtong gabhiona sa dihang si Jesus tim-os nga naningkamot sa pagpukaw kang Pedro sa iyang kapeligrohan, gikomparar na usab ni Pedro ang iyang kaugalingon sa uban, sa ingon naghukom kanila.

Si Pedro mitubag, "Bisan kon ang tanan mapakyas tungod kanimo, ako dili gayud." Matthew 26:33 (NIV)

Kon ang pinakasuod nga mga sumusunod ni Jesus napuno gihapon niini nga espiritu sa paghukom sa uban ingon nga ubos sa ilang kaugalingon, mahimong dayag nga kini nga isyu sa paghukom sa uban nakagamot pag-ayo sa kasingkasing sa tawo.

Human sa paglansang sa krus ug sa pagkabanhaw ni Kristo ang mga disipulo hingpit nga nausab. Nagpaubos sila sa ilang kaugalingon atubangan sa Dios ug sa usag usa ug nakadawat sa pagbubo sa Espiritu sa Pentekostes.

Ug sa pag-abut sa adlaw sa Pentecostes, **silang tanan nanaghiusa sa usa ka dapit**. Ug sa kalit miabut ang usa ka lanog gikan sa langit ingon sa huros sa makusog nga hangin, ug kini mipuno sa tibook balay diin sila nanaglingkod. Buhat 2:1-2

Atong mabasa ang mga pulong ni Pedro pagkahuman niini nga panahon.

Bantayi ninyo ang panon sa Dios nga anaa sa taliwala ninyo, nga mag-alagad ingon nga mga magtatan-aw, dili sa pinugos, kondili sa kinabubut-on, dili sa pagdaugdaug kondili sa pagkamatinguhaon; Ni ingon nga mga ginoo sa mga gipiyal kanimo, kondili ingon nga mga panig-ingnan sa panon; 1 Pedro 5:2-3

Ang tentasyon sa paggamit sa awtoridad ibabaw sa uban diha sa usa ka proseso sa paghukom daling makaapas kanato, ilabina kon ang simbahan gihagit sa bakak nga pagtulon-an. Ang simbahan sa Efeso nag-atubang ug dakong hagit sa isyu sa doktrina, ug atong namatikdan ang mga pulong ni Jesus mahitungod niini nga sitwasyon.

Ako nahibalo sa imong mga buhat, ug sa imong paghago, ug sa imong pagpailub, ug sa unsa nga paagi nga ikaw dili makaantus niadtong mga dautan: ug **imong gisulayan sila nga nagaingon nga sila mga apostoles, ug dili diay, ug hingkaplagan mo sila nga mga bakakon**: Pinadayag 2:2 (KJV)

Ang pulong nga pagsulay nagpasabot sa pagsusi ug usisahon pag-ayo. Ang mga pangulo sa iglesia sa Efeso mitubag niadtong nagtudlo sa sayop uban sa espiritu sa pagsusi ug paghukom. Ang mga pangulo nakahimo sa pagpugong sa erehiya/katuruang sayop nga nagtinguha sa pagsulod sa simbahan, apan kini miabut sa usa ka dako nga gasto.

Bisan pa niana, ako adunay batok kanimo, nga **imong gibliyaan ang imong unang gugma**. Busa hinumdumi kong diin ka nahulog; paghinulsol ug buhata ang unang mga buhat, kay kon dili, Ako moanha kanimo sa madali ug kuhaon ang imong tangkawan gikan sa iyang dapit—gawas kon ikaw maghinulsol. Pinadayag 2:4-5

Sa ilang tinguha nga pagputli sa simbahan gikan sa mga sayop, ang mga lider nawad-an sa ilang unang gugma. Sayon ra kaayo ang pagsugod sa pagpahimangno batok sa mga tawo nga nagkupot ug mga ideya nga atong nasayran nga sayop. Tinuod nga kinahanglan nato isulti ang kamatuoran ug itandi kini sa sayop, apan kung magsugod na ta'g pagpanikasuban sa mga tawo, posible nga mawad-an na ta'g gugma alang kanila. Gikan kita sa unang gugma sa pagpamahayag sa ebanghelyo ngadto sa kanunayng pagdependa batok sa katuruang sayop. Atong makita kini nga uso sa unang simbahan pinaagi sa daghang mga sinulat nga giulohan ug “Batok sa _____”. Ang pipila ka mga pananglitan mao ang *Batok sa mga Pagano*, *Batok sa mga Manikeo*, *Batok kang Marcion*, *Batok sa mga Sabelliano*, *Batok kang Aunomius*, *Batok kang Vigilantius*, ug uban pa.

Ang pagkawala sa agape (gugma) sa iglesia sa Efeso usa ka dakong kadaut sa simbahan. Ang mga mensahe alang sa pito ka mga iglesia wala lamang gisulat para sa lokal nga mga iglesia niadtong panahona, kondili usa usab kini ka panagna alang sa simbahan sa sunod-sunod nga mga yugto sa panahon sukad sa panahon sa mga Apostol hangtod karon. Nasayran nato kini tungod kay labaw pa sa pito ang mga iglesia sa Asia. Ang Frigia, Pamfilia, Galacia, Ponto, ug Capadocia mga iglesia usab sa Asia. Ang pagpili sa maong pito ka iglesia tungod kay kini nagrepresentar sa Kristohanong simbahan sa tanang kapanahonan sukad sa panahon ni Cristo.

Bulahan siya nga nagabasa ug kadtong nagapatalinghug sa mga pulong niini nga tagna, ug nagabantay niadtong mga butang nga nahasulat niini; kay ang panahon haduol na. Pinadayag 1:3

Gihisgotan ni Juan ang tibuok libro isip usa ka propesiya ug dili lang gikan sa Pito ka Selyo sa unahan. Ang pulong nga pito mismo maoy simbolo sa Bibliya sa pagkakompleto o kahingpitan. Ania ang usa ka pananglitan:

Ug sa ikapito ka adlaw gitapos sa Dios (nahuman/nahuman) ang Iyang buhat nga Iyang nahimo, ug mipahulay Siya sa ikapito ka adlaw gikan sa tanan Niyang buhat nga Iyang nahimo. Genesis 2:2

Busa, ang pito ka mga simbahan nagrepresentar sa kompleto o nahuman nga kasaysayan sa simbahan sa yuta gikan sa dihang si Kristo mianhi sa unang higayon hangtud nga Siya mianhi sa ikaduhang higayon. Gidugang niini ang pito ka mga selyo nagrepresentar sa kompleto nga proseso sa pagbugkos sa Simbahan sa Dios sa samang yugto sa panahon. Tagda ang mosunod nga pag-uswag sa panghunahuna sa mga simbahan.

Simabahan	Kahulugan	Pag-uswag sa Paghukom
1 Ephesus (31-100 AD)	Tinguhaon	Ug imong gisulayan ang mga nanag-ingon nga sila mga apostoles , ug dili diay, ug hingkaplagan mo sila nga mga bakakon; Pinadayag 2:2
2 Smyrna (100-313)	Matam-is nga Baho Kung Gidugmok	Ayaw kahadlok niadtong mga butang nga imong pag-aagian. Sa pagkatinuod, ang yawa magabutang sa pipila kaninyo sa bilanggoan aron kamo sulayan , Pinadayag 2:10
3 Pergamo (313-538)	Aktuwal nga Kaminyoon	Ako nahibalo sa imong mga buhat, ug diin ikaw nagapuyo, bisan diin ang lingkoranan ni Satanas : Pinadayag 2:13

4 Thyatira (538-1519)	Ang iyang kusog mahanaw hinay-hinay	Ug siya nga makadaug, ug magabantay sa akong mga buhat hangtud sa katapusan, kaniya akong igahatag ang pagbulot-an ibabaw sa mga nasud: Ug siya magahari kanila uban sa baras nga puthaw; ingon sa mga sudlanan sa usa ka magkukulon sila dugmokon sa pagkadugmok: ingon sa akong nadawat gikan sa akong Amahan. Si Pinadayag 2:26-27
5 Sardis (1519-1798)	Nagpabilin ang mga Butang	Ang makadaug, pagasul-oban sa maputi nga bisti; ug dili ko papason ang iyang ngalan sa basahon sa kinabuhi, kondili igasugid ko ang iyang ngalan sa atubangan sa akong Amahan, ug sa atubangan sa iyang mga manolonda. Pinadayag 3:5
6 Philadelphia (1798-1844)	Igsoon nga Gugma	Tan-awa, himoon ko sila nga sakop sa sinagoga ni Satanas, nga nagaingon nga sila mga Judio, ug dili diay, kondili namakak; tan-awa, paanhia ko sila ug simbaha atubangan sa imong mga tiil, ug mahibaloan ko nga gihigugma ko ikaw. Pinadayag 3:9
7 Laodicea (1844- Presente)	Paghukom sa Katawhan	Kay nag-ingon ka, 'Ako dato, nahimong adunahan, ug wala nay kinahanglana'—ug wala ka mahibalo nga ikaw alaot, makalolooy, kabus, buta, ug hubo—Pinadayag 3:17

Makapaintereres kaayo nga sa simbahan sa Efeso ang mga pangulo nagsusi ug naghukom sa uban ug kini nga espiritu gibalikbalik sa simbahan sa sunod nga panahon diin ang simbahan gisulayan ug gihukman sa kalibutan. Ang parehas nga Griego nga pulong gigamit bahin sa duha nga mga simbahan. Ang espiritu ba sa paghukom sa uban nakamugna og usa ka paglapas sa simbahan nga nagtugot kanila sa pag-atubang sa unsay ilang gisugdan sa pagbuhat sa uban? (Tan-awa Matthew 7:1)

Tungod sa paglutos sa simbahan sa panahon sa Smirna, ang simbahan andam na sa pagkompromiso ug hatagan ug lingkoranan sa lamesa sa Roma. Ang Pergamos nagkahulogan ug aktuwal nga kaminyoon, ug ang simbahan ug estado nagkahiusa niining panahona ug nagsugod sa paglingkod sa lingkoranan sa paghukom ni Satanas. Kini nagbukas sa dalan alang kang Satanas sa pagtukod sa iyang lingkoranan sa paghukom sulod sa simbahan sa ikatulong panahon sa Kristohanong kasaysayan sa simbahan.

Sa natukod na ang lingkoranan sa hukom ni Satanas, ang iglesya sa panahon sa kangitngit nga kapanahonan migakos pag-ayo sa espiritu sa paghukom nga si Kristo nakigsulti kanila ingon nga gihatagan ug kamandoan sa mga nasud, aron sa pagmando kanila sa puthaw ug sa pagdugmok niadtong mosukol sa ilang pagbulot-an. Daghan sa tinuod nga katawhan sa Diyos ang gihukman ug gisentensiyahan ug kamatayon niining panahona. Ang espiritu sa paghukom, pagkondenar ug pagpatay hingpit nga mipuli sa Kristohanong simbahan niining panahona.

Kini ang konteksto sa Daniel 7 ug ang dagkong mga pulong nga gisulti sa Gamay nga Sungay.

Gitan-aw ko ang mga sungay, ug dihay laing sungay, nga gamay, nga mitubo sa taliwala nila, nga sa atubangan niya giibut ang totolo sa unang mga sungay hangtud sa mga gamut. Ug didto, niining sungay, dihay mga mata nga sama sa mga mata sa tawo, ug usa ka baba nga nagasulti sa magarbohong mga pulong. Daniel 7:8

Ako nagtan-aw; ug ang mao nga **sungay nakiggubat batok sa mga balaan, ug midaug batok kanila, hangtud nga ang Karaan sa mga Adlaw miabut, ug ang usa ka paghukom gihimo alang sa mga santos sa Labing Halangdon**, ug ang panahon miabut alang sa mga santos sa pagpanag-iya sa gingharian. Dan 7:21-22

Ang paghukom sa Dios sa pagkatinuod maoy usa ka pagpanghimatuod sa iyang katawhan batok sa mga akusasyon nga gihimo ni Satanas pinaagi sa mga pangulo sa simbahan.

Ang konteksto sa paghukom gikan sa 1844 maoy tubag sa mga sumbong nga gipasaka batok sa katawhan sa Diyos pinaagi sa gamayng sungay nga gahom nga nagmando gikan sa lingkoranan ni Satanas. Ang paghukom sa Dios sa pagkatinuod maoy usa ka pagpanghimatuod sa iyang katawhan batok sa mga akusasyon nga gihimo ni Satanas pinaagi sa mga lider sa Simbahan. Gikondenar sa

mga lider sa mga Judio ang babaye nga nasakpan nga nanapaw ug gidala siya ngadto kang Jesus aron susihon ang kaso, ug gibalibaran hinuon ni Jesus ang paghukom kanila. Sa susamang paagi, human ang simbahan mikondenar sa daghan kaayong mga tawo ngadto sa kamatayon, ang Karaan sa mga Adlaw mibalik sa paghukom sa simbahan. Sin-o ang nakakita sing kaluoy sa presensia ni Jesus duha ka libo ka tuig na ang nagligad, kag sin-o ang nagbiya sa paghunahona nga sila mismo ginkondenar? Kinsa ang makakita sa kalooy sa paghukom sa Karaan sa mga Adlaw sa katapusan sa panahon, ug kinsa ang nakakita sa ilang kaugalingon nga gihukman?

Alang sa mga nagtuo kang Jesus aron makita ang kaayo sa Amahan pinaagi sa mga mata sa Anak, ang paghukom sa Diyos dili mahitungod sa pagpasangil sa Diyos batok sa iyang katawhan, apan sa pagpanalipod kanila batok sa mga pasangil nga gipakanaog ni Satanas pinaagi sa mga lider sa simbahan. Gitugotan sa Diyos kini nga paghukom aron ipadayag kung unsay naa sa kasingkasing sa iyang katawhan kung ibutang sila sa pagsulay ni Satanas pinaagi sa iyang mga ahensya. Mosalig ba ang katawhan sa Diyos kaniya niining proseso sa paghukom, o mohunong ba sila sa ilang pagsalig nga ang Diyos magagiya kanila sa kalayo nga pagsulay?

Human sa daghang siglo sa paglutos, ang katawhan sa Diyos misinggit alang sa pagpanimalos sa ilang mga kaaway tungod sa gibuhay kanila. Gihisgotan kini sa ika-5 nga selyo nga susama sa ika-5 nga simbahan sa pito ka simbahan.

Nakita ko sa ilalom sa halaran ang mga kalag niadtong gipamatay tungod sa pulong sa Dios, ... Ug sila misinggit sa makusog nga tingog, nga nag-ingon, Hangtud kanus-a, O Ginoo, balaan ug

matinuoron, nga ikaw dili mohukom ug manimalos sa among dugo kanila nga nanagpuyo sa yuta? Pinadayag 6:9-10

Ang simbahan nag-antos pag-ayo ug milyon-milyon ang nangamatay. Apan ang espiritu sa pagpanimalus nagpabilin taliwala sa katawhan sa Dios, ug ang tinguha sa Dios sa paglaglag sa ilang mga kaaway. Sa paghinumdom niini nga kasaysayan mas makaamgo kita sa kinaiya sa kasingkasing sa tawo. Ang unang mga tigpasiugda sa simbahan sa paggamit ug puwersa sa pagkontrolar sa tawhanong panghunahuna, sama kang Augustine, siguradong dili mahuna-huna kon unsa ka ngitngit ug makalilisang ang proseso nga ilang gisunog. Kinahanglan namon kini nga kasaysayan nga makat-unan aron makita ang among brutal ug walay kaluoy nga kalibutanon nga kinaiya.

Ang Dios dili lang makasulti kanato nga ingon niini ang atong kahimtang, kay dili man unta kita motuo Kaniya ug dili kita makasabut Kaniya, sama sa usa ka bata nga dili motuo sa iyang mga ginikanan ug kinahanglan gayud nga mohikap sa usa ka butang nga init sa dili pa siya modawat nga kini mosunog kaniya. Mao kini ang hinungdan ngano nga gitugotan sa Dios nga motubo ang binhi sa sala: aron ang tibuok uniberso makakita sa iyang pag-uswag ug makasabut sa iyang bunga, ug mahibalo nga walay positibo sa sala ug walay pagkalehitimo/kabaruganan sa mga pangangkon ni Satanas batok sa balaod ug gobyerno sa Dios. Ingon niana ang paagi sa Diyos “pagtapos sa bug-os: ang kasakit dili na motungha sa ikaduhang higayon.” (Nahum 1:9)

Ang iglesia sa Philadelphia gitawag nga iglesia sa igsoonong gugma. Kini usa ka gamay ug luya nga iglesia nga misunod sa kamatuoran, apan puno sa gugma. Ang mga pulong ni Jesus ngadto kanila – 'Pagabuhaton ko silang moanhi ug mosimba sa imong tiilan' – nagpasabot sa ilang tinguha nga maila ug mapasalamatan. Kung ikaw gamay, luya, ug giapakan, mosaka ang pangandoy nga ilhon ka. Gidani ni Jesus ang mga taga-Philadelphia pinaagi sa pinulongang ilang masabtan. Ang ilang mga kaaway magapaubos sa ilang kaugalingon atubangan nila ug ang mga kasakit nga ilang nasinati pagatul-idon. Kini mao ang pinulongan sa paghukom.

Ang mga tawo sa panahon sa Simbahan sa Filadelfia, nga mitultol sa 1844, wala makasabut kon unsa ang anaa sa ilang mga kasingkasing. Ilang

nasabtan ang paghinlo sa santuwaryo niadtong petsa nga nagpasabot nga si Jesus mobalik ug mohukom sa kalibotan – ang Diyos sa kataposan manimalos kanila ingong husto ug ang daotan ingong sayop, ug kadtong molutos ug mosalikway kanila silotan. Sa diha nga kini wala mahitabo sa Adlaw sa Pagpasig-uli sa 1844, kining dakung pundok sa mga tawo, nga gitawag ug mga Adventista, napakyas pag-ayo; kini nga panghitabo nailhan nga "Dakong Pagkadismaya." Sa paagi nga ilang nasabtan nga ang Dios molihok niadtong panahona sa 1844, gusto sa Dios nga mamalandong sila sa ilang kaugalingong mahukmanong kinaiya, apan ikasubo, kadaghanan mibiya sa pagtuo ug nagpabilin gihapon niining depekto sa kinaiya nga anaa sa kinahiladman sa kasingkasing sa tawo ug nagpabilin nga wala mamaayo. Kini gibilin ngadto sa katapusang simbahan alang niini nga binhi nga bug-os nga mapadayag ug maatiman diha sa katawhan.

Ang kataposang simbahan mao ang Laodicea, nga nagpasabot sa paghukom sa mga tawo – kini mao ang simbahan sa paghukom. Ang tawhanong kabilin sa paghukom ug pagkondenar mitapos ug mosangko/kinatumyan niini nga simbahan. Ang Dios nagpadala ug mensahe ngadto sa kalibutan niining panahona nga nagmantala nga ang paghukom nagsugod na. Ang Dios gipresentar ingon nga nagakayab sa lingkoranan sa paghukom aron sa pag-access sa mga talaan sa kinabuhi sa tanan nga nag-angkon ug pagtoo kang Kristo.

Sa unsang paagi nasabtan sa katawhan sa Diyos kini nga paghukom? Nagdepende kini kon giunsa nila pagsabot ang kinaiya sa Diyos. Kung ilang nakita ang Dios nga usa ka prosecutor nga nag-agi sa mga rekord aron mapapas kadtong wala makakuha sa grado, nan natural nga sila adunay kinaiya nga ingon niini kung makiglabot sa ilang isigkatawo. Kini nga simbahan naghukom sa iyang kaugalingon nga "dato ug midaghan sa mga butang" ug nag-isip sa iyang kaugalingon nga labaw sa uban.

Tungod niini nga espiritu sa paghukom, ang Ginoo kinahanglan nga mopadayag kanato kon unsa ang anaa sa atong mga kasingkasing pinaagi sa pagtugot kanato sa pagpakita ngadto Kaniya sa kinaiya sa usa ka Maghuhukom nga mokondenar ug molaglag niadtong mosalikway sa kamatuoran ingon sa matinud-anon nga makasabut niini. Sa samang

higayon kadtong nakahibalo sa tinuod nga kinaiya sa Dios motoo nga ang Dios mao ang ilang tigpanalipod batok sa mga sumbong ni Satanas. Kini nga mga akusasyon mahimo nga direkta batok kanila sa pagsulti kanila nga sila walay paglaum nga mga makasasala ug dili gayud makadaug, o sila gihimo pinaagi niadtong anaa sa iglesia nga nagtan-aw sa bag-ong kahayag sa kinaiya sa Dios ingon nga usa ka hulga.

Ang mga talan-awon sa paghukom gikan sa 1844 alang sa mga santos sa Dios sa pagtan-aw sa ilang kaugalingon ug kung unsa gayud ang anaa sa ilang kasingkasing. Gipadayag niini nga mao kini ang natural natong gitinguha ug mao kini ang proseso nga atong gihunahuna nga gikinahanglan aron matapos ang dakong kontrobersiya.

Ang tinuod mao nga gikan sa 1844, ang kinaiya sa Dios mao ang partikular ug nag-una nga gihukman. Ang mga pulong sa Pinadayag 14:7 mabasa sa duha ka paagi:

... Nga nagaingon sa makusog nga tingog, "Kahadloki ninyo ang Dios ug ihatag ninyo kaniya ang himaya, **kay miabot na ang takna sa iyang paghukom**; ug simbaha ninyo siya nga nagbuhat sa langit ug sa yuta, sa dagat ug sa mga tuburan sa tubig." Pinadayag 14:7

Ang takna sa Iyang paghukom miabot na! Kinsa ang naghimo sa paghukom? Dios o kita? Si Jesus nagsulti kanato nga ang Dios dili maghukom kang bisan kinsa, mao nga kita ang magahukom, ug samtang atong hukman ang Dios ingon niana kita makasabut sa Iyang paghukom alang sa atong kaugalingon.

Unsa kaha kon ang uban dili motuo? ang ilang pagkawalay pagtoo makapawala sa pagtoo sa Dios? Kana dili mahimo: oo, himoa nga ang Dios maminatud-on, apan ang matag tawo bakakon; ingon sa nahisulat, Aron ikaw pagamatarungon sa imong mga pulong, **ug makadaug sa diha nga ikaw pagahukman**. Roma 3:3-4 (KJV)

Giunsa nimo paghukom ang Dios? Gihukman ba sa Diyos, gikondenar ug gipapatay ang mga tawo? O sama ba Siya kang Jesus nga maluluy-on, mapuangoron, nahigugma sa Iyang mga kaaway ug nagbuhat ug maayo niadtong nagdumot Kaniya? Sumala sa imong paghukom...

Kapitulo 17

Nagsidlak nga Suba o Nagdilaab nga Kalayo?

Ang Daniel 7 adunay importante kaayo nga papel sa atong pagtan-aw sa Dios isip maghuhukom nga mokondenar ug molaglag niadtong nagbuhat ug dautan. Ang panan-awon niini nga kapitulo naghulagway sa sunodsunod nga mga gingharian nga nagmando sa kalibutan ug nagbuntog sa ilang mga kaatbang. Kita dayon gipaila-ila ngadto sa gamay nga sungay gahum nga migula gikan sa Roma nga atong gihulagway sa duha ka kapitulo balik.

Gitan-aw ko ang mga sungay, ug dihay laing sungay, nga gamay, nga mitubo sa taliwala nila, nga sa atubangan niya ang totolo sa unang mga sungay giibut sa mga gamut. Ug didto, niining sungay, dihay mga mata nga sama sa mga mata sa tawo, **ug usa ka baba nga nagasulti sa magarbohong mga pulong.** Daniel 7:8

Unsa ang pipila sa mga dagkong butang nga gisulti sa Gamay nga Sungay?

Ang Santo Papa dako kaayog dignidad ug halangdon kaayo nga dili siya usa ka tawo lamang, kondili ingon nga kini mao ang Dios, ug ang vicar o kaparis sa Dios. ... (gihubad gikan sa Lucius Ferraris, “Papa II,” *Prompta Bibliotheca*, Vol. VI, pp. 25–29).

Si Pedro ug ang iyang mga manununod adunay gahum sa pagpahamtang og mga balaod nga makapugong ug makapugong, gahum usab sa paghatag sa dispensasyon gikan niini nga mga balaod, ug, kung gikinahanglan sa pagwagtang niini. **Ila ang paghukom sa mga kalapasan batok sa mga balaod, pagpahamtang ug pag-remit sa mga silot. Kining hudisyal nga awtoridad maglakip pa gani sa gahom sa pagpasaylo sa sala.** Kay ang sala maoy usa ka paglapas sa mga balaod sa labaw sa kinaiyahan nga gingharian, ug nailalum sa pag-ila sa mga maghuhukom niini. Ang Catholic Encyclopedia,, Vol XII, art, "Pope," page 265.

Ang mga Santo Papa nag-angkon nga sila Dios sa yuta ug nag-angkon og gahum sa paghukom ug pagkondenar niadtong nakalapas sa ilang mga balaod. Latas sa panahon sa kangitngit nga mga katuigan, ang Papado, pinaagi sa iyang gahum sa pag-inkisasyon, mihimo sa pagpaniid ug paghukom nga miresulta sa pagkondenar sa kamatayon sa minilyon nga mga tawo sa daghang mga nasud nga iyang gimandoan.

Ang pagtan-aw sa Iglesya Romana sa Dios maoy usa sa paghukom niadtong wala magsunod sa tinuohan sumala sa ilang gipasabot niini. Sa katapusan niini nga yugto sa iyang pagkalabaw diin siya "naglutos sa mga santos sa Labing Hataas," (Daniel 7:25) ang panan-awon nausab ngadto sa usa ka talan-awon sa langit.

Ako nagtan-aw hangtud nga ang mga trono gipahamutang, ug ang Karaan sa mga Adlaw milingkod; Ang iyang bisti maputi sama sa nieve, ug ang buhok sa iyang ulo sama sa putli nga balhibo sa karnero. Ang iyang trono maoy nagdilaab nga siga, ang mga ligid niini maoy nagdilaab nga kalayo; Usa **ka nagdilaab nga sapa** migula ug migula gikan sa Iyang atubangan. Usa ka libo ka libo nag-alagad Kaniya; Napulo ka libo ka napulo ka libo nagtindog sa atubangan Niya. Ang korte naglingkod, ug ang mga libro giablihan. Daniel 7:9-10

Atong makita nga gihulagway ang usa ka talan-awon sa lawak hukmanan ug ang mga basahon sa rekord giablihan alang sa pagsusi ug ang tanang mga anghel sa langit nagpundok aron sa pagsaksi niini nga panghitabo. Ang

panan-awon wala magrekord ug usa ka pulong sa Karaan sa mga Adlaw. Kini yano nga mobalhin sa sunod nga panghitabo.

Ako nagtan-aw unya tungod sa lanog sa magarbohong mga pulong nga gisulti sa budyong; Ako nagtan-aw hangtud nga ang mananap gipatay, ug ang iyang lawas gilaglag ug gihatag ngadto sa nagdilaab nga kalayo. Mahitungod sa uban nga mga mananap, gikuha nila ang ilang dominio, apan ang ilang mga kinabuhi gilugwayan sulod sa usa ka panahon ug usa ka panahon. Daniel 7:11-12

Morag gihukman ug gihukman sa Diyos ang mga buhat sa gamay nga sungay, ug unya gilaglag siya ug gisunog siya sa kalayo.

Tungod kay walay gisulti ang Amahan, gidapit kita sa pag-ila sa kinaiya sa Amahan dinhi. Sama kini sa paagi ni Jesus sa pagdumala sa Iyang mga disipulo.

Ug ania karon, usa ka babaye nga Canaanhon miabut gikan niadtong dapita, ug misinggit kaniya, nga nagaingon: Ginoo, Anak ni David, kaloy-i ako: Ang akong anak nga babaye gisudlan sa mga yawa. **Apan siya wala motubag kaniya bisan usa ka pulong.** Ug miduol kaniya ang iyang mga tinon-an ug mihangyo kaniya nga nagaingon: Palakta siya, kay nagasinggit siya sunod kanato. Mateo 15:22-23

Sa dihang si Jesus nagpakahilom agig tubag sa Canaanhong babaye, ang mga tinun-an naghubad sa maong kahilom ingong paghukom batok sa babaye. Kini nga panghitabo gitagna niining mga pulonga:

Nagalingkod ka ug nagsulti batok sa imong igsoon; Gibutangbutangan nimo ang anak sa imong inahan. Kining mga butanga imong gibuhat, **ug ako nagpakahilum; Ikaw naghunahuna nga ako sa tanan sama kanimo;** Apan pagabadlongon ko ikaw, ug ipahaum ko sila sa atubangan sa imong mga mata. Salmo 50:20-21

Nagpabiling hilom si Jesus aron mapadayag ang tinuod nga kinaiya sa mga tinon-an. Mao kini ang nahitabo sa Daniel 7. Ang Amahan hilom ug unya

sunodsunod nga mga panghitabo ang nahitabo. Atong namatikdan nga tungod sa mga pulong sa gamay nga sungay nga ang mananap sa katapusan gikuha ug gilaglag.

Mitutok ako **tungod sa kasaba sa mga mapahitas-on nga mga pulong nga gipamulong sa sungay**; mitutok ako hangtod ang mananap gipatay, ug ang lawas niini gilaglag ug gitugyan sa kalayo nga nagadilaab. Daniel 7:11

Kining gamay nga sungay sa Daniel 7 gisimbolohan sa usa ka babaye nga nagsakay sa mananap diha sa Pinadayag 17. Ang babaye naghawas sa simbahan (Jer 6:2), ug ang mananap nga iyang gisakyan naghawas sa gahom sa estado sa kalibotan. Ang napulo ka sungay maoy napulo ka hari nga nagmando sa kataposan sa kasaysayan sa yuta. Giunsa ang pagkalaglag sa babaye ug kinsa ang naglaglag kaniya?

Ug ang napulo ka mga sungay nga imong nakita sa mananap nga mapintas, kini sila magadumot sa bigaon, magahimo kaniya nga biniyaan ug hubo, magakaon sa iyang unod, ug magasunog kaniya sa kalayo. Pinadayag 17:16

Atong makita ang gamay nga sungay ug ang babaye nga nagsakay sa mananap nga gisunog sa kalayo. Ang mga hari sa yuta mao ang naglaglag sa babaye, nga nagrepresentar sa sama nga gahum sa gamay nga sungay. Kini nagpasabot nga ang Dios dili molaglag sa gamay nga sungay. Ang gamay nga sungay nagdaot sa kaugalingon pinaagi sa iyang kaugalingon nga magarbo nga mga pulong.

Si Jehova nailhan pinaagi sa paghukom nga iyang ginabuhat; Ang dautan nalit-agan sa buhat sa iyang kaugalingong mga kamot. Pagpamalandong. Salmo 9:16

“Busa gibubo ko kanila ang akong kasuko; **Gilamoy ko sila sa kalayo sa akong kaligutgut; ug gibalusan ko ang ilang mga buhat diha sa ilang kaugalingong mga ulo,**” nag-ingon ang Ginoong DIOS. Ezequiel 22:31

Gisultihan kita sa Dios kung giunsa ang Iyang kasuko molihok. Ang mismong mga desisyon nga gihimo sa mga indibiduwal, mga simbahan, ug mga nasud gitugotan nga mobalik diha mismo sa mga naghimo niini nga mga desisyon alang sa maayo o alang sa daotan. Ang Dios dili mangilabot sa paggamit sa kusog, apan Siya nagtugot sa mga panghitabo sa pagsunod sa ilang natural nga agianan hangtud nga ang gipugas sa usa ka tawo, maani sa ilang kaugalingong ani.

Ayaw kamo palimbong, ang Dios dili mabiyaybiay; kay bisan unsa ang igapugas sa tawo, kana mao usab ang iyang anihon. Kay ang magapugas alang sa iyang unod, gikan sa unod magaani ug pagkadunot, apan siya nga magapugas alang sa Espiritu, gikan sa Espiritu magaani ug kinabuhi nga walay katapusan. Mga taga-Galacia 6:7-8

Sama sa dihang gidala sa mga Pariseo ang babaye ngadto kang Kristo alang sa paghukom ug wala Siyay gisulti gawas sa pagsulat sa yuta, mao usab ang Karaan sa mga Adlaw sa Paghukom walay gisulti kondili hilom nga nagsulat diha sa abog sa kasingkasing sa mga tawo sa kamatuoran sa ilang gibuhad aron sila maghinulsol o sa kataposan mosukol ngadto sa punto sa paglaglag sa ilang kaugalingon.

Kon atong tan-awon ang talan-awon sa lawak sa trono, atong maisip nga ang Dios nagbarog sa paghukom sa mga mamumuhad ug daotan. Busa atong nasabtan ang kalayo nga migula gikan Kaniya ingon sa usa ka nagdilaab nga siga nga gipadala ingon nga usa ka pasidaan sa mga mamumuhad sa daotan nga sila hapit na mobayad sa ilang mga krimen uban sa mapintas nga kusog gikan sa trono sa Dios.

Usa ka nagdilaab nga sapa mitungha ug migula gikan sa Iyang atubangan. Daniel 7:10

Ang mga pulong nga "nagdilaab nga sapa" mahimo usab hubaron nga nagsidlak nga suba. Kini nga ideya nagkonektar kanato sa ubang mga eksena sa lawak sa trono.

Sa atubangan sa trono dihay **dagat nga bildo, sama sa kristal**.
Pinadayag 4:6

Ug iyang gipakita kanako ang usa ka lunsay nga **suba sa tubig sa kinabuhi, matin-aw ingon sa kristal**, nga nagagikan sa trono sa Dios ug sa Cordero. Pinadayag 22:1

Ang suba nga nagdagayday gikan sa trono sa Dios mao ang nagsidlak nga suba sa kinabuhi. Bisan asa kining suba moagos adunay kinabuhi.

Ug mahitabo nga ang tanan nga buhi nga nagalihok, bisan asa ang mga suba moadto, mabuhi. Ezequiel 47:9

Ang Diyos wala maggukod ni bisan kinsang tawo kondili nagdependa lamang sa iyang matinumanong mga anak batok sa mga akusasyon ni Satanas.

Ang kahilom sa Amahan niining talan-awon sa lawak sa trono nagdapit kanato sa paghukom kon giunsa Niya pagdumala ang sitwasyon. Kon atong tan-awon kini nga talan-awon, “ang takna sa Iyang paghukom miabot na.” (Pin 14:7). Kita ang nagbuot sa Iyang kinaiya nianang higayuna. Gilantaw ba nato ang Amahan pinaagi sa mga pulong sa Iyang Anak (Juan 5:22), o gilantaw ba nato ang Amahan pinaagi sa kinaiya nga gihatag kanato gikan kang Adan; usa ka kinaiya nga naghukom ug naghukom sa kamatayon? (Roma 5:16).

Atong nahinumduman sama sa atong gisulti sa katapusang kapitulo nga ang espiritu sa paghukom miabut sa simbahan wala madugay human sa misyon ni Kristo dinhi sa yuta. Sa katapusan si Satanas mitukod sa iyang lingkoranan sa paghukom diha sa simbahan ug misugod sa paghukom ug pagkondenar sa mga matinud-anon.

Ang mga buhat sa Labing Hataas diha sa paghukom mao ang pagpanalipod sa katawhan sa Diyos batok sa mga sumbong nga gihimo batok kanila pinaagi sa gamayng sungay.

Ako nagtan-aw; ug ang mao nga sungay nakiggubat batok sa mga balaan, ug midaug batok kanila, **hangtud nga ang Karaan sa mga Adlaw miabut, ug ang usa ka paghukom gihimo alang sa mga santos sa Labing Halangdon**, ug ang panahon miabut alang sa mga santos sa pagpanag-iya sa gingharian.. Daniel 7:21-22

Ang paghukom nagsulay sa kasingkasing sa katawhan sa Diyos. Ang ideya sa Dios nga naglingkod ingon nga usa ka maghuhukom mahimong hinungdan sa natural nga tinguha sa mga tawo sa paghukom ug sa pagkondenar nga ipaabot ngadto sa Dios diha sa paghukom. Gusto namon nga hukman ug laglagon ang among mga kaaway, busa among giplano nga gusto sa Dios nga hukman ug laglagon ang Iyang mga kaaway. Apan ang Dios dili ingon niini. Ang Dios wala maggukod ni bisan kinsang tawo kondili nagdepensa lamang sa Iyang matinud-anon nga mga anak batok sa mga akusasyon ni Satanas.

Gisumbong sila ni Satanas adlaw ug gabii. Iyang gihunghong ang iyang mga akusasyon sa ilang mga hunahuna. Ang mga santos nangamuyo sa Dios nga luwason gikan niini nga mga akusasyon. Ang katawhan sa Diyos mahimong mosangpit ngadto sa Diyos aron hatagan silag grasya ug kusog, o magsugod sila sa paghukom ug pagkondenar sa uban sama sa ilang gihunahuna nga buhaton sa Diyos alang kanila. Unsaon nimo paglihok niini nga paghukom?

Tungod kay ang gamay nga sungay naghukom ug nagkondenar sa uban, ang iyang kaugalingong mga pulong ug mga buhat mitultol sa iyang kaugalingon nga gihukman ug gikondena ug sa kataposan gilaglag. Ang Dios wala ginabiyabiay. Kung ang mga tawo magpugas ug mga liso sa paghukom ug pagkondenar, nan kini ang ilang atubangon. Atong sundon ang mga pulong ni Jesus ug dili kita maghukom sa tawo. Unya kita dili pagahukman (Mateo 7:1). Ang pagpili anaa kanato kon unsa nga bahin ang atong himoon niini nga paghukom.

Sumala sa imong paghukom ...

Kapitulo 18

Ang Pinulongan sa Daotang Puwersa

Sa wala pa mamatay si Jesus Iyang gisulti kining makapasakit nga mga pulong:

Eli, Eli, lama sabachthani? (nga sa ato pa, “Dios ko, Diyos ko, nganong gitalikdan mo ako?”). Si Mateo 27:46 (NIV)

Ang mga pulong nga gisulti ni Jesus dili Hebreohanon kondili Aramaiko. Kini mitultol sa daghan sa pagtuo nga si Jesus nagsulti kasagaran sa Aramiac. Kini usa ka prominenteng bahin sa salida nga The Passion sa direksyon ni Mel Gibson.

Adunay daghang ebidensya nga nagsuportar nga ang Hebreohanon kaylap nga gisulti sa panahon ni Kristo. Atong makita kini gikan sa ilhanan nga gibitay ibabaw sa ulo ni Jesus sa Iyang paglansang sa krus ingon man usab sa paagi ni Pablo namulong sa pipila sa iyang mga mamiminaw.

Ug si Pilato nagsulat ug usa ka ulohan, ug kini gibutang niya sa krus. Ug ang sinulat mao si Jesus nga Nazarenon ang hari sa mga Judio. Daghan sa mga Judio ang nakabasa niini nga ulohan, kay ang dapit diin si Jesus gilansang sa cruz haduol sa ciudad: ug kini **nahasulat sa Hebreohanon, ug sa Greciahanon, ug sa Latin.** Juan 19:20

... Mitindog si Pablo sa hagdanan ug misinyas sa iyang kamot ngadto sa mga tawo. Ug sa diha nga miabut ang usa ka dakung kahilum, siya **misulti kanila sa pinulongan nga Hebreohanon, nga nagaingon**, ... Buhat 21:40

Sa dihang si Jesus nakigsulti kang Pablo sa dalan paingon sa Damasco, Siya nakigsulti kaniya sa Hebreohanon:

Ug sa nangatumba kaming tanan sa yuta, **nadungog ko ang usa ka tingog nga misulti kanako nga nag-ingon sa pinulongan nga Hebreohanon**, 'Saulo, Saulo, nganong ginalutos mo ako? Lisud alang kanimo ang pagpatid batok sa mga igtutugsok.'- Buhat 26:14

Ang mga paghulagway sa mga dapit sama sa Gabbatha ug Golgota anaa usab “sa Hebreohanong pinulongan” (Juan 5:2; 19:13, 17; Pinadayag. 9:11; 16:16).

Ingong punto nga makapainteres, daghang modernong mga hubad ang nag-usab sa Gregong pulong alang sa Hebreohanon ug naghubad niini ingong Aramaiko.

Nangatumba kaming tanan sa yuta, ug nadungog ko ang usa ka tingog nga nag-ingon kanako sa pinulongang Aramaiko, 'Saulo, Saulo, nganong ginalutos mo ako? Lisud alang kanimo ang pagpatid batok sa mga igtutugsok.' Buhat 26:14 (NIV)

Ang mga eskolar sa Bible Language nangatarongan niini nga pagbag-o sa pulong pinasukad nga ilang gitino nga ang Hebreohanong Pinulongan giwagtang na alang sa kinatibuk-ang paggamit ug ang termino nga Hebreohanong pinulongan nagpasabot lamang sa komon nga pinulongan nga Aramaic. Apan kini nagbag-o sa kahulogan sa pulong mismo ug naglimud sa dayag nga mga paghisgot sa Hebreohanon diha sa teksto. Ang Hebreohanon ug Aramaic maoy lahi ug bulag nga mga pinulongan, ug ang pagkutlo sa kasulatan kinahanglang himoon sa Hebreohanon tungod kay walay Aramaic nga Torah.

Kini nga kahimtang mahimong labi ka makapaikag kung imong tan-awon kung giunsa ang paghunahuna sa mga Judio bahin sa Aramaic.

Ang usa ka tin-aw nga kalainan gihimo, taliwala sa mga Hudiyo mismo, tali sa Hebreohanon ug Aramaiko. Dili lamang ang Hebreohanon ang gipili sa eskolar ug literatura, kondili gituboy usab kini ingon nga normatibo nga pinulongan sa adlaw-adlaw nga kinabuhi. "Sa yuta sa Israel", miingon ang para sa mga Judio, ang Hebreohanon mao ang Mishnah, "nganong ang Aramaic nga pinulongan? "balaan nga Pinulongan", Bisan ang Balaan nga Pinulongan (Hebreo, sic) o ang Griyego nga pinulongan". Ang Aramaic walay samtang ang Aramaic "kadungganan", ug "nagsugo nga walay nakita ingong pagkamaunongon", ingon sa naobserbahan ni "pinulongan sa Daotang Safrai ug Stern, samtang ang Hebreohanon puwersa." pareho. Bisan sa ulahing mga panahon sa Talmud, gidid-an ang pagkuha sa nagdilaab nga Aramaiko nga manuskrito gikan sa kalayo sa Igpapahulay, samtang kini gitugotan sa susamang Hebreohanong teksto. Ang pagbiya sa pag-alagad sa sinagoga panahon sa usa ka Hebreohanong pagbasa sa Bibliya gidili, apan dili alang sa usa ka Aramaiko nga pagbasa. Bisan ang pagsag-ulo sa Kasulatan sa Aramaiko dili igo, samtang ang pagpamati lamang niini sa Hebreohanon, nga walay pagsabot sa usa ka pulong, maoy "pagbuhat sa [usa ka] obligasyon"!

Para sa mga Judio, Hebreohanon ang "Balaan nga Dila", samtang ang Aramaic nakita ingong "pinulongan sa Daotang Puwersa" [Gikan sa Zohar]. Dili nga ang naulahi gisalikway sa hingpit, apan kini giisip nga ikaduha nga fiddle nga pinulongan sa Hebreohanon - ang tinuod nga "dila sa mga amahan" ug medium sa ordinaryo nga sinultihan. Busa ang Jerusalem Talmud nagpahayag nga:

"Upat ka pinulongan ang bililhon: Grego alang sa awit, Latin alang sa gubat, Aramaic alang sa mga awit sa pagbangotan, ug Hebreohanon alang sa pagsulti".

Kadto mao ang dapit alang sa Aramaic - sa "mga pagbangotan". Apan sa Hebreohanon nahisakop ang hataas nga bahin sa adlaw-adlaw nga pagsulti ("alang sa pagsulti") ug pagsimba. Busa alang

sa usa ka Hudiyong amahan nga dili makigsulti sa iyang anak nga lalaki "sa Hebreohanon", gikan sa panahon nga siya usa ka gamay nga bata, ug magtudlo kaniya sa Balaod, "ingon nga siya naglubong kaniya". Mahitungod sa Aramaic, sa kasukwahi, ang mga rabbi nagpasidaan:

“Bisan kinsa nga maghimo ug personal nga mga hangyo [sa pag-ampo] sa Aramaic, ang nag-alagad nga mga anghel wala magtagad, tungod kay ang mga anghel wala makasabut sa Aramaic”.

Siyempre, kini dili usa ka kanonikal nga posisyon, kondili nagpakita lamang sa giladmon sa pagbati batok sa Aramaiko taliwala sa Hudiyong mga eskolar. Sa pagkatinuod, ang Talmud may kalabotan/nagpasabot sa usa ka naunang okasyon sa dihang si Gamaliel—ang mao gihapong Gamaliel nga ubos kang kinsa si Pablo nagtuon (Buhat 22:3), ug kansang maalamong pulong bahin sa mga Kristohanon narekord sa Buhat 5:34-40—naglingkod sa wala pa mahuman nga mga ang-ang sa templo. Adunay nagpakita kaniya ug kopya sa Aramaic nga hubad ni Job, ang una ug niadtong panahona mao lamang ang “Targum”. Nasuko kaayo siya niini, nga iyang gisultihan ang magtutukod nga "ilubong kini sa ilawom sa kagun-oban". Ingon niana ang pagtamod sa pagpayunir nga pagsulay sa usa ka Aramaiko nga bahin sa Kasulatan, sa Judea sa panahon ni Yehoshua [ni Jesus]! ¹⁹

Kon ang Aramaiko gigamit sa mga Hudiyong sa pagpahayag ug usa ka pagbangotan o pagbakho alang sa mga patay, ug kon kini gituohan nga ang Aramaiko mao ang “pinulongan sa daotang puwersa,” nan atong makita nga ang paggamit niini mahimong magpasabot sa impluwensiya sa usa ka dili-gustong presensiya.

Sa dihang si Jesus nagpakamatay sa Krus, Iyang gipas-an ang kabug-at sa kasal-anan sa kalibutan. Siya gilibutan sa daotang mga tawo nga nagbiaybiay Kaniya ug sa tanang panahon si Satanas nagpugos Kaniya sa

¹⁹ <http://danielbenyaacovysrael.blogspot.com/2013/06/did-yehoshua-spoke-hebrew-or-aramaic.html>

paghunahuna nga ang Iyang Amahan mibiya Kaniya. Ang mismong mga pulong ni Jesus sa Aramaic nagpahayag nga sa kangitngit Siya gidaugdaog sa langyaw nga impluwensya nga mao ang pinulongan sa pagbakho ug kamatayon.

Niini nga konteksto ang pagsulat sa Daniel Seven sa Aramaic nga sukwahi sa Hebreohanon sa Daniel 8 mahinungdanon kaayo.

Sa Daniel 7, ang Dios nasabtan pinaagi sa lente sa langyaw nga impluwensya. Ang pinulongan sa pagkondenar ug kamatayon gigamit ingon nga lente/panglantaw diin makita ang buhat sa Dios diha sa paghukom.

Kung ang paghukom gihulagway sa Daniel 8 walay talan-awon sa korte. Kini yano nga nag-ingon:

Ug siya miingon kanako: Sulod sa duha ka libo ug totolo ka gatus ka adlaw, **unya ang santuaryo pagahinloan.**” Daniel 8:14

Ug siya miingon kanako, hangtud sa kagabhion - sa buntag duha ka libo ug tolo ka gatus, **unya ang balaang dapit ginapahayag nga matarung.** Daniel 8:14 (YLT)

Ang usa mitubag, “Mokabat ug 2,300 ka gabii ug kabuntagon, **ug unya ang Templo pagaayohon pag-usab.**” Daniel 8:14 (NLT)

Sulod sa Labing Balaan nga Dapit sa Sistema sa Santuaryo walay mga basahon sa talaan gawas sa 10 ka Sugo ug sa basahon sa Balaod. Walay mga simbolo sa usa ka korte sa niini nga luna. Ang Daniel 2-7 gihatag sa Aramaic tungod kay kini nga mga kapitulo naglangkob sa mga panagna nga nag-una mahitungod sa politikanhong mga butang ug sa ingon giisip nga makapainteres sa mga Gentil (Aramaic mao ang lingua franca sa panahon). Sa Daniel 7 kini nga panglantaw sa Dios isip usa ka huwes sa korte sumala sa panglantaw sa tawo mahitungod Kaniya gihatag sa Aramaic aron sa paghatag og gibug-aton sa punto nga kini usa ka panglantaw nga langyaw sa langit, nga gihatag alang niadtong adunay tabil sa ilang kasingkasing (2 Cor 3:15), kay ang Amahan dili mohukom ug mokondenar kang bisan kinsang tawo.

Ang Aramaic maoy kombinasyon sa Caldeo ug Hebreohanon. Gihiusa niini ang pinulongan sa Jerusalem sa pinulongan sa Babilonya ug kini hinungdanon kaayo. Ang talan-awon sa paghukom sa Daniel 7 nagsagol sa proseso sa paghukom sa Dios sa proseso sa paghukom sa Babilonia.

Sa Hebreohanong pinulongan sa Daniel 8, ang gihulagway maoy yanong pagpasig-uli sa mga butang nga wala sa kahusay. Sa dihang gihukman ug gihukman ni Adan ang Diyos sa paghunahuna nga gusto sa Diyos nga patyon ang iyang asawa, iyang gidaot ang templo sa iyang hunahuna. Wala kini sa hustong kahimtang.

Sa samang paagi nga ang kamatayon ni Jesus nag-abli sa katawhan sa pagtuo nga ang Diyos makapasaylo sa atong mga sala pinaagi sa proseso sa pagsakripisyo nga wala magrepresentar sa kinaiya sa Diyos, mao usab pinaagi sa usa ka proseso sa gituohan nga pagkondenar sa paghukom ang katawhan makasabot nga ang sala pagatubagon ug atimanon sa husto. Niini nga pagtuo, ang tawo dayon gidapit sa pagtandi sa iyang mga ideya sa paghukom sa mga pulong ni Jesus nga nagsulti kanato nga ang Dios dili maghukom kang bisan kinsa.

Ang kahilom sa Dios diha sa Daniel 7 inubanan sa pinulongan sa Aramaic mitabon sa Amahan diha sa kangitngit nga gihunahuna ni Adan nga mao ang Dios. Laing pruweba niini mao nga sa diha nga si Jesus anaa sa krus, sa diha nga ang hingpit nga panagbulag mahitabo uban sa Iyang Amahan samtang siya nagpas-an sa bug-os nga gibug-aton sa sala, Siya mitawag "Akong Dios" kay sa "Akong Amahan". Wala siya moingon "Amahan Ko, Amahan Ko, nganong gibiyaan Mo Ako?" Sa tibuok upat ka mga ebanghelyo, si Jesus kanunay nga nagtawag sa Dios isip Iyang Amahan. Kini lamang ang dapit nga gitawag Siya ni Jesus nga Akong Diyos, gawas sa dihang gusto Niya nga masabtan ni Maria nga ang Iyang Amahan mao ang Iyang Diyos, nga mao ang iyang Amahan ug ang iyang Diyos (Juan 20:17). Ang tawo nga adunay pagtuo ni Jesus nagtan-aw sa Dios ingon nga iyang Amahan, apan ang tawo nga dili motugot sa iyang panginahanglan sa pagkondenar sa uban, nianang kataposang adlaw, dili magtan-aw sa Dios ingon nga iyang Amahan, apan makakita Kaniya isip iyang maghuhukom.

Samtang atong tan-awon ang talan-awon sa paghukom niini nga kapitulo, atong makita ang atong kaugalingon nga gipadayag kon unsaon nato pag-atubang ang mga mamumuhat ug daotan. Atong mahanduraw ang Amahan nga mahisama kanato tungod kay Siya nagpakahilom atubangan sa atong sayop nga mga ideya. Apan, sa kahayag sa kinabuhi sa Iyang Anak dinhi sa yuta, Iya kitang gibadlong sa atong nawong. Ang matag malumo nga milagro nga gihimo ni Jesus usa ka pagbadlong kanato. Ang matag sagpa sa nawong nga mapailubon Niyang giagwanta nagtuaw kanato nga ang atong Amahan dili maghunahuna sama sa atong gihunahuna ug dili mohukom sama sa atong pagkondenar.

Importante ba ang pinulongan ug mga pulong ni Jesus sa dihang hapit na Siya mamatay? Gipasabot ba Niya ang presensya sa usa ka langyaw nga elemento?

Sumala sa imong paghukom...

Kapitulo 19

Ang Konteksto sa Paghukom sa Wala pa ang Pagbalik ni Kristo

Sama sa atong gisusi kaniadto, adunay panahon sa paghukom nga mahitabo sa dili pa ang Ikaduhang pag-anhi ni Kristo. Ang pagkasunodsunod sa mga panghitabo sa Daniel 7 tin-aw nga nagpadayag niini. Ang pangutana nga tubagon mao; unsa ang kinaiya niini nga paghukom kung nahibal-an nato nga ang Dios wala maghukom ug magkondenar?

Ang Ginoo dili maglangan mahitungod sa iyang saad, ingon sa paglangan sa pag-isip sa uban, kondili mapailubon alang kanato, nga dili buot nga adunay bisan kinsa nga malaglag kondili nga ang tanan makadangat sa paghinulsol. 2 Pedro 3:9

Ang atong Amahan dili gusto nga bisan kinsa sa Iyang mga anak mawala. Gusto niya nga silang tanan maluwas. Sa atong pagtan-aw sa Daniel 7 atong makita nga pinaagi sa proseso sa paghukom nga si Kristo makahimo sa pagpanag-iya sa Iyang gingharian.

Nagtan-aw ako sa mga panan-awon sa kagabhion, ug ania karon, ang usa nga sama sa Anak sa Tawo, Moanhi uban sa mga panganod sa langit! Siya miadto sa Karaan sa mga Adlaw, ug ilang gidala Siya duol sa Iyang atubangan. Unya ngadto Kaniya gihatag

ang kamandoan ug ang himaya ug ang usa ka gingharian, aron ang tanang mga katawhan, mga nasud, ug mga pinulongan manag-alagad Kaniya. Ang iyang dominio/kagahum maoy usa ka dominio nga walay katapusan, nga dili mahanaw, Ug ang iyang gingharian mao ang usa nga dili malumpag. Daniel 7:13-14

Ang gingharian nga nadawat ni Kristo mao ang gingharian diin ang tanang katawhan, nasud ug pinulongan malipayong moalagad Kaniya. Ang kamandoan ni Kristo mao ang halalum nga gugma ug pagmahal sa Iyang katawhan ngadto Kaniya. Ang iyang pagmando dili sa puwersa kondili sa gawasnon ug bukas nga gugma.

Giangkon ni Satanas ang pagpanag-iya sa matag tawo dinhi sa planeta. Ang matag tawo nga makasala, iyang giangkon nga iyaha. Sa wala pa si Kristo mobalik aron sa pag-angkon sa Iyang mga anak, si Satanas nga magsusumbong anaa sa yuta aron sa pagprotesta batok sa masaligon nga mga anak sa Dios nga mabanhaw ug matubos.

Unya nadungog ko ang usa ka makusog nga tingog nga nag-ingon sa langit, “Karon ang kaluwasan, ug kusog, ug ang gingharian sa atong Dios, ug ang gahum sa Iyang Kristo miabut na, **kay ang magsusumbong sa atong mga kaigsoonan, kinsa misumbong kanila sa atubangan sa atong Dios** adlaw ug gabii, gisalikway na.” Ug ilang gidaug siya pinaagi sa dugo sa Cordero ug pinaagi sa pulong sa ilang pagpamatuod, ug wala nila higugmaa ang ilang mga kinabuhi hangtud sa kamatayon. Pinadayag 12:10-11

Ang Bibliya naghatag kanato ug sumbanan kon sa unsang paagi mahitabo ang paghukom sa mga patay. Kini nga hulad o modelo makita sa kinabuhi ni Moises.

Apan si Miguel nga punoan sa mga manolonda, sa diha nga nakiglalis siya sa yawa, nakiglantugi siya mahitungod sa lawas ni Moises, wala mangahas sa pagdala batok kaniya ug usa ka mapasipalahong sumbong, **kondili miingon: Ang Ginoo magabadlong kanimo.** Jude 1:9

Taudtaod human mamatay si Moises, siya gidala ngadto sa langit. Mao kini ang unang nahibaloan nga pagkabanhaw gikan sa mga patay. Ang Bibliya nagtudlo nga sa dihang ang usa ka tawo mamatay, sila mobalik sa yuta ug maghulat sa lubnganan hangtod sa kataposang pagkabanhaw.

Kay ang mga buhi nahibalo nga sila mangamatay; **Apan ang mga minatay walay nahibaloan**, ug wala na silay balus, Kay ang handumanan kanila hikalimtan na. Ecclesiastes 9:5

Busa ang tawo mohigda ug dili mobangon. Hangtud nga mawala ang langit, sila dili na mahigmata ni mapukaw sa ilang pagkatulog. Oh, nga imo unta akong tagoan sa lubnganan, nga imo unta akong tagoan hangtud nga ang imong kaligutgut moagi, Nga imo unta akong tagalan ug panahon, ug mahinumdum ka kanako! Kong ang tawo mamatay, mabuhi ba siya pag-usab? Sa tanan nga mga adlaw sa akong malisud nga pag-alagad magahulat ako, Hangtud nga moabut ang akong pagkausab. Ikaw motawag, ug ako motubag kanimo; Ikaw magatinguha sa buhat sa imong mga kamot. Job 14:12-15

Sukwahi sa gituohan sa kadaghanan, ang kalag dili imortal.

Ang mamalatyon nga tawo labaw pa ba ka matarung kay sa Dios? ang usa ka tawo mahimong labi pang putli kay sa iyang magbubuhat? Job 4:17

Kon ang tawo imortal na, nganong ang Bibliya nag-ingon kanato sa pagpangita sa pagka-imortal?

Ngadto kanila nga pinaagi sa mapailubon nga **pagpadayon sa maayong pagbuhat nangita alang sa himaya ug dungog ug pagka-imortal, kinabuhi nga dayon:** Roma 2:7

Ang Dios lamang ang may pagka-imortal.

nga Iyang ipadayag sa Iyang kaugalingong panahon, Siya nga mao ang bulahan ug bugtong Gahum, ang Hari sa mga hari ug Ginoo sa mga ginoo, **nga mao lamang ang adunay pagka-imortal**, nga nagapuyo sa kahayag nga dili maduol, nga walay tawo nga

nakakita o makakita, kang kinsa ang dungog ug walay katapusan nga gahum. Amen. 1 Timoteo 6:15-16

Daghan pa ang gusto namong ipaambit bahin niini nga hilisgutan, apan ang importante nga punto dinhi mao nga hangtod karon gamay ra ang mga tawo nga nabanhaw gikan sa mga patay ug nangadto sa langit. Ang nahibilin sa tinubos nga mga anak sa Dios mabanhaw sa Ikaduhang Pag-anhi.

Apan dili ko buot nga dili kamo mahibalo, mga igsoon, **mahatungod sa mga nangatulog**, aron dili kamo managsubo, ingon sa uban nga walay paglaum. Kay kon kita motoo nga si Jesus namatay ug nabanhaw, maingon man usab sila nga nangatulog diha kang Jesus pagadad-on sa Dios uban kaniya. Kay kini among igaingon kaninyo pinaagi sa pulong sa Ginoo, nga kita nga mga buhi ug nagapabilin hangtud sa pag-abut sa Ginoo, dili magauna kanila nga nangatulog na. **Kay ang Ginoo sa iyang kaugalingon manaug gikan sa langit uban sa usa ka singgit, uban sa tingog sa arkanghel, ug uban sa trumpeta sa Dios: ug ang mga nangamatay diha kang Kristo mangabanhaw pag-una: Unya kita nga mga buhi ug nanghibilin, pagasakgawon uban kanila sa mga panganud, aron sa pagsugat sa Ginoo diha sa kahanginan:** ug sa ingon niana kita sa gihapon uban sa Ginoo. 1 Tesalonica 4:13-17

Si Moises maoy usa ka talagsaong kaso nga gidala ngadto sa langit. Si Enoch ug Elias gidala usab ngadto sa langit, apan wala sila mamatay una sama ni Moises. Sa dihang si Kristo mikunsad gikan sa langit aron sa pagbanhaw kang Moises gikan sa mga patay, si Satanas mianhi aron makiglalis kang Kristo kon angay ba nga siya mabanhaw.

Ingon sa atong gihisgutan sa kapitulo 12, ang rekord sa kinabuhi ni Moises gisulat sa iyang kasingkasing ingon man usab gisulat sa kasingkasing ni Cristo. Ang mga anghel nga gi-assign aron magbantay kanato nagsulat usab sa mga panghitabo sa atong kinabuhi tungod kay nagsunod sila kanato sa tibuok atong kinabuhi ug mga saksi sa tanang mga butang nga atong gihimo.

Ang manolonda ni Jehova magapahaluna libut niadtong nangahadlok kaniya, ug nagaluwas kanila. Salmo 34:7

Samtang si Satanas naninguha sa pakiglalis sa pag-angkon ni Kristo sa kinabuhi ni Moises, ang talaan sa kinabuhi ni Moises mao ang nagsulti alang kaniya niadtong giawayan nga takna sa paghukom. Nasayod si Kristo sa matag kataposang detalye sa kinabuhi ni Moises tungod kay pinaagi sa Espiritu sa Diyos, nasaksihan ni Kristo ang matag panghitabo niini.

Oh Jehova, ikaw nagsusi kanako ug nakaila kanako. **Ikaw nahibalo** sa akong paglingkod ug sa akong pagtindog; **Nakasabot Ka** sa akong hunahuna sa halayo. **Ikaw nakasabut** sa akong alagianan ug sa akong paghigda, Ug **Ikaw nahibalo sa tanan** ko nga mga dalan. Kay walay usa ka pulong sa akong dila, Apan, ania karon, Oh Jehova, ikaw nahibalo niini sa tanan. Salmo 139:1-4

Ang talaan ni Moises tin-aw nga nagpadayag sa Iyang pagsalig sa Iyang Manluluwas. Gipadayag niini nga nagsalig lamang siya sa merito/katakos ni Kristo. Si Moises mismo ang naghukom niini sa wala pa siya mamatay, ug kini nahisulat sa iyang kasingkasing ug nahisulat sa kasingkasing ni Kristo isip usa ka permanente nga talaan.

... ngadto sa kinatibuk-ang asembliya ug simbahan sa panganay **nga narehistro sa langit**, ngadto sa Diyos nga Maghuhukom sa tanan, ngadto sa mga espiritu sa matarong nga mga tawo nga nahimong hingpit, Hebreohanon 12:23

Gipahilom ni Kristo ang mga akusasyon ni Satanas batok kang Moises ug miingon “Ang Ginoo mobadlong kanimo.” Ang kinahanglan lamang nga buhaton ni Kristo mao ang pagpadayag sa talaan sa kinabuhi ni Moises. Gihukman ni Moises ang iyang kaugalingon nga kaso ug gibutang kini sa mga kamot sa iyang Manluluwas, busa sa dihang si Satanas miabut aron sa pag-angkon kang Moises, si Kristo mibarug sa Iyang depensa ug busa adunay gahum sa pagbanhaw kang Moises gikan sa pagkatulog sa kamatayon.

Mao kini ang sumbanan sa tanan nga pagabanhawon sa unang pagkabanhaw sa mga matarung. Sa dili pa moabut si Kristo aron sa pagbanhaw sa Iyang nangatulong nga mga anak gikan sa mga patay, si Satanas moanhi aron sa pakiglalis sa katungod ni Kristo sa pagbanhaw kanila. Ang talaan sa nangatulong nga mga santos nga nahisulat sa

kasingkasing ni Kristo bukas, ug ang talaan nagpamatuod kon sila naghukom sa ilang kaugalingon nga takus sa kinabuhing dayon o wala.

Ayaw kamo paghukom, aron kamo dili pagahukman. **Kay sa unsa nga paghukom nga inyong igahukom, kamo pagahukman;** ug sa taksanan nga inyong gigamit, kini pagatakson balik kaninyo. Mateo 7:1-2

Unya si Pablo ug si Bernabe misulti nga maisugon ug nanag-ingon, "Kinahanglan nga iwali una namo ang pulong sa Dios kaninyo nga mga Judio, apan tungod kay gisalikway ninyo kini ug **gihukman ninyo ang inyong kaugalingon nga dili takos sa kinabuhing dayon,** igahalad namo kini ngadto sa mga Gentil. Buhat 13:46 NLT

Kadtong nakahibalo nga sila mga makasasala ug nagsalig sa mga merito/katakos sa grasya sa Dios mohunong sa paghukom sa uban ug mopahulay lamang sa grasya ug kalooy sa Dios. Pag-abot nila sa katapusan Kadtong nakahibalo nga sila mga makasasala ug nagsalig sa mga merito o katakos sa grasya sa Dios mohunong sa paghukom sa uban ug mopahulay lamang sa grasya ug kalooy sa Dios. sa ilang kinabuhi dinhi sa yuta ug ilang ribyuhon ang rekord sa ilang kinabuhi, ilang makita ang ilang daghang kapakyasan ug kahuyang. Madani sila sa pagduhaduha kon aduna bay maayo sa ilang kinabuhi. Ilang gibiyaan ang bisan unsang posibleng pagtuo nga sila takos sa kinabuhing dayon gikan sa ilang mga merito ug pagsalig lamang sa kaluoy ug grasya sa Dios. Kini girekord sa ilang rekord sa kinabuhi, ug kini nga rekord gihimo sa dihang gihagit ni Satanas ang katungod ni Kristo sa pagbanhaw kanila tungod kay sila nasulat sa mga palad ni Kristo.

Busa sukad sa 1844, si Kristo nag-andam na sa listahan niadtong pagabanhawon sa Ikaduhang Pag-anhi. Si Satanas naglalis sa matag usa sa mga pangangkon nga gihimo ni Kristo sa mga kalag sa mga tawo. Adunay pipila nga gitinguha ni Kristo nga luwason apan sa dihang gisupak ni Satanas ang pag-angkon, ang rekord nga nahabilin nagpadayag nga wala nila gihuptan ang ilang pagtuo kang Kristo. Sa ingon, ang mga pangangkon ni Satanas gipaluyohan ug siya nakahimo sa pagpugong niana nga kalag nga mabanhaw sa Ikaduhang Pag-anhi. Makapaguol alang kang Kristo ang

pagdawat sa pag-angkon ni Satanang sa usa ka tawo tungod kay ang ilang talaan sa kinabuhi nagpadayag nga ilang gibaayan ang ilang pagtuo.

Sama sa atong nadiskobrehan sa istorya sa anak nga mausikon ingon man sa paghukom sa Daniel 7; Ang Dios wala magsulti ug usa ka pulong batok ni bisan kinsang tawo sa pagsulay. Ang rekord gibilin sa matag tawo sa ilang kaugalingon ug kini nga mga rekord nagsulti alang sa ilang kaugalingon. Si Kristo nahinumdom sa matag kaso kay Siya nakaila sa matag tawo ug sa tanang butang mahitungod sa ilang kasaysayan, ug busa Siya makabarog sa pagpanalipod sa mga anak sa Diyos kon si Satanang mohagit sa ilang kaso. Si Satanang ang piskal ug si Kristo ang tigpanalipod. Ang Dios ug ang Iyang Anak nagbaliskad sa desisyon ni Satanang batok sa katawhan sa Dios ug ang paghukom gihatag alang kanila.

Nagatan-aw ako, ug ang sama nga [si Satanang pinaagi sa] sungay nagahimo ug gubat batok sa mga balaan, ug nagmadaugon batok kanila, hangtod ang Karaan sa mga Adlaw miabot, ug **usa ka paghukom ang gihimo nga pabor sa mga balaan sa Labing Taas**, ug ang panahon miabot nga ang mga balaan magapanag-iyang sa ingharian. Daniel 7:21-22

Kadto lamang nga nag-angkon nga mga sumusunod ni Kristo ang mitungha niini nga paghukom. Kadtung wala mokumpisal ni Kristo, o wala magpakita og ebidensiya sa buhat sa Espiritu ni Kristo sa ilang kinabuhi, nagpahayag nga dili nila gusto ang langitnong lawas nga puno ug buhi pinaagi sa Espiritu ni Kristo; ang ilang espiritu nagdumili sa pagpasakop sa katilingbanong hanay sa langit diin ang susi/yawe nga prinsipyo mao ang gugma nga walay paghukom. Gipamatud-an ni Satanang ang iyang pagpanag-iyang kanila nga gidawat ni Kristo sumala sa mga prinsipyo sa kagawasan sa pagpili, bisan kung kini supak sa tinguha ni Kristo sa pagbanhaw sa tanan.

Siya nga mosalig Kaniya dili pagahukman sa silot; **apan ang dili motoo gihukman na sa silot**, tungod kay wala siya motoo sa ngalan sa bugtong nga Anak sa Dios. Juan 3:18

Kadtong wala motuo sa Anak sa Dios walay paagi sa pag-ikyas sa ilang kaugalingong espiritu sa pagkondenar. Sa diha nga sila nag-atubang sa ilang

mga sala, ilang gihukman ang ilang kaugalingon ug nagtinguha nga mamatay.

Ug ang mga hari sa yuta, ang mga dagkung tawo, ang mga dato, ang mga komandante, ang mga gamhanang tawo, ang tagsatagsa ka ulipon ug ang tanan nga gawasnon, nanagtago sa ilang kaugalingon sa mga langub ug sa mga bato sa kabukiran, ug nanag-ingon sa mga bukid ug sa mga bato, **"Tumpagi kami ug taboni kami gikan sa nawong sa nagalingkod sa trono, ug gikan sa kaligutgut sa iyang Cordero!** Kay ang dakung adlaw sa Iyang kaligutgut miabut na, ug kinsa ang arang makatindog?" Pinadayag 6:15-17

Sa dihang si Kristo mobalik ug mosinggit uban sa tingog sa Arkanghel, "gula," ang mga igdulungog sa nangatulog nga mga santos natuhog sa tingog sa kadaugan ug sila nahigmata gikan sa ilang mga lubnganan ug migula ngadto sa kinabuhing dayon.

Ang mga daotang patay nga wala motuo gitak-opan sa ilang mga dalunggan aron dili sila makadungog. Sa tibuok nilang kinabuhi ilang gipakasala ang mga pangamuyo sa Espiritu sa Dios ug sa ingon ang tingog ni Kristo langyaw alang kanila. Wala sila motubag sa tawag, bisan kung ang tawag alang sa tanan nga mogawas.

... ang mga patay makadungog sa tingog sa Anak sa Dios; **ug kadtong makadungog mabuhi.** Juan 5:25

Ang daotang mga patay misukol niini nga tawag ug busa magpabilin sa abog sa yuta hangtod sa kataposan sa 1000 ka tuig diin sila mabanhaw.

Sa Ikaduhang Pag-anhi si Kristo wala mohikap sa yuta sa Iyang hingpit nga nahimaya nga balaanong porma. Kung buhaton Niya kini, nan ang tanan mogawas sa yuta ingon nga ebidensya sa pagkabanhaw sa mga daotan pagkahuman sa 1000 ka tuig ug si Kristo mihikap sa yuta. Gitawag ni Kristo ang Iyang nangatulog nga mga santos gikan sa kahanginan aron kadto lamang nangamatay sa pagtuo ang mogula.

Unya kita nga mga buhi ug nanghibilin, pagasakgawon uban kanila sa mga panganod **sa pagsugat sa Ginoo diha sa kahanginan.** 1 Tesalonica 4:17

Ug igapadala niya ang iyang mga manolonda uban ang makusog nga tingog sa trumpeta, ug **ilang pagatigumon ang iyang mga pinili gikan sa upat ka hangin, gikan sa usa ka tumoy sa langit ngadto sa usa.** Mateo 24:31

Sa kataposan sa 1000 ka tuig, sa dihang si Kristo mibalik sa yuta uban sa langitnong siyudad, kadtong misalikway sa kaluoy ni Kristo mabanhaw.

Ania karon, ang adlaw ni Jehova moabut na, ug ang imong mga inagaw pagabahinon sa taliwala nimo. **Kay tigumon ko ang tanang mga nasud aron sa pagpakig-away batok sa Jerusalem;** Ang ciudad pagaagawon, ang mga balay pagatulison, Ug ang mga babaye pagayukbon. Ang katunga sa ciudad mabihag, **apan ang salin sa katawohan dili pagaputlon gikan sa ciudad.** Unya si Jehova mogula ug makig-away batok niadtong mga nasud, ingon sa iyang pagpakig-away sa adlaw sa gubat. **Ug niadtong adlawang iyang mga tiil motindog sa ibabaw sa Bukid sa mga Olibo, nga nag-atubang sa Jerusalem sa sidlakan. Ug ang bukid sa mga Olivo mapikas sa duha, gikan sa silangan ngadto sa kasadpan, nga maghimo ug usa ka dako kaayong walog;** Ang katunga sa bukid mobalhin paingon sa amihanan, ug ang katunga niini paingon sa habagatan. Zacarias 14:1-4

Karon nakita ko ang usa ka bag-ong langit ug usa ka bag-ong yuta, kay ang unang langit ug ang unang yuta nangahanaw na. Usab wala nay dagat. **Unya ako, si Juan, nakakita sa balaang siyudad, ang Bag-ong Jerusalem, nga nanaug gikan sa langit gikan sa Dios, naandam ingon sa usa ka pangasaw-onon nga gidayandayanan alang sa iyang bana.** Pinadayag 21:1-2

Kung wala ang Espiritu ni Kristo nga nagsulti sa ilang konsensya, ang mga daotan nagpadayag sa ilang tinuod nga mga pagbati ngadto sa Dios ug sa mga matarong ug nagtinguha sa paglaglag niadtong anaa sa siyudad.

Karon sa diha nga ang usa ka libo ka tuig matapos, si Satanas pagabuhian gikan sa iyang bilanggoan ug mogula aron sa paglimbong sa mga nasud nga anaa sa upat ka suok sa yuta, si Gog ug si Magog, aron sa pagtigum kanila ngadto sa gubat, kansang gidaghanon sama sa balas sa dagat. **Mitungas sila sa gilapdon sa yuta ug gilibotan nila ang kampo sa mga balaan ug ang siyudad nga hinigugma.** Ug ang kalayo mikunsad gikan sa Dios gikan sa langit ug milamoy kanila. Pinadayag 20:7-9

Para sa detalyadong pagtuon kon sa unsang paagi ang kalayo mikunsad gikan sa Diyos ug molaglag sa mga daotan, tan-awa ang pulyetong Consuming Fire/ Nagaut-ot sa kalayo nga anaa sa *fatheroflove.info*.

Sa laktod nga pagkasulti, ang kabug-at sa sala nga gipas-an sa makasasala mao ang naglaglag kaniya sa kataposan. Sa presensya sa Dios ug sa Kordero diin sila nag-atubang sa ilang tibuok nga rekord sa kinabuhi, ilang gihukman sa hingpit ang ilang kaugalingon ug gidugmok sa ilang kaugalingong sala. Kini nga espirituhanon nga kasakit sa hunahuna ug psyche/kahimtang sa pangisip mas sakit kaysa pisikal nga pag-antos.

Kamo manamkon ug tahop, kamo manganak ug tuod sa balili; **ang imong gininhawa, sama sa kalayo, magalamoy kanimo.** Ug ang mga katawohan mahisama sa mga pagsunog sa apog; Ingon sa mga tunok nga gipamutol sila pagasunogon sa kalayo. Isaia 33:11-12

Sa katingbanan, atong nadiskobrehan ang kahulugan sa paghukom nga gihulagway sa Daniel 7. Ang talan-awon sa lawak-hukmanan namugna tungod kay si Satanas dili gusto nga mawala ang bisan kinsa niadtong naagi sa lubnganan. Sama sa Romanong guwardiya nga gipadala aron bantayan ang lubnganan ni Jesus aron sa walay kapuslanan nga pagpugong sa bisan unsang hunahuna mahitungod sa maong ideya nga si Kristo mahimong mabanhaw, si Satanas naglibot sa mga lubnganan sa mga matarong nga patay ug nagtinguha sa pagpugong sa ilang pag-ikyas gikan sa kamatayon.

Gibadlong ni Kristo si Satanas ingon nga ang talaan tin-aw nga nagpadayag sa pagtuo sa Kristohanon nga gusto ni Satanas nga angkonon nga iyang gipanag-iya.

Kadtong nagtan-aw sa nawong sa atong langitnong Amahan pinaagi sa pagtuo, pinaagi sa lente sa kinaiya ni Jesus, nakakita nga ang Dios dili mohukom o mokondenar ni bisan kinsang tawo. Si Satanas mao ang magsusumbong ug ang nagtinguha sa atong pagkakondenar. Si Satanas nagtinguha sa pagbutang sa iyang kaugalingon nga mga kinaiya ngadto sa Dios aron kita maghunahuna nga ang Dios maghukom ug mokondenar kanato. Ang Dios mipadala sa Iyang Anak aron sa pagpadayag sa Iyang kinaiya, dili sa paghukom sa kalibutan, (Juan 3:17). Sa paghukom ang Dios nagpabilin nga hilom ug tugotan kita sa paghukom kung unsa ang atong hunahuna nga Iyang dumalahon ang sitwasyon. Busa, atong makita ang hingpit nga kamatuoran sa mga pulong ni Kristo:

Kay sa unsa nga paghukom nga inyong igahukom, kamo pagahukman. Mateo 7:2

Kapitulo 20

Ang Panahon sa Kasamok ni Jacob

Sa miaging kapitulo atong gihulagway ang proseso sa paghukom niadtong nangamatay sa wala pa ang pag-anhi ni Kristo ug gibanhaw gikan sa mga patay aron sa pagsugat kang Kristo sa kahanginan. Unsa ang mahitabo niadtong matinud-anong mga sumusunod ni Kristo kinsa “buhi ug nagpabilin” sa panahon sa pag-anhi ni Kristo? Sa unsang paagi ang hukom makiglabot kanila? Kay kitang tanan kinahanglang moatubang sa hukmanan ni Kristo.

Karon kining tanang mga butanga nahitabo kanila ingon nga mga panig-ingnan, ug sila gisulat alang sa atong pagtambag, kang kinsa ang katapusan sa mga katuigan miabut. 1 Mga Taga-Corinto 10:11

Ang mga istorya sa Bibliya makatabang kanato nga nagkinabuhi sa kataposang mga adlaw nga masabtan kon unsay mahitabo sa katawhan sa Diyos samtang nag-atubang sila sa proseso sa paghukom, sama sa gihulagway sa Daniel 7, sa wala pa ang pag-abot ni Kristo.

Among gisusi ang istorya sa babaye nga nasakpan sa pagpanapaw sa kapitulo 10 ug ang proseso sa paghukom nga iyang naagian samtang buhi pa. Gidala siya ngadto kang Kristo niadtong nag-angkon nga mga sumusunod sa Dios. Sama sa mga lider sa mga Judio, adunay daghang mga Kristiyano nga nagsulti sa mga tawo sa kalibutan nga sunugon sila sa Dios sa impyerno tungod sa ilang mga sala. Ang ilang mga pulong ug mga buhat

adunay gahum sa paglabay niadtong ilang giakusar ngadto sa tiilan ni Kristo. Bisan tuod daghan ang mosanong uban ang kasuko ug kapintasan ngadto sa mga nag-akusar, ang uban nag-isip sa mga sumbong nga gibutang batok kanila ug sila nangayo og kapasayloan sa ilang mga sala.

Busa, sa kataposang mga adlaw, ang Kristohanong mga simbahan nagdula sa ilang papel sa pag-atubang sa kalibotan sa mga sala niini ug sa pagsulti sa mga tawo sa paghukom nga naghulat kanila. Bisan tuod ang mga simbahan adunay bug-os nga sayop nga panglantaw sa Diyos, sila nagdula gihapon sa ilang bahin sa pagpukaw sa kombiksyon/pag-ila sa sala.

Samtang nagkaduol na kita sa kataposang mga adlaw, ang Bibliya nag-ingon kanato nga adunay dakong panahon sa kasamok nga wala pa sukad mahitabo. Ang bag-o nga mga panghitabo nga may kalabutan sa COVID-19 ug mga kagubot sa lumba, uban ang mga epekto sa dugang nga pagkaguba sa kalikopan, mahimo pa nga magsugyot nga kita anaa sa mga ngilit niining panahon sa kasamok.

Niadtong panahona si Michael motindog, ang dakung principe nga nagatindog sa pagbantay sa mga anak sa imong katawohan; **ug moabut ang usa ka panahon sa kasamok, nga wala pa gayud mahitabo sukad nga may usa ka nasud, bisan hangtud niadtong panahona.** Ug niadtong panahona ang imong katawohan pagaluwason, ang tagsatagsa nga hikaplagaan nga nahisulat sa basahon.. Daniel 12:1

Sa diha nga ang mga tawo magsugod sa pagtan-aw sa kalibutan nga nabungkag ug ang mga katalagman magsugod gayud nga makaapekto sa yuta ug sa mga nasud sa kalibutan, daghan ang magsugod sa paghunahuna kon kini ba ang ilang kaugalingong mga sala ang nagdala niining mga butanga dinhi sa yuta. Adunay duha ka klase sa relihiyoso nga mga tawo nga motungha kung kini nga mga kasamok magsugod.

Unya ang usa sa mga kriminal nga gibitay nagpasipala kaniya, nga nag-ingon, "Kon ikaw mao ang Cristo, luwasa ang imong kaugalingon ug kami." Apan ang usa, nga mitubag, nagbadlong kaniya, nga nagaingon: Wala ba ikaw mahadlok sa Dios, sanglit anaa man ikaw sa ilalum sa mao nga pagkahinukman? Unya

miingon siya kang Jesus, “Ginoo, hinumdumi ako inig-abot nimo sa imong gingharian.” Lucas 23:39-42

Kining duha ka tawo gilansang sa krus uban ni Jesus. Usa kanila midawat nga ang katalagman midangat kaniya tungod sa iyang kaugalingong sala. Ang usa mibalibad kang Jesus sa kasuko ug mihangyo nga kon si Kristo mao ang Iyang giangkong nga Siya kinahanglan nga luwason silang tanan. Ang usa naghinulsol sa kasubo ug paglaum; ang lain nagpabilin nga masuk-anon, masupilon, ug midumili sa paghinulsol.

Si Pablo miingon nga ang kataposang mga adlaw mahisama sa kasinatian sa usa ka babaye nga hapit nang manganak.

Kay nasayod gayod kamo nga ang adlaw sa Ginoo moabot sama sa kawatan sa kagabhion. Kay sa pag-ingon nila, "Kalinaw ug kaluwasan!" unya ang kalit nga pagkalaglag moabut kanila, **ingon sa kasakit sa pag-anak sa usa ka babayeng mabdos**. Ug sila dili makaikyas. 1 Tesalonica 5:2-3

Gigamit kining samang analohiya, gisulat ni Jeremias kining mga pulonga:

Kay mao kini ang giingon ni Jehova: "Nakadungog kami ug tingog sa pagkurog, sa kahadlok, ug dili sa pakigdait. Pangutan-a karon, ug tan-awa, kong ang usa ka lalake nagaanak ba? Busa nganong **nakita ko ang tagsatagsa ka lalake nga nagkurog sa iyang hawak, Sama sa usa ka babaye nga nagaanak**, ug ang tanang mga nawong nangluspap? Alaut! Kay kanang adlaw daku, nga walay sama niini; **ug kini mao ang panahon sa kasamok ni Jacob**, apan siya maluwas gikan niini. Jeremias 30:5-7

Ang natago nga kahigawad sa tawhanong rasa sa katapusan mobukal sa usa ka makalilisang nga kasuko sa kalaglagan. Daghan ang mawad-an sa ilang kinabuhi niining panahon sa makalilisang nga kagubot.

Dili ka mahadlok sa kalisang sa kagabhion, ni sa pana nga nagalupad sa adlaw, Ni sa kamatay nga nagalakaw sa kangitngit, Ni sa kalaglagan nga nagalaglag sa kaudtohon. **Mapukan ang usa ka libo sa imong kiliran, ug ang napulo ka libo sa imong toong kamot**; Apan kini dili makaduol kanimo. Salmo 91:5-7

Sa diha nga ang kalibutan magsugod sa pagkabungkag, ang mga tawo mangita sa usa ka butang o usa ka tawo nga mabasol sa tanan nga kadautan nga nahitabo. Ang relihiyosong mga pangulo sa kalibotan maghimog usa ka sugo bahin sa pagsimba.

Unya nakita ko ang laing mapintas nga mananap nga migula sa yuta, ug siya adunay duha ka sungay sama sa usa ka cordero ug misulti sama sa usa ka dragon. Ug gigamit niya ang tanang pagbulot-an sa nahaunang mapintas nga mananap diha sa iyang atubangan, ug gipasimba niya ang yuta ug ang mga nanagpuyo niini sa nahaunang mananap, kansang samad nga ikamatay naayo na. Naghimo siyag dagkong mga milagro, nga tungod niana gipakanaog niya ang kalayo gikan sa langit sa yuta sa atubangan sa mga tawo. Ug gilimbongan niya ang mga nanagpuyo sa yuta—pinaagi sa mga ilhanan nga gihatag kaniya sa pagbuhat sa atubangan sa mananap nga mapintas, nga nag-ingon sa mga nanagpuyo sa yuta sa pagbuhat ug larawan sa mananap nga nasamdan sa espada ug nabuhi. Gihatagan siya ug gahum sa paghatag ug gininhawa sa larawan sa mapintas nga mananap, aron ang larawan sa mapintas nga mananap makasulti ug makapapatay sa tanan nga dili mosimba sa larawan sa mapintas nga mananap. Iyang gipahinabo nga ang tanan, gagmay ug dagku, adunahan ug kabus, gawasnon ug ulipon, makadawat ug marka sa ilang tuong kamot o sa ilang mga agtang, ug nga walay bisan kinsa nga makapalit o makabaligya gawas sa usa nga adunay marka o ngalan sa mapintas nga mananap, o numero sa iyang ngalan. Pinadayag 13:11-17

Labaw pa sa kasangkaran niini nga basahon ang pagdetalye bahin niini nga tagna. Alang sa usa ka detalyado nga pagtuki palihog basaha ang librong Dakong Kontrobersiya nga anaa sa *fatheroflove.info*

Ang importanteng punto nga buot natong tagdon dinhi mao nga ang pagpit-os ipahamtang sa tibuok kalibotan sa pagsunod sa usa ka matang sa relihiyon. Kadtong dili magpasakop niini nga marka sa awtoridad hulgaon sa kamatayon tungod sa pagdumili sa pagsunod.

Niining panahona nga ang katawhan sa Diyos nag-atubang ug makalilisang nga panahon sa kasamok. Sama sa babaye nga nasakpan sa pagpanapaw, daghan ang magguyod atubangan sa mga korte tungod sa pagdumili sa pagpasakop sa relihiyosong mga balaod nga gipatuman.

Kini ang panahon nga gitawag sa Bibliya ang kasamok ni Jacob. Ang estorya nga gihisgotan dinhi mao ang dihang mibiya si Jacob uban sa iyang mga asawa ug mga anak gikan sa iyang ugangan nga lalaki nga nanglimbong kaniya. Si Jacob mipauli sa yuta sa iyang pamilya. Ang problema mao nga ang iyang igsoon nga lalaki mianhi aron makigkita kaniya aron sa paghusay sa usa ka karaan nga puntos gikan sa dihang gilimbongan ni Jacob ang iyang amahan aron kawaton ang katungod sa pagkapanganay sa iyang igsoon. Ang katungod sa pagkapanganay usa ka espirituhanong kabilin nga gihatag aron sa pagpanalangin sa usa ka pamilya sa espirituhanon ug materyal nga bahandi. Ang igsoon ni Jacob nga si Esau gusto sa materyal nga bahandi apan wala kaayo magtagad sa espirituwal nga elemento. Si Jacob karon nag-atubang sa kamatayon gikan sa iyang igsoon. Sa iyang pag-abot sa balay, mikalagiw gikan sa iyang ugangan ug karon nag-atubang sa iyang nasuko nga igsoon, nakadawat siya sa balita.

Unya ang mga sinugo namalik ngadto kang Jacob, nga nagaingon: Mianhi kami **sa imong igsoon nga si Esau, ug siya usab moanhi sa pagsugat kanimo, ug uban kaniya ang upat ka gatus ka tawo.** Busa si Jacob nahadlok ug naguol sa hilabihan; ug iyang gibahin ang mga tawo nga uban kaniya, ug ang mga panon ug mga vaca ug mga camello, ngadto sa duha ka pundok.. Genesis 32:6-7

Gibuhat ni Jacob ang tanan nga mahimo sa tawo aron maandam ang krisis, ug dayon nag-ampo siya sa Diyos nga tabangan siya niining makalilisang nga kahimtang.

Unya miingon si Jacob, "Oh Dios sa akong amahan nga si Abraham ug Dios sa akong amahan nga si Isaac, si Jehova nga nag-ingon kanako: Bumalik ka sa imong yuta ug sa imong banay, ug pagabuhaton ko ug maayo kanimo: Ako dili takus sa labing diyutay sa tanan nga mga kalooy ug sa tanan nga kamatuoran nga imong gipakita sa imong alagad; kay mitabok ako niining Jordan

uban ang akong sungkod, ug karon nahimo na ako nga duha ka panon. ug sulonga ako ug ang inahan uban ang mga bata.”
Genesis 32:9-11

Si Jacob nag-ampo sa kasubo ug naghilak sa Diyos alang sa tabang. Samtang siya nag-ampo, sa kalit siya giatake sa daw usa ka tig-atake.

Unya si Jacob nahibilin nga nag-inusara; ug ang usa ka tawo nakigbugno kaniya hangtud sa pagbanagbanag sa adlaw. Genesis 32:24

Siya nakigdumog tibuok gabii niining misteryosong tawo. Sa kataposan, sa pagbanagbanag sa kaadlawon, ang mamumuno mihikap sa iyang bat-ang ug ang bat-ang ni Jacob napiang/naliso. Nahibal-an dayon niya nga wala siya nakigbugno sa usa ka tawo apan sa usa ka balaan nga binuhat.

Karon sa diha nga siya nakakita nga siya wala makadaug kaniya, iyang gihikap ang liki sa iyang bat-ang; ug ang ugbokanan sa bat-ang ni Jacob naliso samtang siya nakigbugno kaniya. Ug Siya miingon, "Buhii Ako, kay ang adlaw mahayag na." Apan siya miingon, "Dili ko ikaw buhian gawas kon panalanginan mo ako." Busa siya miingon kaniya, "Kinsa may imong ngalan?" Miingon siya, "Jacob." Ug siya miingon, Ang imong ngalan dili na pagahinganlan nga Jacob, kondili Israel; kay ikaw nakigbisog sa Dios ug sa mga tawo, ug nakadaug ka. Unya si Jacob nangutana, nga nagaingon: Isulti kanako ang imong ngalan, ako nagahangyo kanimo. Ug Siya miingon, "Nganong nangutana ka man mahitungod sa Akong ngalan?" Ug Iyang gipanalanginan siya didto. Busa gihinganlan ni Jacob ang ngalan sa dapit nga Peniel: "Kay nakita ko ang Dios nawong ug nawong, ug ang akong kinabuhi naluwas." Genesis 32:25-30

Kining talagsaon nga kasinatian gihulagway sa Jeremias 30:7 nga nahitabo pag-usab sa katawhan sa Dios sa wala pa ang pag-anhi ni Kristo sa ikaduhang higayon.

Samtang si Jacob naghunahuna sa iyang kinabuhi, nahinumdom siya sa tanang sayop nga mga butang nga iyang nabuhat. Nagsugod siya sa pagbati

nga naa siya sa kini nga posisyon tungod sa daghang mga kapakyasan. Gitintal siya sa pagbati nga biyaan siya sa Diyos.

Ang Anak sa Dios mianhi aron sa pagtabang kaniya, apan si Jacob, isip usa ka anak ni Adan, nahadlok nga kini nga tawo gustong modaot kaniya. Nakigdumog siya sa espesyal nga Anghel alang sa iyang kinabuhi nga wala makaamgo nga kining Anghel wala mianhi aron sa pagdaot kaniya kondili aron sa pagluwas kaniya. Ang Anak sa Dios mitugot niini nga pakigdumog sa pagpadayon sa pagtino kon si Jacob ba motugyan sa iyang kaugalingon sa hingpit ngadto sa Dios ug mosalig sa Iyang kapasayloan, o mohunong sa pagkawalay paglaum.

Niining panahona, gitintal siya ni Satanas nga dako kaayo ang iyang mga sala nga dili na mapasaylo sa Dios. Gisumbong siya ni Satanas sa atubangan sa Dios ug gipun-an siya sa pagduha-duha. Nabati niya nga ulahi na ang tanan para kaniya. Apan bisan pa niini, nagpakigbisog siya batok sa iyang mga pagduha-duha samtang nagpakigbisog usab siya sa maong mysteryosong tawo. Ang espiritwal nga pakigbisog simbolo sa pisikal nga pakigbisog. Ang susamang sugilanon makita usab sa kinabuhi ni Josue nga Labawng Saserdote.

Unya iyang gipakita kanako si Josue ang labawng sacerdote nga nagatindog sa atubangan sa **manolonda ni Jehova**, ug **si Satanas** nga nagatindog sa iyang too nga kamot aron sa pagbatok kaniya. Ug si Jehova miingon kang Satanas: **Si Jehova nagabadlong kanimo**, Satanas: si Jehova nga nagpili sa Jerusalem, magabadlong kanimo: dili ba kini usa ka agipo nga gikuha gikan sa kalayo? Karon si Josue sinul-oban sa mahugaw nga mga saput, ug nagtindog sa atubangan sa manolonda. Unya siya mitubag ug misulti kanila nga nanagtindog sa iyang atubangan, nga nagaingon: Kuhaa kaniya ang mahugaw nga mga saput. Ug siya miingon kaniya, "Tan-awa, gikuha ko na ang imong kasal-anan gikan kanimo, ug sul-oban ko ikaw sa matahum nga mga bisti." Zacarias . 3:1-4

Makita nato dinhi ang susamang sunod-sunod nga mga panghitabo sama sa dihang nakiglalis si Satanas kang Cristo mahitungod sa lawas ni Moises; apan

karon buhi ang gi-ilang tawo. Kini dili paghukom sa mga patay kondili sa mga buhi. Ang Anghel sa Ginoo misaway kang Satanas alang kang Josue, sama sa iyang gibuhat kang Moises.

Apan si **Miguel nga arkanghel**, sa **pagpakiglalis sa yawa**, sa diha nga siya nakiglantugi mahitungod sa lawas ni Moises, wala mangahas sa pagdala batok kaniya ug usa ka mapasipalahon nga sumbong, kondili miingon, “**Ang Ginoo magabadlong kanimo!**”
Jude 1:9

Ang nahitabo kang Moises human sa iyang kamatayon, nahitabo kang Jacob, Josue ang Labawng Pari ug sa babaye nga nasakpan sa pagpanapaw samtang buhi pa sila. Si Satanas nagtinguha sa pag-abog sa makasasala sa pagkawalay paglaum tungod sa ilang mga sala. Ang makatusok nga mga akusasyon sa yawa mibati nga ang Dios mismo ang nagkondenar sa makasasala. Ang malumo nga tingog sa Dios nga nagtanyag og paglaum ngadto sa makasasala baton nga kini nalumos sa tingog sa nag-akusar. Sama ni Jesus didto sa krus, ang tingog sa Dios nagpakita nga hilom sa makadiyot nga panahon.

Dios ko, Dios ko, nganong gibaayan mo ako? Ngano nga halayo ka sa pagtabang kanako, ug sa mga pulong sa akong pag-agulo? Oh Dios ko, nagatu-aw ako sa maadlaw, apan ikaw wala mamati; ug sa panahon sa kagabhion, ug dili ako maghilum. Salmo 22:1-2

Diha sa higayon nga ang makasasala mobati sa hingpit nga kabug-at nga iyang mahinumduman ang kamatuoran nga nag-ingon:

Labut pa ang balaod misulod aron ang paglapas modagaya. Apan diin ang sala midagaya, ang grasya midagaya sa labaw pa... Roma 5:20

Ang katawhan sa Diyos nagmadaogon batok kang Satanas ug sa Iyang mga akusasyon. Sila mipili sa pagtuo nga ang Diyos hingpit nga sama kang Jesus. Nagtuo sila nga dili Niya sila biyaan ug putlon tungod sa ilang mga sala. Ilang nasabtan ang saad sa kinabuhing dayon bisan pa sa kamatuoran nga ang tibuk nilang kinabuhi nabulingan sa sala ug kaugalingon. Ang ilang ngalan

giilisan gikan sa Jacob, nga nagpasabut nga tigpuli, ngadto sa Israel, nga nagpasabut nga mananaug.

Si Satanas nagtinguha sa pagkombinsir kanato nga ang Dios mobiya kanato sa katapusan. Ang atong pagtuo magpabiling lig-on bisan pa sa bug-os nga pagbati nga nabug-atan sa mga akusasyon ni Satanas batok kanato. Gipintalan niya ang atong kagahapon sa pinakangitngit nga mga kolor ug kita matintal sa pag-undang. Ang tibuok nga rekord sa atong kinabuhi gipresentar kanato ug kita mibati nga walay mahimo. Nianang higayona modangop kita kang Kristo ug mogunit Kaniya ug moingon "Nagtuo ako nga dili nimo ako biyaan. Nangayo ako sa imong panalangin ug nagtuo nga ihatag nimo kini kanako." Kini ang kadaugan sa pagtuo nga naangkon ni Kristo didto sa Kalbaryo, ug gihatag Niya kini nga kadaugan kanato, ang pagtuo ni Jesus. (Pinadayag 14:12).

Kini nga proseso sa paghukom usa ka grabe nga pagsulay alang sa katawhan sa Diyos. Sa atong pagpamalandong niini, matintal kita nga mobati og tumang kahadlok o mamalandong kon mahitabo ba gayod kini. Ang pangutana nga kinahanglan ipangutana mao: "ngano nga ang katawhan sa Dios kinahanglan nga moagi niining dako nga proseso sa pagsulay?" Wala bay mas sayon nga paagi kay niini?

Kapitulo 21

Gikan sa Sala sa Usa ka Tawo Miabot ang Paghukom

Atong gihisgutan sa kapitulo 4 ang sinugdanan sa pagkondenar sa paghukom sulod sa tawhanong kaliwat. Ang rason nga si Adan ug Eva milayas gikan sa presensya sa Dios sa tanaman tungod sa pagkondenar sa paghukom ni Adan ngadto sa Dios.

Ug nadungog nila ang tingog ni Jehova nga Dios nga nagalakaw sa tanaman sa kabugnaw sa adlaw, **ug nanagtago si Adam ug ang iyang asawa gikan sa atubangan ni Jehova nga Dios**, sa taliwala sa mga kahoy sa tanaman. Genesis 3:8

... ug buhian sila nga tungod sa **kahadlok sa kamatayon** nahimong ulipon sa tibuok nilang kinabuhi. Hebreohanon 2:15

Ang kahadlok sa kamatayon nagsugod kang Adan tungod kay iyang gihunahuna nga gusto sa Dios nga silotan sa kamatayon ang iyang asawa nga si Eva. Tungod sa kasubo, gikuha niya ang bunga ug nagbuot nga iyang antuson ang kapalaran ni Eva uban kaniya. Human sa iyang pagkapukan, dihay mitubo diha sa kasingkasing ni Adan nga paghukom ug pagkondenar ngadto sa Dios ug sa Iyang Anak. Ang kabakakan nga gusto sa Diyos nga patyon sila nahimong kalisang sa dihang ang Usa nga gikahadlokan ug gidumtan ni Adan miduol na kaniya. (Malachi 3:5).

Sa pagkatinuod, ang Anak sa Dios mianhi kang Adan uban ang gugma, kabalaka ug kalooy. Si Adan naghunahuna nga Siya moabut uban ang paghukom ug pagkondenar sa pagpatay kaniya. Aron ang Anak sa Dios makaduol kang Adan, kinahanglan Niyang tabilan ang Iyang hingpit nga kabalaan. Sa diha nga ang bug-os nga mahigugmaong presensya sa Dios makatagbo sa napuno sa sala, nagdumot sa Dios nga makasasala, ang kalisang hilabihan ug ang makasasala mamatay.

Ang mosunod nga bersikulo mao ang paagi nga ang makasasala makasinati sa pag-abot sa presensya sa Dios uban sa kahadlok ug pagkondenar sa Dios sa iyang kasingkasing.

sa nagadilaab nga kalayo, nga nagahatag ug panimalus niadtong wala makaila sa Dios, ug niadtong wala nagatuman sa maayong balita sa atong Ginoong Jesucristo; **kinsa mag-antus sa kaangayan—kalaglagan nga walay katapusan [malungtaron]—gikan sa nawong sa Ginoo, ug gikan sa himaya sa iyang kusog,** 2 Tesalonica 1:8-9 (YLT)

Kini ang pagtan-aw gikan sa panan-aw sa Diyos:

O Jerusalem, Jerusalem, ang nagapatay sa mga propeta ug nagabato sa mga gipadala kaniya/babaye! **Kapila ko gusto nga tigomon ang imong mga anak, sama sa usa ka himungaan nga nagtigom sa iyang mga piso ilalom sa iyang mga pako, apan dili kamo buot! Tan-awa! Ang inyong balay gibiyaan kaninyo nga biniyaan;** Mateo 23:37-38

Makapalibog nga hunahuna ang pagkahibalo nga ang atong tawhanon nga kinaiya nga atong nadawat gikan kang Adan adunay hilig sa pagdumot sa Dios, kanunay nga maghunahuna nga gusto sa Dios nga patyon kita tungod sa atong mga sala o talikdan kita tungod sa dili igo nga pagkamaayo.

Ug nanagsulti sila batok sa Dios ug batok kang Moises, ug nanag-ingon: Ngano nga gipatungas mo kami gikan sa Egipto, aron mangamatay kami sa kamingawan? Walay tinapay, walay tubig! Ug gikasilagan namo kining makaluluoy nga pagkaon!" Numero 21:5 (NIV)

Ang hunahuna nga gimandoan sa **unod maoy kaaway sa Dios**; dili kini magpasakop sa balaod sa Diyos, ni mahimo kini. Mga Romano 8:7 (NIV)

Busa ingon nga pinaagi sa paglapas sa usa [Adan] ang paghukom miabut sa tanan nga mga tawo ngadto sa pagkahinukman sa silot; Roma 5:18

Ang paglapas ni Adan mao ang pagtoo sa usa ka butang mahitungod sa kinaiya sa Dios nga bakak. Sayop siya sa pagtuo nga gusto sa Diyos nga patyon ang iyang asawa. Siya sayop nga naghunahuna nga ang Dios nangayo ug kamatayon alang sa paglapas. Pinaagi niini nga kalapasan miabut ang espiritu sa paghukom ug pagkondenar ngadto sa Dios ug sa Iyang Anak. Atong napanunod kining pagdumot sa Dios nga gipadayag batok kang Kristo nga Iyang Anak. Gipadayag sa Dios kanato kining lawom nga pagdumot sa sulod nato sa dihang Iyang gihatag ang Anak sa Dios nga magpuyo isip usa ka tawo taliwala kanato, ug isalikway ug patyon nato.

Sama sa atong gihisgutan sa Kapitulo 5, si Adan, sa iyang kaugalingong pagpanalipod, namahid sa iyang kaugalingong paghukom batok sa Dios—nga ang Dios mao kuno ang nagkinahanglan sa kamatayon—ug iyang gipasanginlan ang Dios niini. Mao kini ang proseso:

1. Nagtuo si Adan nga ang silot nga kamatayon (pagpatay isip silot) mao ang sangputanan sa paglapas sa balaod.
2. Si Adan milapas sa balaod.
3. Nabati ni Adan ang pagkasad-an.
4. Gibati ni Adan nga kinahanglan na siyang mamatay.
5. Si Adan nagtinguha nga ibalhin ang pagbasol ug busa ibalhin ang silot sa kamatayon ngadto sa Anak sa Dios.

Matag higayon nga ang Anak sa Dios moanhi sa atong presensya, kini nga han-ay gipalihok. Ingon niini ang pagkahinukman sa silot sa usa ka tawo moagi sa tanan nga mga tawo. Ang matag tawo adunay usa ka kinaiya nga nagasinggit sa kamatayon ngadto sa Anak sa Dios. Ang nahitabo 2000 ka

tuig na ang milabay nagpakita kanato kon unsay atong mahimo kon hatagan ug kagawasan sa pagpakiglalot sa Anak sa Diyos sumala sa atong gusto.

Aron sa pagtangtang niining sugo sa kamatayon nga anaa kanato sa kinaiya, si Kristo kinahanglang magdala niini nga kinaiya diha sa Iyang kaugalingon ug unya motangtang niini pinaagi sa Iyang kamatayon ug pagkabanhaw.

Apan karon diha kang Cristo Jesus kamo nga kaniadto halayo, gipahiduol kamo pinaagi sa dugo ni Cristo. Kay siya mao ang atong pakigdait, nga naghimo sa duruha nga usa, ug naglumpag sa tunga-tunga nga paril nga nagbulag kanato; **Ingon nga giwagtang diha sa iyang unod ang panag-away, bisan ang balaod sa mga sugo nga anaa sa mga ordinansa; [mga mando G1378]** aron sa paghimo sa iyang kaugalingon sa duha nga usa ka bag-ong tawo, sa ingon naghimo ug pakigdait; Ug aron iyang ipasig-uli ang duha ngadto sa Dios sa usa ka lawas pinaagi sa krus, nga nagpatay sa panag-away pinaagi niini. Efeso 2:13-16

Si Adan nagtukod ug usa ka paril nga nagbahin tali kaniya ug ni Kristo pinaagi sa paghukom nga iyang gihimo mahitungod sa Anak sa Dios. Gidala ni Kristo diha sa Iyang Kaugalingon ang kinaiya ni Adan ug gilumpag ang tunga-tunga nga bungbong sa parti aron Siya makaadto sa atong presensya nga dili kita maglaglag sa kaugalingon tungod sa kahadlok sa silot nga atong gihunahuna nga moabut kanato.

Kadaghanan sa mga komentarista nag-ingon nga kini nga bersikulo naghigot sa pagguba sa paril tali sa Hudiyo ug Hentil, ug kini adunay sekundaryong aplikasyon sa bersikulo. Bisan pa, ang tanan nga pagdumot tali sa mga tawo usa lamang ka pagpakita sa pagdumot nga gibati sa mga tawo ngadto sa Dios.

Kon imong kuhaon ang pulong nga mga ordinansa sa Griyego ug pangitaon ang Griyego nga Daang Tugon aron makita kon asa kini gigamit, atong madiskobrehan nga kini walay kalabotan sa balaod ni Moises kondili sa mga mando sa mga tawo, ilabi na sa mga sugo sa kamatayon sa mga tawo. Sa ubos mao lamang ang mga bersikulo sa Griyego nga Daang Tugon nga naggamit niini nga pulong [G1378] alang sa mga ordinansa.

- **Ezra 6:8** – Mando sa Persia sa pagtukod sa templo
- **Ezequiel 20:26** gikan v 25 – Gihatag sila sa Dios ngadto sa mga kasugoan nga dili maayo. Gipakamalaot sila sa Dios pinaagi sa ilang kaugalingong mga mando.
- **Daniel 2:13** Kamatayon nga mando sa pagpatay sa maalamon nga mga tawo.
- **Daniel 3:10,29** Mando sa Kamatayon sa patag sa Dura ni Hari sa Babilonya.
- **Daniel 4:6** Pagmando sa pagpasulod sa tanang mga tawong manggialamon.
- **Daniel 6:8,10,12,13,15,26** – Pagpirma sa Pagmando sa Kamatayon sa pagsimba sa walay Diyos kondili sa Hari

Kung atong idugang niini ang parehas nga paggamit sa pulong sa Bag-ong Tugon

- **Lukas 2:1** – Usa ka mando ni Cesar
- **Buhat 16:4** – Usa ka mando sa mga Apostoles nga limitahan ang gitudlo gikan sa Balaod ni Moises tungod sa sobra nga posisyon sa pipila ka mga Judio bahin niini nga pangutana
- **Buhat 17:7** usa ka mando ni Cesar
- **Efeso 2:15** Giwagtang ni Kristo ang mga sugo nga anaa sa (tawhanong) mga mando
- **Colosas 2:14** Gipapas ang mga balaod sa tawo nga batok kanato

Ang paggamit niini nga pulong alang sa mga ordinansa nagpadayag nga kini walay kalabotan sa mga balaod nga gisulat ni Moises sa Daang Tugon. Hinunua, kini naghisgot sa tawhanong mga balaod ug gipangayo.

Ang unang mando sa tawo mao nga ang Anak sa Diyos kinahanglang mamatay alang sa mga panghitabo nga nahitabo sa tanaman sa Eden. Gihatag ni Adan kini nga paghukom sa tanan niyang mga anak ug busa kini nga pagkondenar moabut sa tanan nga mga tawo sa ilang natural nga kahimtang. Ang tawhanong kinaiya naningkamot sa pagtago niini nga pagdumot ug nag-angkon nga nahigugma sa Dios, sama sa mga sakop sa usa ka totalitarian nga nasud nga nahadlok nga sila pagapatyon kon sila dili mopasidungog sa pangulo sa estado (Pananglitan: North Korea).

Kadtong naglakaw sa dalan sa kaluwasan, midawat nga ang kinabuhi nga gipakita ni Jesus dinhi sa yuta 2000 ka tuig na ang milabay mao ang kompleto nga pagpadayag sa kinaiya sa Dios ug nga ang Dios gawasnon nga nagpasaylo sa atong mga sala, nagsugod sa pagbag-o gikan sa espiritu sa pagkondenar ngadto sa espiritu sa gugma ug pagpasaylo.

Dili nato malikayan ang lawom nga pagbati sa pagkondenar nga nagagikan sa atong kaugalingong kinaiya kon kita moduol sa Anak sa Dios.

Kuhaon ko ang batoon nga kasingkasing gikan sa ilang unod, ug hatagan ko sila ug kasingkasing nga unod: Aron sila makalakaw sa akong kabalaoran, ug magabantay sa akong mga tulomanon/ordinansa, ug magabuhat kanila: ug sila mahimo nga akong katawohan, ug ako mahimo nga ilang Dios. Ezequiel 11:19-20

Ang atong tinuod nga kinaiya kinahanglang ipakita kanato aron kita hingpit nga mahigawas gikan sa atong espiritu sa pagkondenar ug sa sugo sa kamatayon nga atong napanunod gikan sa atong unang amahan. Dili nato malikayan ang lawom nga pagbati sa pagkondenar nga nagagikan sa atong kaugalingong kinaiya kon kita moduol sa Anak sa Dios, apan kita makaamgo kon nganong kini nahitabo ug tugotan si Kristo sa pagbuhat kanato kay sa pagsalikway Kaniya ug paglansang Kaniya pag-usab.

Kon kita makahupot sa mga saad sa Dios, inabagan sa Iyang Espiritu, ug makasugakod sa atong kaugalingong pagkondenar nga atong gibubo ngadto kang Kristo nga gipakita balik kanato – nan kita ma selyohan sa ngalan sa Amahan.

Unya mitan-aw ako, ug ania karon, ang usa ka Cordero nga nagatindog sa bukid sa Sion, ug uban kaniya usa ka gatus ug kapatatan ug upat ka libo, nga adunay ngalan sa iyang Amahan nga nahisulat sa ilang mga agtang. Pinadayag 14:1

Sa iyang pagka-tao, si Jesus wala gayud natintal sa hunahuna nga ang iyang Amahan nagakondena Kaniya, ni wala usab Siya mikondena sa iyang Amahan tungod sa mga kalisdanan nga iyang nasinati. Si Jesus hingpit nga nasayud kung unsa gayud ang kinaiya sa atong unod, sa paagi nga dili nato masabtan gawas kung aduna kita sa iyang espiritwal nga pagpanabot. Kung tinuod natong dawaton nga kita, sama kang Cain, mga mamumuno nga puno sa pagdumot sa kinaiya, ug mamatay kita sa kaugalingon, ug motoo sa iyang grasya, atong madawat pag-ayo ang gasa sa iyang kinabuhi ug Siya ang modaug diha kanato.

Ug [Siya] wala magkinahanglan nga adunay bisan kinsa nga magpamatuod mahitungod sa tawo: kay siya nahibalo kon unsa ang anaa sa tawo. Juan 2:25

Apan ginasulti namo ang kaalam sa Dios sa usa ka tinago, bisan ang tinago nga kaalam, nga gitudlo sa Dios sa wala pa ang kalibutan alang sa atong kahimayaan: Nga walay bisan kinsa sa mga principe niining kalibutana nga nakahibalo: kay kon nahibaloan pa nila kini, dili unta nila ilansang sa krus ang Ginoo sa himaya. 1 Corinto 2:6-7

Sa dili madugay ang mga gahum sa kangitngit bug-os nga ipagawas niini nga kalibutan, apan sa pagkakaron ang mga manolonda nagpugong sa mga hangin sa panag-away gikan sa hingpit nga paglaglag sa yuta aron ang katawhan sa Dios mabugkos sa kinaiya sa Amahan (ngalan).

Ug sa human niining mga butanga nakita ko ang upat ka mga manolonda nga nanagtindog sa upat ka mga suok sa yuta, nga nagpugong sa upat ka mga hangin sa yuta, aron ang hangin dili mohuros sa yuta, bisan sa dagat, bisan sa bisan unsa nga kahoy. Ug nakita ko ang lain na usab nga manolonda nga mikayab gikan sa silangan, nga may timri sa buhi nga Dios: ug siya misinggit sa makusog nga tingog ngadto sa upat ka mga manolonda, nga

kanila kini gitug-an sa pagdaot sa yuta ug sa dagat, Nga nagaingon, Dili ninyo pagdauton ang yuta, bisan ang dagat, bisan ang mga kahoy, hangtud nga mapatikan namo ang mga alagad sa atong Dios diha sa ilang mga agtang. Pinadayag 7:1-3

Ang pagsilyo sa katawhan sa Dios mao ang pagtangtang sa hukom sa paghukom sa kamatayon nga kinaiya nga atong napanunod gikan kang Adan. Ang katawhan sa Dios masilyo ngadto sa kinaiya nga mohunong sa paghukom ug pagkondenar ni bisan kinsang tawo apan hingpit nga mosalig sa kaayo ug kalooy sa Dios.

Mao kini ang rason nga ang katawhan sa Diyos kinahanglang moagi sa panahon sa kasamok ni Jacob. Ang death decree nga panghunahuna sa atong unod mao ang yawe nga rason nga ang pagpanganak kang Kristo sa sulod nato (o pagkahimong sama ni Kristo sa Kinaiya) sama sa grabeng kasakit sa pagpanganak.

Kay nadungog ko ang tingog nga ingon sa usa ka masakiton nga babaye, kagul-anan, ingon sa usa nga nanganak ug panganay, Ang tingog sa anak nga babaye sa Sion, Siya nagbakho sa iyang kaugalingon, iyang gituy-od ang iyang mga kamot, 'Alaut ako karon, kay gikapuyan ang akong kalag sa mga mamumuno! Jeremiaias 4:31 YLT

Ang gambalay diin atong gibutang ang pipila niini nga mga bersikulo mahimong bag-o alang niadtong pamilyar sa mga pagtulon-an sa Bibliya sa pagbugkos ug sa kataposang mga panghitabo sa kasaysayan sa yuta. Ang bag-ong gambalay gimando sa mga pulong ni Kristo nga dili Siya o ang Iyang Amahan mokondenar ni bisan kinsang tawo.

Sa unsang paagi ka mohukom?

Kapitulo 22

Lingkoranan sa Paghukom ni Kristo

Sa katapusan sa kapitulo 3 among gipangutana ang pangutana kung nasabtan ba gyud namo kung unsa ang hustisya sa Diyos. Naghisgot kami ug daghang punto aron ipakita nga ang Diyos wala maghukom o magkondenar sa bisan kinsang tawo. Among gihinumdoman ang usa ka pahayag nga among gihimo sa kapitulo 3.

Gituohan sa kadaghanan nga ang pagkasoberano sa Diyos, ug busa ang tanan nga mga lider sa komunidad nga nagmando taliwala sa mga tawo, nagbase sa hustisya sa gahum sa paggamit sa espada. Ang hustisya mao ang paghukom sa mga aksyon nga maayo o daotan ug busa gantihan ang maayo ug silotan ang daotan.

Kini nga panglantaw sa Diyos nagtan-aw sa kaluoy nga naglihok ingong supak nga prinsipyo sa hustisya. Ang atong tawhanong panglantaw niining duha ka mga prinsipyo mao nga sila dili makalihok sa samang higayon. Kon ang kaluoy gihatag, nan ang hustisya kinahanglang mohatag sa iyang gipangayo. Kung gipatuman ang hustisya, nahurot na ang kaluoy.

Kon ang prinsipyo sa puwersa (pisikal man o mental) ug ang hulga sa kamatayon makuha gikan sa atong panglantaw sa hustisya sa Diyos, ang relasyon tali sa kaluoy ug hustisya hingpit nga mausab.

Ang pagkamatarung ug ang justicia mao ang patukoranan sa imong trono; Ang kaluoy ug ang kamatuoran nag-una sa imong nawong. Salmo 89:14 (NKJV)

Ang katarong ug ang justicia mao ang puloy-anan sa imong trono: Ang kalooy ug ang kamatuoran magauna sa imong nawong. Salmo 89:14 (KJV)

Kini nga bersikulo sa Mga Salmo hinungdanon kaayo tungod kay naghisgot kini sa relasyon tali sa hustisya ug kaluoy. Nakakutlo kog duha ka bersiyon tungod kay ang usa naggamit ug semicolon sa pagsumpay sa duha ka hugpong sa mga pulong samtang ang ikaduha naggamit ug colon. Busa, unsa ang kalainan?

Ang semicolon gamiton sa pagsulod ug ebidensya o rason alang sa miunang pamahayag; pananglitan, kini nga hugpong sa mga pulong naggamit ug husto sa semicolon. Ang colon, sa laing bahin, gamiton alang sa mas kusgan ug diretsong koneksyon. Kini naghatag ug pagpunting, pananglitan, o kasayuran.²⁰

Ang KJV naghatag ug mas lig-on nga koneksyon tali sa hustisya ug kaluoy. Sa esensya kini nag-ingon nga ang hustisya ug paghukom sa Diyos gipakita ingon nga kaluoy ug kamatuoran. Ang paggamit sa semicolon sa NKJV nagsugyot nga ang hustisya ug kaluoy adunay kalabutan. Makasuporta usab kini sa parehas nga ideya, apan ang koneksyon medyo hinay. Walay sapayan sini, ang sadsaran nga prinsipio sang Hebreo nga paralelismo nagapakita nga ang pareho nga ideya ginasulit, sa lain nga paagi.

Ang matahum nga kamatuoran niini nga bersikulo mao nga ang hustisya sa Dios gipakita ingon nga kalooy. Ang hustisya mao ang pagbuhat kon unsay matarong. Sumala sa kinaiya sa Diyos ang hustong buhaton mao ang pagpakitag kaluoy.

Amahan sa mga ilo, ug maghuhukom sa mga balo, Mao ang Dios sa iyang balaang puloy-anan. Salmo 68:5

²⁰ <http://crosstalk.cell.com/blog/colons-vs-semicolons>

Ginoo, gipatalinghugan mo ang tinguha sa mapaubsanon; Imong andamon ang ilang kasingkasing; Imong ikapabati sa imong igdulungog, **Sa pagbuhat ug justicia sa mga ilo ug sa mga dinaugdaug**, Aron ang tawo sa yuta dili na makadaugdaug. Salmo 10:17-18

Kay ikaw, Ginoo, maayo, ug andam sa pagpasaylo; ug madagayaon sa mahigugmaong-kalolot sa tanan nga nanagsangpit kanimo. Salmo 86:5

Husto nga buhaton ang pag-atiman sa mga ilo ug mga kabos. Husto ang pagpakitag kaluoy ug pagpasaylo. Kini ang hustisya sa gingharian sa Dios. Adunay ubay-ubay nga mga tudling sa Kasulatan nga naghigot sa paghukom sa Dios sa mga tawo. Ang natural natong hunahunaon nga usa ka paghukom sa pagkondenar kay usa ka paghukom nga nagdala sa pagkaayo ug pagpasig-uli.

Gikan sa Sion, ang kahingpitan sa katahum, ang Dios mosidlak. Moanhi ang atong Dios, ug dili magpakahilum; Ang kalayo magalamoy sa iyang atubangan, Ug kini mahimong unos nga hilabihan sa iyang libut. Siya magatawag sa langit gikan sa kahitasan, Ug ngadto sa yuta, aron siya magahukom sa iyang katawohan: Tiguma ang akong mga balaan nganhi Kanako, Sila nga nanagbuhat ug tugon uban kanako pinaagi sa halad. Ipapahayag sa kalangitan ang iyang pagkamatarong, Kay ang Diyos mismo mao ang Maghuhukom. Salmo 50:2-6

Mao kini ang giingon ni Jehova sa mga panon, nga nagaingon: Magbuhat ug matuod nga paghukom, ug magpakita ug kalooy ug kalooy, ang tagsatagsa ka tawo sa iyang igsoon; ug ayaw itugot nga bisan kinsa kaninyo maglalang ug dautan batok sa iyang igsoon diha sa inyong kasingkasing. Zacarias 7:9-10

Ang aksyon sa paghukom sa Dios mao ang pag-ayo ug pagluwas sa iyang katawhan. Siya miingon kanato:

Tawag ka kanako sa adlaw sa kasamok; Ako magaluwas kanimo, ug ikaw magahimaya kanako. Salmo 50:15

Ang dayon nga pangutana nga moabut mao ang bahin sa silot sa mga daotan? Ang Dios ba walay pagpugong niadtong buot mobuhat ug daotan? Ang Salmo 50 nagpadayon sa mosunod:

Apan ngadto sa daotan ang Diyos nag-ingon: "Unsa may katungod nimo sa pagpahayag sa Akong mga lagda, O pagkuha sa Akong kasabotan diha sa imong baba, Sanglit imong gidumtan ang pahamatngon ug gisalikway ang akong mga pulong sa imong luyo? Sa diha nga ikaw nakakita ug kawatan, ikaw miuyon kaniya, Ug nakig-ambit sa mga mananapaw. Gitugyan mo ang imong baba sa kadautan, Ug ang imong dila naglalang ug limbong. Nagalingkod ka ug nagsulti batok sa imong igsoon; Gibutangbutangan nimo ang anak sa imong inahan. Kining mga butanga imong gibuhat, ug ako nagpakahilum; Ikaw naghunahuna nga ako sa tanan sama kanimo; Apan pagabadlongon ko ikaw, Ug ipahaum ko sila sa atubangan sa imong mga mata. Salmo 50:16-21

Gisultihan sa Ginoo ang mga daotan kon hain ang ilang kasaypanan ug ang dakong katalagman nga anaa kanila. Gipahimutang niya kini atubangan sa ilang mga mata. Ang kapitulo nagtapos ingon sa mosunod:

" Karon palandongka kini, kamo nga nalimot sa Dios, Tingali unya paggisi-on ko kamo, Ug walay bisan kinsa nga makaluwas: Bisn kinsa nga magahalad ug pagdayeg nagahimaya kanako; Ug kaniya nga nagamando sa iyang kagawian sa hustong paagi akong ipakita ang kaluwasan sa Dios." Salmo 50:22-23

Kadaghanan sa mga hubad sa Bibliya naghubad sa Salmo 50:22 sa pag-ingon nga dugmokon sa Diyos ang mga daotan. Kini nga hubad nagpakita kon sa unsang paagi kita magdahom nga molihok ang Diyos, apan ang teksto dili aktuwal nga magsulti niini sa mas duol nga obserbasyon.

Sabta kini, ipangamuyo ko kaninyo, Kamo nga nangalimot sa Dios, Tingali unya ako maggisi, ug walay manluluwas. Salmo 50:22 (YLT)

Ang Hebreohanong pulong alang sa paggisi maoy diha sa usa ka porma nga nagpasabot lamang sa paggisi o maggisi. Wala kini magpasabot nga maggisi.

Ang sama nga Hebreohanong pulong nga porma alang sa luha gigamit sa basahon ni Oseas ug nagsulti kanato sa tukma kon unsa ang gipasabot sa Diyos niini nga kaso:

Kay ako ingon sa usa ka leon alang sa Ephraim, ug ingon sa usa ka batan-ong leon alang sa balay ni Juda, **ako—ako mokunis-kunis ug molakaw, ako mopahawa, ug walay manluluwas. Ako moadto, ako mobalik ngadto sa akong dapit, Hangtud nga sila mamingaw, ug mangita sa akong nawong.** Sa ilang kagul-anan sila nangita kanako sa madali!' Oseas 5:14-15 YLT

Ang paggisi gihubit ingong pagbalik sa Diyos sa Iyang dapit ug pagtugot sa mga daotan nga mag-antos sa mga sangpotanan sa ilang mga pagpili. Atong sundon ang pagkasunodsunod.

1. mihimulag sa Iyang Kaugalingon ug milakaw
2. Karon walay manluluwas sa mga daotan.
3. Ang Dios mibalik sa Iyang dapit ug naghulat
4. Hangtud nga ang mga daotan mamingaw gikan sa pag-atubang sa mga sangputanan sa ilang mga buhat
5. Ang mga daotan adunay bintana sa pagpangita sa nawong sa Diyos sa ilang kalisdanan

Kasakit alang sa Dios nga tugotan ang bisan kinsa sa Iyang mga anak nga atubangon ang ilang kaugalingong pagkadautan. Sakit kaayo Kaniya nga kinahanglan nga biyaan. Nasayud Siya nga ang Iyang mga anak mag-antus apan tungod kay dili sila maminaw, kinahanglan nga pasagdan sila sa Dios sumala sa ilang kaugalingong mga pagpili.

Niining dapita sa kagul-anan atong makita nga ang mga daotan adunay panahon sa pagpangita sa Dios sa madali ug mamaayo. Kini ang gipasabot sa Diyos sa kataposang bersikulo sa Salmo 50.

Bisan kinsa nga magahalad ug pagdayeg nagahimaya kanako; Ug kaniya nga nagamando sa iyang kagawian sa hustong paagi akong ipakita ang kaluwasan sa Dios.” Salmo 50:23

Kini nga mga pulong gisulti ngadto sa mga dautan. Ang paghukom sa Dios ngadto sa mga dautan nagtugot kanila sa pagsinati sa mga sangputanan sa ilang pagkadautan; aron ilang atubangon ang kasakit sa ilang mga binuhatan sa paglaum nga ang mga dautan mobalik sa Dios ug mamaayo. Ang Dios makahimo sa pagpataliwala sa usa ka piho nga gidak-on niini nga mga sangputanan aron sila mahulog sa mga dautan sa paagi nga labing makatabang kanila sa pag-ila sa paglimbong sa kaugalingon sa sala (matikdi pananglitan kung giunsa ang mga hampak sa Egypt mibuto gikan sa yuta sa usa ka paagi aron ipakita ang kawalay katakus sa mga diyos sa Ehipto sa pagluwas). “Kay pinaagi Kaniya ang tanang butang natukod,” Col 1:17. Kon sa bisan unsang panahona ang daotang tawo makakitag grasya sa Diyos ug maghinulsol, ang Diyos molingi kanila pag-usab ug magpakitag kaluoy. Ang mga buhat sa Dios diha sa paghukom mao ang kanunay nga pag-ayo, dili sa pagkondenar ug paglaglag.

Ingon niini ang paghubit sa Bibliya sa hustisya sa pagbalos:

Si Jehova nailhan pinaagi sa paghukom nga iyang ginabuhat; Ang dautan nalit-agan sa buhat sa iyang kaugalingong mga kamot. Pagpamalandong. Selah. Salmo 9:16

Sa makausa pa, sa unsang paagi ang Diyos makiglabot sa mga masupilon nga nagbuhat ug daotan? Gitugotan niya sila nga malit-agan sa buhat sa ilang kaugalingong mga kamot. Ang Dios mobalik sa Iyang dapit hangtod nga sila malaglag. Kini nga prinsipyo nahisulat sa mismong 10 ka sugo.

... dili ka moyukbo kanila ni mag-alagad kanila. Kay Ako, si Jehova nga imong Dios, mao ang Dios nga abughoan, **nga nagadu-aw sa kasal-anan sa mga amahan sa ibabaw sa mga anak ngadto sa ikatulo ug ikaupat nga kaliwatan niadtong nagadumot kanako**, apan nagapakita ug kalooy sa linibo, niadtong nahigugma kanako ug nagabantay sa akong mga sugo. Exodo 20:5-6

Ang hustisya sa Dios mao ang pagpakita ug kalooy ug sa pagdala sa pagpasig-uli, apan kong ang Iyang kalooy gisalikway, nan diha sa mahigugmaong pagtahud sa kinabubut-on Iyang gitugotan ang mga tawo nga makabaton sa natural nga mga sangputanan sa ilang kaugalingong mga

pagpili. Samtang ang mga tawo naguol tungod sa mga katalagman nga midangat kanila sa ilang kabuang, ang Dios naninguha sa pagpabalik kanila ngadto sa Iyang kaugalingon aron sa pag-ayo kanila. Kon ang mga tawo magdumili gihapon sa pagpaminaw, nan sila mamatay sa ilang kaugalingong kadautan. Kini nga sistema sa hustisya hingpit nga lahi sa kang Cesar (pananglitan sa tawhanong awtoridad) nga magpahamtang ug kasakit, pagkabilanggo ug kamatayon sa malapason. Usa kini sa mga paagi diin gipabalik sa Dios ang mga paagi sa tawo ngadto kanila; Gitugotan niya nga maglungtad ang hustisya ni Cesar ug gitugotan Niya ang pagkadaotan niini nga sistema sa hustisya aron silotan ang mga nagbuhat ug daotan. Gitawag kini sa Bibliya nga panimalos sa Diyos.

Kay ang mga punoan dili kalisangan sa mga maayong buhat, kondili sa mga dautan. Gusto ba nimo nga dili mahadlok sa awtoridad? Buhata ang maayo, ug makadawat ka ug pagdayeg gikan niini. Kay siya alagad sa Dios alang sa imong kaayohan. **Apan kong magbuhat ka ug dautan, kahadloki; kay siya wala magdala sa espada sa kawang; kay siya ministro sa Dios, usa ka tigpanimalus aron sa pagpahamtang sa kaligutgut kaniya nga nagabuhat ug dautan.** Roma 13:3-4

Ang mga prinsipyo sa Roma 13:3-4 maoy pagpahayag sa prinsipyo sa 10 ka Sugo sa pagduaw sa sayop nga mga buhat sa tawo diha kaniya. Niining paagiha si Cesar nahimong ministro sa Diyos sa pagpanimalos sa daotan. Wala kini magpasabot nga si Cesar nagkinabuhi sumala sa kinaiya sa Diyos o nagrepresentar sa Diyos sa bisan unsang paagi, hinuon gitugotan sa Diyos nga ang mga sangpotanan sa sayop nga sistema sa hustisya sa kamatayon sa tawo mobalik kaniya.

Si Cesar ug si Kristo adunay lingkoranan sa paghukom.

Busa si Pablo miingon, "**Ako nagatindog sa lingkoranan sa hukmanan ni Cesar**, diin ako kinahanglan pagahukman: ngadto sa mga Judio wala akoy nabuhat nga dautan, ingon sa imong nahibaloan pag-ayo." Buhat 25:10

Kay kitang tanan kinahanglang moatubang sa hukmanan ni Kristo, aron ang matag usa makadawat sa mga butang nga

nabuhat sa lawas, sumala sa iyang nabuhat, maayo man o daotan.
2 Corinto 5:10

Kining duha ka lingkoranan sa paghukom dili managsama. Ang hukmanan ni Kristo naglihok sa usa ka hingpit nga lahi nga prinsipyo sa kang Cesar. Ang sistema sa hustisya sa langit wala mogamit ug puwersa o hulga sa kamatayon aron paluyohan ang mga prinsipyo niini. Ang paggamit ug puwersa supak sa gingharian ni Kristo.

Mitubag si Jesus, “Ang akong gingharian dili gikan niining kalibutana; kon ang akong gingharian gikan pa niining kalibutana, ang akong mga alagad makig-away unta aron ako dili itugyan sa mga Hudiyo; apan karon ang akong gingharian dili gikan dinhi.”
Juan 18:36

Ang prinsipyo sa pagpakig-away mao ang prinsipyo sa puwersa niini nga konteksto. Ang gingharian ni Kristo wala mogamit ug kusog. Unsa ang gipasabut sa pagbarug sa hukmanan ni Kristo aron makadawat sa mga butang nga nahimo sa lawas? Mahimong hulga kini, dili ba?

Apan ngano man nga ikaw mohukom sa imong igsoon? O ngano man nga imong itamay ang imong igsoon? Kay kita tanan motindog sa atubangan sa lingkoranan sa paghukom ni Cristo. Roma14:10

Nangutana si Pablo, “Ngano man nga ikaw mohukom sa imong igsoon?” Dayon iyang gipahimangnoan nga kita magatindog sa atubangan sa lingkoranan sa paghukom ni Cristo. Kini ba usa ka hulga aron mapugos kita

Ang pagbarug sa
presensya ni Jesus, siya
nga mao ang kinauyokan
sa gugma, pagpasaylo ug
kalooy, mao ang pagsakit
alang sa hakog nga kalag.

sa pagbuhat ug maayo? Dili kini mahimo. Dili makatarunganon nga dili kita maghukom sa uban, apan si Kristo ang maghukom kanato. Kung dili kita maghukom sa uban, nan kinahanglan nato ang usa ka hingpit nga panig-ingnan diha kang Kristo sa dili paghukom. Ug kini gayud ang giingon ni Jesus. Wala Siya mohukom sa bisan kinsa (Juan 8:15).

Unsa man diay ang kahulogan sa pagbarog atubangan sa hukmanan ni Kristo?

Ayaw kamo pagpanimalos, minahal kong mga higala, kondili hatagi ug dapit ang kapungot sa Dios, kay nahisulat na: "Akoa ang pagpanimalos; Ako ang magabayad," nagaingon ang Ginoo. Sa kasukwahi: "Kon ang imong kaaway gigutom, pakan-a siya; kon siya giuhaw, hatagi siyag mainom. Sa pagbuhat niini, ikaw magtapok ug nagdilaab nga mga baga sa iyang ulo." Roma 12:19-20

Ang pagbarug sa presensya ni Jesus, Siya nga mao ang kinauyokan/diwa sa gugma, pagpasaylo ug kalooy, mao ang pagsakit alang sa hakog nga kalag. Sa diha nga ang mga pangulo sa mga Judeo mibarug sa atubangan ni Kristo samtang Siya nagsulat sa balas, ang Iyang presensya ug ang Iyang gisulat nagpalihok kanila sa pagkondenar sa ilang mga kaugalingon ug sa pagpalayo.

Ang gugma ug kalooy sa Dios adunay kaugalingon nga kinaiyanhon nga gahum sa kombiksyon. Ang walay kinutuban nga kalooy sa Dios adunay walay kinutuban nga gahum sa pagkumbinser sa kalag kon unsa ka putli ang Dios ug unsa kita kadautan. Kada adlaw ang atong Manluluwas nag-antus sa kalisang sa dili maihap nga paghikog, pagpatay, overdose sa droga ug aborsyon. Ang iyang paglahutay niining mga butanga naghisgot sa usa ka dako kaayong gugma nga dili gayod nato bug-os masabtan.

Kini nga gugma adunay ingon nga gahum nga sa diha nga ang makasasala mobarug sa atubangan niining lingkoranan sa hukmanan ni Kristo nga wala mapasaylo sa iyang mga sala, ang pagkasad-an sa iyang kahakog modugmok kaniya. Dili ang Dios ang mokondenar sa makasasala, kay ang silot dili gikan sa Dios kondili gikan kang Satanas ug Adan.

Dawata ang kaluoy sa Diyos karon; kini mao ang hustisya sa Dios, sa gawasnon nga pagpasaylo kanimo ug pagtangtang kanimo sa imong mga sala.

KAPITULO 23

Ang Paghinlo sa Sanctuaryo ug Adlaw sa Pagtabon sa Sala

Sa sinugdanan sa kalendaryo sa mga Judio mao ang pista sa Paskuwa ug Tinapay nga Walay Lebadura. Kini ang sinugdanan sa proseso sa pagpasig-uli. Nagtutok kini sa sakripisyo ug kapasayloan sa sala. Nakaplagan niini ang sentro niini diha sa nataran/gawas sa sangtuaryo ug sa halaran sa halad.

Ang labing balaan nga adlaw sa tuig para sa mga Judio mao ang Yom Kippur, o sa English, ang Adlaw sa Pagtabon-sa-sala. Ang mga panghitabo niining adlaw nagpadali sa pagkakompleto sa proseso sa pagpasig-uli. Ang Yom Kippur mahitabo sa ikapitong bulan ug ang sentro nga buluhaton niini anaa sa Labing Balaan nga Dapit sa Sanctuaryo. Ang mga tawo gitawag sa pagpuasa ug pagpaubos sa ilang mga kalag sa atubangan sa Dios, ug sa pagampo nga ang tanan nga mga butang mahimong matarung uban sa Dios kay kini mao ang adlaw sa paghukom.

Ang susi nga ritwal nga nalangkit/kauban niining adlaw naglakip sa duha ka nating kanding:

Ug igabutang niya sa iyang lawas ang sinina nga balaan nga lino, ug ang mga karsada nga lino; pagabaksan siya sa bakus nga lino, ug sa purong nga lino igabisti niya. Kini mao ang balaan nga mga

bisti. Busa pagahugasan niya ang iyang lawas sa tubig, ug ibisti niya kini. **Ug gikan sa katilingban sa mga anak sa Israel magakuha siya ug duruha ka nating kanding ingon nga halad-tungod-sa-sala(scapegoat)**, ug usa ka lakeng carnero alang sa halad-ngasinunog. "Ihalad ni Aaron ang torong baka ingong halad-sa-sala, nga alang sa iyang kaugalingon, ug maghimo siyag pagtabon-sa-sala alang sa iyang kaugalingon ug alang sa iyang balay. **Kuhaon niya ang duha ka kanding ug ihalad kini sa atubangan ni Yahweh sa pultahan sa balong-balong nga pagatiguman. Ug si Aaron magabunlot ug mga papel alang sa duha ka kanding; usa ka papel alang kang Jehova, ug usa ka papel alang sa kanding nga halad sa kasal-anan(scapegoat).** Ug dad-on ni Aaron ang kanding nga mabunlotan sa papel alang kang Jehova, ug pagahimoon kini nga halad sa sala. Apan ang kanding nga mabunlotan sa papel alang sa kanding nga pagalaglagon, itindog buhi sa atubangan ni Jehova, aron sa pagbuhat ug pagpasaylo pinaagi niini, sa pagpakanaog niini sa kamingawan ingon nga kanding nga halad sa kasal-anan. Leviticus 16:4-10

Among gipakita sa kapitulo 14 nga ang Sanctuaryo wala magrepresentar sa hingpit sa kinaiya sa Dios apan kini nagrepresentar sa proseso diin ang tawo nakig-uli sa Dios. Ang sakripisyo ug paghalad dili gusto sa Diyos (Salmo 40:6). Kana nagpasabot nga kini nga panghitabo nagpakita sa atong tawhanong panglantaw sa paghukom.

Ang usa ka kanding gitawag nga kanding sa Ginoo ug ang usa mao ang kanding nga halad sa kasal-anan(scapegoat). Ngano nga ang mga kanding gigamit kay sa mga karnero?

Ang nakapadani kay ang pulong alang sa kanding dinhi mahimong gamiton sa tulo ka lainlaing paagi:

- 1) balhiboon (panglarawan)
- 2) lalaki nga kanding, laki (pangalan nga lalaki)
 - 2a) isip halad nga mananap
 - 2b) **satyr, mahimong magtumong sa usa ka demonyo nga kanding sama sa baboy ni Gadara (Mateo 8:30-32)**

Ang proseso diin ang duha ka kanding gipili pinaagi sa loterya/ripa. Ang kanding mahimong kanding sa Ginoo o ang kanding nga halad sa kasalanan(scapegoat). Kini ang unang dapit sa Bibliya diin ang pagdrowing ug daghan gihisgotan. Gihatag ni Adam Clarke ang proseso kung giunsa gihimo ang loterya/ripa.

Ang mga Judio nagpahibalo kanato nga adunay duha ka ripa nga hinimo sa kahoy, bato, o bisan unsang matang sa metal. Sa usa nasulat לשם Lashem, kay ang Ngalan, i.e., יהוה Jehova, nga dili isulat ni igapahayag sa mga Judio: sa pikas nahisulat לעזאזל Laazazel, alang sa kanding nga layas o halad sa kasalanan(scapegoat): unya ilang gibutang ang duha ka ripa/papel sa usa ka sudlanan nga gitawag קלפי kalpey, ang mga kanding nga nanagtindog sa ilang mga nawong paingon sa kasadpan. Unya ang sacerdote miduol, ug ang mga kanding nanagtindog sa iyang atubangan, ang usa sa too ug ang usa sa wala; ang kalpey unya nauyog, ug ang sacerdote mibutang sa iyang duha ka kamot ug midala ug abut sa kada usa: ang diha sa iyang tuo nga kamot iyang gibutang sa ibabaw sa kanding nga diha sa iyang too, ug nga sa iyang wala nga kamot iyang gibutang sa ibabaw sa kanding nga diha sa iyang wala; ug sumala sa nahisulat sa mga ripa/papel, ang kanding nga layas o halad sa kasal-ana ug ang kanding alang sa halad gisiguro. Tan-awa ang Mishna, sa Tract. Yoma. Komento sa Levitico 16:8

Ang paagi nga kasagarang gipahibalo sa Dios ang Iyang kabubut-on mao ang paggamit sa Urim ug Thummim. Kini maoy duha ka bato nga gibutang sa mga abaga sa Labawng Pari. Ipahibalo sa Dios ang Iyang kabubut-on pinaagi sa usa ka bato nga nagsiga o ang lain nga bato nga gitabonan sa panganod. Apan sa Adlaw sa Pagtabon-sa-Sala ang pagripa gigamit imbes sa Urim ug Thummim, usa ka paagi nga mas mapaubsanon ug morag arbitraryo. Mahimong ipangatarungan nga gipili sa Ginoo kung unsang kanding ang, apan kini adunay dagway nga hingpit nga random/panalagma.

Kini nga prinsipyo sa pagbutang sa sala sa usa ka nasud sa usa ka tawo o usa ka hayop kasagaran sa paganong mga kultura. Hingpit kini nga mohaum sa paagi nga ang natural nga tawo makasulbad sa sala. Gitanyag ni Adam

Clarke kining makapaikag nga kasaysayan sa dihang nagkomento sa Leviticus 16:10

Kadaghanan sa karaan nga mga nasud adunay puli nga mga sakripisyo, diin ilang gibalhin pinaagi sa seremonya nga mga ritwal ug mga seremonyas ang pagkasad-an sa katilingban sa kinatibuk-an, sa parehas nga paagi diin gigamit ang kanding sa layas o bayad sa kasal-anan(scapegoat) sa mga Judio. Ang puti nga toro nga gihalad sa mga Ehiptohanon ngadto sa ilang diyos nga si Apis maoy niini nga matang; ilang giputlan ang ulo sa biktima nga ilang gihalad, ug human kini gikargahan sa mga pagpasipala, “nga kon adunay bisan unsa nga kadautan nga nagabitay sa ibabaw nila o sa yuta sa Ehipto, kini igabubo niana nga ulo,” ila kining gibaligya ngadto sa mga Grego o gilabay sa Nilo - Tan-awa si Herodes. Euterp., p. 104, usba. Gale.

Si Petronius Arbiter nag-ingon nga kini usa ka batasan taliwala sa karaang mga lumulupyo sa Marseilles, sa matag higayon nga sila gisakit sa bisan unsa nga kamatay, sa pagkuha sa usa sa mga kabus nga mga lungsoranon nga mihalad sa iyang kaugalingon alang sa katuyoan, ug sa gipakaon siya sa tibuok tuig sa labing putli ug labing maayo nga pagkaon, ilang gidayandayanan siya sa verbena/tanom, ug gibistihan siya sa sagrado nga mga saput libut kaniya: ilang gisul-ob siya sa ilang siyudad, ug ilang gisul-ob siya sa tibuok tuig. ug sa pag-ampo nga ang tanang mga kadautan diin ang siyudad naladlad unta mahulog diha kaniya, sila dayon mipaulan kaniya gikan sa ibabaw sa usa ka bato - Satiricon, sa maayo nga paagi. Ang Suidas, ubos sa pulong περιψημα, nag-obserbar nga usa ka kostumbre ang paghalad sa usa ka tawo kada tuig ngadto sa kamatayon alang sa kaluwasan sa katawhan, uban niining mga pulonga, Περιψήμα ημων γενου, Mahimo ka nga among tigputli; ug, sa nakaingon sa ingon, sa paglabay kaniya ngadto sa dagat ingon nga usa ka halad ngadto sa Neptune.

Tingali mao kini nga prinsipyo ang gigamit kang Jonas, sa dihang iyang gisultihan ang mga tawo nga ilabay siya sa dagat isip halad, aron dad-on niya ang tanang sala ug matapos ang bagyo.

Ang mga Israelinhon gikan sa Ehipto ug pamilyar sa mga kostumbre sa mga Ehiptohanon sa pagtabon sa sala. Kini nga mga prinsipyo gidala ngadto sa Israelite nga sistema sa pagsimba aron sa pagtudlo sa mga tawo nga ang Dios moatubang sa problema sa sala ug magwagtang sa sala gikan sa nasud. Mao kini ang samang prinsipyo nga gihangyo ni Caifas, ang Labawng Saserdote sa panahon ni Kristo, sa dihang iyang gisugyot nga ang nasod kinahanglang mopatay ug usa ka tawo aron maluwas ang uban.

Wala usab kamo maghunahuna nga maayo alang kanato nga ang usa ka tawo mamatay alang sa katawhan, ug dili nga ang tibuok nasod malaglag. Juan 11:50

Si Pilato, sa pagpangita sa pagluwas sa kinabuhi ni Jesus, nagtanyag ngadto sa panon sa katawhan sa desisyon kon si Jesus ba o si Barabas kinahanglan nga isakripisyo.

“Apan kamo adunay batasan nga kinahanglan ko nga buhian ang usa kaninyo sa panahon sa paskuwa. Busa buot ba kamo nga buhian ko kaninyo ang Hari sa mga Judio?” Unya silang tanan misinggit pag-usab, nga nag-ingon, "Dili kining tawhana, kondili si Barrabas!" Karon si Barrabas maoy usa ka tulisan. Juan 18:39-40

Importante nga ang pagkahulog sa kapalaran kung kinsa ang mabuhi ug kinsa ang mamatay sa duha ka kanding, makita usab sa pagkamatay ni Cristo. Ang magahimong tawo sa mga tawo, nga gipadagan sa ilang mga pagbati, nagpili kang Barabbas nga mabuhi, ug si Cristo nga mamatay.

Ang istorya sa Yom Kippur mao ang Dios nga nagtinguha nga makigsulti sa

Sa pagtapos niining kasaysayan sa yuta, ang relihiyosong mga pangulo sa mga simbahan mopugos sa kalibotan sa pagsimba sumala sa ilang mga dikta.

katawhan nga Iya kitang gipasig-uli ngadto sa Iyang kaugalingon, apan ang paagi sa Iyang pagpakigsulti niini kanato pinaagi sa atong mga paagi sa panghunahuna. Ang mga hunahuna sa Dios dili ang atong mga hunahuna, ug busa aron maabot kita kinahanglan Siya makigsulti kanato sa paagi nga atong masabtan.²¹

²¹ Tan-awa ang Kapitulo 16 sa librong Agape nga anaa sa maranathamedia-philippines.com

Ang istorya sa Yom Kippur nagdala gayud kanato balik sa sinugdanan, kay ang mga butang mahimo lamang matapos kung diin sila nagsugod; buot ipasabot nga kon matubag na ang mga isyu nga nakapukaw sa kontrobersiya, mapasig-uli ang mga butang.

Sa tanaman, gipasa ni Adan ang iyang sala ngadto sa duha pa:

Unya ang tawo miingon, “**Ang babaye** nga **imong gihatag** kanako, siya mihatag kanako sa kahoy, ug mikaon ako.” Genesis 3:12

Si Kristo mao ang Kordero nga gipatay sukad pa sa pagkatukod sa kalibutan ug sa ingon girepresentahan sa kanding sa Ginoo. Kinahanglang pas-anon ni Eva ang responsibilidad sa paggiya sa iyang bana ngadto sa sala. Siya nahimong kanding ni Adan. Kini usa ka kasinatian sa kamingawan alang kaniya diin siya sa katapusan namatay sa wala pa ang 1000 ka tuig ang milabay.

Sa pagtapos niining kasaysayan sa yuta, ang relihiyosong mga pangulo sa mga simbahan mopugos sa kalibutan sa pagsimba sumala sa ilang mga dikta. Ang tanan kinahanglang makadawat sa marka sa mananap aron makapalit ug makabaligya. Sama sa atong gitan-aw sa Kapitulo 20, usa ka death decree(mando sa pagpatay) ang matukod alang niadtong modumili sa pagsimba sa gipatuman nga programa sa pagsimba sa Domingo. Ang kalibutan magsugod sa pagsinati og grabe nga mga katalagman isip resulta sa paghimo og balaod batok sa balaod sa Dios nga nagsugo kanato sa pagbalaan sa ika-7 nga adlaw nga Igpapahulay.

Ang katawhan sa Diyos mabasol sa mga katalagman nga moabot sa yuta. Ang uban kanila pagapatyon ingon nga usa ka sakripisyo sa kawang nga paglaum nga ang mga pagkurog/uyog sa kinaiyahan ug sa katawhan mohunong. Sa diha nga si Kristo magpakita aron sa pagluwas sa iyang mga anak, ang mga dautan makaamgo nga sila nalimbongan. Nian ginatinguhaan nila nga ibutang ang ila kaakig sa mga lider sang relihion nga nagdaya sa ila. Nangita silag pagtabon-sa-sala pinaagi sa kamatayon niining relihiyosong mga tawo.

Sa katapusan, si Satanas mao ang naggiya sa kalibutan ngadto sa limbong, ug human ang mga santos madala ngadto sa langit ug ang mga dautan malaglag pinaagi sa mga sangputanan sa ilang kaugalingong mga pagpili, si Satanas gibiyaan sa yuta sulod sa 1000 ka tuig.

Unya nakita ko ang usa ka anghel nga nanaug gikan sa langit, nga may yawi sa **kahiladman nga walay kinutoban** ug usa ka dakung talikala sa iyang kamot. Gidakop niya ang dragon, ang karaang bitin, nga mao ang Yawa ug Satanas, **ug gigapos siya sulod sa usa ka libo ka tuig**; Pinadayag 20:1-2

Ang mga kadena nga gigapos ni Satanas ug sa iyang mga manulonda mao ang mga kadena sa ilang mga kahimtang.

Kay kon ang mga mensahero sa Dios [mga anghel] **nga nakasala wala magpasaylo**, apan uban sa mga **talikala sa mabaga nga kangitngit**, nga naghulog kanila ngadto sa Tartaro, nagtugyan kanila ngadto sa paghukom, ingon nga gitagana, 2 Pedro 2:4 (YLT)

Si Satanas wala magluwas kang bisan kinsa sa panahon sa kasaysayan sa tawo. Iyang gihukman, gikondena ug giakusahan ang tanang katawhan. Sulod sa usa ka libo ka tuig, ingon sa iyang gihukman, kinahanglan siyang molingkod sa kahilom niining nabuak nga yuta ug atubangon ang iyang kaugalingon nga pagkondenar. Ang Bibliya nagtawag niini nga walay kataposang gahong o bung-aw. Ang giladmon sa pagkawalay paglaum nga nasinati ni Satanas walay katapusan. Siya mabilanggo sa iyang kaugalingon nga pagkadili-mapasayloon. Gihisgotan kini ni Jesus sa usa ka sambingay.

Unya miduol si Pedro kaniya ug miingon, "Ginoo, makapila ba makasala ang akong igsoon batok kanako, ug pasayloon ko siya? Hangtod sa makapito?" Si Jesus miingon kaniya, "Wala ako mag-ingon kanimo, hangtud sa makapito, kondili hangtud sa kapitoan ka pito. Busa ang gingharian sa langit sama sa usa ka hari nga buot makighusay sa iyang mga ulipon. atubangan niya, nga nagaingon: Magtutudlo, angan-angana ako, ug pagabayran ko ikaw sa tanan. Unya ang agalon niadtong ulipon naluoy, ug gibuhian siya, ug gipasaylo siya sa utang, "Apan ang maong ulipon milakaw ug iyang nakita ang usa sa iyang mga masigkaulipon nga nakautang

kaniya ug usa ka gatus ka denario; ug iyang gikuptan siya ug gikuptan siya nga nag-ingon, 'Bayri ako sa imong utang!' Busa ang iyang masigkaulipon mihapa sa iyang tiilan ug nagpakilooy kaniya, nga nagaingon, Angan-angana ako, ug pagabayran ko ikaw sa tanan. Ug wala siya mobuot, kondili miadto ug gibalhog siya sa bilanggoan hangtud nga makabayad siya sa utang. Busa sa diha nga ang iyang mga masigkaulipon nakakita sa nahitabo, sila nangaguol pag-ayo, ug miadto ug gisugilon sa ilang agalon ang tanan nga nahitabo. Unya ang iyang agalon, sa tapus niya tawga siya, miingon kaniya: Dautan ka nga sulogoon! Gipasaylo ko nimo ang tanang utang kay nagpakiluoy ka nako. Dili ba angay usab nga ikaw maluoy sa imong isigka-alagad, ingon nga ako naluoy kanimo?' **Ug nasuko ang iyang agalon, ug gitugyan siya sa mga magsasakit hangtud nga makabayad siya sa tanan nga utang kaniya.** "Mao usab ang pagabuhaton kaninyo sa akong langitnong Amahan kon ang matag-usa kaninyo, sa kinasingkasing, dili mopasaylo sa iyang igsoon sa iyang mga paglapas." Mateo 18:21-35

Ang tawo nga nakautang sa iyang agalon nga pasalamat tungod sa pagkanselar sa iyang utang mitalikod ug mikondenar sa usa nga nakautang kaniya ug gamay nga kantidad. Ang punto sa istorya mao nga kadtong dili mopasaylo mag-atubang sa gisakit nga bilanggoan sa pagkondenar sa kaugalingon ug kapaitan. Ang Dios wala magsakit kanila, apan Siya nagtugot kanila sa pag-atubang sa mga sangputanan sa ilang kaugalingong mga pagpili. Kini nga pagsakit nga ang mga sinalikway nga mga anghel nahadlok nga atubangon.

Sa pagkakita niya kang Jesus, misinggit siya, mihapa sa iyang atubangan, ug sa makusog nga tingog miingon, "Unsay akong labut kanimo, Jesus, Anak sa Labing Halangdon nga Dios? **Nangamuyo ako kanimo, ayaw ako pagsakita!**" Kay siya nagsugo sa mahugaw nga espiritu sa paggula sa tawo. Kay sa makadaghan kini siya gidakop, ug siya gibantayan, nga ginapus sa mga talikala ug mga talikala; ug iyang gibunggo ang mga gapus ug giabug sa yawa ngadto sa kamingawan. Si Jesus nangutana kaniya, "Kinsa may imong ngalan?" Ug siya miingon, "dakong panon," tungod

kay daghang mga yawa ang misulod kaniya. **Ug nangamuyo sila kaniya nga dili niya sila paadtoon sa kahiladman.** Karon usa ka panon sa daghang mga baboy ang nanag-ungad didto sa bukid. Busa nagpakilooy sila kaniya nga tugotan niya sila sa pagsulod kanila. Ug Siya mitugot kanila. Unya ang mga yawa nanggula gikan sa tawo ug misulod sa mga baboy, **ug ang panon sa makusog midalagan paubos sa bakilid ngadto sa lanaw ug nangalumos.**
Lucas 8:28-33

Niini nga istorya atong makita ang mga konsepto sa pagsakit ug sa kahiladman konektado. Ang sinalikway nga mga manulonda nagtinguha sa pagbasol sa Anak sa Dios tungod sa pagsakit nga ilang atubangon, apan ilang gipakita ang ilang kahadlok nga makondenar ngadto kang Kristo tungod kay ilang gikondenar ang tanan sa ilang palibot. Ang mga baboy nga nalumos nagsilbing simbolo sa mga manulonda sa ilang kaugalingon nga nagsalikway sa perlas nga labing mahal. Kining mga manulonda nagyatak sa Anak sa Dios ilalom sa ilang mga tiil ug nagtamay sa Iyang kaayo ngadto Kaniya.

Ayaw ihatag ang butang nga balaan sa mga iro; **ni iitsa ang inyong mga perlas sa atubangan sa mga baboy,** kay tingali unyag pagyatakan nila sila sa ilang mga tiil, ug motalikod ug kuniskunison kamo. Mateo 7:6

Ang pagdagsang sa mga baboy sa dagat nagpakita sa pagsakit sa kalag sa dautang mga manolonda nga malumsan sa ilang kaugalingong mga kadena sa pagkadili-mapasayloon. Kini nga mga anghel adunay motto.

“Dili gyud kita magpasaylo ug dili gyud kita makalimot.”

Kini nga mga pulong mibalik aron sa pagsamok sa mga sinalikway nga mga anghel. Ang tanan nga ilang nabuhat dili nila makalimtan, ug tungod kay dili sila mopasaylo, wala silay kapasidad sa pagtuo nga sila mapasaylo. Busa, nagpabilin sila sa prisohan sulod sa 1000 ka tuig hangtud nga kinahanglan nilang atubangon ang hingpit nga himaya sa Dios, diin sila malumsan sa ilang kaugalingong kombiksyon sa ilang mga sala ug sila malumos sama sa mga baboy sa dagat.

Igaunlod ka nila ngadto sa gahong, ug **mamatay ka sa kamatayon niadtong gipamatay sa taliwala sa dagat.** Ezequiel 28:6-8 (KJV)

Sa dihang matapos na kining kalibotana kini mahimong bug-os nga biniyaan. Ang Bibliya naghulagway sa usa ka panahon sa dihang walay tawo sa yuta ug ang tanan nabungkag.

Gitan-aw ko, ug, ania karon, walay tawo, ug ang tanang mga langgam sa kalangitan nangalagiw. Gitan-aw ko, ug, ania karon, ang mabungaon nga dapit nahimong kamingawan, ug ang tanang mga ciudad niini nangalumpag sa atubangan ni Jehova, ug pinaagi sa iyang mabangis nga kasuko. Kay mao kini ang giingon ni Jehova: Ang tibook nga yuta mahimong biniyaan; apan dili ko laglagon sa hingpit. Jeremias 4:25-27

Si Satanas gibilin sa yuta nga walay bisan kinsa nga tawo nga matintal ug ang sinalikway nga mga anghel walay mahimo. Giabog sila ngadto sa dagat sa pagkawalay paglaum ug gilumos sa kapaitan, pagkondenar, ug pagsakit. Sa tanang katawhan patay man o atua sa langit, sila na lang ang nahibilin nga nagdala sa mga epekto sa sala dinhi sa yuta. Ang atmospera sa mapintas, mahugaw, mahugaw nga kasaysayan sa tawo karon anaa na kang Satanas ug sa iyang mga manolonda.

Busa karon tinunglo ka sa yuta, nga nagbuka sa iyang baba sa pagdawat sa dugo sa imong igsoon gikan sa imong kamot. Genesis 4:11

Si Satanas karon bug-os nga tinunglo gikan sa yuta nga mibuka sa iyang baba sa pagdawat sa tanang dugo nga gidasig ni Satanas ug sa iyang mga manulonda sa mga tawo nga ipaagas.

Diha sa seremonyas sa Adlaw sa Pagtabon-sa-sala, ang Labawng Saserdote nagbutang sa duha ka kamot sa buhing kanding ug mokumpisal, o, sumala sa gipakita sa Hebreohanon, nagsalibay sa mga sala ngadto sa kanding.

Igabutang ni Aaron ang iyang duha ka kamot sa ibabaw sa ulo sa buhi nga kanding, ug igasugid sa ibabaw niini ang tanan nga kasalanan sa mga anak sa Israel, ug ang tanan nilang mga paglapas, mahitungod sa tanan nilang mga sala, ug igabutang sila sa ibabaw

sa ulo sa kanding, ug igapadala niya kini ngadto sa kamingawan pinaagi sa kamot sa usa ka tawo nga takus. Levitico 16:21

Unsay buot ipasabot niini? Gibuhat ba ni Kristo ang gibuhat ni Adan kaniya sa sinugdan? Gibasol ba Niya si Satanas sa tanan?

Si Jesus misulti kanato nga Siya dili mohukom o mokondenar. Apan, atong hinumdoman kon unsay mahitabo sa lingkoranan sa Paghukom ni Kristo.

Si Jehova nailhan pinaagi sa paghukom nga iyang ginabuhat; Ang dautan nalit-agan sa buhat sa iyang kaugalingong mga kamot. Salmo 9:16

Ingon sa imong nabuhat, kini pagabuhaton kanimo; Ang imong pagbalos mobalik sa imong kaugalingong ulo. Abdias 1:15

Ayaw kamo palimbong, ang Dios dili mabiybiy; kay bisan unsa ang igapugas sa tawo, kana mao usab ang iyang anihon. Galacia 6:7

Si Satanas makasugat sa silot nga iyang gimugna. Sama kang Haman nga nagbuhat ug bitayan aron bitayon si Mardoqueo (Ester 7:10), si Satanas mismo nag-atubang sa silot nga iyang gipangayo sa uban.

Si Satanas mismo nag-atubang sa silot nga iyang gipangayo sa uban.

Sama sa mga lalaki nga nagdala sa babaye nga nasakpan sa pagpanapaw aron sa pagkondenar kaniya ug si Jesus hinuon misulat sa balas ug mipahinumdom sa ilang kaugalingong mga buhat, mao nga si Kristo nakakita sa tibuok kinabuhi ni Satanas. Ang tanan nga gibuhat ni Satanas nahisulat diha kang Kristo. Ang matag sala nga nahimo sa mga tawo gikulit diha kang Jesus. “Igasugid ni Aaron sa ibabaw niini [ang kanding] ang tanang kasal-anan sa mga anak sa Israel...” Ang pulong nga gigamit dinhi mao ang pagsugid, dili ang paglitok sa kalaglagan. Kabahin sa kahulogan niini nga pulong nga mokumpisal mao ang:

(uban sa gituy-od nga mga kamot); kusog sa pagbangotan (pinaagi sa pagpisil sa mga kamot):

Sama sa istorya ni Cain, si Kristo wala magpahayag ug kalaglagan kang Cain sa dihang Iyang gisulti o gisugid ang mga binuhatan ni Cain ug unsa ang mahimong resulta sa iyang mga buhat. Gisultihan niya sila nga naghilak ug nagsubo tungod sa mahitabo kaniya.

Busa karon tinunglo ka sa yuta, nga nagbuka sa iyang baba sa pagdawat sa dugo sa imong igsoon gikan sa imong kamot. Sa diha nga ikaw magauma sa yuta, kini dili na magahatag kanimo sa iyang kusog. Ikaw mahimong usa ka kagiw ug usa ka lumalangyaw dinhi sa yuta. Genesis 4:11-12

Sama kang Cain, si Satanas mahimong usa ka piniriso ug layas sa yuta sulod sa 1000 ka tuig, apan siya magapuyo sa kahanginan nga puno sa 6000 ka tuig nga sala. Si Cristo nagpadayag niini batok kang Satanas, sama sa iyang pagpadayag kang Cain sa unsay mahitabo kaniya tungod sa iyang pagkadautan.

Gikan sa panan-aw sa tawo atong mabasa kini nga nagbalhin sa pagbasol ngadto sa orihinal nga tinubdan sa problema, sa ingon nagtangtang sa pagkasad-an gikan sa ubang bahin sa nasud. Apan ang hustisya sa Diyos wala magpangayo niini nga matang sa pagbalhin sa utang; kini mao ang hustisya ni Satanas, diin ang sala dili matangtang/maayo/mapasaylo, nga nagkinahanglan niini nga pamaagi. Alang sa Diyos, ang nahitabo usa ka proseso sa pagpanamilit. Kini ang takna sa reyalidad diin si Satanas kinahanglang atubangon ang mga buhat nga iyang nahimo. Wala kini gibuhat ni Kristo sa espiritu sa pagkondenar ug pagbalhin sa pagbasol. Ang iyang mga hunahuna dili atong mga hunahuna. Si Kristo ug ang Amahan gawasnon nga nagpasaylo sa mga naluwas sa tanan nilang kasal-anan. Wala sila magkinahanglan og sakripisyo aron mapasaylo ang sala.

Pinaagi sa simbolismo kon giunsa pagsabot sa mga tawo ang pagpasig-uli ug ang pagtangtang sa sala, ang mga tawo natagbaw nga ang Dios nagsulti kanato nga ang problema sa sala masulbad.

Daghan ang nagtuo nga ang kanding nga pagalaglagon (scapegoat) mao si Cristo, tungod kay ang tanang sala sa katawhan gisulti ibabaw niya. Apan atong hinumduman nga pinaagi sa bunot gipili ang duha ka kanding—bisan

kinsa kanila mahimo unta ang mapili, ug mao'y magdala sa papel. Ang Hebrew nga pulong para sa "kanding" adunay kalabotan sa kaaway o yawa, ug mao usab kini ang kahulogan sa pulong nga Azazel, ang ngalan sa scapegoat. Ang tibuok seremonya nagpakita sa hustisya ni Satanas, ug nagapamatuod nga ang sala pagatangtanganon gayud gikan sa tibuok uniberso.

Ang Dios wala magpangayo sa tanan natong kasal-anan nga ibutang kang Kristo aron tapuson ang problema sa sala. Kita isip katawhan nagkinahanglan niini tungod kay gipangayo kini ni Adan sa sinugdanan. Kini lamang ang paagi nga atong masabtan nga ang pagkasad-an mahimong makuha.

Karon sa diha nga ang usa ka libo ka tuig matapos, si Satanas pagabuhian gikan sa iyang bilanggoan ug mogula aron sa paglimbong sa mga nasud nga anaa sa upat ka suok sa yuta, si Gog ug si Magog, aron sa pagtigum kanila ngadto sa gubat, kansang gidaghanon sama sa balas sa dagat. Mitungas sila sa gilapdon sa yuta ug gilibotan nila ang kampo sa mga balaan ug ang siyudad nga hinigugma. Ug ang kalayo nanaug gikan sa Dios gikan sa langit ug milamoy kanila. Pinadayag 20:7-9

Sa pagtapos sa 1000 ka tuig ang mga daotan gibanhaw pag-usab. Gipadayon dayon ni Satanas ang iyang buhat sa paglimbong sa daotang katawhan. Sa ingon siya gibuhian gikan sa iyang mga kadena sa kangitngit kay siya adunay butang nga makabalda kaniya. Si Satanas wala mausab. Dili siya makapasaylo mao nga dili siya makatuo nga mapasaylo siya. Gikombinsir ni Satanas ang mga daotan sa pagsulay ug pag-ilog sa siyudad. Determinado sila sa pagpatay sa mga molupyo sa langitnong siyudad nga nanaog gikan sa langit nganhi sa yuta.

Ang mga daotan naninguha sa pag-ilog sa siyudad sa Dios, apan ang himaya sa kinaiya sa Dios nga gipadayag diha sa Iyang Anak nagdaug kanila sa sala. Ang kalisang sa pag-anhi sa presensya sa Anak sa Dios diha sa Iyang bug-os nga pagkadios hinungdan nga ang ilang mamumuno nga paghukom mibalik kanila. Ang labaw nga pagdumot nga ilang nabatonan alang kang Kristo ug sa mga matuuhon, mas labaw nga sala ang ilang bation samtang sila nagtan-

aw sa himaya sa Dios ug sa Iyang Anak. Sa katapusan nga pagkadesperado sila motalikod sa usag usa ug molaglag sa ilang mga kaugalingon, bisan ingon nga sila gidugmok sa ilang kaugalingon nga silot sa kamatayon nga ilang gipahamtang batok sa mga matarung, sa ingon sila malumos sama sa mga baboy sa dagat.

Magatawag ako ug espada batok kang Gog sa tanan ko nga kabukiran, nagaingon ang Ginoong Jehova. Ang espada sa tagsatagsa ka tawo batok sa iyang igsoon; Ezequiel 38:21

Ug mahitabo niadtong adlaw nga ang usa ka dakung kalisang gikan kang Jehova moabut kanila. Ang tagsatagsa ka tawo manakop sa kamot sa iyang isigkatawo, Ug magabakyaw sa iyang kamot batok sa kamot sa iyang isigkatawo; Zacarias 14:13

Kay ang matag sandal sa manggugubat gikan sa saba nga gubat, ug ang mga saput nga giligid sa dugo, gamiton alang sa pagsunog ug sugnod sa kalayo. Isaias 9:5

Busa, ania karon, ako magdala ug mga dumuloong batok kanimo, ang labing makalilisang sa mga nasud; **ug ibton nila ang ilang mga espada batok sa katahum sa imong kaalam, ug hugawan nila ang imong kahalangdon. Itambog ka nila sa gahong, ug mamatay ka sa kamatayon sa mga gipamatay sa taliwala sa kadagatan.** Ezequiel 28:7-8

Sama kang Faraon ug sa iyang mga kasundalohan nga nangalumos sa dagat nga nagtinguha sa pagpatay sa katawhan sa Dios, ug ingon sa mga baboy nga natuok sa dagat, mao usab si Satanas ug ang mga dautan modangat sa ilang katapusan.

Sa atong pagtan-aw sa duha ka kanding, atong tan-awon niining atong kaugalingong tawhanong sistema sa pagbasol sa uban sa atong mga sala. Maghinulsol kita ug magpaubos sa atong kaugalingon atubangan sa Dios ug makat-on sa sentro nga punto sa duha ka kanding - ang mga tawo kinahanglan nga magbasol sa lain ug ibutang ang ilang sala sa lain. Pinaagi niining simbolismo sa duha ka kanding, ang Ginoo mibalik kanato sa usa ka salamin sa kasingkasing sa atong pagkadautan, nagdala kanato balik ngadto

kang Adan sa tanaman ug sa sala sa pagbalhin sa pagbasol ug pagpangita og kanding sa pagbayad sa atong mga sala.

Hinaut nga atong ipaubos ang atong mga kalag atubangan sa Dios ug mohunong sa pagbasol sa uban sa atong mga problema. Pila ka mga bana ug mga asawa kada adlaw ang nagbalhin sa ilang kasal-anan ngadto sa ilang mga kapikas aron sa pagtabon sa ilang mga sala? Pila man ang nagligid sa dice aron mahibal-an kung kinsa ang mabasol sa ilang pagbati sa pagkasad-an? Ang adlaw sa pagpasig-uli nagtawag kanato sa paghunong sa paghatag sa uban sa responsibilidad sa atong pag-antos. Hinaut nga kita mohunong sa paghukom sa uban ug mosalig lamang sa atong mga kaugalingon ngadto sa mahigugmaong mga bukton sa atong Amahan kinsa mohimo sa tanang mga butang nga maghiusa sa pagbuhat alang sa atong kaayohan.

Siya magabaton pag-usab ug kalooy kanato, Ug pagapadaugon niya ang atong mga kasal-anan. Imong isalibay ang tanan namong kasal-anan ngadto sa kahiladman sa dagat. Imong ihatag ang kamatuoran kang Jacob ug ang mahigugmaong-kalolot kang Abraham, Nga imong gipanumpa sa among mga amahan gikan pa sa kanhing mga adlaw. Micah 7:19-20

Kapitulo 24

Walay Tigpataliwala

Sama sa atong gihisgutan sa daghang mga dapit, ang atong tawhanong panglantaw sa hustisya naglakip sa usa ka panahon sa pagpaniid diin kadtong gisuspetsahan adunay panahon sa pag-usab sa ilang kinaiya. Gihatagan sila og usa ka yugto sa kaluoy diin sila mahimong linya. Sa atong hudisyal nga sistema aduna kitay mga abogado nga mo-intercede sa tawo nga gikuwestiyon aron malangan ang sentensiya kung dili na kini matangtang.

Kung ang tawo mapamatud-an nga sad-an pagkahuman sa gitagal nga panahon sa grasya, nan ang ehekutibo nga hustisya mokuha sa iyang agianan ug ang proseso sa pagpataliwala nahunong. Ang pagpatuman sa hustisya nagkinahanglan nga ang tanang pagpataliwala kinahanglang mohunong ug ang sad-an nga partido kinahanglang silotan sumala sa balaod. Sa diha nga ang tanan nga mga paagi sa pag-apelar nahurot na, ang tigpataliwala o abogado dili na makapataliwala alang sa tawo.

Mahitungod sa persona ni Kristo, Siya buhi kanunay aron sa pagpangamuyo alang kanato.

Apan Siya, tungod kay Siya nagpadayon hangtud sa kahangturan, adunay dili mausab nga pagkasacerdote. Busa makahimo usab siya sa pagluwas sa labing hingpit niadtong moduol sa Dios

pinaagi kaniya, **sanglit buhi man siya kanunay aron sa pagpataliwala alang kanila.** Hebreohanon 7:24-25

Sa diha nga ang usa ka kalag makaamgo nga siya sad-an sa paglapas sa balaod sa Dios, siya modangup kang Kristo ingon nga iyang tigpataliwala ug mosalig nga si Kristo magpataliwala alang kaniya ngadto sa Dios aron sa paghatag kaniya ug kalooy.

Mga anak ko, kining mga butanga gisulat ko kaninyo, aron dili kamo managpakasala. Ug kon adunay makasala, kita adunay Manlalaban uban sa Amahan, si Jesu-Kristo ang matarong. 1 Juan 2:1

Tungod sa atong tawhanong panglantaw sa hustisya, si Kristo nasabtan nga nagpataliwala alang kanato aron ang Dios maghatag kanatog kaluoy. Apan ang Dios kanunay nga mohatag ug kaluoy niadtong mangayo Kaniya tungod kay ang Dios gugma.

Ang tinuod mao nga si Kristo nagpataliwala alang kanato sumala sa atong mga panglantaw sa hustisya. Siya makigkita kanato kon asa kita ug andam nga mogunit kanato sa kamot ug motugyan kanato ngadto sa Amahan.

Tungod sa kamatuoran nga si Kristo nabuhi ingong tawo ug andam nga mamatay alang kanato, kita makasalig nga ang Diyos mamati sa Iyang Anak alang kanato.

Kay kita walay Labawng Pari nga dili maluoy sa atong mga kaluyahon, kondili sa tanang paagi gitintal sama kanato, apan walay sala. Busa, moduol kita nga maisugon ngadto sa trono sa grasya, aron kita makadawat ug kalooy ug makakaplag ug grasya nga makatabang sa panahon sa panginahanglan. Hebreohanon 4:15-16

Sa sinugdanan sa atong Kristohanong paglakaw kita adunay pagbati nga si Kristo nagkumbinser sa Amahan sa paghunong sa Iyang pag-angkon sa hustisya batok kanato sa pagpatay kanato alang sa atong mga sala. Ang tinuod mao nga si Kristo naglakaw uban kanato sa atong sayop nga pagsabot sa Iyang Amahan, sa tanang panahon nagpaduol kanato ngadto Kaniya aron

atong makita nga ang panghimaraut nagagikan sa atong kaugalingon ug dili gikan sa Dios.

Sa pagkatinuod, ang pangamuyo ni Kristo uban kanato nga kita nagtuo nga ang Iyang Amahan andam nga mopasaylo, nga Siya kanunay nga maloloy-on, ug sa katapusan makaila sa Dios sama ni Kristo nga nakaila sa Dios. Ang bugtong butang nga gikinahanglan ni Kristo sa pagkombinsir sa Iyang Amahan mao ang Iyang kaandam sa pagpadayon sa pagpas-an sa kabug-at sa mga sala sa tibuok kalibutan. (Isaias 63:9)

Ingon nga ang Amahan nakaila Kanako, ako nakaila usab sa Amahan; ug ihatag ko ang akong kinabuhi alang sa mga karnero.
Juan 10:15

Kadtong nagdumili sa pagdawat sa kamatuoran sa kinaiya sa Dios, nga wala Niya hukman, moantus sa paghukom nga ilang gitooohan nga kinahanglan gamiton sa Dios. Diha sa pagkaamgo sa ilang kaugalingon nga pagkamakasala ilang gibati nga sila kinahanglan pagaputlon, nga walay tigpataliwala, alang sa ilang mga sala.

Itugot sa Dios ang tanan nga motuo sa Dios nga moagi niini nga proseso. Kini ang panahon sa kasamok ni Jacob nga atong gihisgutan sa sayo pa. Ingon nga kitang tanan gitimbrehan sa mga prinsipyo sa hustisya ni Adan, kitang tanan moagi sa usa ka proseso sa katapusan nga mga panahon diin kita mobati nga kita pagaputlon tungod sa atong mga sala.

Siya nakakita nga walay tawo, ug nahibulong nga walay tigpataliwala; Busa ang Iyang kaugalingong bukton nagdala ug kaluwasan alang Kaniya; ug ang Iyang kaugalingong pagkamatarung, kini nagpalig-on Kaniya. Isaias 59:16

Kini nga bersikulo adunay nag-unang aplikasyon sa pag-abot ni Kristo sa unang higayon. Ang Dios nangita ug mga tawo sa wala pa moanhi si Kristo aron sa pagpadan-ag sa kahayag sa kamatuoran ug pagpadayag sa Iyang kinaiya, apan wala. Busa, gipadala sa Dios ang Iyang Anak nganhi sa kalibotan aron ipadayag ang Iyang pagkamatarong. Ang Kasulatan nag-ingon nga kining tanang mga butanga gisulat alang sa atong pagpahimangno kang kinsa miabut ang katapusan sa kalibutan. (1 Cor 10:11). Ang Kasulatan

naghisgot sa panahon nga si Kristo mohunong sa Iyang buhat sa pagpataliwala didto sa langit.

Ang templo napuno sa aso gikan sa himaya sa Dios ug gikan sa iyang gahum, **ug walay usa nga nakasulod sa templo hangtud nga ang pito ka mga hampak sa pito ka mga manolonda mahuman.** Pinadayag 15:8

Niadtong panahona si Michael motindog, Ang dakung principe nga nagatindog sa pagbantay sa mga anak sa imong katawohan; ug moabut ang usa ka panahon sa kasamok, nga wala pa gayud mahitabo sukad nga may usa ka nasud, Bisan hangtud niadtong panahona. Ug niadtong panahona ang imong katawohan pagaluwason, Ang tagsatagsa nga hikaplagaan nga nahasulat sa basahon. Daniel 12:1

Samtang ang kalibutan manaog ngadto sa hingpit nga kagubot sa katapusang mga adlaw ug ang mga matarung sa Dios nag-atubang sa kamatayon, ang tanan nilang kasal-anan moabut sa ilang atubangan ug sila matintal nga mobati nga nabug-atan.

Kadtong nakakat-on nga ang Diyos wala gayod magputol ni bisan kinsang tawo ug nga Siya kanunayng maluluy-on makahibalo nga “ang ilang kaugalingong bukton magadala kanila ug kaluwasan ug nga ang iyang kaugalingong pagkamatarung mosapnay kaniya.” Kini nagpasabot nga tungod kay sila hugot nga nagkupert sa mga saad sa Dios ug mituo nga si Jesus mao ang hingpit nga pagpadayag sa Amahan, ug busa ang Dios dili mobiya kanila, sila gipaluyohan niini nga pagtuo. Mao kini ang kahulogan sa himaya sa Dios nga mipuno sa templo. Ang katawhan sa Dios nakakita sa kinaiya sa Dios ingon nga maloloy-on ug mapuangoron atubangan sa ilang makasasala nga kinabuhi. Si Kristo dili na kinahanglan nga mookupar sa Labing Balaan nga Dapit isip tigpataliwala sa sala. Ang mga santos mibuntog sa ilang mga pagbati sa pagkondenar sa kaugalingon ug mihunong sa pagtuo nga ang Dios nagkondenar kanila. Sama sa gisulti ni Jesus sa babaye, “Dili ko usab ikaw hukman sa silot.”

Kini mao ang kanunay nga kahimtang nga ang pagpadayon sa pagtuo sa mga santos mao ang hugot nga pagtuo ni Jesus nga gihatag ni Kristo kanila. Kini

nga mga santos wala magsalig sa ilang kaugalingon nga mga merito apan nakakat-on sa pagsalig kang Kristo lamang. Sila migula gikan sa panahon sa kasamok ni Jacob nga naselyohan sa kamatuoran nga ang Dios dili gayud mokondenar kanila, ug sila mipili sa pagdawat sa Iyang mahigugmaong paghukom kanila inay sa ilang nahaunang paghukom sa kaugalingon nga nagkondenar.

Kini nagpasabot nga ang matinud-anon nga matarong mabuhi nga walay tigpataliwala alang sa sala. Ang sala mao ang paglapas sa balaod ug ang balaod mao ang transcript sa kinaiya sa Dios. Kadtong mohunong sa pagtuo nga ang Dios mokondenar ug mopatay kay naselyohan niini nga pagtuo pinaagi sa pagsulay sa kasamok ni Jacob. Ang sala sa tawo sa pagtoo sa Dios nagputol sa mga tawo gipadaku sa katapusan nga mga panghitabo sa kasaysayan sa tawo aron sa pagsilyo sa katawhan sa Dios ngadto sa kamatuoran. Samtang ang katawohan sa Dios ginasulayan sa paghunahuna nga sila pagaputlon tungod sa ilang mga sala, ang pagtoo ni Kristo diha kanila mopilit pag-ayo ngadto sa gugma sa Dios ug sila magdumili sa pagtugyan sa pagduhaduha; sila mga mananaug; sila mao ang Israel sa Dios.

Busa, pinaagi niini sila mabuhi nga walay tigpataliwala nga gikinahanglan nga magtabon sa ilang ulo samtang sila nahadlok nga ang Dios mosilot ug makadaot kanila. Dili na kinahanglang tabangan ni Kristo ang katawhan sa Diyos niining paagiha. Mianhi sila sa hingpit nga kahayag sa kamatuoran sa ebanghelyo ug si Kristo buhi hangtod sa kahangtoran aron sa pagpangamuyo alang kanila alang sa pagkamatarong ug sa paghatag kanila sa bisan unsang butang nga ilang pangayoon Kaniya. Apan wala sila mahadlok nga silotan o mobati sa panginahanglan nga ang dugo kinahanglan nga ipaagas aron sila maluwas. Gibiyaan nila ang sistema sa hustisya sa pagsakripisyo ug paghalad.

Kadtong dili moduol sa kahayag sa kamatuoran mahitungod sa kinaiya sa Dios mag-atubang sa paghukom nga ilang gihunahuna nga gamiton sa Dios. Gibati nila nga nahimulag gikan sa Dios tungod sa ilang mga sala ug gibati nila nga gipasagdan sila ni Kristo sa kasuko sa Dios ug gibati nila nga giputol.

Kay bisan kinsa nga tawo nga walay kaguol sa kalag niadtong adlaw pagaputlon gikan sa iyang katawohan. Levitico 23:29

Kadtong nagpaubos sa ilang kaugalingon sa panahon sa panapos nga yugto sa kasaysayan sa yuta ug nagsugid sa ilang sala sa pagtuo nga ang Diyos maoy usa ka mapanghimaraot nga tiglaglag sa mga daotan dili maputol sa kataposang mga panghitabo sa kasaysayan sa yuta tungod kay sila nakaila sa ilang Diyos ug sila naghulat Kaniya.

Kadtong magabuhat ug dautan batok sa tugon iyang dauton uban ang pag-ulog-ulog; **apan ang mga tawo nga nakaila sa ilang Dios magmakusganon**, ug magabuhat ug dagkung mga buhat. Daniel 11:32

Kadtong dili magtuon ug magsusi sa Kasulatan aron makita ang tinuod nga Kinaiya sa Dios malumsan sa ilang mga sala. Tungod kay sila nangupot sa sistema sa hustisya ni Adan, sila pagaputlon gikan sa taliwala sa katawhan sa Diyos.

Ang bugtong rason nga ang katawhan sa Diyos kinahanglang moagi sa pagsulay nga walay tigpataliwala kay mao kini ang paagi sa pagsabot sa katawhan sa hustisya. Si Kristo buhi sa kanunay aron sa paghatag ug panalangin, grasya ug gugma niadtong mituo niini. Siya dili gayud mohunong sa paghatag niini alang sa mga mituo. Posible lamang nga tuohan kini sa panahon sa kasamok ni Jacob kung atong biyaan ang atong sayop nga panglantaw sa kinaiya sa Dios ug mosulod sa Iyang tinuod nga sistema sa hustisya. Ang Iyang hustisya mao ang paghatag ug kaluoy ug ang paghatag ug grasya sa tanan nga nangayo niini.

Wala kitay angay kahadlok niining panahon sa pagkinabuhi nga walay tigpataliwala. Ang mga matarung bug-os nga nawad-an sa ilang kahadlok sa ilang gihunahuna nga mao ang pagkahinukman sa Dios, ug nagkupot pagayo sa kamatuoran nga sila wala magkinahanglan sa pagpataliwala batok sa usa ka masuk-anon nga Dios nga mopatay kanila tungod sa ilang mga sala. Alang sa mga daotan, ang ilang kaugalingong sayop nga mga ideya molupig kanila ug mohunong sila sa pagpangayo kang Kristo alang sa grasya, kay wala na sila motuo nga kini gitanyag. Niini nga kaso adunay pagminatay ug pagkagot sa mga ngipon. Duol ngadto sa kahayag sa kamatuoran niini nga pangutana ug paglipay diha sa maayong balita nga walay tigpataliwala alang sa sala sa pagtapos sa pagsulay.

Kapitulo 25

Chronos ug Ang Pagsira sa Panahon sa Palugit

Adunay lain nga hinungdanon nga elemento sa mga prinsipyo sa paghukom nga gisagop sa kaliwatan sa tawo ug kini adunay kalabotan sa sikolohiya sa panahon.

Sa mitolohiya ni Santa Claus, adunay usa ka elemento sa panahon nga nalambigit. Mas maayo nga magbantay ka kay moanhi si Santa Claus sa lungsod karong Disyembre 25 sa katapusan sa tuig.

Gipadako kita isip mga bata nga kinahanglang mohimo og mga eksaminasyon nga may limitasyon sa panahon o deadline. Ngano nga ang pulong nga patay, sama sa deadline, konektado sa konsepto sa limitasyon sa panahon?

Unsa ang sikolohikal nga kalainan tali sa paghatag sa usa ka tawo sa tanan nga mga himan ug mga kahinguhaan nga ilang gikinahanglan sa paghimo og usa ka butang ug pagbuhat sa samang butang nga adunay deadline? Ang mga deadline usa ka aplikasyon sa kusog aron makab-ot ang sangputanan alang sa usa nga nagkontrol sa oras.

Kung imong gikombinar ang usa ka deadline sa hulga sa silot o kamatayon, ang pagpamugos nga gigamit mao ang tinuod nga sikolohikal nga pag-abuso.

Sa usa ka pagtuon nga nag-imbetiga sa relasyon tali sa pressure sa oras ug pagkamamugnaon, nakit-an nga:

... Ang presyur sa oras, sa kasarangan hangtod sa taas nga lebel nga kasagarang nasinati sa mga kontemporaryong organisasyon, adunay direkta nga negatibo nga epekto sa pagproseso sa panghunahuna sa paglalang.²²

Dili kini klaro sa daghang mga tawo nga ang paghulga sa mga tawo nga adunay silot kung dili sila molihok sa usa ka piho nga yugto sa panahon adunay potensyal alang sa kaatbang nga epekto kaysa sa gitinguha nga sangputanan.

Pila ka mga ginikanan ang nag-isyu sa linya nga, "Mag-ihap ako hangtod sa 3, ug kung dili nimo buhaton ang akong gihangyo kanimo nga buhaton, mabunalan ka ug / o ipadala sa imong kwarto!"

Ang pag-isyu sa mga limitasyon sa panahon nagpasabut sa pagpaniid, paghukom ug pagsilot sa pagkapakyas sa pagsunod. Ang paggamit sa oras isip usa ka tigpalihok sa pamatasan naglihok gikan sa usa ka pessimistic nga balangkas nga nagpaabut nga ang usa nga naminaw dili mobuhat sa buluhaton gawas kung adunay usa ka deadline, ug busa ang pagpit-os sa oras sa tinuod nagdapit sa tigpaminaw sa pagrebelde.

Ngano man nga magamit ang panahon nga ingon usa ka enforcer? Ang yano nga tubag mao nga kitang tanan mamatay ug busa kitang tanan adunay limitado nga suplay sa oras. Ang panahon usa ka talagsaon nga kahinguhaan alang sa kaliwatan sa tawo ug busa kini mahimong magamit ingon usa ka tigpalihok sa pagbag-o sa pamatasan sa tawo.

Kini hingpit nga lahi kung itandi sa paagi sa Dios.

²² https://www.hbs.edu/faculty/Publication%20Files/02-073_03f1ecea-789d-4ce1-b594-e74aa4057e22.pdf

Kay mao kini ang giingon sa Hataas ug Hataas nga Usa nga nagapuyo sa walay katapusan, kansang ngalan mao ang Balaan: "Ako nagapuyo sa hataas ug balaan nga dapit, uban kaniya nga adunay usa ka mahinulsulon ug mapainubsanon nga espiritu, Aron sa pagpabuhi sa espiritu sa mapaubsanon, Ug sa pagpabuhi sa kasingkasing sa mga mahinulsulon. Isaia 57:15

Ang atong Amahan sa langit nagpuyo sa kahimtang sa kahangturan. Tungod sa Iyang walay katapusan nga pagkaanaa, ang panahon dili usa ka butang nga gipakabahandi sa paagi nga atong gimahal kini. Kuhaa ang gambalay sa suplay ug panginahanglan. Ang Dios adunay walay kinutuban nga suplay sa panahon; busa, kini walay sama nga epekto diha Kaniya sama niini kanato. Lahi gyud ang iyang paghisgot sa panahon.

Apan, mga hinigugma, ayaw ninyo kalimti kining usa ka butang, nga sa Ginoo ang usa ka adlaw sama sa usa ka libo ka tuig, ug ang usa ka libo ka tuig ingon sa usa ka adlaw. 2 Pedro 3:8

Ang matag adlaw puno alang Kaniya sa pag-atiman sa tanan Niyang binuhat. Sa usa ka adlaw, ang atong Amahan naghimo sa buhat sa 1000 ka tuig sa atong pag-ihap ug daghan pa. Sa laing bahin, ang Iyang pagtutok sa Iyang mga anak ug walay kinutuban nga pag-atiman kanatong tanan nagpalabay sa panahon nga 1000 ka tuig sa usa ka adlaw. Nahibal-an naton kini nga pagbati kung kauban naton ang atong gihigugma ug lawom ang atong panag-istoryahanay, nawala ang oras. Human sa pipila ka mga oras mitan-aw kami sa orasan ug nakurat nga ang oras milupad na. Busa, makatilaw kita sa pagbati sa kahangturan niadtong mga higayona, apan sa gihapon ang atong mga hunahuna mahitungod sa panahon lahi. Kini tungod sa usa ka yano nga kamatuoran: kitang tanan mamatay.

Ang kamatayon nagbag-o sa bili sa panahon. Alang sa kadaghanan sa mga tawo, ang oras labi ka bililhon ug busa kini usa sa labing hinungdanon nga mga palaliton nga among gibaligya. Mao nga kami adunay mga ekspresyon sama sa "oras salapi" ug "paggasto" sa oras.

Sa pag-ila niining mga butanga, ang mga Grego sa pagkatinuod adunay diyos nga gitawag ug Chronos nga mao ang personipikasyon sa panahon.

Ang mitolohiya sa Gresya komplikado ug pluwido, apan ang Chronos sa usa ka punto gisagol sa Cronus nga mao ang Titan nga

ekspresyon sa mga kadaot sa panahon sa mga tawo. Niini nga diwa, gilaglag sa panahon ang iyang mga anak. Si Cronus gihulagway nga usa ka diyos nga nagkaon sa iyang kaugalingong mga anak. Ang

leyenda/kasugiran niining duha ka mga karakter gihiusa aron mahimong Amahan Time.²³

Makapainteres usab nga matikdan nga siya giisip nga adunay porma sa usa ka tulo-ka-ulo nga bitin. Ang mga ulo kay sa usa ka tawo, usa ka toro ug usa ka leon.²⁴

Ang Chronos, nailhan usab nga Aeon, gihimo sa kaugalingon ug wala makadawat usa ka kabilin gikan ni bisan kinsa. Siya gihulagway nga usa ka tigulang nga adunay bungot. Nagdala siya og sanggot aron ipakita ang iyang pag-ani sa katawhan ug ang kadaut nga dala sa panahon.

²³ <https://en.wikipedia.org/wiki/Chronos>

²⁴ https://www.greekmythology.com/Other_Gods/Primordial/Chronos/chronos.html

Si Ananke mao ang ngalan sa laing primordial nga dios sa mitolohiya sa Griego, nga naglarawan sa panginahanglan ug kapalaran. Siya gihulagway nga nagkupot og huso, ug anaa na siya sa pagsugod sa uniberso kauban ang iyang kapikas nga si Chronos (panahon). Si Ananke ug si Chronos pareho og porma sa bitin, ug sila nagtinagboay ug nagtuyok-tuyok sa panguna nga itlog sa butang.²⁵

Ang konsepto sa usa ka binuhat nga usa ka kaugalingon nga gigikanan sa amahan nga adunay taas nga bungot ug mabuhi hangtod sa kahangturan nagpasayon sa mga tawo nga magsapaw niini nga numero sa Diyos sa Bibliya.

"Alang sa tanang nagpuyo ilawom sa paghari ug kahadlok sa kamatayon, dili lisod sabton kung ngano nga ang mga tawo nasayop og ila kining nalibog nga ang tinuod nga Dios sama sa daghang aspeto ni Chronos. Apan alang niadtong adunay kasiguruhan sa kinabuhing walay kataposan, ang panahon mawagtangan og gahum ug ang kahadlok sa kamatayon mapilde, ug pinaagi niini, mahayag ang tinuod nga pinanggikan sa dios nga si Chronos — ang bitin.

Ang kahangturan usa ka hingpit nga lahi nga paglungtad kaysa sa panahon. Ang panahon nga konektado sa kahadlok sa kamatayon makapasuko kanato niadtong “nag-usik-usik” sa atong panahon o wala mobuhat sa episyente. Ang kahangturan mao ang kasinatian sa hingpit nga pagpahulay ug kalinaw. Kini ang konsepto nga konektado sa Igpapahulay. Sa basahon sa Genesis, atong mamatikdan uban ang interes nga sa ikapitong adlaw sa unang semana wala kini mag-ingon nga ang gabii ug ang kabuntagon mao ang ikapitong adlaw. Gihimo lang kini sa unang unom ka adlaw. Adunay usa ka walay panahon nga konektado sa Igpapahulay. Kini mao ang adlaw nga kita labing lig-on nga konektado sa atong Amahan sa langit ug mas natilawan nato ang kalinaw sa Dios nianang panahona.²⁶

²⁵ https://www.greekmythology.com/Other_Gods/Primordial/Ananke/ananke.html

²⁶ For more on this subject see the book *Fountain of Blessing* at FatherofLove.info

Si apostol Pablo, nga usa ka edukado kaayo nga tawo, mihimog ubay-ubayng mga pahayag nga makahagit pag-ayo sa iyang Gregong mga magbabasa.

Busa ayaw ikaulaw ang pagpamatuod sa atong Ginoo, ni kanako nga iyang binilanggo, kondili pag-ambit uban kanako sa mga pag-antus tungod sa ebanghelyo sumala sa gahum sa Dios, nga nagluwas kanato, ug nagtawag kanato uban sa balaan nga pagtawag, dili sumala sa atong mga buhat, kondili sumala sa iyang kaugalingong katuyoan ug grasya, nga gihatag kanato diha kang Kristo Jesus sa wala pa magsugod ang kalibutan, [G5650] [G166] [sa wala pa ang Chronos, aeonious]. 2 Timoteo 1:8-9

Si Pablo naghisgot kang Kristo nga naglungtad na sa wala pa ang Chronos Aeon. Kini usa ka hingpit nga lahi nga pagtan-aw sa kalibutan sa kung unsa ang nasabtan sa mga Griyego. Ang sentro nga pulong sa Hebreohanon alang sa kahangturan mao ang Olam; panahon nga wala sa hunahuna o wala sa panan-aw; ibabaw sa kapunawpunawan. Kini nga pulong nga Olam gigamit sa dihang naghisgot kang Kristo sa mosunod nga paagi:

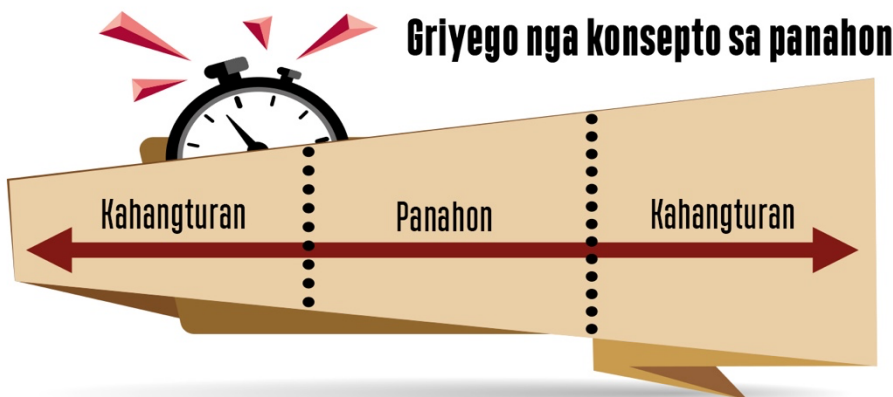
But you, O Bethlehem Ephrathah, are only a small village among all the people of Judah. Yet a ruler of Israel will come from you, One whose origins are from the distant past. [Olam] Micah 5:2

Alang sa hunahuna sa mga Griego, dili mahimo nga ang usa ka walay kataposan adunay gigikanan. Apan kini dili lisod sabton alang sa hunahuna sa mga Hebreohanon. Si Kristo adunay gigikanan sa dapit nga wala pa ang panahon. Kini nga dapit labaw sa masabtan sa natural nga hunahuna sa tawo. Tungod niini, sayon ra nga maghiusa ang gigikanan ni Kristo ug ang Hebreohanong konsepto sa walay kataposan mag-uban diha kaniya.

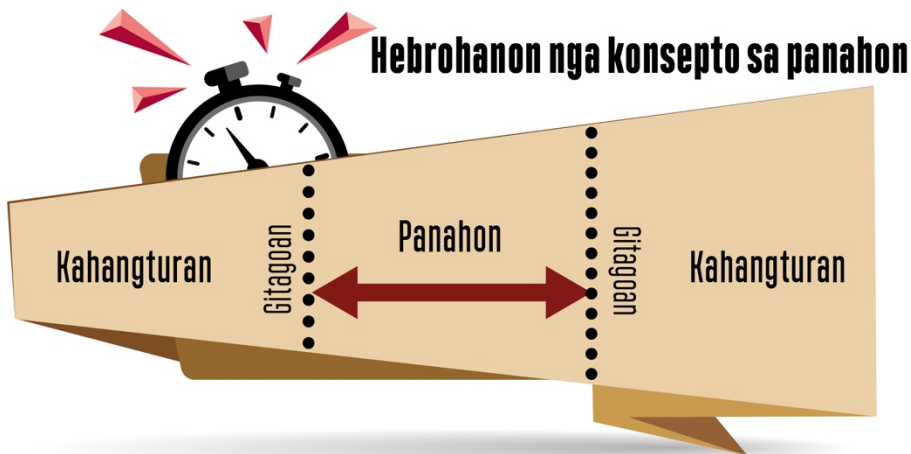
Para sa Griego nga hunahuna, ang panahon mao ang dako nga naglungtad sa kaugalingon nga diyos. Imposible nga mahunahuna ang usa ka balangkas sa gawas sa oras. Ang mga Kristohanon nga nagtinguha sa pagpresentar kang Kristo ingon nga tinuod nga Diyos sa wala'y panimuot nagsimba sa Chronos sa pagpangayo nga si Kristo nabuhi sa walay katapusan nga panahon ug wala'y gigikanan. Kini mao ang paghimo sa panahon ug sa kahangturan nga usa ka konsepto.

Ang pagtinguha sa paghiusa sa Hebreohanong konsepto sa kahangturan uban sa Griyego nga konsepto sa Chronos makaguba sa posibilidad nga si Kristo mao ang tinuod nga Anak sa Dios nga natawo sa kahangturan. Sa kinatibuk-an, si Chronos milukso gikan sa kataposang Gregong gingharian sa panahon ngadto sa lawak sa trono sa kahangturan ug mipatay sa Anak ni Jehova. Ang Chronos nag-ingon nga ang Dios dili makabaton ug usa ka balaan nga Anak, tungod kay ang pagkadios sumala sa Chronos nagpasabut nga dili ipanganak ug walay amahan.

aghang mga Kristiyano ang dili makadawat ni Kristo nga adunay gigikanan sa usa ka panahon sa kahangturan tungod kay kini sa Griego nga paagi sa panghunahuna naghimo Kaniya nga mas ubos kaysa Chronos / Aeon. Busa, aron mahimong katupong sa kinatas-ang Diyos, si Kristo dili gayod makabaton ug gigikanan, sa ingon makaguba sa katinuod sa Iyang kabilin gikan sa Iyang Amahan. Sama sa ato nang gipahayag, ang Griyego nga hunahuna nagtan-aw sa panahon ug sa Kahangturan nga parehas nga butang, usa lamang ka walay kinutuban nga kantidad niini. Apan dili kini ang kahangturan, kini ang kahangturan.

Lahi ang konsepto sa Hebreohanon.

Si Kristo anaa na sa wala pa ang panahon o ang Chronos sama sa gipatin-aw ni Pablo. Siya gikan sa gingharian sa kahangturan ngadto sa panahon; apan Siya nagpuyo kanunay diha sa kasinatian sa kahangturan kay Siya walay kahadlok sa kamatayon, ni siya adunay limitado nga suplay sa panahon. Sa makausa pa, si Pablo nagsulti kanato niini nga prinsipyo sa dihang siya miingon:

Sa paglaum sa kinabuhing dayon, nga gisaad sa Dios, nga dili makabakak, sa wala pa [G4253] nagsugod ang kalibutan; [gisaad sa wala pa ang Aeon(ios), Chronos] Titus 1:2

Ang hinungdan nga ang atong kasinatian sa kinabuhi hinungdanon nga nakapunting sa oras tungod sa kahadlok sa kamatayon. Kita sa kasagaran mga ulipon sa Chronos tungod kay dili nato mahanduraw kung unsa ang paglihok sa kalibutan kung wala ang kamatayon. Apan pinaagi kang Kristo makasinati kita sa kahangturan karon mismo kon kita adunay kasiguroan sa kinabuhing dayon; dili lamang sa pagpangandoy niini o sa walay kapuslanan nga paglaum niini, kondili sa pagkahibalo sa kasigurohan nga nabatonan nato kini diha kang Cristo Jesus.

Ang kalainan tali sa panahon ug walay kataposan mahimong itandi sa matahum nga musika nga gisumpayan og kanta samtang nagpatugtog og

gitara. Ang musika adunay ritmo apan kini dili maoy giinahanglan pag-ayo. Ang pagtutok anaa sa mga pulong, ug ang timpla sa musika mao ra ang naghiusa sa mga elemento niini — ang tingog ug ang kasabay nga tugtog. Apan kung dugangan kini og dagkong dram nga mosangkap sa kusog nga ritmo ug ang drum ang mamahimong nag-una sa musika, mausab gyud ang tibuk kasinatian. Ang mensahe sa musika matabonan sa sobra nga pagpasibaw sa ritmo. Ang pagsulod sa kamatayon sa kalibutan sama sa pagdugang og kusog nga beat sa atong kasinatian sa kinabuhi. Ang panahon nagpadayon og tukar sa atong kinabuhi tungod kay ang kakulang niini mao'y nagtukmod kanato nga maningkamot dayon samtang wala pa ang kamatayon. Apan kung nasayud kita nga aduna kitay kinabuhing walay kataposan, ang ritmo mobalik sa hapsay ug malinawon nga papel sa paghiusa sa tanang butang sa maayong han-ay; ang kalinaw mobalik ug ang pagpamalandong motubo/mulapad.

Kining elemento sa panahon adunay hinungdanong papel sa pagsabot sa proseso sa paghukom diha sa Kasulatan. Sa kapitulo 15 atong gitan-aw ang matagnaong gambalay nga nagsulti kanato kanus-a magsugod ang paghukom. Gisultihan si Daniel nga mokabat ug 2300 ka tuig hangtod malimpyohan ang Sangtuaryo, ug ang mga prinsipyo nga gikinabuhi panahon sa Yom Kippur makakaplag ug kataposang katumanan gikan sa 1844 pataas.

Sukad niining panahona gisusi sa Dios ang mga basahon sa rekord sa paghukom aron makita kung kinsa ang buhi ug kinsa ang mamatay. Apan, sama sa atong nadiskobrehan sa kapitulo 19, ang konteksto sa paghukom mao nga ang Dios nagdependa sa Iyang katawhan gikan sa mga sumbong ni Satanas batok kanila. Kini nga panghitabo makita pinaagi sa usa ka lahi kaayo nga lente sa kadaghanan sa mga tawo. Ang paghukom nakita nga usa ka "mas maayo nga magbantay ka" nga kasinatian.

Kini nag-usab sa paghukom ngadto sa usa ka kasinatian nga ingon ani: 'aduna kay gihatag nga gidugayon sa panahon aron usbon ang imong kinaiya, ug kon dili nimo kini buhaton, ikaw pagapatyon.' Kini nga paagi sa pagsabot sa paghukom nagdala og supak nga epekto sa makasasala kaysa tuyo unta niini. Ang kahadlok nga ginahimo niini nagapadako sa kakulian sa

pagdaog batok sa sala, tungod kay walay kahadlok diha sa gugma. (I Juan 4:18).

Ang tibuok nga pagtudlo sa usa ka paghukom nga mahitabo sa usa ka gitakda nga panahon sa wala pa ang ikaduhang pag-anhi sa pagkatinuod nagpataas sa atong gibase sa panahon nga kadasig ug kini nagpadayag sa atong pagsimba sa mga dios-dios ngadto kang Chronos. Kadaghanan sa mga Kristohanon nagsalikway sa ideya sa usa ka hukom sa dili pa ang ikaduhang pag-anhi, mao nga ilang gilikayan ang proseso sa balaod nga mosulod sa ilang Kristohanong paglakaw aron modaghan ang ilang kasal-anan (Rom 5:20.) Pinaagi sa sayop nga paglansang sa balaod ngadto sa krus, ilang gitangtang ang mga paagi nga gigamit sa Dios sa pagtudlo sa atong sala aron atong madala kini ngadto kang Kristo.

Ang paghukom sa wala pa ang pagbalik ni Kristo hinungdanon aron ibutyag ang atong mahukmanong pagsimba nga gibase sa panahon. Kini nga paghukom usa ka salamin sa atong hiwi nga mga kalag. Apan diin kini nga sala modagaya, ang kahibulongang grasya sa Dios mas modagaya!

Ang Bibliya sa tinuod nagsulti kanato nga ang resulta sa paghukom mao ang katapusan sa Chronos.

Ug nanumpa pinaagi kaniya nga buhi hangtud sa kahangturan, nga nagbuhat sa langit, ug sa mga butang nga ania niini, ug sa yuta, ug sa mga butang nga ania niini, ug sa dagat, ug sa mga butang nga ania niini, **nga wala nay panahon [Chronos]:**
Pinadayag 10:6 (KJV)

Ang Investigatibong Paghukom usa ka espirituhanong bakuna nga nagpakita sa virus sa paghukom ug pagpanukod nga nakabase sa panahon nga anaa kanato. Sa kahayag sa kamatuoran ni Kristo, nga dili maghukum, kini nga bakuna epektibo kaayo sa pagbuhi kanato gikan sa paghukom nga gitukod sa panahon. Mao nga sa proseso sa paghukom, ang katawhan sa Dios mohunong na sa pagkabalaka mahitungod kang Chronos. Nagsugod na sila sa pagpuyo sa kasinatian sa walay katapusan karon pa lang, kay wala na sila mahadlok sa kamatayon.

Ingon nga bata, nahadlok ko niini nga bersikulo sa Bibliya.

Ug miingon siya kanako, 'Ayaw pagpanalipdi ang mga pulong sa propesiya niining basahaa, kay ang panahon hapit na. Ang dili matarung, magpabilin nga dili matarung; ang hugaw, magpabilin nga hugaw; ang matarung, magpabilin nga matarung; ang balaan, magpabilin nga balaan.' Pinadayag 22:10-11

Gisultihan ko mahitungod sa usa ka panahon nga ang Dios modrowing og linya diha sa balas; panahon nga igo na ang gisulti sa Dios ug nga bisan kinsa nga dili andam malaglag. Tinuod nga moabot ang panahon nga ang Diyos nag-ingon nga pasagdi nga ang mga mahugaw magpabiling hugaw, apan kini dili tungod kay ang Diyos nahutdan na ug unya nakahukom sa pagkondenar niadtong wala mamati Kaniya.

Gipadayag sa Dios pinaagi sa Iyang Anak kung giunsa pagsira ang pagsulay alang sa usa ka nasud ingon usa ka panig-ingnan sa katapusan nga panahon. Sa dihang ang mga pangulo sa mga Judio misalikway kang Kristo ug hingpit nga nagdumili sa pag-abli sa ilang mga kasingkasing ngadto kaniya, Siya mibakho sa mga luha tungod sa Jerusalem. Sa katapusan, si Jesus misinggit ug miingon “ang inyong balay gibiyaan kaninyo nga mamingaw” (Mateo 23:38). Ang pagsulay wala gisirhan sa Dios; gisirhan kini sa tawo ug napugos ang Dios sa pagdawat niini tungod kay gitahud Niya ang atong pagpili.

Ang Bibliya nagsulti kanato nga ang kaluoy sa Diyos walay katapusan (Salmo 100:5; 107:1; 136:1; Esdras 3:11; Jer 33:11). Kanunay siyang andam sa paghatag niini. Apan ang tawo makatapos sa kaluoy sa Diyos pinaagi sa pagdumili sa pagdawat niini. Sa kataposang mga panghitabo niining kasaysayan sa yuta ang kalibotan makadawat ug mensahe sa walay kataposang mahigugmaong kinaiya sa Diyos nga walay pagpanlupig diha sa konteksto sa Bibliya. Ang tibuok kalibotan makakita niini nga kinaiya nga gipakita diha sa katawhan sa Diyos ug madan-agan sa himaya niini.

Human niining mga butanga nakita ko ang laing anghel nga nanaug gikan sa langit, nga may dakong awtoridad, ug ang yuta gihayagan sa iyang himaya. Pinadayag 18:1

Ang matag usa mahimong moapil sa katawhan sa Diyos o mosalikway kanila ug magtinguha sa paglaglag kanila. Busa, ang tibuok kalibutan mohimo sa ilang desisyon ug ang pagsulay mosira alang sa kaliwatan sa tawo.

Adunay daghan karon nga nagtinguha sa pagtagna sa umaabot gamit ang mga tsart sa oras ug mga panagna nga adunay mga yugto sa panahon kung kanus-a tapuson sa Dios ang pagsulay sa tawo. Ang tanan niini nga mga butang mao ang pagtahud sa Chronos ug nagpakita sa mito ni Santa nga mas maayo nimong bantayan o mas maayo nga magbantay ka!

Ang pagpit-os/pressure sa panahon nga gipadapat sa mga tawo nga adunay hulga sa kamatayon dili makapatungha ug usa ka katawhan nga nasilyohan sa kinaiya sa Dios. Ang mga tawo kinahanglan nga makasinati sa kahangturan ug tugotan ang Chronos nga mohunong sa pagmando sa ilang kinabuhi.

Niini gihingpit ang atong gugma, aron may pagsalig kita sa adlaw sa paghukom: kay maingon nga mao siya, mao man usab kita niining kalibutana. Walay kahadlok sa gugma; apan ang hingpit nga gugma nagahingilin sa kahadlok: kay ang kahadlok adunay kasakit. Siya nga nahadlok wala mahingpit sa gugma. 1 Juan 4:17-18

Atong biyaan ang idolatriya ni Chronos; atong tangtangan sa trono ang mga diyos nga nangayo nga ang pagka-Dios mahimo lamang nga ikapasangil sa mga binuhat nga nakapasar sa pagsulay sa Chronos-Aeon. Si Jehova ug ang Iyang Anak dili utangan kang Chronos aron pamatud-an ang ilang pagka-Dios kanato. Atong balikon:

Sa paglaum sa kinabuhing dayon, nga gisaad sa Dios, nga dili makabakak, sa atubangan sa Aeon(ios), Chronos. Titus 1:2

Kung kinahanglan natong ipamatood ang pagka-Diyos sa Anak sa Dios, buhaton nato kini pinaagi sa hingpit nga kinaiya sa gugma nga iyang gipakita isip usa ka tawo. Kana mao ang gihatag sa Dios aron atong pagatoon, dili kadto nga gitawag og *olam* — ang panahon nga dili na mahinumduman o dili na makita; anaa na sa pikas nga daplin sa panglantaw.

Ug ang Pulong nahimong tawo ug mipuyo uban kanato, ug nakita namo ang iyang himaya, ang himaya nga iya sa bugtong nga Anak sa Amahan, puno sa grasya ug kamatuoran. Juan 1:14

Ang walay katapusan ba nga kinaiya ni Kristo nga gusto Niyang tun-an sa Iyang mga disipulo sa dihang kauban Niya sila sulod sa 3 ½ ka tuig? Dili, gusto Niya nga tun-an nila ang Iyang mahimayaong kinaiya sa agape nga gugma nga nagpadayag nga ang Dios gugma ug kinabuhi; dili chronos ug kamatayon. Dili siya masukod sa panahon; butang nga Iyang gibuhat. Atong hunahunaon ang kinaiya sa Dios ug ang relasyon nga Iyang gipaluyohan sa Iyang Anak, ug biyaan kining wala mahibaloi nga mga aspeto sa kahangturan hangtud nga ang atong Amahan mopadayag niini kanato.

Kapitulo 26

Paglimpyo ug Pagkompleto sa Espirituhanong Templo

Ang batong pamag-ang nga atong gibutang niini nga libro adunay daghang importanteng sangkap.

1. Ang Dios wala maghukom/kondena ni bisan kinsang tawo. Juan 5:22
2. Si Kristo wala maghukom ni bisan kinsa. Juan 8:15
3. Ang balaod sa Dios espirituhanon ug naghisgot sa mga butang sa kasingkasing. Sulod sa Iyang gingharian, ang balaod sa Dios dili usa ka legal nga kodigo nga gipatuman kondili usa ka pagpamalandong sa Iyang kinaiya nga malipayong gikinabuhi diha sa Iyang mga anak pinaagi sa Iyang Espiritu.
4. Si Kristo dinhi sa yuta mao ang hingpit nga pagpadayag sa kinaiya sa Dios. Kini nga pagpadayag nagdan-ag sa nahabilin nga Kasulatan sa kinaiya sa Dios.
5. Ang pagkondenar nagsugod sa tawhanong pamilya pinaagi ni Adan, kinsa giinspirar ni Satanas sa dihang gikondenar ni Adan ang Anak sa Diyos ug si Eva tungod sa iyang sala sa pagkaon sa bunga sa kahoy sa kahibalo.

6. Ang hustisya sa Dios nagpasabut sa pagbuhat sa matarung, ug ang matarung nga butang alang sa Dios mao ang pagkamabination, buotan kaayu, maloloy-on, ug pagtugot sa mga sangputanan sa kaugalingong mga pagpili sa pagganti o pagsilot kanato.
7. Ang paagi sa Dios sa pagluwas kanato gipadayag diha sa Sanctuary nga sistema. Ang matag lakang sa dalan nagpadayag sa tawo sa iyang sayop nga panghunahuna. Gipadayag sa Dios ngadto sa katawhan ang iyang tinguha alang sa sakripisyo (dili kini tinguha sa Dios) pinaagi sa pag-orden sa sistema sa paghalad; Iyang gipakita sa katawhan ang iyang paghukom ug pagkondenar sa kinaiyahan pinaagi sa proseso sa paghukom.
8. Ang mensahe sa Unang Anghel nga nag-ingon nga “ang takna sa Iyang paghukom miabot na” nagpasabot nga kita karon mao ang maghukom sa kinaiya sa Dios; ug sa atong paghanduraw/maisip ug paghukom sa Iyang kinaiya, atong hukman ang atong kaugalingon pinaagi niana nga pagsabot.
9. Ang Dios walay rekord o imbentaryo alang sa katuyoan sa pagkondenar sa mga makasasala.
10. Gikan sa istorya sa babaye nga nasakpan sa pagpanapaw, ang mga lider sa simbahan ang nangayo sa proseso sa paghukom. Ang proseso sa paghukom moresulta sa una nga naulahi ug ang naulahi mao ang una, nga ang matag tawo maghukom sa ilang kaugalingon nga kaso.
11. Si Satanas mao ang piskal sa paghukom. Ang Dios nagsusi sa atong mga kasaysayan sa kinabuhi diha sa paghukom aron sa pagpanalipod kanato batok sa mga akusasyon ni Satanas.
12. Ang paagi sa Diyos sa panahon lahi kaayo sa atoa. Ang Dios wala mogamit sa panahon ingon nga himan sa pagmaniobra aron mapugos ang maayong pamatasan gikan sa Iyang binuhat. Ang pinasukad sa panahon nga paghukom gipadayag sa Kasulatan aron ipakita sa tawo ang iyang kaugalingon nga pagkamakasasala ug aron madasig kita sa paghinulsol.

Gikan niining bililhong bato sa pamag-ang nga naghisgot sa paghukom kita makaduol sa Diyos. Ingon sa gisulti kanato sa Kasulatan:

Ug ako moduol kanimo sa paghukom; Malaquias 3:5 (KJV)

Samtang si Kristo moduol kanato diha sa gugma pinaagi sa proseso sa paghukom, Siya ang matinud-anon nga saksi. Gipakita ni Kristo kanato kung unsa ang atong problema, dili sa pagkondenar kanato kondili sa pag-ayo kanato.

Sa akong unang mga tuig isip usa ka Kristohanon, nangurog ko sa paghunahuna sa paghukom. Samtang nakakaplag ko og kahupayan diha kang Jesus, naghunahuna ko kon unsaon nako sa pag-agi sa paghukom. Ang pagpit-os/pressure sa panahon nga gipadapat/gi apply kanako ug ang akong hunahuna nga ang Dios sa usa ka punto magpakita sa usa ka espiritu sa panghimaraut nakapahadlok kanako.

Gisulayan nako nga pahilomon ang akong mga kahadlok ug, sama sa daghang mga tawo sa simbahan, naghunahuna ko sa tanang dautang tawo sa kalibutan nga “mas grabe pa” kay kanako. Ang mga tawo sa Simbahan nagkinahanglan og mga tawo sa kalibutan nga mahimong dautan aron sila mobati nga mas maayo sa ilang mga kaugalingon diha sa kahayag sa usa ka Dios nga mokondenar ug molaglag sa mga makasasala nga dili mobuhat sa matarung nga butang sulod sa usa ka panahon. Niini nga gambalay ang hunahuna mahitabo nga ang Dios siguradong dili mopatay sa tanan, mao nga kon ako mohukom sa akong kaugalingon nga mas maayo kay sa tanan nga akong nailhan, ako kinahanglan nga mabuhi ug moadto sa Langit. Ang usa ka tawo niini nga panghunahuna dili gayud makapahulay ug padayon nga makakita sa mga tawo isip kompetisyon.

Nag-ampo ko nga niining libroha nakakuha ka og pipila ka mahinungdanong mga himan aron makita nga ang Dios wala gayud mokondenar kanimo, bisan kausa, ug nga dili gayud Niya hukman. Kini usa ka makapalingkawas nga hunahuna alang kanako sa personal. Nahimong usa sa pinakadakong piraso sa puzzle alang kanako ang pagtangtang sa kahadlok ug pagtugot sa tanang hingpit nga kamatuoran sa gugma sa Amahan nga mosulod sa akong kasingkasing.

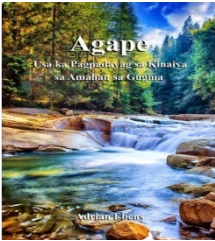
Sa kahayag niining bato sa pamag-ang nga atong gipahimutang, kita makapadayon sa pagkompleto sa espirituhanong templo diin kita gidapit nga mahimong bahin.

Busa, karon, dili na kamo mga estranyo ug mga langyaw, kondili mga isigka-lungsoranon uban sa mga santos ug mga sakop sa panimalay sa Diyos, nga gitukod diha sa patukoranan sa mga apostoles ug mga manalagna, si Jesu-Kristo mismo mao ang ulohang bato sa pamag-ang, diin ang tibuok nga tinukod, nga natakdo na, mitubo ngadto sa usa ka balaan nga templo diha sa Ginoo, Efeso 2:19-21

Sa tinuoray makaingon kita nga ang Sanctuary mahimong limpyohan. Ang tanang dugo mahimo nang makuha gikan sa Labing Balaang Dapit, kay ang Diyos wala magkinahanglan niining mga butanga alang sa pagtabon-sa-sala. Apan tinuod nga kinahanglan Niyang ipakita kanato kining mga butanga aron mapadayag ang atong makasasalang mga kasingkasing aron kita makahinulsol sa pagbasol sa uban ug sa pagpangita sa mga kanding aron makuha ang atong pagkasad-an.

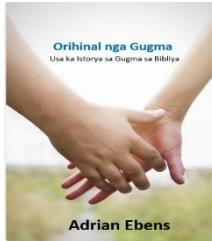
Siya nga makadaug, himoon ko siya nga usa ka haligi sa templo sa akong Dios, ug siya dili na mogula. Isulat ko kaniya ang ngalan sa akong Diyos ug ang ngalan sa siyudad sa akong Diyos, ang Bag-ong Jerusalem, nga nanaug gikan sa langit gikan sa akong Diyos. Ug igasulat ko kaniya ang Akong bag-ong ngalan. Pinadayag 3:12

Kining bag-ong ngalan nga ihatag sa Diyos kanato maoy usa ka ngalan nga walay paghukom ug pagkondenar; ngalan sa mahigugmaong kalulot ug malumong kaluoy. Samtang kita nagtan-aw sa atong talagsaon nga Amahan pinaagi sa Iyang Anak nga walay bisan unsa nga pagkondenar sa bisan hain niini, hinaut nga kita mausab ngadto sa samang panagway “gani pinaagi sa Espiritu sa Ginoo.” Amen.

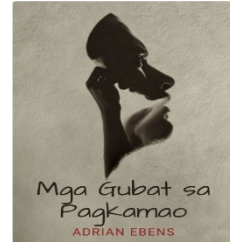
Agape

Tan-awa pag-ayo ang ebidensya sa Bibliya nga ang Diyos sa Daang Tugon parehas sa gipadayag ni Jesus sa Bag-ong Tugon. Ang libro usa ka detalyado ug sistematikong pagsusi sa mga kamatuoran nga naghatag ug direktang paagi sa pagtan-aw sa pipila ka mga istorya sa Bibliya nga wala pa mahisgoti kaniadto. Sa 300 ka panid lang, seryoso kini nga pagbasa para sa mga nangita gyud og mga tubag. Usa ka maayo nga sequel sa kini nga booklet nga naa sa imong mga kamot.

Orihinal nga Gugma

Ang kaminyoon isip usa ka institusyon anaa sa grabeng hulga. Ngano nga daghang mga tawo ang adunay dili maayo nga kasinatian sa kaminyoon ug mga relasyon sa kinatibuk-an? Ang Orihinal nga Gugma nagtan-aw sa orihinal nga relasyon nga gihulagway sa Bibliya aron makita kung unsa nga mga butang ang mahimo naton mahibal-an nga ang atong kaugalingon nga mga relasyon mahimong mapauswag ug mapauswag. 44 ka panid nga puno sa hinungdanong mga prinsipyo alang sa usa ka madasigon nga kaminyoon.

Mga Gubat sa Pagkamao

Ang “Mga gubat sa Pagkamao” usa ka panaw sa pagdiskobre sa kaugalingon. Kini usa ka imbitasyon aron mahibal-an ang imong bili sa usa ka konteksto nga relasyon. Kini nga libro nagpadayag sa mga prinsipyo nga makatabang kanimo nga makalingkawas sa gipatuyok sa pasundayag nga panghunahuna niining kalibotana ug makakaplag ug kagawasan sa imong labing importanteng mga relasyon.

Adlaw sa paghukom! Kadaghanan sa mga kultura sa tibuok kalibutan naghupot sa usa ka baruganan nga ang tanan mag-atubang sa paghukom alang sa mga butang nga ilang nahimo niini nga kinabuhi. Si Jesukristo naghatag og usa ka yano nga baruganan sa paglahutay niini nga proseso sa paghukom.

"Ayaw kamo paghukom, aron kamo dili pagahukman." —Mateo 7:1

Sama sa unsa ang pagpuyo sa usa ka gingharian diin dili ka na maghukom sa uban? Sa unsang paagi kini posible?

Kanunay nato nga gihukman ang hitsura sa tao, gitas-on, gibug-aton, kahanas sa mga tawo. Atong hukman ang mga tawo tungod sa ilang kolor sa panit, sa ilang relihiyon, sa ilang kahimtang sa katilingban, sa ilang kita ug sa ilang salabutan.

Asa man kita modangop sa pagpangita sa hingpit nga ehemplo sa usa ka tawo nga dili mohukom aron kita makasunod niini nga ehemplo?

"Kamo nagahukom sumala sa tawhanong sukdanan; Ako wala maghukom kang bisan kinsa." —Juan 8:15

Sa unsang paagi posible nga si Jesus wala maghukom kang bisan kinsa? Unsaon man paghimo sa hustisya kon wala Siya maghukom ni bisan kinsa? Tagda kon unsay gisulti ni Jesus bahin sa Iyang Amahan usab.

"Dugang pa, ang Amahan dili maghukom kang bisan kinsa, kondili gitugyan niya ang tanang paghukom ngadto sa Anak." —Juan 5:22

Dili ba ang Bibliya naghisgot sa paghukom sa Diyos diin ang matag usa makadawat sa ilang matarong nga mga desyerto? Sa unsang paagi kini nahiuyon sa mga pulong ni Jesus? Pagkat-on sa mga sekreto sa pagbuntog sa pagkondenar nga atong gibati kon kita mapakyas ug ang pagbiaybiay nga atong mabati sa uban kon sila mapakyas kanato.

Duol sa kahayag sa kamatuoran diin wala gayuy pagkondenar.